

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์)
ของนักศึกษาศาขานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM USING CONSTRUCTIONISM THEORY TO
DEVELOP CRITICAL, CREATIVE, PRODUCTIVE, AND RESPONSIBLE MIND (CCPR)
OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN COMMUNICATION ARTS OF PRIVATE
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Miss Kanogwon Montiraj

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Higher Education
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิ ซึมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
โดย	นางสาวกนกวรรณ มณฑิราช
สาขาวิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิภา ปรัชญพฤทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

กนกวรรณ มณฑิราช : การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีทีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM USING CONSTRUCTIONISM THEORY TO DEVELOP CRITICAL, CREATIVE, PRODUCTIVE, AND RESPONSIBLE MIND (CCPR) OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN COMMUNICATION ARTS OF PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS) อ.ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ผศ. ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารมย์, 200 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ(ซีซีทีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยการศึกษารับรู้ด้านคุณลักษณะทักษะซีซีทีอาร์ และปัจจัยที่จะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์ เพื่อพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมคุณลักษณะทักษะซีซีทีอาร์ผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวัดระดับการรับรู้ด้านคุณลักษณะทักษะซีซีทีอาร์ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์ (3) จัดทำโปรแกรมฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์ โดยการจัดทำแบบสอบถามจำนวน 383 ชุด สอบถามจากนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อศึกษาถึงการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะการซีซีทีอาร์ และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บริหารสถาบันการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจำนวน 36 คนจาก 9 สถาบัน เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ ไปกำหนดเป็นแนวทางการจัดโปรแกรมฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์ต่อไป

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ 1. การรับรู้ในความสัมพันธ์ด้านคุณลักษณะทักษะซีซีทีอาร์ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร สถาบัน อุดมศึกษาเอกชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยแตกต่างกันตามขนาดของสถาบันการศึกษา สถาบันขนาดใหญ่มีระดับการรับรู้ทักษะซีซีทีอาร์มากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็กตามลำดับ 2.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีทีอาร์ ได้แก่ 1.) ผู้บริหารสถาบันการศึกษา 2.) ผู้สอน 3.) ผู้เรียน 4.) สภาพแวดล้อม จากนั้นได้นำผลการศึกษาด้านการรับรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์มาพัฒนาเป็นโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม 3.โปรแกรมการฝึกอบรมจำนวน 32 ชั่วโมง มีหลักสูตรการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 8 หน่วยและในแต่ละหน่วยมีเนื้อหาครอบคลุมด้านการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ โดยมีเนื้อหาการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญด้านการปฏิบัติงานจริงของสายงานนิเทศศาสตร์ผ่านวิธีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเครื่องมือสื่อสารส่วนตัวเป็นหลัก เช่น คอมพิวเตอร์ มือถือ และ โปรแกรมเฟซบุ๊ก เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านเครื่องมือสื่อสารของตนเองด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม และเมื่อได้ทำการทดลองโปรแกรมการฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้วพบว่า นักศึกษามีระดับการรับรู้ด้านทักษะซีซีทีอาร์ในระดับเพิ่มขึ้นในทุกๆ ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการผลิตผลงาน และการมีความรับผิดชอบ

ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้ในความสัมพันธ์ของทักษะซีซีทีอาร์ และทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีทีอาร์ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร สถาบันการศึกษาเอกชน และโปรแกรมการฝึกอบรมที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางส่วนหนึ่งในการพัฒนาภาพรวมการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีทีอาร์ อันได้แก่ ความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยพบว่านักศึกษามีระดับการรับรู้และความตระหนักในทักษะซีซีทีอาร์เพิ่มมากขึ้นหลังจากได้รับการอบรม และมีการพัฒนาทักษะด้านการสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมด้านการพัฒนาทักษะความคิดต่อไป

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อนิติดี

สาขาวิชา อุดมศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2559 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5584265727 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEYWORDS: CRITICAL THINKING / CREATIVE THINKING / PRODUCTIVITY / RESPONSIBILITY / FACTOR EFFECTING TO DEVELOP CCPR SKILLS / AWARENESS

KANOGWON MONTIRAJ: DEVELOPMENT OF TRAINING PROGRAM USING CONSTRUCTIONISM THEORY TO DEVELOP CRITICAL, CREATIVE, PRODUCTIVE, AND RESPONSIBLE MIND (CCPR) OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN COMMUNICATION ARTS OF PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. ADVISOR: ASST. PROF. ARUNEE HONGSIRIWAT, Ph.D., CO-ADVISOR: ASST. PROF. PANSAK POLSARAM, Ph.D., 200 pp.

This qualitative and quantitative research dealt with the development of a training program based on constructionism to empower students majoring in Communication Arts in private universities to acquire the following characteristics: critical thinking, creative thinking, productivity and responsibility (CCPR). In doing so, it explored the students' awareness of these characteristics and the factors that affected the acquisition of CCPR. The main objectives of this study were to 1) assess the students' awareness level of the CCPR; 2) investigate the factors affecting the acquisition of CCPR; and 3) design a program based on constructionism to train the students on how to acquire these characteristics. Three hundred and eighty-three questionnaires were collected from students majoring in Communication Arts in private universities to obtain information about their awareness of CCPR. The information about the factors affecting the CCPR was obtained from in-depth interviews of thirty-six administrators and instructors from nine universities. The data were analyzed and used as guidelines for developing a training program based on constructionism to raise students' awareness of the importance of CCPR and to teach them how to acquire these characteristics.

The findings revealed that 1.The students ranked the importance of CCPR high but the number varied according to the size of university, in that there were more students in a large university ranking it high than those in medium-sized and small universities. 2.The factors that affected the acquisition of CCPR were 1) university administrators, 2) instructors, 3) students, and 4) environment. 3.Consequently, a 32-hour training program was designed based on constructionism. It was divided into 8 units, each of which covered the content related to the four characteristics. The learning involved hands-on workshops in the field of Communication Arts through such tools as computers, mobile phones and Facebook so the students could study using their own tools. At the end of the training, the students' awareness of CCPR increased. The highest level was that for productivity and responsibility.

The results of this study indicate the students' awareness level of CCPR, the factors that affected the enhancement of CCPR among these students and the design of a training program that can be used as a part of a course to empower the students to realize such characteristics as critical thinking, creative thinking, productivity and responsibility.

Department:	Educational Policy Management and Leadership	Student's Signature
		Advisor's Signature
Field of Study:	Higher Education	Co-Advisor's Signature
Academic Year:	2016	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากการให้ความรู้ จุดประกายความคิด การแนะนำหลักวิชาการ และกำลังใจที่ต่ออย่างมากจากบุคคลสองท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม และที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน ที่ได้จุดประกายความคิด ให้เกิดแนวทางในการสร้างสรรค์งานเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิต นักศึกษา และศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปทีป เมธาคุนวุฒิ ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนมารดาทางด้านการศึกษาของผู้วิจัย บุคคลที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูอย่างแท้จริง ด้วยความเมตตากรุณาของท่านนั้นมิอาจมายจนไม่สามารถบรรยายได้จบและผู้วิจัยจะไม่มีวันลืมเลือน

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ อาจารย์ ดร.ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปทีป เมธาคุนวุฒิ รวมถึงคณาจารย์ในสาขาวิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาการความรู้ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ให้สติปัญญา อบรมบ่มสอนและให้โอกาสดำเนินชีวิตในทางที่ดีทุกๆด้าน ขอขอบคุณครอบครัวทุกคน และพี่น้องผองเพื่อน ที่เป็นแรงสนับสนุนและให้กำลังใจเสมอมา และที่สำคัญคุณชอย ยัง อุก คู่ชีวิตผู้เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญสำหรับการเริ่มต้นศึกษาจนกระทั่งมีวันแห่งความสำเร็จในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	13
คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
ตอนที่ 1 แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนพัฒนาทางการศึกษา.....	35
ตอนที่ 2 แนวคิดด้านการพัฒนาทักษะ CCPR.....	39
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต และการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้.....	46
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้.....	54
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม.....	64
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77

การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
ขั้นตอนการวิจัย	80
สรุปขั้นตอนการวิจัย	83
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	84
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย	85
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา สาขา นิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย	112
ส่วนที่ 3 การพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในประเทศไทย โดยชุดโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมและนำไป ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง	124
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	160
สรุปผลการวิจัย	162
อภิปรายผลการวิจัย	166
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้	172
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	173
รายการอ้างอิง	174
ภาคผนวก.....	178
ภาคผนวก ก แบบวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ	179
ภาคผนวก ข แบบสอบถามนักศึกษานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	182
ภาคผนวก ค แนวทางการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันการศึกษาและผู้สอน	188
ภาคผนวก ง กรณีศึกษาที่ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ โปรแกรมฝึกอบรม	191
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	200

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางกระบวนการพุทธิปัญญาของบลูม.....	56
ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์.....	82
ตารางที่ 3 ขั้นตอนการวิจัย	83
ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ อายุ เพศ สถานศึกษา ขนาดสถานศึกษา ชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสม สายวิชาที่เลือก เรียนม.ปลาย กิจกรรม-เด่นอดีต/ปัจจุบัน สมาชิกชมรม ระดับการศึกษาบิดา มารดา ระดับรายได้ครอบครัว	87
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในภาพรวม	89
ตารางที่ 6 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย.....	90
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความคิดวิเคราะห์.....	91
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย	92
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความคิดสร้างสรรค์.....	94
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย.....	96
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความสร้างผลผลิต.....	98
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านการสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย	99

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ	101
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย	103
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในการตรวจเช็คภาพรวมของทักษะซีซีพีอาร์ทั้งสี่ด้าน	105
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในการตรวจเช็ค จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย	105
ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย	106
ตารางที่ 18 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe	106
ตารางที่ 19 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ...	107
ตารางที่ 20 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe	107
ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย .	108
ตารางที่ 22 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัยที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe	109
ตารางที่ 23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย	109

ตารางที่ 24 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้าง
 ผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี
 Scheffe..... 110

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซี
 พีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย..... 111

ตารางที่ 26 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความ
 รับผิดชอบจำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี
 Scheffe..... 111

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพี
 อาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กับ
 หลังฝึกอบรมในภาพรวม 144

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพี
 อาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ
 หลังฝึกอบรมในด้านความคิดวิเคราะห์..... 145

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพี
 อาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ
 หลังฝึกอบรม ในด้านความคิดสร้างสรรค์ 147

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพี
 อาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ
 หลังฝึกอบรม ในด้านความสร้างผลผลิต 149

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพี
 อาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ
 หลังฝึกอบรม ในด้านความรับผิดชอบ 151

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพี
 อาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ
 หลังฝึกอบรม ในการตรวจเช็ค..... 154

ตารางที่ 33 วัดระดับความรู้ ความเข้าใจในทักษะซีซีพีอาร์ 155

ตารางที่ 34 วัดระดับความคิดวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์.....	155
ตารางที่ 35 วัดระดับการคิดวิเคราะห์	156
ตารางที่ 36 วัดระดับความสามารถในการผลิตผลงาน.....	156
ตารางที่ 37 วัดระดับการคิดวิเคราะห์ และการมีความรับผิดชอบ	157
ตารางที่ 38 วัดระดับความคิดสร้างสรรค์.....	157
ตารางที่ 39 วัดระดับความคิดสร้างสรรค์.....	158
ตารางที่ 40 วัดระดับการมีความรับผิดชอบ.....	158
ตารางที่ 41 วัดระดับการมีความรับผิดชอบ.....	159

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง.....	31
แผนภาพที่ 2 คุณลักษณะของบัณฑิตในอนาคต	59
แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม	65
แผนภาพที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์.....	119
แผนภาพที่ 5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบัน ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม กับ คุณลักษณะซีซีพีอาร์.....	120
แผนภาพที่ 6 แนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะCCPR ครบทั้ง 4 ด้านที่เป็นรูปธรรม.....	121
แผนภาพที่ 7 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะ ซีซีพีอาร์ของ นักศึกษาและแนวทางการพัฒนา	122

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน เติบโตขึ้นมาในสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน โลกแห่งการสื่อสารที่ทันสมัย ทุกคนสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันและกันได้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการสื่อสารที่ชัดเจน รวดเร็ว และด้วยการสื่อสารที่ถือเป็นการสร้างโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้อย่างไม่จำกัดเวลาและสถานที่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างไม่มีขีดจำกัด นับได้ว่าเป็นมิติใหม่แห่งโลกการศึกษา ที่เครื่องมือต่างๆ เข้ามามีบทบาทส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางเป็นอย่างมาก ประกอบกับการเข้ามาของประชาคมอาเซียน ทำให้สังคมเกิดการตื่นตัวในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการศึกษา ซึ่งมีนโยบายและแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของประชาคมอาเซียน

จากที่มาด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษาในอดีต ได้บ่งชี้อย่างชัดเจนว่าสถาบันอุดมศึกษานั้น เป็นสถาบันทางวิชาการที่สังคมมอบหมายให้ทำหน้าที่สร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางปัญญาและคุณธรรมแก่บุคคลและสังคม ซึ่งได้เน้นในเรื่องของความเป็นเลิศทางวิชาการเสมอมา แต่เรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการนี้ ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา แต่ก็ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า เพราะความมุ่งมั่นที่จะสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในหลายประเทศ ทำให้มหาวิทยาลัยกลายเป็นหอคอยงาช้างที่มุ่งความสนใจไปในการแสวงหาความดีเด่นทางวิชาการในแนวแคบ จนกระทั่งละเลยต่อสภาพความเป็นจริง ของสังคม และไม่สามารถที่จะใช้ความดีเด่นทางวิชาการเพื่อประโยชน์ของสังคมได้เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น ขาดความสัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการและความเป็นจริงของสังคม จึงได้มีการเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยหันมาเน้น Academic Relevance คือเน้นความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ และความสามารถในการใช้วิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมด้วย (วิจิตร ศรีสอาน, 2518)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่ายังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนา ทั้งด้านการส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชน ด้านคุณภาพ

การศึกษาของเยาวชน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำตลอดจนสภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่ยังต้องเพิ่มเติมในเรื่องของประสิทธิภาพ

หากศึกษาจากข้อมูลด้านเอกสารที่ผ่านมา พบว่า คุณภาพการศึกษาของคนไทยอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน คะแนนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) กว่า 50% เมื่อเปรียบเทียบกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยกับนานาชาติ โดยพิจารณาจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ปี 2556 พบว่า อยู่ในอันดับ 103 จากทั้งหมด 186 ประเทศ โดยเป็นรองประเทศสิงคโปร์ ประเทศบรูไน และประเทศมาเลเซีย ขณะที่ดัชนีการแข่งขันด้านการศึกษาภาพรวมของประเทศไทยที่จัดอันดับโดย IMD (The International Institute For Management Development) นั้นอยู่ในอันดับเกือบท้ายสุดคือ 54 จาก 60 ประเทศและลดลงจากปี 2556 ซึ่งอยู่ในอันดับ 51 ซึ่งในปี 2555 บริษัทจัดอันดับการศึกษา เพียร์สัน ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความสำคัญกับการใช้สติปัญญา รวมถึงการคิดวิเคราะห์และการเข้าถึงการศึกษา ประเทศไทยนั้นอยู่ในระดับ 37 จาก 40 ประเทศ เป็นรองจากประเทศเกาหลีใต้ ฮองกง ญี่ปุ่น และสิงคโปร์แม้ช่วงหลังเด็กไทยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษามากขึ้นแต่ยังคงไม่สามารถสร้างให้ “คิดเป็น” ได้ (บทความพิเศษ เว็บไซต์โพสต์ทูเดย์ดอทคอมเรื่องการศึกษาไทยไอซียู ไม่แรงแก่ประเทศหยานะ, 2557) ปัญหาของเด็กไทย คือการพัฒนาสติปัญญาที่ไม่สมวัย โดยสิ่งที่ต้องเร่งแก้ไขคือเรื่องของคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557) อีกทั้ง แนวทางการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ระบุว่า “ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม” กรอบแนวคิดของการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 นี้จึงมีแนวคิดที่ต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 ขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วน ทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การ

เสริมสร้างทุนสังคม (ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11, 2555-2559) ต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, 2560-2564 ที่ยึดหลักของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และยึดหลักความเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนความเจริญเติบโตจากการขับเคลื่อนผลิตภาพการผลิต

การศึกษาเป็นการลงทุนระยะยาว ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ถ้าประชาชนของประเทศยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพอย่างพอเพียง ประเทศที่ล้ำหลัง เกือบทั้งหมดนั้นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนาในระดับของการไปแข่งขันกับประชาชนของประเทศที่พัฒนามากกว่าได้ ความล้ำหลังเช่นนี้จึงกลายเป็นโซ่ตรวนที่คอยดึงรั้งโอกาสก้าวหน้า คุณภาพของคนจึงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาประเทศที่สำคัญมาก มนุษย์จะมีศักยภาพในการทำงานและผลิตผลงานได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัว ยกระดับทักษะของตัวเอง ยังมีความสามารถในการยกระดับของตัวเองเท่าใด ความสามารถในการแข่งขันก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น การยกระดับตัวเองส่วนหนึ่งมาจากแรงกระตุ้นภายในปัจเจกบุคคล แต่อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญมากคือบทบาทของภาครัฐในการเข้ามายกระดับการศึกษาของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับอย่างมีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนรุ่นใหม่ที่ต้องออกไปต่อสู้กับโลกภายนอกและแข่งขันภายในชุมชนของตัวเอง หลักในการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพคือการยกระดับความรู้ความสามารถของคนไทยให้มีศักยภาพ และมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น สิ่งที่ยังขาดคือแรงกระตุ้นในการผลักดันให้คนไทยยุคใหม่มีความกล้าทำสิ่งใหม่ๆ กล้าคิดสิ่งใหม่ที่นอกกรอบความคิดของคนรุ่นเก่า และกล้าแสดงออกอย่างมีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนคิด ทำ และแสดงออกโดยเป็นไปในแนวทางที่เป็นที่ยอมรับของสากล (เฉลิมพล ไวกายกูร, 2559)

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ภายหลังจากที่ได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ขึ้นมาประกาศใช้ จึงมีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรก ตั้งแต่ พ.ศ.2542 เป็นต้นมา และเพื่อเป็นการพัฒนาคนให้ต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง จึงกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561) ขึ้น โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี พ.ศ. 2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลักคือ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการบริหารและจัดการศึกษา

สำหรับกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบกำหนดไว้ 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ จึงได้ประกาศ “จุดเน้นคุณภาพผู้เรียน จุดเปลี่ยนการปฏิรูปการศึกษาไทย” เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2553 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เป็นคุณภาพเด็กไทยในอนาคต เป็นผู้มีความสามารถ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ก้าวไกลสู่สากล และมีความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” และได้มียุทธศาสตร์ตอบสนองความสำคัญในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต

อย่างไรก็ตาม โครงสร้างของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ตามสถานการณ์ทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้คนในแต่ละยุคสมัย บุคคลที่ต่างยุคสมัยกันจะมีพฤติกรรม ความคิด ทักษะคิด รูปแบบชีวิต ความสามารถ ค่านิยม และการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไป จะเห็นได้ว่าผู้คนในยุคสงครามโลกครั้งที่ 1 จนถึงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนั้น ล้วนมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงในทุกเจเนอเรชั่น (www.thairath.co.th, 2559)

จากการแบ่งกลุ่มคนตามยุคสมัย ทำให้เห็นว่าในแต่ละยุคสมัยนั้น ผู้คนมีความแตกต่างกันอย่างมากโดยปัจจัยที่หลัก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ทำให้แต่ละคนมีพฤติกรรมและคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งในปัจจุบันเจเนอเรชั่น Y และเจเนอเรชั่น Z นั้น จัดได้ว่าอยู่ในกลุ่มวัยเรียนและวัยทำงานตอนต้น โดยสามารถเห็นความแตกต่างได้ชัดเจนในสังคมคนทำงานรุ่นใหม่ยุคปัจจุบัน (เจเนอเรชั่นวาย) และนิสิตนักศึกษา (เจเนอเรชั่นแซท) กับเจเนอเรชั่นรุ่นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ที่ล้วนมีทัศนคติ และพฤติกรรมที่แตกต่างกับเยาวชนในรุ่นปัจจุบันอย่างชัดเจนมาก **Generation Z (พ.ศ.2540-ขึ้นไป)** เป็นค่านิยมของคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน คนในกลุ่ม Generation Z เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกนานับประการ จึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เพราะพ่อแม่ใช้สิ่งเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน และได้รับการเลี้ยงดูจากคนอื่นมากกว่าพ่อแม่ของตนเอง เนื่องจากเป็นยุคที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานทั้งคู่ ดังนั้น ทัศนคติ ค่านิยม รวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออก ล้วนเป็นสิ่งที่แตกต่างจากเจเนอเรชั่นอื่นอย่างชัดเจน อาทิ การไม่เคารพผู้ใหญ่ สมารถสัน ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีมากกว่าการใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวหรือบุคคล ขาดความอ่อนน้อมและอ่อนโยน ไม่รักษาเวลา ฯลฯ ประกอบกับเป็นยุคที่

เศรษฐกิจกำลังเติบโตเป็นอย่างมาก ทำให้พ่อแม่ซึ่งประสบความสำเร็จในชีวิตแล้ว มีการดูแลเอาใจใส่ลูกเป็นอย่างดี เด็กๆ นี้จึงมักถูกตามใจตั้งแต่เล็ก ได้ในสิ่งที่รุ่นพ่อแม่ไม่เคยได้ รวมถึงได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษาเป็นอย่างดี เด็กๆ นี้จึงมีลักษณะนิสัยชอบแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบถูกบังคับให้อยู่ในกรอบ ไม่ชอบอยู่ในเงื้อมมือ ชอบแสวงหาข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย มีความอิสระในความคิด กล้าซัก กล้าถามในทุกเรื่องที่ตนสนใจ ไม่หวั่นกับคำวิจารณ์ มีความเป็นสากลมาก มองว่าการนิยมชมชอบวัฒนธรรม หรือศิลปะต่างชาติเป็นเรื่องปกติธรรมดา ปัจจุบันคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงวัยเรียนและวัยทำงาน เป็นรุ่นที่คาดหวังในเงินเดือนสูง ขาดความอดทน อยากรได้ตำแหน่งงานสูงโดยปราศจากความพยายาม คาดหวังในการทำงานสูง ต้องการค่าชม และทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานไม่เต็มที่เหมือนกับคนรุ่นก่อน (www.thairath.co.th, 19 มกราคม 2558)

ปัจจุบันผู้ประกอบการ องค์กรต่าง ๆ ในนามของผู้ที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน มีปัญหาที่เกิดขึ้นจากการรับบัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเข้าทำงาน และบัณฑิตไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียน มาปรับใช้กับการทำงานได้จริง ขาดความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ ขาดภาวะผู้นำ ขาดความคิดแก้ไขปัญหา กระบวนการพัฒนาความคิดเพื่อสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรม ยังมีไม่เพียงพอ สืบเนื่องมาจาก กระบวนการเรียนการสอน ที่ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ เป็นผู้บอกแก่นักเรียน ในขณะที่นักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้บริโภคจากครู ซึ่งนอกจากจะไม่สอนให้ผู้เรียนคิด ประดิษฐ์ สร้างสิ่งต่าง ๆ อย่างมากพอและยังสอนให้ทำตามแบบอย่างของคนอื่น ๆ ทำมา โดยไม่สอนให้คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (Creative) ผู้เรียนจึงขาดการคิดสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวเองและสังคม (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2554)

จีบสตรัท ดอทคอม (2557) ได้ทำการสำรวจคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตไทย เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มความต้องการของแรงงานระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาและตลาดแรงงานไทย โดยจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นจากองค์กรต่าง ๆ จำนวน 305 องค์กร และบัณฑิตจบใหม่จำนวน 1,085 คน พบว่า 96% ขององค์กรที่ตอบแบบสอบถาม ต้องประสบกับปัญหาที่เกิดจากพนักงานใหม่ หรือบัณฑิตที่จบใหม่และก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานจริง ได้แก่ เรื่องของการปรับตัวเข้าสู่การทำงานจริง ความรับผิดชอบในงาน และทัศนคติในการทำงาน และพบว่าเป็นเรื่องดีที่องค์กรส่วนใหญ่ให้โอกาสบัณฑิตจบใหม่ได้แสดงศักยภาพ และเข้าสู่บทบาทของคนทำงาน แต่เสียงสะท้อนจากองค์กรต่าง ๆ ที่ร่วมทำแบบสำรวจ ทำให้เห็นว่า ปัญหาหลักที่พบคือ บัณฑิตเหล่านี้ไม่สู้งาน มีการย้ายงานหรือเปลี่ยนงานบ่อย และขาดความรับผิดชอบ และมีปัญหาเรื่องทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ขาดทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่า มีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ อีกมาก อาทิ การเรียกเงินเดือนสูงเกิน การขาดวินัย การไม่เคารพผู้อาวุโส ไม่รักษาเวลา ขาดความเคารพนบถ ไม่รู้จักกาลเทศะ และมีความมั่นใจในตัวเองมากเกินไป จนกระทั่งเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการทำงาน

จากการสำรวจความคิดเห็นฝ่ายนายจ้างเพิ่มเติม ยังพบว่า คุณลักษณะที่ฝ่ายนายจ้างต้องการมากที่สุดในส่วนของความสามารถเชิงวิชาการ คือ ความสามารถในการนำความรู้ที่ได้ศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง นอกจากนี้ยังคาดหวังว่า บัณฑิตใหม่จะสามารถวิเคราะห์ และตีความได้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ คุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรมนั้นก็เป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการมากที่สุดอีกเช่นกัน คือ ความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม มีความความเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม นอกจากนี้ คือด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น การปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน ไม่ละเลยต่อหน้าที่ ไม่สั่งสมงานจนค้างค้ำ

เสียงสะท้อนจากองค์กรผู้รับบัณฑิตเข้าทำงานล้วนสอดคล้องกับพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของคนในรุ่นเจนเนอเรชั่น Y และเจนเนอเรชั่น Z เป็นอย่างมาก เนื่องจากพฤติกรรมที่เป็นข้อด้อยต่าง ๆ อาทิ ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความอดทน ขาดความรับผิดชอบ ขาดวินัย ขาดความซื่อสัตย์ และที่สำคัญคือ การไม่สามารถนำความรู้ความสามารถมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้จริงเหล่านี้ เป็นสิ่งที่คนในรุ่นเจนเนอเรชั่น Y และเจนเนอเรชั่น Z ควรได้รับการพัฒนา ปรับปรุง เพื่อให้เติบโตไปเป็นพลเมืองของโลกในยุคอนาคตได้เป็นอย่างดี เพราะหากคนทั้งสองกลุ่มนี้ ยังไม่ได้รับการพัฒนาหรือชี้แนะ อาจสร้างปัญหาในเกิดขึ้นในวงกว้างทั้งระดับประเทศและระดับโลก เนื่องจากโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมแห่งความก้าวหน้า ไม่ว่าจะเป็นประชาคมอาเซียน หรือศตวรรษที่ 21 ก็ตาม และเพื่อการปรับตัวสู่การเป็นประเทศที่มีการพัฒนาและก้าวไกล การจัดการศึกษาทุกระดับควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ และการมีทักษะทางสังคม แนวโน้มการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องบูรณาการทั้งด้านศาสตร์ต่าง ๆ และบูรณาการการเรียนในห้องเรียนและชีวิตจริง ทำให้การเรียนนั้นมีความหมายต่อผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน เป็นการเตรียมตัวต่อไปในขั้นที่สูงขึ้น เพิ่มโอกาสการทำงานในอนาคต สร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจ (พรทิพย์ ศิริภทราชัย, 2555) ดังนั้นจุดเริ่มต้นแรกของการศึกษา จึงต้องพัฒนาปัญญาของผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ สร้างวิธีเรียนรู้เพื่อการการสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวผู้เรียนและสังคมอยู่ตลอดเวลา กระบวนการของการศึกษาจึงต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และเป็นการสร้างสรรค์ที่มีความรับผิดชอบอยู่เสมอ ไม่ว่าศูนย์กลางของการศึกษาจะอยู่ที่ใดก็ตาม (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2554)

จากการศึกษาด้านการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะเป็นคนรุ่นใหม่ที่สังคมต้องการ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2554) กล่าวว่า ลักษณะของคนรุ่นใหม่ (CCPR) ควรมีดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ (Critical Mind) ในสังคมบริโภคนิยมจำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีความคิดวิเคราะห์ให้ได้เพื่อเขาจะได้เข้าใจ เรียนรู้ และเข้มแข็งและไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาชวนเชื่อทั้งเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม

2. การคิดสร้างสรรค์ (Creative Mind) เมื่อวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งใดแล้วควรจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ คิดสิ่งใหม่ๆ ให้กับตนเองและสังคม เพราะหากเพียงแต่วิเคราะห์ วิจารณ์ จะไม่มีอะไรเกิดขึ้นใหม่

3. การผลิตผลงาน (Productive Mind) เมื่อคิดสิ่งใหม่ๆ แล้ว ต้องสามารถนำเอาความคิดนั้นไปสู่รูปธรรมคือ การมีผลผลิตใหม่ๆ ด้วยค่าของคนต้องให้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

4. การมีความรับผิดชอบ (Responsible Mind) ไม่ว่าจะคิด วิเคราะห์หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ใดก็ตามต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

ดังนั้นการที่จะสร้างให้นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะ CCPR ข้างต้นนั้น กระบวนการสอนควรต้องเปลี่ยนไปก่อนเป็นอันดับแรก การสอนต้องสอดคล้องกันกับจุดมุ่งหมาย นั่นคือ หากต้องการให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ เราจะต้องจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์กันตลอดเวลา (Criticality-Based Instruction) ไม่ใช่เพียงการวิเคราะห์จากครูผู้สอนเท่านั้น เช่นเดียวกัน หากต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องจัดเงื่อนไขการเรียนรู้ให้ได้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่อย่างสม่ำเสมอ (Creativity-Based Instruction) โดยตั้งประเด็นให้ผู้เขียนคิดหรือเขียนอะไรใหม่ๆ เพื่อสะท้อนทิศทางใหม่ๆ หรือให้หาทางแก้ปัญหาใหม่โดยใช้การวิจัย (Research-Based Instruction) นอกจากนี้การสอนยังรวมถึงการจัดสภาพการเรียนการสอนและเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้ผลิต หรือสร้างผลงานออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (Productivity-Based Instruction) ในส่วนของความรับผิดชอบ ผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม ในสภาพที่เป็นจริง (Responsibility-Based Instruction) และหล่อหลอมให้เกิดเป็นตัวตนของผู้เรียนด้วยการเรียนการสอนในขณะนี้ นอกเหนือจากเรื่องปัจจัยด้านแบบอย่างของผู้สอนแล้ว ควรต้องสอดแทรกในกิจกรรมการดำเนินการต่างๆ ทั้งในชั้นเรียนและในชีวิตประจำวัน เนื่องจากระบบการศึกษาแนวผลผลิตนิยมเชิงสร้างสรรค์และการเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ CCPR นี้ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีคิด และวิถีดำเนินการทางการศึกษา เป็นการเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่โดยทำให้การศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้นว่าควรจัดการศึกษาเพื่ออะไร ซึ่งเป้าหมายคือการสร้างให้การศึกษาเป็นไปเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์และนำไปสู่การสร้าง การพัฒนา และการได้มาซึ่งผลผลิตใหม่ๆ อันเป็นผลผลิตที่มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัว (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2549)

การบริหารสถาบันการศึกษานั้นถือเป็นส่วนที่สำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากการที่จะเน้นให้ การศึกษามีบทบาทและแนวทางในการสร้างสรรค์ผู้เรียนให้มีความคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มี

ผลงานและมีความรับผิดชอบได้นั้นการบริหารจัดการควรมีลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายคือ เป็นองค์กรที่เรียกว่า องค์กรสร้างสรรค์และผลิตภาพ (Creative and Productive Organization, (CPO)) โดยอาจารย์ต้องมีเป้าหมายเพื่อสร้างผลงานใหม่ๆ ขึ้น (Product Emphasis) บริการเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และการเข้าใจวัฒนธรรมและบุคคลขององค์กรอย่างดี (Organization Culture) และที่สำคัญผู้บริหารต้องมี Creative and Productive Mind และกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีเช่นกัน ซึ่งกล่าวโดยสรุปคือ จุดเริ่มต้นแรกของการศึกษาคควร ต้องพัฒนาปัญญาของผู้เรียนเป็นตัวตั้งให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และ สร้างสรรค์ แนวทางดังกล่าวนี้เน้น ให้มีผลงานเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะผลงานนั้นจะเป็น ผลงานวิชาการ ผลงานประดิษฐ์ ผลงาน สร้างสรรค์ต่างๆ ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นการสอนภาษาต้องมีผลงานทางภาษา หากสอนคณิตศาสตร์ ต้องมีผลงานทางคณิตศาสตร์ หากเป็นงานศิลปะต้องมีงานศิลปะออกมาเช่นกัน หากเป็นงานทาง เกษตรต้องมีผลงานเกษตรชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิชาใดเรื่องใด เป้าหมายจะต้องมีผลผลิต ออกมาโดยชัดเจน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2549)

นอกจากนั้น ผลผลิตที่ออกมาควรเป็นผลผลิตที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ พร้อมกันไป ไม่ใช่เป็นเพียง แค่การลอกเลียนคนอื่นมาเท่านั้น ในขณะที่ผู้เรียนรู้จักการคิดสร้างสรรค์และมีผลงานแล้ว จำต้องมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการใช้ชีวิตและพัฒนาสังคมควบคู่กันไป ซึ่งหมายถึง การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการคิดวิเคราะห์และการสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวผู้เรียน ให้กับสังคมอยู่ ตลอดเวลา กระบวนการของการศึกษาต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และ สร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบไม่ว่าศูนย์กลางของการศึกษาจะอยู่ที่ใดก็ตาม เนื่องจากโลกและ สังคมได้เปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนกระแสนของการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็น เครื่องมือของการสร้างและสร้างอย่างสร้างสรรค์ (การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ, 2550)

วิธีการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษานั้น มีหลากหลายวิธีที่จะมุ่งตรงไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ สุขุมธนา พรหมบุญ (2546) ได้เสนอแนวคิดทางการอุดมศึกษาด้านการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารวิชาการว่า วิธีการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยควรเปลี่ยนไปจากการบรรยายอย่างเดียวในชั้น เรียน ออกสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การใช้กระบวนการกลุ่ม การเผชิญ สถานการณ์และกรณีศึกษา การค้นคว้าทดลองและพิสูจน์ที่ทำทหาย การเรียนรู้จากสถานการณ์ จำลอง หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ที่มีการวางแผนจัดขั้นตอนการเรียนอย่างรอบคอบ ยืดหยุ่น แหล่งเรียนรู้มีอยู่ทั่วโลก ความรู้ค้นพบได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสารสนเทศ วิธีการ เรียนรู้ในมหาวิทยาลัย จึงต้องบูรณาการทั้งจากการฟังบรรยาย การทดลอง การลงมือปฏิบัติ การ ค้นพบคำตอบ เป็นการเชื่อมโยงบทเรียนกับสภาพจริงของธรรมชาติและชุมชน เรียนรู้จากการ เรียนรู้ รู้คิด รู้ทำ และรู้ทบทวนผลการเรียนรู้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยน

รูปแบบและวิธีการสร้างและพัฒนาในรูปแบบในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านพัฒนานิสิตนักศึกษา รวมถึงการการออกแบบรูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบัน โดยใช้กรอบความคิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นฐานในรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบว่า การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมนิตินับได้ว่ามีส่วนสำคัญที่สร้างให้นิสิตเกิดทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การทำงานและการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสังคม แต่ในทางตรงกันข้าม พบว่ากิจกรรมนิตินั้นเป็นส่วนที่ไม่สำคัญมาก และแม้ว่าจะมีผู้เห็นประโยชน์และความสำคัญของกิจกรรมนิตินักศึกษาอยู่มากก็ตาม รวมถึงกิจกรรมนิตินักศึกษาเป็นสิ่งที่มียุอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาทุกๆ แห่งอยู่แล้ว จึงถือว่าไม่ได้เป็นเรื่องสำคัญมากนัก เพราะการที่นิสิตนักศึกษาใช้พลังงาน พลังใจทุ่มเทกันทำกิจกรรมนิตินักศึกษานั้นอาจส่งผลเสียต่อการเรียนได้ อย่างไรก็ตาม ฮูด (Hood, 1990) ได้กล่าวแย้งไว้ว่า มีนิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่าจำนวนมากที่เชื่อว่ารู้สึกดี สำหรับพวกเขาแล้วการเรียนรู้ที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นเกิดขึ้นจากการที่พวกเขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนิตินักศึกษาต่างๆ มากกว่าประสบการณ์ที่จัดไว้ตามรูปแบบในชั้นเรียน ห้องปฏิบัติการ หรือห้องสมุด นอกจากนี้กลุ่มนิตินักศึกษาต่างๆ และกิจกรรมนิตินักศึกษา ยังมีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์และการตลาดอีกด้วยสำหรับสถาบันอุดมศึกษาดังนั้น กลุ่มนิตินักศึกษาและกิจกรรมนิตินักศึกษาเหล่านี้จึงกลายเป็นปัจจัยที่สร้างชีวิตชีวาให้แก่สถาบัน

กิจกรรมนิตินักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านกิจการนิตินักศึกษา ที่มุ่งเน้นเพื่อช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นคนที่มีบุคลิกทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เป็นกิจกรรมที่ถือว่าการให้โอกาสแก่นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจการทำงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ และการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคมของนิสิตนักศึกษา (วัลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา, 2528)

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปจึงส่งเสริมการจัดกิจกรรมนิตินักศึกษาโดยเชื่อว่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษา เนื่องจากนิสิตนักศึกษาจะได้มีโอกาสฝึกฝนและเสริมสร้างคุณลักษณะในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ได้พัฒนาความรับผิดชอบ พัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาลักษณะนิสัย เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ในที่สุดนั่นเอง ประกอบกับในปัจจุบันการพัฒนานิสิตนักศึกษาในประเทศไทย ถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนากันอย่างจริงจัง “CCPR “ ถือเป็นตัวชี้วัดที่มีความสมบูรณ์ เป็นภาพสะท้อนของผลผลิตที่ชัดเจนสำหรับนิสิตนักศึกษา บัณฑิตผู้มีความเป็นไปตาม CCPR จึงมักได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ เป็นผู้นำในองค์กรหรือกลุ่มต่างๆ การพัฒนาตามหลักการ CCPR ถือได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นคุณลักษณะของคนรุ่นใหม่ ที่มีศักยภาพ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมปัจจุบันและอนาคต

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตออกมามีคุณสมบัติด้านทักษะ CCPR ได้นั้น ควรต้องมีการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือเสริมให้กับหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้มีความชัดเจนในการพัฒนาโดยตรงเรื่องทักษะซีซีพีอาร์ โดยใช้โปรแกรมฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม (Constructionism) ซึ่งเป็นทฤษฎีทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดย Professor Seymour Papert M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology) ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เน้นให้ผู้เรียนได้เลือกสรรสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ และนำความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเข้ามาปรับกับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมที่มีอยู่ โดยสาระความรู้ต่างๆ ที่ได้รับเข้ามาใหม่ไม่ได้มาจากการสอนของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่มาจากการเรียนรู้และลงมือกระทำของผู้เรียน (Learning by Doing) จากนั้นผู้เรียนจึงสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาด้วยตัวของเขาเอง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2558)

คอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีของการเรียนรู้โลกรอบตัว โดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและทำหน้าที่ในการค้นพบเรื่องราวต่างๆ และเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมทุกอย่างในการเรียน โดยผู้สอนทำหน้าที่ในการแนะแนวทางเท่านั้น (Papert S. & Harel I., 1991)

การเรียนรู้หนทางในการแก้ไขปัญหาของเรื่องราวต่างๆ ล้วนเป็นการเรียนรู้ของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมทั้งสิ้นเพราะผู้เรียนจะหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตัวเองผ่านประสบการณ์เดิมและการเรียนรู้ใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามา โดยมีผู้สอนนำทางเพื่อให้กระบวนการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและสำเร็จ (Sabelli N., 2008)

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานแนวคิดของทฤษฎีนี้ เชื่อว่า การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลก ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั่นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้ จะมีความหมายต่อผู้เรียนจะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้ ยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงเป็นการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้เกิดขึ้นจากตัวของแต่ละคนเอง แนวคิดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้จึงได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากนักการศึกษา แนวคิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันสำหรับการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้คือแนวคิดที่ชื่อว่า “การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา” หรือ Constructionism แนวคิดเรื่องคอนสตรัคชันนิซึมนี้ได้รับการพัฒนามาจากแนวคิด Constructivism ที่มีต้นความคิดมา

จากนักจิตวิทยาชาวสวิสเซอร์แลนด์ชื่อ ศาสตราจารย์ (Jean Piaget, 1986-1980) แห่งมหาวิทยาลัย เจนีวา Paiget ได้แสดงทัศนะของเขาเกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า ผู้เรียนนั้นมี พัฒนาการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่มีอยู่นอกชั้นเรียน ผู้เรียนจะค่อยๆ เรียนรู้ และพัฒนาขีดความสามารถของตนเป็นระดับตามแต่ละช่วงเวลาที่เขาเติบโตขึ้น Piaget เชื่อว่าผู้เรียน จะสามารถจัดระบบโครงสร้างองค์ความรู้และโลกทัศน์ที่เป็นของตนเอง ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ ภายในตัวเมื่อได้ลงมือทำงาน (Learning-by-Making) และได้สื่อสารกับตัวเองเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น Piaget ให้ทัศนะว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นคือการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ซึ่งหลักการของทฤษฎี Constructionism มีหลักการสำคัญดังนี้ 1. หลักการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง หลักการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism คือ การให้ผู้เรียนลงมือสร้างสิ่งของหรือ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีความหมาย ซึ่งจะ รวมถึงปฏิริยาระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเองกับประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอกสามารถ เชื่อมโยงและสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ 2. หลักการที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ หลักการ ตามทฤษฎี Constructionism ผู้สอนต้องจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีทางเลือกที่หลากหลายและเรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถ เชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ส่วนผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยและคอยอำนวยความสะดวก 3. หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม หลักการนี้เน้นให้เห็นความสำคัญ ของการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ การสอนตาม ทฤษฎี Constructionism เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมคนออกไปเผชิญโลก ถ้าผู้เรียนเห็นว่า คนเป็นแหล่งความรู้สำคัญและสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กันได้ เมื่อจบการศึกษาออกไปก็จะปรับตัว และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. หลักการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ หลักการนี้เน้น การใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมที่ฝังแน่น เมื่อผู้เรียน เรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร (Learning how to Learn) การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism เป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนและ นำเสนอผ่านผลงานที่จัดทำ ดังนั้นผู้สอนควรต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ดังนี้ (สุชิน เพ็ชรรักษ์, 2548 : 3 – 4) 1. เชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่ผู้เรียนกำลังเรียน 2. การให้โอกาสผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ ตนเองสนใจ 3. เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอความคิด ผลงาน ผลการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของ ตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน 4. ให้เวลาทำงานอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยครั้งนี้ผลที่ต้องการได้จากนักศึกษา คือ การพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ได้แก่ การคิด วิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การผลิตผลงาน และการมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นทักษะที่มีลักษณะ ของการจัดการทางความคิดและการผลิตผลงานสูง ผู้วิจัยจึงได้คิดรูปแบบโปรแกรมการฝึกอบรมด้วย

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะซีซีพีอาร์ดังกล่าว ดังนั้น งานวิจัยฉบับนี้ จึงเน้นการสร้างให้ผู้เรียนซึ่งอยู่ในเจนเนอเรชั่น Z ได้เกิดการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนตนเองด้านการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ ผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาสาขานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตออกมามีคุณสมบัติด้านทักษะซีซีพีอาร์ได้นั้น ควรต้องมีการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือเสริมให้กับหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้มีความชัดเจนในการพัฒนาโดยตรงเรื่องทักษะซีซีพีอาร์ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อวัดคุณลักษณะด้านการรับรู้หรือความตระหนักในคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรม หรือหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะสามารถพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. พัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยโดยโปรแกรมการฝึกอบรมจากทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะเป็นคนรุ่นใหม่ที่สังคมต้องการตามแนวคิดของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2554) กล่าวว่า ลักษณะของคนรุ่นใหม่ (CCPR) ควรมีดังนี้

การคิดวิเคราะห์ (Critical Mind) ในสังคมบริโภคนิยมจำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีความคิดวิเคราะห์ให้ได้เพื่อจะได้เข้าใจ เรียนรู้ และเข้มแข็งและไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาชวนเชื่อทั้งเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม

การคิดสร้างสรรค์ (Creative Mind) เมื่อสามารถวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งใดแล้วควรจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ คิดสิ่งใหม่ๆ ให้กับตนเองและสังคม เพราะถ้าเพียงมีการวิเคราะห์ วิจารณ์ จะไม่มีการเกิดสิ่งใหม่ขึ้น

การผลิตผลงาน (Productive Mind) เมื่อคิดสิ่งใหม่ๆ ได้แล้ว ต้องสามารถนำเอาความคิดนั้นไปสู่รูปธรรมคือ การมีผลผลิตใหม่ๆ ด้วย ค่าของคนต้องสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

การมีความรับผิดชอบ (Responsible Mind) ไม่ว่าจะคิด วิเคราะห์หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ใดก็ตามต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

2. นักศึกษาที่จะศึกษาคณะลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์เป็นนักศึกษาศาขานีเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

3. สร้างชุดโปรแกรมการฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา และทำการทดลองใช้จริงกับนักศึกษาศาขานีเทศศาสตร์จำนวน 1 แห่ง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม หมายถึง ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เน้นให้ผู้เรียนได้เลือกสรรสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ และนำความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเข้ามาปรับกับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมที่มีอยู่ โดยสาระความรู้ต่างๆ ที่ได้รับเข้ามาใหม่ไม่ได้มาจากการสอนของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่มาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และการลงมือกระทำของผู้เรียน (Learning by Doing) จากนั้นผู้เรียนจึงสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาด้วยตัวของเขาเอง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2558)

ซีซีพีอาร์ CCPR หรือ คุณลักษณะของคนรุ่นใหม่ที่สังคมไทยต้องการ มีดังนี้

1. **Critical Mind** หมายถึง การคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง สมเหตุสมผล

2. **Creative Mind** หมายถึง การคิดสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหลังจากผ่านการวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ เกิดเป็นแนวคิด หรือความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม

3. Productive Mind หมายถึง **การสร้างผลผลิต** เกิดจากการคิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นและมีการนำเอาความคิดนั้น ๆ สร้างไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป

4. Responsible Mind หมายถึง **การมีความรับผิดชอบ** ต่อผลงาน ต่อตนเอง และสังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นพื้นฐานหลักสำคัญในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป

การรับรู้ Awareness หมายถึง การตระหนักรู้ในคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเข้าใจ และมองเห็นความสำคัญของสิ่งนั้นอย่างชัดเจน พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมและเป็นไปตามคุณค่าของสิ่งนั้น ๆ

การพัฒนา หมายถึง การทำในสิ่งที่มีอยู่เดิมในดีขึ้น มีคุณภาพ หรือมีความสามารถมากขึ้น โดยมีการประเมินได้ถึงการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นนั้น ๆ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้หมายถึงการพัฒนาด้านทักษะ CCPR ของนักศึกษาเอกชนในประเทศไทย

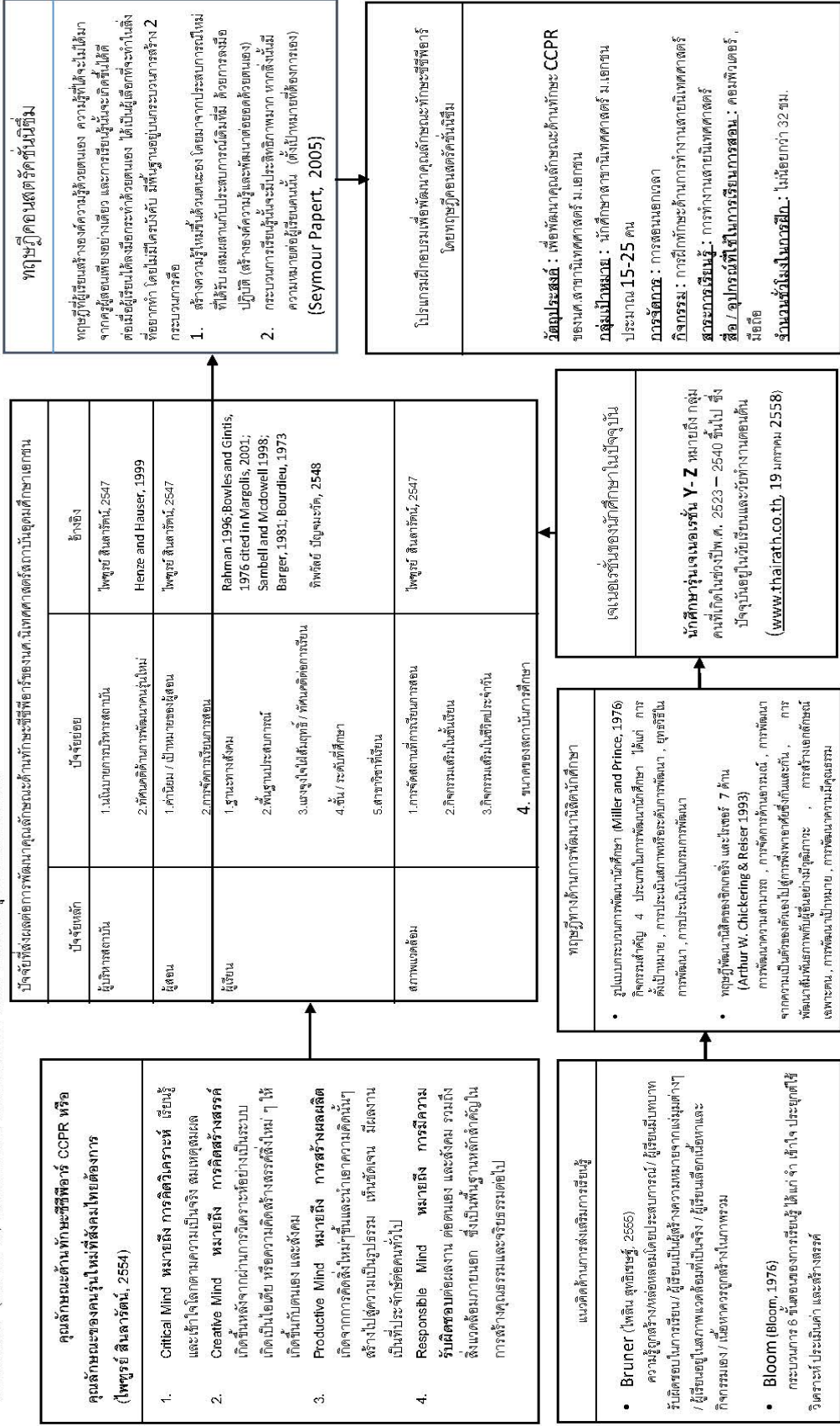
คุณลักษณะ หมายถึง แนวทางการกระทำ พฤติกรรม ความคิด หรือลักษณะที่เป็นอยู่ของกลุ่มเป้าหมาย เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสภาพความเป็นไปของสิ่งนั้น ๆ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้หมายถึงคุณลักษณะด้าน CCPR ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ

นิสิตนักศึกษารุ่นเจนเนอเรชั่น Y- Z หมายถึง กลุ่มคนที่เกิดในช่วงปีพ.ศ.2523 –2540 ขึ้นไป ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในวัยเรียนและวัยทำงานตอนต้น

นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ในคณะ / สาขานิเทศศาสตร์ซึ่งหมายรวมถึงทุกภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาการโฆษณา ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ และภาควิชาวิทยุโทรทัศน์และมัลติมีเดีย

โปรแกรมการฝึกอบรม หมายถึง การเรียนการสอนจำนวน 32 ชั่วโมงมีกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 15-25 คน เป็นการจัดการเรียนการสอนนอกเวลาเพื่อฝึกทักษะด้านการทำงานสายนิเทศศาสตร์ โดยมีรูปแบบการสอนผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้านการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์อันได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ผ่านเนื้อหาด้านสื่อสารมวลชนและการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและกรณีศึกษา ด้วยเครื่องมือและอุปกรณ์สื่อสารได้แก่คอมพิวเตอร์ และมือถือ โดยผู้สอนทำหน้าที่แนะแนวทางเท่านั้น

กรอบแนวคิดงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาเคมีวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน”

คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

1. แนวคิดด้านการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ CCPR
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต และการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้
4. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

มีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดด้านการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ CCPR

กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย และผู้คนในยุค นั้น ๆ การสอนในปัจจุบันต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย นั่นคือ หากต้องการให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ เราจะต้องจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์กันตลอดเวลา (Criticality-Based Instruction) ไม่ใช่ครูวิเคราะห์ให้ดูเท่านั้น เช่นเดียวกัน หากต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องจัดเงื่อนไขการเรียนรู้ให้ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่อย่างสม่ำเสมอ (Creativity-Based Instruction) โดยตั้งประเด็นให้ผู้เขียนคิดหรือเขียนอะไรใหม่ๆ เพื่อสะท้อนทิศทางใหม่ๆ หรือให้หาทางแก้ปัญหาใหม่โดยใช้การวิจัย (Research-Based Instruction) นอกจากนี้ การสอนยังรวมถึงการจัดสภาพการเรียนการสอนและเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้ผลิต หรือสร้างผลงานออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (Productivity-Based Instruction) ในส่วนของความรับผิดชอบ ผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม ในสภาพที่เป็นจริง (Responsibility-Based Instruction) และหล่อหลอมให้เกิดการเป็นตัวตนของผู้เรียนด้วยการเรียนการสอนในแนวนี้ นอกเหนือจากเรื่อง ปัจจัยด้านแบบอย่างของผู้สอนแล้ว ควรต้องสอดแทรกในกิจกรรมการดำเนินการต่างๆ ทั้งในชั้นเรียน และในชีวิตประจำวัน เนื่องจากระบบการศึกษาแนวผลผลิตนิยมเชิงสร้างสรรค์และการเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ CCPR นี้ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด และวิธีดำเนินการทางการศึกษา เป็นการเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่โดยทำให้การศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้นว่าควรจัดการศึกษาเพื่ออะไร ซึ่งเป้าหมายคือการสร้างให้การศึกษาเป็นไปเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์และนำไปสู่การสร้าง การพัฒนา และการได้มาซึ่งผลผลิตใหม่ๆ อันเป็นผลผลิตที่มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัว (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2549)

การบริหารสถาบันการศึกษานั้นถือเป็นส่วนที่สำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากการที่จะเน้นให้ การศึกษามีบทบาทและแนวทางในการสร้างสรรค์ผู้เรียนให้มีความคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มี

ผลงานและมีความรับผิดชอบได้นั้นการบริหารจัดการควรมีลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายคือ เป็นองค์กรที่เรียกว่า องค์กรสร้างสรรค์และผลิตภาพ (Creative and Productive Organization, (CPO)) โดยอาจารย์ต้องมีเป้าหมายเพื่อสร้างผลงานใหม่ๆ ขึ้น (Product Emphasis) บริการเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และการเข้าใจวัฒนธรรมและบุคคลขององค์กรอย่างดี (Organization Culture) และที่สำคัญผู้บริหารต้องมีความคิดสร้างสรรค์และการสร้างผลผลิต Creative and Productive Mind และกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีเช่นกัน ซึ่งกล่าวโดยสรุปคือ จุดเริ่มต้นแรกของการศึกษาควรต้องพัฒนาปัญญาของผู้เรียนเป็นตัวตั้งให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และ สร้างสรรค์ แนวทางดังกล่าวนี้เน้นให้มีผลงานเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะผลงานนั้นจะเป็น ผลงานวิชาการ ผลงานประดิษฐ์ ผลงานสร้างสรรค์ต่างๆ ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นการสอนภาษาต้องมี ผลงานทางภาษา หากสอนคณิตศาสตร์ต้องมีผลงานทางคณิตศาสตร์ หากเป็นงานศิลปะต้องมีงาน ศิลปะออกมาเช่นกัน หากเป็นงานทางเกษตรต้องมีผลงานเกษตรชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิชาใด เรื่องใด เป้าหมายจะต้องมีผลผลิตออกมาโดยชัดเจน (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2549)

นอกจากนั้น ผลผลิตที่ออกมาควรเป็นผลผลิตที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ พร้อมกันไป ไม่ใช่เป็นเพียง แค่การลอกเลียนคนอื่นมาเท่านั้น ในขณะที่ผู้เรียนรู้จักการคิดสร้างสรรค์และมีผลงานแล้ว จำต้องมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการใช้ชีวิตและพัฒนาสังคมควบคู่กันไป ซึ่งหมายถึง การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการคิดวิเคราะห์และการสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวผู้เรียน ให้กับสังคมอยู่ ตลอดเวลา กระบวนการของการศึกษาต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และ สร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะศูนย์กลางของการศึกษาจะอยู่ที่ใดก็ตาม เนื่องจากโลกและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนกระแสนของการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้างและสร้างอย่างสร้างสรรค์ (การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และ ผลิตภาพ, 2550)

CCPR คือลักษณะของคนรุ่นใหม่ที่สังคมไทยต้องการ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2554) ซึ่งมี คุณลักษณะดังนี้

Critical Mind หมายถึง การคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง สมเหตุสมผล หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนตาม แนวทางการปฏิรูปที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยเฉพาะยุคปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร มีข้อมูลหลากหลายทั้งทางลบและทางบวกที่ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย การคิดอย่างวิเคราะห์และมีวิจารณญาณจึงสำคัญมาก เพราะจะ ทำให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะสิ่งถูก สิ่งผิด สิ่งที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสมออกจากกันได้อย่าง รอบคอบ และใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหา สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างมี คุณภาพและยั่งยืน เป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคมโลก ซึ่งความหมายของการคิดวิเคราะห์ หรือ

คิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นได้มีผู้ใช้คำแตกต่างกันออกไป โบโน (Bono, de, 1976:29-32) ให้แนวคิดด้านการนิยามความหมายของการคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ 2 ลักษณะคือ

1. คำนิยามที่มีความหมายกว้าง เป็นการนิยามในลักษณะที่เป็นกิจกรรมทางสมองด้านกระบวนการคิด

2. คำนิยามที่มีความหมายแคบ เป็นการนิยามในลักษณะที่เป็นเหตุผลทางตรรกศาสตร์ หมายถึง การคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรอง ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ และความสามารถ การมีเจตคติของการสืบค้น มีความสามารถในการรับรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้น และสามารถหาหลักฐานในการสนับสนุนให้สิ่งที่พิจารณานั้นเป็นจริง มีการสรุปอ้างอิงอย่างสมเหตุสมผล รวมถึงมีทักษะในการใช้ความรู้และทัศนคติ

ฮาลเพิร์น (Halpern, 1996) ได้ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ว่าเป็นกระบวนการความคิดและการใช้เหตุผลโดยนำความรู้ที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการคิดหาข้อสรุป เพื่อเพิ่มโอกาสของความสำเร็จให้มากขึ้น เป็นการคิดที่มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา คำนวณหาความเป็นไปได้และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต่างจากการคิดแบบไม่มีเป้าหมาย เช่น การคิดฟุ้งซ่าน ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นการคิดที่ยึดเอาผลลัพธ์เป็นหลัก ผู้คิดสามารถประเมินผลได้จากกระบวนการคิดของตน โดยดูว่าสิ่งที่ตนตัดสินใจไปนั้นถูกต้องหรือไม่ หรือปัญหาที่ได้รับการแก้ไขแล้ว ได้ผลเป็นอย่างไร

รักจีรีโอ (Ruggiero, 1996) เสนอว่า การคิดวิเคราะห์ หรือมีวิจารณญาณหมายถึง การตรวจสอบความคิดของตนเอง การคิดตัดสินใจว่าวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคืออะไร ความเชื่อแบบใดที่มีเหตุผลมากที่สุด จากนั้นจึงประเมินข้อสรุปอีกครั้งหนึ่ง

แมคโคเวน (Mckowen, 1996) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความคิดที่แจ่มแจ้งผ่านการใคร่ครวญมาแล้วอย่างรอบคอบและดีที่สุด โดยไม่ใส่อารมณ์ของตนเองเข้าไปในเรื่องรานั้น ๆ แต่เนื่องจากมนุษย์มีสมองสองซีก การคิดโดยปราศจากการใช้อารมณ์จึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ดังนั้นหน้าที่ของการคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือการระมัดระวังไม่ให้เกิดความคิดที่เป็นอคติหรือลำเอียงขึ้น โดยทำการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ในหลากหลายแง่มุม เพื่อหาเหตุผลที่หนักแน่นเพียงพอมารับความเชื่อของตนเอง

อำพร ไตรภัทร (2543) กล่าวว่า Critical Thinking คือการคิดไตร่ตรองที่เน้นในเรื่องการตัดสินใจว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อสิ่งใด หรือจะทำหรือไม่ทำสิ่งใด

ศันศินีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ (2544) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนประกอบด้วย การรับรู้ การระลึกถึงความรู้ที่สะสมอยู่ การผสมผสานความรู้ด้วยการย่อยข้อมูลและสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่ เพื่อหาคำตอบว่าความหมายของสิ่งที่

คิดคืออะไร ซึ่งกระบวนการคิดผสมผสานความรู้จำเป็นต้องใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาและทักษะเฉพาะหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน

กล่าวโดยสรุป การคิดวิเคราะห์ หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาโดยยึดหลักการคิดด้วยเหตุผลจากข้อมูลที่เป็นจริงมากกว่าอารมณ์และการคาดเดา พิจารณาความเป็นไปได้ในแง่มุมต่าง ๆ ว่าอะไรคือความจริง อะไรคือความถูกต้อง คิดด้วยความรอบคอบระมัดระวัง ใช้สติปัญญาและทักษะการคิดไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณมากกว่าอารมณ์ซึ่งจะก่อให้เกิดความลำเอียง เกิดอคติที่จะมีผลเสียต่อการตัดสินใจ ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นความคิดที่เปิดกว้าง มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถตรวจสอบความคิดและประเมินความคิดของตนเองได้ (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2554)

Creative Mind หมายถึง การคิดสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหลังจากผ่านการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เกิดเป็นไอเดีย หรือความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม ความคิดสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีบุคคลพยายามคิดค้นหาวิธีการและสร้างผลงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่า เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน การดำรงชีวิตของตนและคนในสังคมให้ดีขึ้น ผลงานจากความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย ประหยัดเวลา แรงงาน เศรษฐกิจ และมีความสำคัญต่อบุคคลในด้านสุขภาพจิต สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลในการคิดและการกระทำอย่างอิสระ สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง ตระหนักในคุณค่าของตนเอง พร้อมทั้งจะสร้างสรรค์ตนเองและสิ่งแวดล้อมให้เจริญก้าวหน้า (อารี รังสินนท์, 2532) ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เจริญก้าวหน้า (Mc.Candless & Evans, 1978) และที่สำคัญคือความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนได้ (de Bono, 2007) ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นความสามารถทางกระบวนการของสมองอย่างหนึ่งในการที่จะคิดและเอาชนะอุปสรรค/ความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์สามารถใช้ศักยภาพทางปัญญาได้อย่างเต็มที่

ทอแรนซ์ (Torrance, 1971) นักจิตวิทยา ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกที่ไวต่อช่องว่าง หรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ต้นกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการที่บุคคลต้องการค้นหาข้อเท็จจริงนั่นเอง ซึ่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์นั้น ควรเริ่มต้นจากครูผู้สอนที่ต้องเป็นนักคิดสร้างสรรค์ก่อนเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนในด้านวิธีคิด โดยสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ได้ อาทิ ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากกระบวนการทำงาน การค้นหาคำตอบ และการสรุปผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง , การใช้คำถามที่มีคำตอบหลากหลายเพื่อกระตุ้นนักเรียนเกิดความอยากรู้อยากตอบ และเกิดกระบวนการคิดที่หลากหลาย หรือ การส่งเสริมการเรียนแบบร่วมมือกัน เพราะการระดมสมองเป็นกลุ่มทางสำคัญในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น และการรับฟังคำถาม

และคำตอบของนักเรียน โดยไม่สกัดกัน เน้นแสดงให้ผู้เรียนเป็นจุดสนใจ ไม่ตำหนิหรือวิจารณ์คำตอบ หรือความคิดของผู้เรียน แม้ว่าผู้สอนจะยังไม่เห็นด้วยก็ตาม

ความคิดสร้างสรรค์จะพัฒนาได้ควรเริ่มต้นจากผู้สอนเป็นสำคัญ เพราะการฝึกฝนตัวผู้สอน ให้มีความคิดสร้างสรรค์จะทำให้แนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ในการสอนเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการเสริมสร้างบรรยากาศในการพูดคุยอย่างสร้างสรรค์ และกระตุ้นให้ผู้สอนท่านอื่น เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2554)

Productive Mind หมายถึง การสร้างผลผลิต เกิดจากการคิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นและมีการ นำเอาความคิดนั้น ๆ สร้างไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป ซึ่ง การจัดการเรียนการสอนในเชิงผลิตผลงานนั้น ควรสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่ง ความหมายนั้นถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียน นั่นคือให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและปฏิบัติงานจากกิจกรรมการเรียนที่ มีคุณค่าต่อสังคม ภายใต้แนวคิดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาที่ แตกต่างกันตามความสนใจ ดังนั้น การเรียนรู้แบบรวมแรงรวมพลัง และการเรียนรู้แบบโครงการ จึง เป็นฐานแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะ ด้านการผลิตผลงาน โดยมีขั้นตอนของรูปแบบดังนี้

1. การเตรียมบริบทตามสภาพจริง หรือ การเรียนรู้ตามสถานการณ์จริงโดยการจัด หลักสูตรให้ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติและ สร้างสรรค์ผลงานได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก

2. การตั้งเป้าหมาย เป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายการ เรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการค้นคว้าวิจัยในรูปแบบโครงการวิจัยส่วนบุคคล โดยเลือก กิจกรรม หรือโครงการที่ตนสนใจ ซึ่งอาจมาจากโจทย์ด้านความต้องการขององค์กรภายนอก หรือ แผนการพัฒนาของประเทศในสาขาต่าง ๆ จากนั้นให้ผู้เรียนนำเสนอโครงการต่อผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับแก้ โดย มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ ฯลฯ

3. การวางแผนและดำเนินการ โดยสร้างการเรียนรู้แบบร่วมกัน มีการทำงานเป็นกลุ่ม และการฝึกภาคสนาม หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลได้อย่างอิสระเพียงพอต่อการศึกษา หาความรู้

4. การติดตามและประเมินผลงาน โดย การตรวจสอบ การติดตาม การปรับปรุง การผลิต และการประเมิน

Responsible Mind หมายถึง การมีความรับผิดชอบ ต่อผลงาน ต่อตนเอง และ สังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นพื้นฐานหลักสำคัญในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ อาทิ กรมวิชาการ (2544) ให้ความหมายว่า การมีความ

มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย มีการยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น กรมศาสนา (2542) ให้ความหมายว่า การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา การบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

ดังนั้น ความรับผิดชอบต่อสังคมจึงหมายถึง ความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอย่างเต็มความสามารถ โดยเน้นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รวมทั้งยอมรับผลของหน้าที่การทำงานที่ตนเองปฏิบัติทั้งดีและไม่ดี เมื่อเกิดปัญหา มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งได้มีการแบ่งประเภทของความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ 2 ประการด้วยกันดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544)

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การขจัดปัญหาที่ทำให้ตนเองเป็นทุกข์ เช่น ป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรค รักษาร่างกายให้แข็งแรง รู้จักหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่การทำงานของตนให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพทันตามกำหนดตรงเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้จักฐานะความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติและบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมเกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

2.แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต และการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้

ที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษาต่างให้ความสำคัญกับ “ความเป็นเลิศทางวิชาการ” เรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการนี้ ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา แต่ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่า เพราะความมุ่งมั่นที่จะสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในหลายประเทศ ทำให้มหาวิทยาลัยกลายเป็นหอคอยงาช้าง ที่พุ่งความสนใจไปในการแสวงหาความดีเด่นทางวิชาการในแนวแคบ จนกระทั่งละเลยต่อสภาพความเป็นจริงของสังคม และไม่สามารถที่จะใช้ความดีเด่นทางวิชาการเพื่อประโยชน์ของสังคมได้เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น ขาดความสัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการและความเป็นจริงของสังคม จึงได้มีการเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยหันมาเน้น Academic Relevance คือเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง การแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ และความสามารถในการใช้วิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมด้วย (วิจิตร ศรีสอาน, 2518 : 45)

สภาพของสังคมไทยจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน ได้สะท้อนภาพความอ่อนด้อยที่สำคัญยิ่งของสังคม และสะท้อนความอ่อนด้อยของการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน สังคมไทยกลายมาเป็นสังคมแห่งการบริโภคอย่างชัดเจนมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทย เป็นไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียนต่อสังคมในทางสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในภาวะสังคมที่

แข่งขันอย่างรุนแรงเช่นในปัจจุบัน เราจึงควรเปลี่ยนกระแสการศึกษาใหม่ ให้เป็นไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ก่อให้เกิดรูปธรรมในการศึกษา ก่อให้เกิดผลผลิตขึ้นในวงการศึกษา แล้วให้ผลผลิตนั้นเป็นผลผลิตในทางสร้างสรรค์ เป็นผลผลิตใหม่ที่เกิดจากความคิด สติปัญญา และเพื่อให้เกิดผลผลิตอย่างสร้างสรรค์ เราจำเป็นจะต้องกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนขึ้นมา โดยให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่จะต้านทานกับกระแสบริโภคนิยมได้ หรือเป็นผู้บริโภคอย่างฉลาด ในขณะเดียวกันก็ต้องให้เขาคิด และสร้างผลงานขึ้นมาใหม่ด้วย (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2554)

โดยเหตุนี้ ลักษณะของคนรุ่นใหม่ในสังคมไทย จึงต้องมองข้ามความเป็นคนที่สมบูรณ์ไปสู่ความเป็นคนคิด และสร้างสิ่งใหม่ให้กับสังคมไทยได้อย่างดีและมากพอ นั่นคือ คุณลักษณะซีซีพีอาร์ CCPR ดังนี้

- **Critical Mind** หมายถึง การคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง สมเหตุสมผล

- **Creative Mind** หมายถึง การคิดสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหลังจากผ่านการวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ จะเกิดเป็นไอเดีย หรือความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม

- **Productive Mind** หมายถึง การสร้างผลผลิต อันเกิดจากการคิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา มีการนำเอาความคิดนั้น ๆ สร้างไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป

- **Responsible Mind** หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อผลงาน ต่อตนเอง และสังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นพื้นฐานหลักสำคัญในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป

ทฤษฎีด้านการพัฒนานิสิต

สำเนา ขจรศิลป์ (2538) ได้กล่าวว่า ผลงานของนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงหลายท่านได้มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดรูปแบบ และทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษามาก แต่รูปแบบและทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากในขณะนี้ มีหนึ่งรูปแบบและสามกลุ่มทฤษฎี ดังนี้คือ

รูปแบบกระบวนการพัฒนานักศึกษา (Student Development Process Model) สร้างโดยมิลเลอร์ และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของสมาคมบุคลากรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (American College Personnel Association) ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ 4 ประเภท คือ การตั้งเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา การประเมินสภาพหรือระดับการพัฒนาของนักศึกษา ยุทธวิธีในการพัฒนานักศึกษา และการประเมินโปรแกรมการพัฒนานักศึกษา

1. กลุ่มทฤษฎีพัฒนาความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Developmental Theories) ประกอบด้วย ผลงานของนักจิตวิทยาหลายคนที่มีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

และคุณธรรม และโครงสร้างของการเรียนรู้ พยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่บุคคลเกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ต่างๆ มากมาย

2. กลุ่มทฤษฎีจิต-สังคม (Psycho-Social Theories) ให้ความสนใจกับเนื้อหาสาระในการพัฒนานักศึกษา นักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีจิต-สังคมให้ความสนใจกับความรู้สึก พฤติกรรม และความคิดของบุคคลกับสภาพแวดล้อม ตลอดทั้งชีวิตของบุคคล นักจิตวิทยาที่มีส่วนสำคัญในการวางรากฐานของกลุ่มทฤษฎีจิต-สังคม

3. กลุ่มทฤษฎีสัญลักษณ์ เป็นกลุ่มทฤษฎีที่กล่าวถึงลักษณะของบุคลิกภาพที่บุคคลชอบแสดงออก ซึ่งมีหลายกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกัน และนักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีนี้หลายคนมีความเชื่อว่าลักษณะของบุคลิกภาพที่บุคคลแสดงออกที่แตกต่างกันนั้น เกิดจากการทำงานของสมองที่แตกต่างกัน ทฤษฎีกลุ่มนี้ไม่ใช่ทฤษฎีเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล แต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เพราะการพัฒนาบุคลิกภาพของกลุ่มทฤษฎีพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และกลุ่มทฤษฎีจิต-สังคมนั้น เกิดขึ้นในลักษณะของบุคลิกภาพที่ทฤษฎีสัญลักษณ์กล่าวถึง และเนื่องจากมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างมากมาย และมีคำอธิบายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป มีการนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษาโดยนักกิจการนิสิตนักศึกษา นักการศึกษา และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษานั้น โดยมากมักจะเป็นแนวคิดทฤษฎีในด้านความรู้ความเข้าใจ และแนวคิดทฤษฎีด้านจิตสังคม เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของชิกเกอร์ริง (1969, 1993) เป็นทฤษฎีทางจิตสังคมที่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ทฤษฎีของชิกเกอร์ริง และไรเซอร์ (Arthur W. Chickering & Reiser 1993)

การพัฒนานิสิตนักศึกษา ตามแนวคิดของชิกเกอร์ริง และไรเซอร์ (Arthur W. Chickering & Reiser 1993) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1) การพัฒนาความสามารถ (Developing Competence) ในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตนักศึกษาจะพัฒนาความสามารถ 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย และความสามารถในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือด้านสังคม นิสิตนักศึกษา จะมีความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถมากขึ้น เพื่อพวกเขาได้เรียนรู้ที่จะไว้วางใจในความสามารถของตนยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่น และบูรณาการทักษะต่างๆ ของเขาให้กลายเป็นความมั่นใจในตนเอง

2) การจัดการด้านอารมณ์ (Managing Emotions) นิสิตนักศึกษาหลายคนต้องประสบกับอารมณ์ในด้านไม่ดีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความโกรธ ความกลัว ความเจ็บปวด ความคิดถึง ความเบื่อหน่าย หรือความเครียด ผลจากการศึกษาพบว่า ความวิตกกังวล ความโกรธ ความรู้สึกหดหู่ ความต้องการ ความรู้สึกผิด และความอายนั้น เมื่อมีมากเกินไป จะมีอิทธิพลต่อกระบวนการศึกษาดังนั้น

จึงต้องมีการจัดการด้านอารมณ์ที่ดี งานสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาตัวนี้ ไม่ได้เป็นการกำจัด อารมณ์ต่างๆ เหล่านี้ แต่ว่าจะต้องตระหนักและรับรู้ถึงอารมณ์เหล่านี้ว่าเป็นสัญญาณบอกสิ่งต่างๆ

3) การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving Through Autonomy Toward Interdependence) สิ่งสำคัญที่นิสิตนักศึกษาจะต้องพัฒนาในขั้นนี้ก็คือ การเรียนรู้ที่จะพอใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในการบรรลุเป้าหมายที่ตนได้เลือกไว้ไม่ถูกชักนำโดย ความคิดเห็นของคนอื่น การพัฒนาในด้านนี้จะต้องนำไปสู่ความเป็นอิสระทั้งทางอารมณ์ และในด้าน ความต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก และนำไปสู่การยอมรับการพึ่งพาอาศัยกันในขั้นต่อมา

4) การพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing Mature Interpersonal Relationships) รวมถึง การยอมรับและชื่นชมความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถในการ ไกล่ชิดผูกพันกับผู้อื่น การยอมรับความแตกต่าง นอกจากจะหมายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แล้ว ยังหมายความรวมถึงในบริบทที่มีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมด้วย การตระหนักถึงความแตกต่าง การมีประสบการณ์ที่กว้างขวาง ความเปิดเผย ความอยากรู้อยากเห็น และการเป็นป ร์วิสัย (objective) ไม่ยึดติดกับความเห็นของตน

5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing Identity) การสร้างเอกลักษณ์นั้น ขึ้นอยู่ กับการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่กล่าวมาก่อนแล้ว คือ ความสามารถ การจัดการกับอารมณ์การเป็นตัวของ ตัวเอง และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี การพัฒนาเอกลักษณ์นั้นเป็นกระบวนการค้นหาว่าประสบการณ์ ชนิดใด ระดับใด และการทำประสบการณ์นั้นๆ บ่อยเท่าไร ที่จะทำให้เราพึงพอใจ รู้สึกปลอดภัย และ มั่นใจในตนเอง

6) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) เป็นการเพิ่มความสามารถในการเป็นคน ที่มีความตั้งใจแน่วแน่ ความสามารถในการประเมินความสนใจและทางเลือกต่างๆ โดยจะต้องมีการ วางแผนสำหรับภาระกระทำ และมีการกำหนดสิ่งที่ควรจะทำก่อนใน 3 ด้าน คือ แผนและแรงบันดาลใจเกี่ยวกับอาชีพ ความสนใจส่วนตัว และความผูกพันกับบุคคลอื่นและครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไป ถึงการมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงเป้าหมายที่แตกต่างกันของตนให้อยู่ภายใต้เป้าหมายหลักที่ใหญ่ กว่าและมีความหมายมากกว่า และการมีความตั้งใจในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

7) การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) การพัฒนาความมีคุณธรรมนั้นใกล้ กับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน และการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาความมีคุณธรรม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่มีลำดับซ้อนกันอยู่คือ

(1) ค่านิยมในด้านเกี่ยวกับมนุษย์จะเปลี่ยนจากการทำตามความเชื่อต่างๆ โดยอัตโนมัติ ไปสู่การรักษาความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ

(2) ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคล เป็นการยอมรับค่านิยมและความเชื่อต่างๆ อย่างมีสติใน ขณะเดียวกันก็เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

(3) การพัฒนาความเหมาะสม หมายถึง การประสานระหว่างค่านิยมส่วนตัว กับ พฤติกรรมที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

ความแตกต่างของผู้คนในยุคสมัยต่าง ๆ

โครงสร้างของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ตามสถานการณ์ทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้คนในแต่ละยุคสมัย บุคคลที่ต่างยุคสมัยกันจะมีพฤติกรรม ความคิด ทักษะคติ โลภีส์สไตล์ ความสามารถ ค่านิยม และการบริหารจัดการที่ต่างกันอย่างออกไป ในส่วนของโลกตะวันตก ได้จัดแบ่งกลุ่มคนออกเป็นรุ่นต่าง ๆ 8 เจเนอเรชันด้วยกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (www.thairath.co.th, 19 มกราคม 2558) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้จัดแบ่งรุ่นยุคสมัยที่แพร่หลายทั่วโลก ได้แก่

1. **Lost Generation (พ.ศ.2426-2443)** ยุคสงครามโลกครั้งที่ 1 บุคคลในยุคนี้ได้เสียชีวิตไปแล้ว

2. **Greatest Genertion (พ.ศ. 2444-2467)** คือยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 คนกลุ่มนี้เป็นกำลังหลักของการต่อสู้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเมื่อสงครามโลกสงบลง ได้เกิดสภาวะเศรษฐกิจตกทั่วโลก คนรุ่นนี้จึงเป็นพลังสำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจให้ฟื้นคืนอีกครั้ง บุคคลในยุคนี้จึงมีความเป็นทางการสูง ผู้ชายจะใส่สูทผูกเนคไทเมื่อออกจากบ้าน คนในสังคมมีแบบแผนปฏิบัติ รวมถึงความคิดเห็น ความเชื่อไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชื่อมั่นในอำนาจรัฐบาล และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองร่วมกัน

3. **Silent Generation (พ.ศ.2468-2488)** ประชากรรุ่นนี้มีจำนวนไม่มากเท่ารุ่นอื่น ๆ เนื่องจากเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 พอดิ และหลังจากนั้นจึงเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจตกต่ำ บุคคลในยุคนี้จึงมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ต้องทำงานหนักในโรงงาน หามรุ่งหามค่ำ คนรุ่นนี้จึงมีความเคร่งครัดและระเบียบวินัยมาก มีความจงรักภักดีต่อนายจ้าง และประเทศชาติสูง เคารพกฎหมาย และเป็นยุคที่ผู้หญิงเริ่มออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น ผู้คนเริ่มมีโอกาส และมีช่องทางการสร้างกิจการของตนเอง รวมทั้งมีบทบาทในการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเป็นรากฐานมาถึงปัจจุบัน

4. **Baby Boomer (พ.ศ. 2489-2507) หรือ Gen-B** เป็นยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บ้านเมืองสงบลงแต่ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากสงคราม ประชากรที่เหลืออยู่ของแต่ละประเทศต้องเร่งรีบในการฟื้นฟูประเทศให้กลับมาแข็งแกร่งอีกครั้ง แต่เนื่องจากกำลังคนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยเนื่องจากเสียชีวิตไปในสงครามเป็นจำนวนมาก จึงได้เร่งมีบุตรหลาย ๆ คนในหนึ่งครอบครัวเพื่อสร้างแรงงานขึ้นมาพัฒนาประเทศชาติของตน จึงเป็นที่มาของคำว่า เบบี้บูมเมอร์ ซึ่งคนกลุ่มเบบี้บูมเมอร์นี้เป็นบุคคลที่มีชีวิตเพื่อการทำงาน เคารพกฎเกณฑ์ กตึกา มีความอดทนสูง หุ่นเทให้กับการทำงานและองค์กรมาก สู้งาน พยายามคิดและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นเจ้าคนนายคน ถูกออบรบสั่ง

สอนให้เป็นคนประหยัด อดออม จึงมีการใช้จ่ายทุกอย่างอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง ซึ่งคนกลุ่มนี้จัดได้ว่ามีปริมาณมากที่สุดในสังคมปัจจุบัน

5. Generation X (พ.ศ.2508-2522) หลังจากยุคเบบี้บูมเมอร์ ส่งผลให้เด็กเกิดมากขึ้น ปัญหาที่ตามมาคือ ทรัพยากรที่มีอยู่ในโลกไม่เพียงพอต่อการจัดสรรให้ได้ทุกคน เมื่อเป็นเช่นนี้ ประชาชนจึงกลับมาทบทวนเรื่องการจำกัดอัตราการเกิดใหม่ของเด็กทารก คนในยุคนี้เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ยัปปี้” (Yuppie) หรือ Young Urban Professionals เนื่องจากเกิดมาในยุคที่โลกมีความเพียบพร้อมมั่งคั่งแล้ว จึงมีโอกาสในการใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย เติบโตมากับการพัฒนาของวิดีโอเกมส์ , คอมพิวเตอร์ , สไตล์เพลงฮิปฮอป ฯลฯ พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้มักชอบอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องเป็นทางการ ให้ความสำคัญกับเรื่องความสมดุลระหว่างงานและครอบครัว มีแนวคิดและการทำงานในลักษณะรู้ทุกอย่าง ทำทุกอย่างได้ ไม่ต้องพึ่งพาใคร มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความคิดเปิดกว้าง และสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นและปรับตัวกับวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป อาทิ ความเห็นในเรื่องการอยู่ก่อนแต่ง การหย่าร้าง หรือเพศที่สาม ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งต่างจากกลุ่มคนในยุคเบบี้บูมเมอร์ ที่มองว่าเป็นเรื่องผิดจารีตประเพณีอย่างชัดเจน

6. Generation Y (พ.ศ.2523-2540) หรือยุค Millennials คนกลุ่มนี้เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและค่านิยมที่แตกต่างระหว่างรุ่นปู่ย่าตายาย กับ รุ่นพ่อแม่ และได้รับความเจริญรุดหน้าของเทคโนโลยี รวมถึงอินเทอร์เน็ตที่เข้ามาแทรกอยู่ในชีวิตประจำวันตลอดเวลา เนื่องจากยุคนี้เป็นยุคที่เศรษฐกิจกำลังเติบโตเป็นอย่างมาก ทำให้พ่อแม่ซึ่งประสบความสำเร็จในชีวิตแล้ว มีการดูแลเอาใจใส่ลูกเป็นอย่างดี เด็กยุคนี้จึงมักถูกตามใจตั้งแต่เล็ก ได้โน้มน้าวที่รุ่นพ่อแม่ไม่เคยได้ รวมถึงได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษาเป็นอย่างดี เด็กยุคนี้จึงมีลักษณะนิสัยชอบแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบถูกบังคับให้อยู่ในกรอบ ไม่ชอบอยู่ในเงื่อนไข ชอบเสพข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย มีความอิสระในความคิด กล้าซัก กล้าถามในทุกเรื่องที่ตนสนใจ ไม่หวั่นกับคำวิจารณ์ มีความเป็นสากลมาก มองว่าการนิยมชมชอบวัฒนธรรม หรือศิลปินต่างชาติเป็นเรื่องปกติธรรมดา ปัจจุบันคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงวัยเรียนและวัยทำงาน เป็นรุ่นที่คาดหวังในเงินเดือนสูง ขาดความอดทน อยากได้ตำแหน่งงานสูงโดยปราศจากความพยายาม คาดหวังในการทำงานสูง ต้องการคำชม และทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานไม่เต็มที่เหมือนกับคนรุ่นก่อน

7. Generation Z (พ.ศ.2540-ขึ้นไป) เป็นค่านิยมของคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน คนในกลุ่ม Gen-X เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกนานับประการ จึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เพราะพ่อแม่ใช้สิ่งเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน และได้รับการเลี้ยงดูจากคนอื่นมากกว่าพ่อแม่ของตนเอง เนื่องจากเป็นยุคที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานทั้งคู่

8. Generation C (กลุ่มคนยุคใหม่ที่ไม่ได้แบ่งตามอายุ) เป็นกลุ่มคนที่จัดอยู่ได้ตั้งแต่เบบี้บูมเมอร์ และ Gen-X ที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาสนใจเทคโนโลยีมากขึ้น ไปจนถึงเสพติด

การเชื่อมต่อ แต่ไม่รวมคนกลุ่ม Gen-Y เพราะปกติ Gen-Y จะเป็นกลุ่มคนที่ปกติมีการเชื่อมต่อโลกไร้สายเป็นประจำอยู่แล้ว แต่กลุ่มเบบี้บูมเมอร์ และ Gen-X นั้นในอดีตแทบไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับไอทีเลย แต่เมื่อสังคมก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยี พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามโลก ซึ่งพฤติกรรมของกลุ่มคน Gen-C ที่เด่นชัดคือ จะมีการเชื่อมต่อตลอดเวลา มีการอัปเดตข้อมูล สนใจข่าวสารที่ได้รับรู้มาในโลกอินเทอร์เน็ต พร้อมแชร์ต่อทุกสถานการณ์ ติดตามดูข่าวสารในอินเทอร์เน็ตมากกว่าโทรทัศน์ เสมือนกับว่าสังคมออนไลน์กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของตนเอง และมีบทบาทกลายเป็นผู้ขับเคลื่อนวัฒนธรรมใหม่ ๆ ในระยะหลัง

จากการแบ่งกลุ่มคนตามยุคสมัย ทำให้เห็นว่าในแต่ละยุคสมัยนั้น ผู้คนมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงโดยปัจจัยที่แวดล้อมหลัก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ทำให้แต่ละคนมีพฤติกรรมและคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งในปัจจุบันเจนเนอเรชั่น Y และเจนเนอเรชั่น Z นั้น จัดได้ว่าอยู่ในกลุ่มวัยเรียนและวัยทำงาน และเนื่องจากความแตกต่างทางด้านพฤติกรรมของเยาวชนในเจนเนอเรชั่น Y และ Z นี้เองที่ก่อให้เกิดการแสวงหาวิธีการสอน หรือการสร้างการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มดังกล่าวมากขึ้นตามลำดับ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนพฤติกรรมความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและของผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (ไพลิน สุทธิเชษฐ์, 2555)

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์ (BRUNER)

- ความรู้ถูกสร้างหรือหล่อหลอมโดยประสบการณ์
- ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบในการเรียน
- ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายขึ้นมาจากแง่มุมต่าง ๆ
- ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง
- ผู้เรียนเลือกเนื้อหาและกิจกรรมเอง
- เนื้อหาควรถูกสร้างในภาพรวม

แนวคิด Cognitive Domain ของบลูม

บลูม (Bloom.1976) เชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้ผู้สอนกำหนดและจัดกิจกรรมการเรียนรวมทั้งวัดประเมินผลได้ถูกต้อง และบลูมได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้

และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และ ด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives (Bloom, 1976: 18; อติญาณ ศรีเกษตรริน, 2543 :72-74 อ้างอิงถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2537)

จุดประสงค์ที่สำคัญของการเรียนการสอน คือ เพื่อให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ พฤติกรรมเหล่านี้จำแนกและจัดลำดับออกเป็นหมวดหมู่และระดับตามความยากง่าย หมวดหมู่เหล่านี้เรียกว่า Taxonomy of Educational objectives แบ่งเป็น 3 หมวด

1. พฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
2. พฤติกรรมจิตพิสัย (Affective Domain)
3. พฤติกรรมทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

พฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

พฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้ทางด้านความคิด ความรู้ การแก้ปัญหา จัดเป็นพฤติกรรมทางด้านสมอง และสติปัญญา โดย Benjamin S. Bloom และคณะ เป็นผู้คิดขึ้น แบ่ง ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการที่จะจดจำ (Memorization) และระลึกได้ (Recall) เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับไปแล้ว อันได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่เจาะจง หรือเป็นหลักทั่ว ๆ ไป วิธีการ กระบวนการต่าง ๆ โครงสร้าง สภาพของสิ่งต่าง ๆ และสามารถถ่ายทอดออกมาโดยการพูด เขียน หรือกิริยาท่าทาง แบ่งประเภทตามลำดับความซับซ้อนจากน้อยไปหามาก

2. ความเข้าใจ (Comprehension) สามารถให้ความหมาย แปล สรุป หรือเขียนเนื้อหาที่กำหนดใหม่ได้ โดยที่สาระหลักไม่เปลี่ยนแปลง

3. การนำไปใช้ (Application) สามารถนำวัสดุ วิธีการ ทฤษฎี แนวคิด มาใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่ได้เรียนรู้มา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแยก จำแนก องค์ประกอบที่สลับซับซ้อนออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวม หรือนำ องค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกัน เพื่อให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ เป็นกระบวนการพิจารณาแต่ละส่วนย่อย ๆ แล้วจัดรวมกันเป็นหมวดหมู่ ให้เกิดเรื่องใหม่หรือสิ่งใหม่ สามารถสร้างหลักการ กฎเกณฑ์ขึ้นเพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้

6. การประเมินค่า (Evaluation) สามารถตัดสิน ติราคาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ โดยมี

เกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นเครื่องตัดสิน เช่น การตัดสินกีฬา ตัดสินคดี หรือประเมินว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ โดยประมวลมาจากความรู้ทั้งหมดที่มี

แนวคิด Cognitive Domain ของแอนเดอร์สัน

แอนเดอร์สัน (Anderson) ได้ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการทางพุทธิปัญญาที่นำเสนอโดยบลูมนำไปสู่ความเข้าใจของคนทั่วไปว่า กระบวนการดังกล่าวไม่สามารถทับซ้อน หรือเหลื่อมล้ำกันได้ จะต้องบรรลุกระบวนการระดับที่ต่ำกว่าให้ได้ทั้งหมดก่อน จึงจะสามารถบรรลุถึงกระบวนการในระดับที่สูงได้นั้นเป็นมาตรฐานที่เข้มงวดเกินไป (วิวัฒน์ ชัตติยะมาน และ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. ม.ป.ป : 2) ต่อมาในช่วง ปี 1990s แอนเดอร์สัน และ แครทวอห์ล (Anderson & Krathwohl. 2001) ได้ทำการปรับปรุงการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้งานและปรับปรุงและนำเสนอแนวคิดไว้ในหนังสือเรื่อง “A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Outcomes” ในปี 2001 ซึ่งการปรับปรุงการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่นำเสนอโดย แอนเดอร์สัน และ แครทวอห์ล เป็นการปรับเปลี่ยนจุดประสงค์ทางการด้านพุทธิปัญญา ในสองประเด็น คือ การปรับเปลี่ยนขั้นตอนและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญา และเพิ่มโครงสร้างจากมิติเดียวเป็นสองมิติ ดังนี้ (Krathwohl. 2002 : 213-217)

การปรับเปลี่ยนลำดับชั้นและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญา ยังคงมี 6 กระบวนการเหมือนเดิม แต่ 3 กระบวนการแรกเปลี่ยนชื่อเป็น จำ (Remember) เข้าใจ (Understand) และประยุกต์ใช้ (Apply) ส่วนสามกระบวนการหลังเปลี่ยนชื่อที่มีลักษณะเป็นคำนามไปเป็นคำกริยา และสลับที่กับระหว่างกระบวนการที่ 5 กับ 6 และสร้างสรรค์ (Create) เปลี่ยนชื่อมาจาก การสังเคราะห์ (Synthesis) (Krathwohl. 2002: 213-215) ดังตารางต่อไปนี้

กระบวนการและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญาของบลูมแบบดั้งเดิม และแบบปรับปรุงใหม่

กระบวนการและคำศัพท์เดิม	กระบวนการและคำศัพท์ใหม่
1. ความรู้ (Knowledge)	1. จำ (Remember)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)	2. เข้าใจ (Understand)
3. การนำไปใช้ (Application)	3. ประยุกต์ใช้ (Apply)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)	4. วิเคราะห์ (Analyze)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)	5. ประเมินค่า (Evaluate)
6. การประเมินค่า (Evaluation)	6. สร้างสรรค์ (Create)

กระบวนการและคำศัพท์ใหม่อธิบายได้ดังนี้

1. **จำ (Remember)** หมายถึง ความสามารถในการดึงเอาความรู้ที่มีอยู่ในหน่วยความจำระยะยาวออกมา แบ่งประเภทย่อยได้ 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 จำได้ (Recognizing)
 - 1.2 ระลึกได้ (Recalling)
2. **เข้าใจ (Understand)** หมายถึง ความสามารถในการกำหนดความหมายของคำพูดตัวอักษร และการสื่อสารจากสื่อต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการสอน แบ่งประเภทย่อยได้ 7 ลักษณะ คือ
 - 2.1 ตีความ (Interpreting)
 - 2.2 ยกตัวอย่าง (Exemplifying)
 - 2.3 จำแนกประเภท (Classifying)
 - 2.4 สรุป (Summarizing)
 - 2.5 อนุมาน (Inferring)
 - 2.6 เปรียบเทียบ (Comparing)
 - 2.7 อธิบาย (Explaining)
3. **ประยุกต์ใช้ (Apply)** หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการหรือใช้ระเบียบวิธีการภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ แบ่งประเภทย่อยได้ 2 ลักษณะ คือ
 - 3.1 ดำเนินงาน (Executing)
 - 3.2 ใช้เป็นเครื่องมือ (Implementing)
4. **วิเคราะห์ (Analyze)** หมายถึง ความสามารถในการแยกส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ และค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับโครงสร้างรวม หรือส่วนประกอบเฉพาะ แบ่งประเภทย่อยได้ 3 ลักษณะ คือ
 - 4.1 บอกความแตกต่าง (Differentiating)
 - 4.2 จัดโครงสร้าง (Organizing)
 - 4.3 ระบุคุณลักษณะ (Attributing)
5. **ประเมินค่า (Evaluate)** หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐาน แบ่งประเภทย่อยได้ 2 ลักษณะ คือ
 - 5.1 ตรวจสอบ (Checking)
 - 5.2 วิพากษ์วิจารณ์ (Critiquing)
6. **สร้างสรรค์ (Create)** หมายถึง ความสามารถในการรวมส่วนประกอบต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยรูปแบบใหม่ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผล หรือทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นต้นแบบ แบ่งประเภทย่อยได้ 3 ลักษณะ คือ

6.1 สร้าง (Generating)

6.2 วางแผน (Planning)

6.3 ผลิต (Producing)

4. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม (Constructionism) หรือทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นทฤษฎีทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดยศาสตราจารย์ซีมัวร์ พาร์เพิร์ท หรือ Professor Seymour Papert แห่ง M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology) ซึ่งได้ให้ความเห็นไว้ว่า ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการการสร้าง 2 กระบวนการด้วยกัน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2558)

สิ่งแรก คือ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ใหม่ขึ้นด้วยตนเอง ไม่ใช่รับแต่ข้อมูลที่หลังไหลเข้ามาในสมองของผู้เรียนเท่านั้น โดยความรู้จะเกิดขึ้นจากการแปลความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ ให้สังเกตว่าในขณะที่เราสนใจทำอะไรสิ่งหนึ่งอยู่อย่างตั้งใจ เราจะไม่ลดละความพยายาม เราจะคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่นั้นจนได้

สิ่งที่สอง คือ กระบวนการการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด หากกระบวนการนั้นมีความหมายกับผู้เรียนคนนั้น

$$\begin{array}{l} \text{ประสบการณ์ใหม่ / ความรู้ใหม่} \\ + \text{ ประสบการณ์เดิม / ความรู้เดิม} \\ = \text{องค์ความรู้ใหม่} \end{array}$$

แผนภาพที่ 1 แนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปให้เป็นหลักการต่างๆที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้ดังนี้

1. หลักการที่ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยให้ผู้เรียนลงมือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก ที่มีความหมาย ซึ่งจะรวมถึงปฏิริยาระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเอง ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอก การเรียนรู้จะได้ผลดีถ้าหากว่าผู้เรียนเข้าใจในตนเอง มองเห็นความสำคัญในสิ่งที่เรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้ ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่า และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา

2. หลักการที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยผู้สอนควรพยายามจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีทางเลือกในการ

เรียนรู้ที่หลากหลาย(Many Choices) และเรียนรู้อย่างมีความสุขสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ ส่วนผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือและคอยอำนวยความสะดวกเท่านั้น

3.หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม หลักการนี้เน้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกัน(Social value) ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ การสอนตามทฤษฎี Constructionism เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมคนออกไปเผชิญโลก ถ้าผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้สำคัญและสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กันได้ เมื่อจบการศึกษาออกไปจะสามารถปรับตัวได้ง่ายและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.หลักการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการรู้จักแสวงหาคำตอบจากแหล่งความรู้ต่างๆด้วยตนเอง เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมที่ฝังแน่นเมื่อผู้เรียน "เรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร (Learn how to Learn)"

บทบาทของผู้สอนในการสอนแบบ Constructionism

ในการสอนตามทฤษฎี Constructionism ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญมากในการที่จะควบคุมกระบวนการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

- จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่น
- แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎี Constructionism โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้จุดประกายความคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียน
- ทำหน้าที่เสริมหรือเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมและนำทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิถีวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ เพื่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

บทบาทของผู้เรียน

ในการเรียนตามทฤษฎี Constructionism ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆกันด้วยตัวของเขาเอง ซึ่งหมายถึงการลงมือกระทำและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยบทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียนคือ

- มีความยินดีหรือเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ
- รู้จักเรียนรู้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆที่มีอยู่ด้วยตนเอง
- ตัดสินปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผล
- มีความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง
- วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

- ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย
- นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

ผลลัพธ์ที่ได้จากทฤษฎี Constructionism

1. ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้นโดยทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง
2. ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีระบบมากขึ้น เพราะการเรียนรู้จากการทำงาน ทำให้ต้องพยายามคิดพิจารณาหาคำตอบและวิธีการแก้ปัญหา ทำให้รู้จักจัดระบบความคิดเพื่อแก้ปัญหา
3. ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น รู้ว่าจะแสวงหาความรู้ตามแนวทางที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างไร และรู้ว่าคนเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ
4. ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลมากขึ้น จากการฝึกฝนการวิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลต่างๆที่พบในระหว่างการลงมือปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้
5. ผู้เรียนกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผลมากขึ้นเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
6. ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการทำงานที่มีโอกาสได้คิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ มีโอกาสได้ลองผิดลองถูก หรือการที่ได้พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการคิดที่หลากหลายพยายามแก้ปัญหาโดยไม่ตีกรอบความคิดตนเองมากเกินไป
7. ทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น ไม่ปิดใจเชื่อตนเองอยู่ฝ่ายเดียว และรู้จักการเป็นผู้ให้โดยเรียนรู้ว่าการให้เป็นความสุขอย่างหนึ่ง
8. รู้จักการเคารพตนเองและผู้อื่น จากการทำงานร่วมกันในบรรยากาศที่เป็นกันเองมีความเป็นมิตร ทำให้ผู้เรียนรู้จักเคารพตนเองและปฏิบัติตนด้วยความเคารพต่อผู้อื่น มีระเบียบวินัยในตนเองมากขึ้น รู้จักบังคับตนเอง
9. รู้จักการทำให้ใจเป็นกลางและเลือกปฏิบัติตนตามทางสายกลาง รวมทั้งมีเป้าหมายชีวิตและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองที่ชัดเจนขึ้น

กล่าวโดยสรุป หลักการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructionism เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการสร้างงาน ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติหรือสร้างงานที่ตนเองสนใจ ในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้สัมผัสและแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนจะสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเองจากการปฏิบัติงานที่มีความหมายต่อตนเอง

หน้าที่ของผู้สอน

ผู้สอนจะต้องสร้างให้เกิดองค์ประกอบครบทั้ง 3 ประการ คือ

- 1) ให้ผู้เรียนได้ลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง (ได้สร้างงาน) ตามความสนใจ ตามความชอบหรือความถนัด ของแต่ละบุคคล
- 2) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดี
- 3) มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ และวิธีการของบุคคลในการสร้างความรู้ความเข้าใจจากประสบการณ์รวมทั้งโครงสร้างทางปัญญาและความเชื่อที่ใช้ในการแปลความหมายเหตุการณ์และสิ่งต่างๆ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล นอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมองแล้วยังเป็นกระบวนการทางสังคมด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กัน หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (process of knowledge construction) (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2545)

ดังนั้นการให้โอกาสการเรียนรู้ช่วงเริ่มต้นนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้สอนทำหน้าที่เพียงเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนได้สัมผัสกับสิ่งต่างๆ ด้วยตัวของเขาเอง เพียงอำนวยความสะดวก และควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามกระบวนการดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับของการรับรู้ในคุณลักษณะทักษะซีซีพอาร์ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพอาร์อันได้แก่การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. ได้โปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพอาร์อันได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนพัฒนาทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แนวคิดด้านการพัฒนาทักษะ CCPR

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต และการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนพัฒนาทางการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 22 กำหนดว่า ต้องจัดการศึกษาให้ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด และมาตรา 24 กำหนดว่า “กระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในข้อ 2 ดังนี้ “ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา” และข้อ 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น” และสาระเกี่ยวกับ หลักสูตรในมาตรา 28 วรรค 2 กำหนดว่า “สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพต้องพัฒนาให้คนมีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม”

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ภายหลังจากที่ได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขึ้นมาประกาศใช้ จึงมีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรก ตั้งแต่ พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา และเพื่อเป็นการพัฒนาคนให้ต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง จึงกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561) ขึ้น โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ภายในปี พ.ศ. 2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลัก คือ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการบริหารและจัดการศึกษา สำหรับกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบกำหนดไว้ 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ จึงได้ประกาศ “จุดเน้นคุณภาพผู้เรียน จุดเปลี่ยนการปฏิรูปการศึกษาไทย” เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2553 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เป็นคุณภาพเด็กไทยในอนาคต เป็นผู้มีความสามารถ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ก้าวไกลสู่สากล และมีความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11

แนวทางการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ระบุว่า “ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม” กรอบแนวคิดของการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 นี้ จึงมีแนวคิดที่ต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 ขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วน ทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างทุนสังคม (ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์

ต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ยึดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งพบว่ายังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนา ทั้งด้านการส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชน ด้านคุณภาพการศึกษาของเยาวชน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนสภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่ยังต้องเพิ่มเติมในเรื่องของประสิทธิภาพ และแผนพัฒนาการศึกษฉบับที่ 12 (2560-2564) ที่มีวิสัยทัศน์มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม

จากกรอบทิศทางและสภาพดังกล่าวข้างต้น นำมาสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ 5 ประเด็นที่ครอบคลุมเรื่องการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา การผลิตและพัฒนาคุณภาพกำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ การส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อีกทั้งได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนาเยาวชนไว้อีกมากมาย เพื่อรองรับการแข่งขันระดับประเทศในการเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21

ดังนั้น อุดมศึกษาไทยต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด เพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้้นำการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่นโดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นภายใต้หลักปรัชญาพอเพียง และต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเองและเพื่อช่วยเหลือสังคม มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ ทั้งนี้โดยมียุทธศาสตร์ 4 ประการคือ

- เปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษาแบบองค์รวม
- พัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์
- ยกกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด

- ปฏิรูปการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

แผนพัฒนาอุดมศึกษา 15 ปี

แผนพัฒนาอุดมศึกษา 15 ปี (2551-2565) กล่าวถึงภาพอนาคตของเยาวชนในระดับอุดมศึกษาไทย ที่จะมามีผลกระทบต่อโลก ประเทศชาติ และการอุดมศึกษาของไทยว่า การอุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในด้านของ ทักษะชีวิต และทักษะสังคม (Socialization) และสร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ด้านภาษา และวัฒนธรรม

ทุกประเทศให้ความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนของตนเอง ผู้ได้รับผลโดยตรงของแผนอุดมศึกษาระยะยาวคือ เยาวชนไทย นักศึกษาไทย และบัณฑิตในอนาคต เด็กเยาวชนและนักศึกษาในวันนี้เปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครั้ว ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่างๆ สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัยทั้งปวง มีสัญญาณชี้การเปลี่ยนแปลงชีวิตงานของบัณฑิตในอนาคตที่แตกต่างจากปัจจุบัน อาทิเช่น การทำงานโดยมีหลายอาชีพ การทำงานไร้สังกัด ความเสี่ยงต่อรายได้ไม่แน่นอน การจับคู่ผู้ร่วมงานและเปลี่ยนผู้ร่วมงานเป็นต้น มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างการศึกษากับทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต ซึ่งนอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากันได้แก่

- ทักษะการสื่อสาร
- การทำงานเป็นหมู่คณะ
- การแก้ปัญหา และการรับความเสี่ยง
- การออกแบบและความคิดสร้างสรรค์
- ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น
- การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม

อุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นฐานการเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานร่วม (Base line competencies) ที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการที่เป็นแท่ง ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการที่ฝังตัว ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์ สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม (กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2, 2551-2565)

จากสาระดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา ต้องเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น สามารถคิดแก้ไข จัดการ เผชิญสถานการณ์ ประยุกต์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม มีค่านิยม และคุณลักษณะอันดีงาม โดยจุดสำคัญของการจัดการศึกษาจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาตัวผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ เพราะ “คน” คือศูนย์กลางของการพัฒนา และการที่จะพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์นั้น จะต้องเริ่มมาจากการพัฒนาพื้นฐานในเรื่องของ “ทักษะความคิด” ก่อน

ตอนที่ 2 แนวคิดด้านการพัฒนาทักษะ CCPR

กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันควรมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย และผู้คนในยุค นั้น ๆ การสอนในปัจจุบันต้องสอดคล้องกันกับจุดมุ่งหมาย นั่นคือ หากต้องการให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ เราจะต้องจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์กันตลอดเวลา (Criticality-Based Instruction) ไม่ใช่ครูวิเคราะห์ให้ดูเท่านั้น เช่นเดียวกัน หากต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องจัดเงื่อนไขการเรียนรู้ให้ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่อย่างสม่ำเสมอ (Creativity-Based Instruction) โดยตั้งประเด็นให้ผู้เขียนคิดหรือเขียนอะไรใหม่ๆ เพื่อสะท้อนทิศทางใหม่ๆ หรือให้หาทางแก้ปัญหาใหม่โดยใช้การวิจัย (Research-Based) นอกจากนี้ การสอนยังรวมถึงการจัดสภาพ การเรียนการสอนและเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้ผลิต หรือสร้างผลงานออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (Productivity-Based Instruction) ในส่วนของความ รับผิดชอบ ผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียน มีความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ในสภาพที่เป็นจริง (Responsibility-Based Instruction) และหล่อ หลอมให้เกิดการเป็นตัวตนของผู้เรียน ด้วยการเรียนการสอนในแนวนี้ นอกเหนือจากเรื่องปัจจัยด้าน แบบอย่างของผู้สอนแล้ว ควรต้องสอดแทรกในกิจกรรมการดำเนินการต่างๆ ทั้งในชั้นเรียนและใน ชีวิตประจำวัน เนื่องจากระบบการศึกษาแนวผลผลิตนิยมเชิงสร้างสรรค์และการเน้นให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะ CCPR นี้ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด และวิธีดำเนินการทางการศึกษา เป็นการ เปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่โดยทำให้การศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้นว่าควรจัดการศึกษา เพื่ออะไร ซึ่งเป้าหมายคือการสร้างให้การศึกษาเป็นไปเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์และนำไปสู่การสร้าง การพัฒนา และการได้มาซึ่งผลผลิตใหม่ๆ อันเป็นผลผลิตที่มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัว (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2549)

การบริหารสถาบันการศึกษานั้นถือเป็นส่วนที่สำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากการที่จะเน้นให้ การศึกษามีบทบาทและแนวทางในการสร้างสรรค์ผู้เรียนให้มีความคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มี ผลงานและมีความรับผิดชอบได้นั้น การบริหารจัดการควรมีลักษณะที่สอดคล้องกับเป้าหมายคือ เป็นองค์กรที่เรียกว่า องค์กรสร้างสรรค์และผลิตภาพ (Creative and Productive Organization,

(CPO) โดยอาจารย์ต้องมีเป้าหมายเพื่อสร้างผลงานใหม่ ๆ ขึ้น (Product Emphasis) บริการเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และการเข้าใจวัฒนธรรมและบุคคลขององค์กรอย่างดี (Organization Culture) และที่สำคัญผู้บริหารต้องมี Creative and Productive Mind และกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีเช่นกัน ซึ่งกล่าวโดยสรุปคือ จุดเริ่มต้นแรกของการศึกษา ควรพัฒนาปัญญาของผู้เรียนเป็นตัวตั้งให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และ สร้างสรรค์ แนวทางดังกล่าวนี้เน้นให้มีผลงานเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะผลงานนั้นจะเป็น ผลงานวิชาการ ผลงานประดิษฐ์ ผลงานสร้างสรรค์ต่างๆ ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นการสอนภาษาต้องมีผลงานทางภาษา หากสอนคณิตศาสตร์ต้องมีผลงานทางคณิตศาสตร์ หากเป็นงานศิลปะต้องมีงานศิลปะออกมาเช่นกัน หากเป็นงานทางเกษตรต้องมีผลงานเกษตรชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิชาใดเรื่องใด เป้าหมายจะต้องมีผลผลิตออกมาโดยชัดเจน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2549)

นอกจากนั้น ผลผลิตที่ออกมาควรเป็นผลผลิตที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ พร้อมกันไป ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การลอกเลียนคนอื่นมาเท่านั้น ในขณะที่ผู้เรียนรู้จักการคิดสร้างสรรค์และมีผลงานแล้ว จำต้องมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการใช้ชีวิตและพัฒนาสังคมควบคู่กันไป ซึ่งหมายถึงการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการคิดวิเคราะห์และการสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวผู้เรียน ให้กับสังคมอยู่ตลอดเวลา กระบวนการของการศึกษาต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และสร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบต่ออยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะศูนย์กลางของการศึกษาจะอยู่ที่ใดก็ตาม เนื่องจากโลกและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนกระแสนของการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้างและสร้างอย่างสร้างสรรค์ (การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ, 2550)

CCPR คือลักษณะของคนรุ่นใหม่ที่สังคมไทยต้องการ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2554) ซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้

Critical Mind หมายถึง การคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง สมเหตุสมผล หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการปฏิรูปที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยเฉพาะยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร มีข้อมูลหลากหลายทั้งทางลบและทางบวกที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย การคิดอย่างวิเคราะห์และมีวิจารณญาณจึงสำคัญมาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะสิ่งถูก สิ่งผิด สิ่งที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสมออกจากกันได้อย่างรอบคอบ และใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหา สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน เป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคมโลก ซึ่งความหมายของการคิดวิเคราะห์ หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นได้มีผู้ใช้คำแตกต่างกันออกไป โบโน (Bono, de, 1976:29-32) ให้แนวคิดด้านการนิยามความหมายของการคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ 2 ลักษณะคือ

1. คำนิยามที่มีความหมายกว้างเป็นการนิยามในลักษณะที่เป็นกิจกรรมทางสมองด้าน กระบวนการ การคิด

2. คำนิยามที่มีความหมายแคบ เป็นการนิยามในลักษณะที่เป็นเหตุผลทางตรรกศาสตร์ หมายถึง การคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรอง ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ และความสามารถ การมีเจตคติ ของการสืบค้น มีความสามารถในการรับรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้น และสามารถหาหลักฐานในการสนับสนุน ให้สิ่งที่พิจารณานั้นเป็นจริง มีการสรุปอ้างอิงอย่างสมเหตุสมผล รวมถึงมีทักษะในการใช้ความรู้และ ทักษะคิด

ฮาลเพิร์น (Halpern, 1996) ได้ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็น กระบวนการความคิดและการใช้เหตุผลโดยนำความรู้ที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการคิดหาข้อสรุป เพื่อเพิ่ม โอกาสของความสำเร็จให้มากขึ้น เป็นการคิดที่มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา คำนวนหาความเป็นไปได้และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต่างจากการคิดแบบไม่มีเป้าหมาย เช่น การคิดฟุ้งซ่าน ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นการคิดที่ยึดเอาผลลัพธ์เป็นหลัก ผู้คิด สามารถประเมินผลได้จากกระบวนการคิดของตน โดยดูว่าสิ่งที่ตนตัดสินใจไปนั้นถูกต้องหรือไม่ หรือ ปัญหาที่ได้รับการแก้ไขแล้ว ได้ผลเป็นอย่างไร

รักจีรีโอ (Ruggiero, 1996) เสนอว่า การคิดวิเคราะห์ หรือมีวิจารณญาณหมายถึง การ ตรวจสอบความคิดของตนเอง การคิดตัดสินใจว่าวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคืออะไร ความเชื่อแบบใดที่มี เหตุผลมากที่สุด จากนั้นจึงประเมินข้อสรุปอีกครั้งหนึ่ง

แมคโคเวน (Mckowen, 1996) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความคิดที่แจ่มแจ้ง ผ่านการใคร่ครวญมาแล้วอย่างรอบคอบและดีที่สุด โดยไม่ใส่อารมณ์ของตนเองเข้าไปในเรื่องราวนั้น ๆ แต่เนื่องจากมนุษย์มีสมองสองซีก การคิดโดยปราศจากการใช้อารมณ์จึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ดังนั้น หน้าที่ของการคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือการระมัดระวังไม่ให้เกิดความคิดที่เป็นอคติ หรือลำเอียงขึ้น โดยทำการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ในหลากหลายแง่มุม เพื่อหาเหตุผลที่หนักแน่น เพียงพอมารองรับความเชื่อของตนเอง

อำพร ไตรภัทร (2543) กล่าวว่า Critical Thinking คือการคิดไตร่ตรองที่เน้นในเรื่องการ ตัดสินใจว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อสิ่งใด หรือจะทำหรือไม่ทำสิ่งใด

คันศนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ (2544) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมี วิจารณญาณ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนประกอบด้วย การรับรู้ การระลึกถึงความรู้ที่สะสมอยู่ การ ผสมผสานความรู้ด้วยการย่อข้อมูลและสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่ เพื่อหาคำตอบว่าความหมายของสิ่งที่ คิดคืออะไร ซึ่งกระบวนการคิดผสมผสานความรู้จำเป็นต้องใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาและ ทักษะเฉพาะหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน

กล่าวโดยสรุป การคิดวิเคราะห์ หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาโดยยึดหลักการคิดด้วยเหตุผลจากข้อมูลที่เป็นจริงมากกว่าอารมณ์และการคาดเดา พิจารณาความเป็นไปได้ในแง่มุมต่าง ๆ ว่าอะไรคือความจริง อะไรคือความถูกต้อง คิดด้วยความรอบคอบระมัดระวัง ใช้สติปัญญาและทักษะการคิดไตร่ตรองอย่างมีวิจารณญาณมากกว่าอารมณ์ซึ่งจะก่อให้เกิดความลำเอียง เกิดอคติที่จะมีผลเสียต่อการตัดสินใจ ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นความคิดที่เปิดกว้าง มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถตรวจสอบความคิดและประเมินความคิดของตนเองได้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2554)

Creative Mind หมายถึง **การคิดสร้างสรรค์** เกิดขึ้นหลังจากผ่านการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เกิดเป็นไอเดีย หรือความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม ความคิดสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีบุคคลพยายามคิดค้นหาวิธีการและสร้างผลงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่า เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน การดำรงชีวิตของตนและคนในสังคมให้ดีขึ้น ผลงานจากความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย ประหยัดเวลา แรงงาน เศรษฐกิจ และมีความสำคัญต่อบุคคลในด้านสุขภาพจิต สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลในการคิดและการกระทำอย่างอิสระ สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง ตระหนักในคุณค่าของตนเอง พร้อมทั้งจะสร้างสรรค์ตนเองและสิ่งแวดล้อมให้เจริญก้าวหน้า (อารี รังสินนท์, 2532) ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เจริญก้าวหน้า (Mc.Candless & Evans, 1978) และที่สำคัญคือความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนได้ (de Bono, 2007) ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นความสามารถทางกระบวนการของสมองอย่างหนึ่งในการที่จะคิดและเอาชนะอุปสรรค/ความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์สามารถใช้ศักยภาพทางปัญญาได้อย่างเต็มที่

ทอแรนซ์ (Torrance, 1971) นักจิตวิทยา ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกที่ไวต่อช่องว่าง หรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ต้นกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการที่บุคคลต้องการค้นหาข้อเท็จจริงนั่นเอง ซึ่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์นั้น ควรเริ่มต้นจากครูผู้สอนที่ต้องเป็นนักคิดสร้างสรรค์ก่อนเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนในด้านวิธีคิด โดยสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ได้ อาทิ ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากกระบวนการทำงาน การค้นหาคำตอบ และการสรุปผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง , การใช้คำถามที่มีคำตอบหลากหลายเพื่อกระตุ้นนักเรียนเกิดความอยากรู้อยากตอบ และเกิดกระบวนการคิดที่หลากหลาย หรือ การส่งเสริมการเรียนแบบร่วมมือกัน เพราะการระดมสมองเป็นกลุ่มทางสำคัญในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น และการรับฟังคำถามและคำตอบของนักเรียน โดยไม่สกัดกั้น เน้นแสดงให้ผู้เรียนเป็นจุดสนใจ ไม่ตำหนิหรือวิจารณ์คำตอบหรือความคิดของผู้เรียน แม้ว่าผู้สอนจะยังไม่เห็นด้วยก็ตาม

ความคิดสร้างสรรค์จะพัฒนาได้ควรเริ่มต้นจากผู้สอนเป็นสำคัญ เพราะการฝึกฝนตัวผู้สอน ให้มีความคิดสร้างสรรค์จะทำให้แนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ในการสอนเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการเสริมสร้างบรรยากาศในการพูดคุยอย่างสร้างสรรค์ และกระตุ้นให้ผู้สอนท่านอื่น เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์, 2554)

Productive Mind หมายถึง การสร้างผลผลิต เกิดจากการคิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นและมีการนำเอาความคิดนั้น ๆ สร้างไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในเชิงผลิตผลงานนั้น ควรสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งความหมายนั้นถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียน นั่นคือให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและปฏิบัติงานจากกิจกรรมการเรียนที่มีคุณค่าต่อสังคม ภายใต้แนวคิดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันตามความสนใจ ดังนั้น การเรียนรู้แบบรวมแรงรวมพลัง และการเรียนรู้แบบโครงการ จึงเป็นฐานแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะด้านการผลิตผลงาน โดยมีขั้นตอนของรูปแบบดังนี้

1. การเตรียมบริบทตามสภาพจริง หรือ การเรียนรู้ตามสถานการณ์จริงโดยการจัดหลักสูตรให้ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงานได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก

2. การตั้งเป้าหมาย เป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการค้นคว้าวิจัยในรูปแบบโครงการวิจัยส่วนบุคคล โดยเลือกกิจกรรม หรือโครงการที่ตนสนใจ ซึ่งอาจมาจากโจทย์ด้านความต้องการขององค์กรภายนอก หรือแผนการพัฒนาของประเทศในสาขาต่างๆ จากนั้นให้ผู้เรียนนำเสนอโครงการต่อผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับแก้ โดย มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ ฯลฯ

3. การวางแผนและดำเนินการ โดยสร้างการเรียนรู้แบบร่วมกัน มีการทำงานเป็นกลุ่ม และการฝึกภาคสนาม หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลได้อย่างอิสระเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้

4. การติดตามและประเมินผลงาน โดย การตรวจสอบ การติดตาม การปรับปรุง การผลิต และการประเมิน

Responsible Mind หมายถึง การมีความรับผิดชอบ ต่อผลงาน ต่อตนเอง และสังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นพื้นฐานหลักสำคัญในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ อาทิ กรมวิชาการ (2544) ให้ความหมายว่า การมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย มีการยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น กรมศาสนา (2542) ให้ความหมายว่า การตระหนักในสิทธิและ

หน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา การบริหารจัดการ การกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสีย จากการกระทำของตนเอง

ดังนั้น ความรับผิดชอบจึงหมายถึง ความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีทั้งต่อตนเองและสังคมอย่างเต็มความสามารถ โดยเน้นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รวมทั้งยอมรับผลดีของหน้าที่การงานที่ตนเองปฏิบัติทั้งดีและไม่ดี เมื่อเกิดปัญหา มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งได้มีการแบ่งประเภทของความรับผิดชอบไว้ 2 ประการด้วยกันดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544)

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การขจัดปัญหาที่ทำให้ตนเองเป็นทุกข์ เช่น ป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรค รักษาร่างกายให้แข็งแรง รู้จักหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่การงานของตนให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพทันตามกำหนดตรงเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้จักฐานะความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติและบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมเกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

แนวทางในการสร้างการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ มีดังนี้

(ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2554)

1. เน้นการพัฒนาภายในตัวบุคคล เพื่อเปลี่ยนแปลงและสร้างให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าภายในตัวเอง และคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้

2. เน้นการพัฒนาการเชื่อมโยงระหว่างความเข้าใจของตนเองกับความเข้าใจของสังคม เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมโดยรวมให้ดีขึ้น และเชื่อมโยงทุกสรรพสิ่งเข้าด้วยกัน

3. เน้นการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งเชิงรูปธรรมและนามธรรมระหว่างตนเองและสังคม

4. เน้นความรักและความเมตตาทั้งต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

5. เน้นการสร้างควมรับผิดชอบต่อบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทยเพื่อสร้างผู้เรียนและสังคมให้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจและยอมรับในความเป็นไทย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในบริบทของสังคมไทยและนำวิถีความเป็นไทยไปสู่สังคมโลก

การปลูกฝังความรับผิดชอบต่อผู้เรียนนั้น มี 2 ประเด็นหลักที่สำคัญคือ การสร้างจิตความเคารพ เป็นการรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ เพราะปัจจุบันมนุษย์ไม่สามารถแบ่งแยกกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างเด็ดขาดจากกัน การเรียนรู้เพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ หรือนานาประเทศด้วยความปรารถนาดี ไม่แสดงอาการดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น การเคารพและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและ 2) จิตจริยธรรม เป็นความรับผิดชอบต่อบุคคลในฐานะที่

เป็นมนุษย์และประชากรที่ดีของโลกที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง และผู้อื่น ที่สำคัญต้องเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การสร้างการเรียนรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษา และผู้สอน เพราะสามารถสร้างความรับผิดชอบต่อให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง

การสอนแบบ CCPR Model ซึ่งประกอบด้วย

1) **Criticality-Based Instruction** หรืออีกแนวทางหนึ่ง คือ Crystal-Based Instruction การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักพัฒนางานจากความคิดนั้น ซึ่งประกอบไปด้วย การให้ผู้เรียนผู้คิดด้วยตนเองสะท้อนความคิดให้เป็นผลงานเขียนทดสอบความคิดนั้นกับเพื่อนแล้วแก้ไข ทดสอบความคิดกับครูแล้วแก้ไขจนตกผลึก (Crystal) ด้วยกระบวนการหลักเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนมีความคิด วิเคราะห์วิจารณ์มากขึ้นตัวอย่างเช่น ในรายวิชาศิลปะการใช้ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอผลงาน (The Art of Presentation in Thai) ให้นักศึกษาจัดนิทรรศการ นักศึกษาจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแข่งขันกับนักศึกษาที่เก่ง และมีความสามารถจากแต่ละกลุ่มเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ยังให้นักศึกษาแข่งขันกันออกแบบชิ้นงานและนำเสนอรูปแบบ/เทคนิคการนำเสนอกันใน Line กลุ่ม หรือ Social Media อื่นๆ ที่ผู้สอนตั้งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์กันและกัน และมีการให้ใบงานให้นักศึกษาประเมินกันเอง

2) **Creativity-Based Instruction** เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาต่อจาก Research-Based ที่เน้นผลงานการสร้างและพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดมีผลงานใหม่ๆขึ้น โดยเริ่มจากการมองสิ่งแวดล้อมรอบตัวหยิบประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนามาพัฒนาขึ้นใหม่ แล้วใช้กระบวนการวิจัยมาช่วยเสริมเป้าหมายคือความคิดสร้างสรรค์และกระบวนการตามความคิดนั้น เช่น การอ่านจับใจความนักศึกษาสามารถทำอะไรก็ได้ อาจส่งในรูปแบบของการพิมพ์ การเขียนด้วยลายมือ การวาดภาพประกอบต่างๆให้นักศึกษามีความสุขกับการทำชิ้นงานส่ง

3) **Productivity-Based Instruction** เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งสร้างให้เด็กมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตในเชิงความคิดงานวิชาการ สิ่งของต่างๆการเรียนการสอนในแนวนี้มุ่งเน้นให้ครูและผู้เรียนได้พัฒนางาน และโครงการต่างๆขึ้นได้เอง เช่น ให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองคิดและออกแบบกระบวนการทำงานกลุ่มเอง และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันเองตามความสนใจ และความสามารถมีการให้นักศึกษาศึกษาจากสถานที่จริงคือการศึกษาดูงานที่หนังสือพิมพ์ Bangkok Post และคิดทำหนังสือพิมพ์ขึ้นมาอาจารย์เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ แต่ต้องให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด หลังจากจัดทำหนังสือพิมพ์เสร็จแล้วนำไปให้คนอื่นอ่าน เพื่อนำคำวิพากษ์วิจารณ์มาปรับปรุงแก้ไขงานของตนเอง

4) **Responsibility-Based Instruction** กระบวนการสอนที่เน้นความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีความสำนึกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีของตนเอง พัฒนาวัฒนธรรม

ใหม่โดยมีพื้นฐานเดิมรองรับโดยเริ่มจากกระบวนการให้เด็กเห็นปัญหาของสังคมแล้วแสวงหาทางแก้พร้อมลงทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหานั้น เช่น การสอนเรื่องการเขียนอาจจะให้นักศึกษาใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำสมุดภาพนิทานประกอบเรื่องเล่า โดยใช้ภาษาบอกเล่าเรื่องราวเนื้อหานิทานและการวาดเขียน ลงสี ระบายสีภาพประกอบ รวมถึงการออกแบบรูปเล่มโดยผู้สอนแจ้งนักศึกษาว่าผลงานที่นักศึกษาทำขึ้นมาจะนำไปมอบให้กับนักเรียนในท้องถิ่นที่ขาดแคลน

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต และการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้

ที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษาต่างให้ความสำคัญกับ “ความเป็นเลิศทางวิชาการ” เรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการนี้ ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา แต่ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่า เพราะความมุ่งมั่นที่จะสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในหลายประเทศ ทำให้มหาวิทยาลัยกลายเป็นหอคอยงาช้าง ที่พุ่งความสนใจไปในการแสวงหาความดีเด่นทางวิชาการในแนวแคบ จนกระทั่งละเลยต่อสภาพความเป็นจริงของสังคม และไม่สามารถที่จะใช้ความดีเด่นทางวิชาการเพื่อประโยชน์ของสังคมได้เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น ขาดความสัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการและความเป็นจริงของสังคม จึงได้มีการเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยหันมาเน้น Academic Relevance คือเน้นความสัมพันธ์ระหว่าง การแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ และความสามารถในการใช้วิชาการเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมด้วย (วิจิตร ศรีสอาด, 2518 : 45)

สภาพของสังคมไทยจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน ได้สะท้อนภาพความอ่อนด้อยที่สำคัญยิ่งของสังคม และสะท้อนความอ่อนด้อยของการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน สังคมไทยกลายเป็นสังคมแห่งการบริโภคอย่างชัดเจนมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทย เป็นไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียนต่อสังคมในทางสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในภาวะสังคมที่แข่งขันอย่างรุนแรงเช่นในปัจจุบัน เราจึงควรเปลี่ยนกระแสการศึกษาใหม่ ให้เป็นไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ก่อให้เกิดรูปธรรมในการศึกษา ก่อให้เกิดผลผลิตขึ้นในวงการการศึกษา แล้วให้ผลผลิตนั้นเป็นผลผลิตในทางสร้างสรรค์ เป็นผลผลิตใหม่ที่เกิดจากความคิด สติปัญญา และเพื่อให้เกิดผลผลิตอย่างสร้างสรรค์ เราจำเป็นจะต้องกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนขึ้นใหม่ โดยให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ต่อต้านกับกระแสบริโภคนิยมได้ หรือเป็นผู้บริโภคอย่างฉลาด ในขณะที่เดียวกันก็จะต้องให้เขาคิด และสร้างผลงานขึ้นมาใหม่ด้วย (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2554)

โดยเหตุนี้ ลักษณะของคนรุ่นใหม่ในสังคมไทย จึงต้องมองข้ามความเป็นคนที่สมบูรณ์ไปสู่ความเป็นคนคิด และสร้างสิ่งใหม่ให้กับสังคมไทยได้อย่างดีและมากพอ นั่นคือ คุณลักษณะ ซีซีพีอาร์ CCPR ดังนี้

- **Critical Mind** หมายถึง การคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง สมเหตุสมผล

- **Creative Mind** หมายถึง การคิดสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหลังจากผ่านการวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ จะเกิดเป็นไอเดีย หรือความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม

- **Productive Mind** หมายถึง การสร้างผลผลิต อันเกิดจากการคิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา มีการนำเอาความคิดนั้น ๆ สร้างไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป

- **Responsible Mind** หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อผลงาน ต่อตนเอง และสังคม รวมถึงสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นพื้นฐานหลักสำคัญในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป

ทฤษฎีด้านการพัฒนานิสิต

สำเนา ขจรศิลป์ (2538) ได้กล่าวว่า ผลงานของนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงหลายท่านได้มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดรูปแบบ และทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษามาก แต่รูปแบบและทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากในขณะนี้มีหนึ่งรูปแบบและสามกลุ่มทฤษฎี ดังนี้คือ

รูปแบบกระบวนการพัฒนานักศึกษา (Student Development Process Model) สร้างโดยมิลเลอร์ และพริન્ซ์ (Miller and Prince, 1976) ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาของสมาคมบุคลากรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (American College Personnel Association) ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ 4 ประเภท คือ การตั้งเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา การประเมินสภาพหรือระดับการพัฒนาของนักศึกษา ยุทธวิธีในการพัฒนานักศึกษา และการประเมินโปรแกรมการพัฒนานักศึกษา

- 1.กลุ่มทฤษฎีพัฒนาความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Developmental Theories) ประกอบด้วย ผลงานของนักจิตวิทยาหลายคนที่มีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และคุณธรรม และโครงสร้างของการเรียนรู้ พยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่บุคคลเกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ต่างๆ มากมาย

- 2.กลุ่มทฤษฎีจิต-สังคม (Psycho-Social Theories) ให้ความสนใจกับเนื้อหาสาระในการพัฒนานักศึกษา นักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีจิต-สังคมให้ความสนใจกับความรู้สึก พฤติกรรม และความคิดของบุคคลกับสภาพแวดล้อม ตลอดทั้งชีวิตของบุคคล นักจิตวิทยาที่มีส่วนสำคัญในการวางรากฐานของกลุ่มทฤษฎีจิต-สังคม

- 3.กลุ่มทฤษฎีสัญลักษณ์ เป็นกลุ่มทฤษฎีที่กล่าวถึงลักษณะของบุคลิกภาพที่บุคคลชอบแสดงออก ซึ่งมีหลายกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกัน และนักจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีนี้หลายคนมีความเชื่อว่าลักษณะของบุคลิกภาพที่บุคคลแสดงออกที่แตกต่างกันนั้น เกิดจากการทำงานของสมองที่แตกต่าง

กัน ทฤษฎีกลุ่มนี้ไม่ใช่ทฤษฎีเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล แต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เพราะการพัฒนาบุคลิกภาพของกลุ่มทฤษฎีพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และกลุ่มทฤษฎีจิต-สังคมนั้น เกิดขึ้นในลักษณะของบุคลิกภาพที่ทฤษฎีสัญลักษณ์กล่าวถึง และเนื่องจากมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างมากมาย และมีคำอธิบายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป มีการนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษาโดยนักกิจกรรมนิสิตนักศึกษา นักการศึกษา และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษานั้น โดยมากมักจะเป็นแนวคิดทฤษฎีในด้านความรู้ความเข้าใจ และแนวคิดทฤษฎีด้านจิตสังคม เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของซิกเกอร์ริง (1969, 1993) เป็นทฤษฎีทางจิตสังคมที่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ทฤษฎีของซิกเกอร์ริง และไรเซอร์ (Chickering, A.W. & Reiser (1993)

การพัฒนานิสิตนักศึกษา ตามแนวคิดของซิกเกอร์ริง และไรเซอร์(Arthur W. Chickering & Reiser 1993) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1) การพัฒนาความสามารถ (Developing Competence) ในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตนักศึกษาจะพัฒนาความสามารถ 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย และความสามารถในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือด้านสังคม นิสิตนักศึกษา จะมีความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถมากขึ้น เพื่อพวกเขาได้เรียนรู้ที่จะไว้วางใจในความสามารถของตนยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่น และบูรณาการทักษะต่างๆ ของเขาให้กลายเป็นความมั่นใจในตนเอง

2) การจัดการด้านอารมณ์(Managing Emotions) นิสิตนักศึกษาหลายคนต้องประสบกับอารมณ์ในด้านไม่ดีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความโกรธ ความกลัว ความเจ็บปวด ความคิดถึง ความเบื่อหน่าย หรือความเครียด ผลจากการศึกษาพบว่า ความวิตกกังวล ความโกรธ ความรู้สึกหดหู่ ความต้องการ ความรู้สึกผิด และความอายนั้น เมื่อมีมากเกินไป จะมีอิทธิพลต่อกระบวนการศึกษาดังนั้น จึงต้องมีการจัดการด้านอารมณ์ที่ดี งานสำคัญในการพัฒนานิสิตศึกษาด้านนี้ ไม่ได้เป็นการกำจัดอารมณ์ต่างๆ เหล่านี้ แต่จะต้องตระหนักและรับรู้ถึงอารมณ์เหล่านี้ว่าเป็นสัญญาณบอกสิ่งต่างๆ

3) การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving Through Autonomy Toward Interdependence) สิ่งสำคัญที่นิสิตนักศึกษาจะต้องพัฒนาในที่นี้ก็คือ การเรียนรู้ที่จะพอใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในการบรรลุเป้าหมายที่ตนได้เลือกไว้ไม่ถูกชักนำโดยความคิดเห็นของคนอื่น การพัฒนาในด้านนี้จะต้องนำไปสู่ความเป็นอิสระทั้งทางอารมณ์ และในด้านความต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก และนำไปสู่การยอมรับการพึ่งพาอาศัยกันในขั้นต่อมา

4) การพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing Mature Interpersonal Relationships) รวมถึง การยอมรับและชื่นชมความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถในการ

ใกล้ชิดผูกพันกับผู้อื่น การยอมรับความแตกต่าง นอกจากจะหมายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว ยังหมายถึงความรวมถึงในบริบทที่มีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมด้วย การตระหนักถึงความแตกต่าง การมีประสบการณ์ที่กว้างขวาง ความเปิดเผย ความอยากรู้อยากเห็น และการเป็นปรัวิสัย (objective) ไม่ยึดติดกับความเห็นของตน

5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing Identity) การสร้างเอกลักษณ์นั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่กล่าวมาก่อนแล้ว คือ ความสามารถ การจัดการกับอารมณ์การเป็นตัวของตัวเอง และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี การพัฒนาเอกลักษณ์นั้นเป็นกระบวนการค้นหาว่าประสบการณ์ชนิดใด ระดับใด และการทำประสบการณ์นั้นๆ บ่อยเท่าไร ที่จะทำให้เราพึงพอใจ รู้สึกปลอดภัย และมั่นใจในตนเอง

6) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) เป็นการเพิ่มความสามารถในการเป็นคนที่มีความตั้งใจแน่วแน่ ความสามารถในการประเมินความสนใจและทางเลือกต่างๆ โดยจะต้องมีการวางแผนสำหรับภาระกระทำ และมีการกำหนดสิ่งที่ควรจะทำก่อนใน 3 ด้าน คือ แผนและแรงบันดาลใจเกี่ยวกับอาชีพ ความสนใจส่วนตัว และความผูกพันกับบุคคลอื่นและครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงเป้าหมายที่แตกต่างกันของตนให้อยู่ภายใต้เป้าหมายหลักที่ใหญ่กว่าและมีความหมายมากกว่า และการมีความตั้งใจในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

7) การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) การพัฒนาความมีคุณธรรมนั้นใกล้กับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน และการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาความมีคุณธรรมประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่มีลำดับซ้อนกันอยู่คือ

(1) ค่านิยมในด้านเกี่ยวกับมนุษย์จะเปลี่ยนจากการทำตามความเชื่อต่างๆ โดยอัตโนมัติไปสู่การรักษาความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ

(2) ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคล เป็นการยอมรับค่านิยมและความเชื่อต่างๆ อย่างมีสติในขณะเดียวกันก็เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

(3) การพัฒนาความเหมาะสม หมายถึง การประสานระหว่างค่านิยมส่วนตัว กับพฤติกรรมที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

ความแตกต่างของผู้คนในยุคสมัยต่าง ๆ

โครงสร้างของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ตามสถานการณ์ทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้คนในแต่ละยุคสมัย บุคคลที่ต่างยุคสมัยกันจะมีพฤติกรรม ความคิด ทักษะคติ โลฟิสไต้ล ความสามารถ ค่านิยม และการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไป ในส่วนของโลกตะวันตก ได้จัดแบ่งกลุ่มคนออกเป็นรุ่นต่าง ๆ 8 เจเนอเรชันด้วยกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (www.thairath.co.th, 19 มกราคม 2558) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้จัดแบ่งรุ่นยุคสมัยที่แพร่หลายทั่วโลก ได้แก่

1. **Lost Generation (พ.ศ.2426-2443)** ยุคสงครามโลกครั้งที่ 1 บุคคลในยุคนี้ได้เสียชีวิตไปแล้ว

2. **Greatest Generation (พ.ศ. 2444-2467)** คือยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 คนกลุ่มนี้เป็นกำลังหลักของการต่อสู้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเมื่อสงครามโลกสงบลง ได้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก คนรุ่นนี้จึงเป็นพลังสำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจให้ฟื้นคืนอีกครั้ง บุคคลในยุคนี้จึงมีความเป็นทางการสูง ผู้ชายจะใส่สูทผูกเนคไทเมื่อออกจากบ้าน คนในสังคมมีแบบแผนปฏิบัติ รวมถึงความคิดเห็น ความเชื่อไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชื่อมั่นในอำนาจรัฐบาล และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองร่วมกัน

3. **Silent Generation (พ.ศ.2468-2488)** ประชากรรุ่นนี้มีจำนวนไม่มากเท่ารุ่นอื่น ๆ เนื่องจากเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 พอดี และหลังจากนั้นจึงเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจตกต่ำ บุคคลในยุคนี้จึงมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ต้องทำงานหนักในโรงงาน หามรุ่งหามค่ำ คนรุ่นนี้จึงมีความเคร่งครัด และระเบียบวินัยมาก มีความจงรักภักดีต่อนายจ้าง และประเทศชาติสูง เคารพกฎหมาย และเป็นยุคที่ผู้หญิงเริ่มออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น ผู้คนเริ่มมีโอกาส และมีช่องทางการสร้างกิจการของตนเอง รวมทั้งมีบทบาทในการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเป็นรากฐานมาถึงปัจจุบัน

4. **Baby Boomer (พ.ศ. 2489-2507) หรือ Gen-B** เป็นยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บ้านเมืองสงบลงแต่ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากสงคราม ประชากรที่เหลืออยู่ของแต่ละประเทศต้องเร่งรีบในการฟื้นฟูประเทศให้กลับมาแข็งแกร่งอีกครั้ง แต่เนื่องจากกำลังคนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยเนื่องจากเสียชีวิตไปในสงครามเป็นจำนวนมาก จึงได้เร่งมีบุตรหลาย ๆ คนในหนึ่งครอบครัวเพื่อสร้างแรงงานขึ้นมาพัฒนาประเทศชาติของตน จึงเป็นที่มาของคำว่า เบบี้บูมเมอร์ ซึ่งคนกลุ่มเบบี้บูมเมอร์นี้เป็นบุคคลที่มีชีวิตเพื่อการทำงาน เคารพกฎเกณฑ์ กตึกา มีความอดทนสูง ทุ่มเทให้กับการทำงานและองค์กรมาก สู้งาน พยายามคิดและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นเจ้าคนนายคน ถูกออบรบสั่งสอนให้เป็นคนประหยัด อดออม จึงมีการใช้จ่ายทุกอย่างอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง ซึ่งคนกลุ่มนี้จัดได้ว่ามีปริมาณมากที่สุดในสังคมปัจจุบัน

5. **Generation X (พ.ศ.2508-2522)** หลังจากยุคเบบี้บูมเมอร์ ส่งผลให้เด็กเกิดมากขึ้น ปัญหาที่ตามมาคือ ทรัพยากรที่มีอยู่ในโลกไม่เพียงพอต่อการจัดสรรให้ได้ทุกคน เมื่อเป็นเช่นนี้ประชาชนจึงกลับมาทบทวนเรื่องการจำกัดอัตราการเกิดใหม่ของเด็กทารก คนในยุคนี้เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ยัปปี้” (Yuppie) หรือ Young Urban Professionals เนื่องจากเกิดมาในยุคที่โลกมีความเพียบพร้อมมั่งคั่งแล้ว จึงมีโอกาสในการใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย เติบโตมากับการพัฒนาของวิดีโอเกมส์ , คอมพิวเตอร์ , สไตล์เพลงฮิปฮอป ฯลฯ พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้มักชอบอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องเป็นทางการ ให้ความสำคัญกับเรื่องความสมดุลระหว่างงานและครอบครัว มีแนวคิดและการทำงานในลักษณะรู้ทุกอย่าง ทำทุกอย่างได้ ไม่ต้องพึ่งพาใคร มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความคิดเปิดกว้าง

และสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นและปรับตัวกับวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป อาทิ ความเห็นในเรื่องการอยู่ก่อนแต่ง การหย่าร้าง หรือเพศที่สาม ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งต่างจากกลุ่มคนในยุคเบบี้บูมเมอร์ ที่มองว่าเป็นเรื่องผิดจารีตประเพณีอย่างชัดเจน

6. Generation Y (พ.ศ.2523-2540) หรือยุค Millennials คนกลุ่มนี้เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและค่านิยมที่แตกต่างระหว่างรุ่นปู่ย่าตายาย กับ รุ่นพ่อแม่ และได้รับความเจริญรุดหน้าของเทคโนโลยี รวมถึงอินเทอร์เน็ตที่เข้ามาแทรกอยู่ในชีวิตประจำวันตลอดเวลา เนื่องจากยุคนี้เป็นยุคที่เศรษฐกิจกำลังเติบโตเป็นอย่างมาก ทำให้พ่อแม่ซึ่งประสบความสำเร็จในชีวิตแล้ว มีการดูแลเอาใจใส่ลูกเป็นอย่างดี เด็กยุคนี้จึงมักถูกตามใจตั้งแต่เล็ก ได้ในสิ่งที่รุ่นพ่อแม่ไม่เคยได้ รวมถึงได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษาเป็นอย่างดี เด็กยุคนี้จึงมีลักษณะนิสัยชอบแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบถูกบังคับให้อยู่ในกรอบ ไม่ชอบอยู่ในเงื่อนไข ชอบเสพข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย มีความอิสระในความคิด กล้าซัก กล้าถามในทุกเรื่องที่ตนสนใจ ไม่หวั่นกับคำวิจารณ์ มีความเป็นสากลมาก มองว่าการนิยมชมชอบวัฒนธรรม หรือศิลปินต่างชาติเป็นเรื่องปกติธรรมดา ปัจจุบันคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงวัยเรียนและวัยทำงาน เป็นรุ่นที่คาดหวังในเงินเดือนสูง ขาดความอดทน อยากได้ตำแหน่งงานสูงโดยปราศจากความพยายาม คาดหวังในการทำงานสูง ต้องการค่าชม และทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานไม่เต็มที่เหมือนกับคนรุ่นก่อน

7. Generation Z (พ.ศ.2540-ขึ้นไป) เป็นค่านิยมของคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน คนในกลุ่ม Gen-X เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกนานับประการ จึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เพราะพ่อแม่ใช้สิ่งเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน และได้รับการเลี้ยงดูจากคนอื่นมากกว่าพ่อแม่ของตนเอง เนื่องจากเป็นยุคที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานทั้งคู่

8. Generation C (กลุ่มคนยุคใหม่ที่ไม่ได้แบ่งตามอายุ) เป็นกลุ่มคนที่จัดอยู่ได้ตั้งแต่เบบี้บูมเมอร์ และ Gen-X ที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาสนใจเทคโนโลยีมากขึ้น ไปจนถึงเสพติดการเชื่อมต่อ แต่ไม่รวมคนกลุ่ม Gen-Y เพราะปกติ Gen-Y จะเป็นกลุ่มคนที่ปกติมีการเชื่อมต่อโลกไร้สายเป็นประจำอยู่แล้ว แต่กลุ่มเบบี้บูมเมอร์ และ Gen-X นั้นในอดีตแทบไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับไอทีเลย แต่เมื่อสังคมก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยี พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามโลก ซึ่งพฤติกรรมของกลุ่มคน Gen-C ที่เด่นชัดคือ จะมีการเชื่อมต่อตลอดเวลา มีการอัพเดทข้อมูล สนใจข่าวสารที่ได้รับรู้มาในโลกอินเทอร์เน็ต พร้อมแชร์ต่อทุกสถานการณ์ ติดตามดูข่าวสารในอินเทอร์เน็ตมากกว่าโทรทัศน์ เสมือนกับว่าสังคมออนไลน์กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของตนเอง และมีบทบาทกลายเป็นผู้ขับเคลื่อนวัฒนธรรมใหม่ ๆ ในระยะหลัง

จากการแบ่งกลุ่มคนตามยุคสมัย ทำให้เห็นว่าในแต่ละยุคสมัยนั้น ผู้คนมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงโดยปัจจัยที่แวดล้อมหลัก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ทำให้แต่ละคนมีพฤติกรรมและคุณลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งในปัจจุบันเจเนอเรชั่น Y และเจเนอเรชั่น Z นั้น จัดได้

ว่าอยู่ในกลุ่มวัยเรียนและวัยทำงาน และเนื่องจากความแตกต่างทางด้านพฤติกรรมของเยาวชนในเจเนอเรชัน Y และ Z นี้เองที่ก่อให้เกิดการแสวงหาวิธีการสอน หรือการสร้างการเรียนรู้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มดังกล่าวมากขึ้นตามลำดับ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษายุคใหม่ Education 3.0 และ 4.0 เป็นการใช้เครื่องมือเพื่อการสื่อสารและการร่วมมือ รวมถึงเป็นเครือข่ายการสื่อสารแบบ many-to-many-real-time ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิด Web 2.0 ที่ปรับใช้เทคโนโลยีด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาและมีแนวโน้มเน้นไปที่การสนับสนุนการทำงานร่วมกันในแบบออนไลน์ การแบ่งความรู้ร่วมกันในกลุ่มผู้เรียน เป็นการเรียนที่ตอบสนองต่อการใช้งานผ่านเครือข่ายเน็ตเวิร์คมากขึ้น ถือเป็น การเปลี่ยนรูปแบบจากเดิมที่อาจารย์ถือเป็นศูนย์รวมของความรู้เพียงสิ่งเดียว แต่ปัจจุบันอาจารย์ กลายมาเป็นผู้ประสานและกำหนดทิศทางของความรู้ที่ได้จากการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน ห้องสมุด ข้อมูลชุมชน สื่อสารมวลชน ฐานข้อมูลออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งผู้บริหารไอทีในสถานศึกษา และอาจารย์ในอนาคตจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพื้นฐานทางเทคโนโลยีปัจจุบัน ที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา แนวคิด และรูปแบบใหม่นี้

แนวคิดการเรียนรู้ Education 3.0 นี้ ถือเป็นการเรียนรู้ใหม่ที่ทั้งสถาบันการศึกษาและผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อถึงกันอย่างซับซ้อนผ่านเครือข่ายเน็ตเวิร์คได้จากทุกสถานที่ในตลอดเวลา ในขณะที่เทคโนโลยีการเรียนรู้แบบต่างๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ตลอดจนการเรียนรู้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Immersive Learning) จะเข้ามามีบทบาทในการประสานกระบวนการเรียน การสอนในสถาบันการศึกษามากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ในปัจจุบัน ยังได้มีการพัฒนาไปสู่การเรียนรู้แบบ Education 4.0 เป็นการเรียนรู้ในรูปแบบที่ทำให้นิสิตนักศึกษา ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริง บนเวที ไต้อะจริง มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในรูปแบบที่เปิดกว้าง อิสระ และไม่จำกัดขอบเขตของความรู้ ทำให้ได้มุมมองใหม่ ๆ ที่เกิดจากการตั้งคำถามของนักศึกษาเอง โดยมีเครื่องมือการสื่อสาร และอาจารย์เป็นแหล่งที่มาของความรู้ และแนวทางในการไฝหาคำความรู้ ซึ่งแนวคิดทั้งหมดนี้ เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเกิดการพัฒนาไปสู่การผลิตผลงานใหม่ ๆ ออกมาตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองตั้งไว้ หรือที่หลักสูตรกำหนดไว้ สื่อให้เห็นถึงทิศทาง / พัฒนาการของการจัดเรียนรู้ในอนาคต ที่สร้างขึ้นเพื่อต่อยอดความคิดในเรื่องของการพัฒนาทักษะความคิดของนิสิตนักศึกษาอย่างไม่หยุดยั้ง แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างจริงจัง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

วิธีการที่จะให้บัณฑิต มีความรู้ความสามารถ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เมื่อจบการศึกษา สามารถเข้าสู่สถานประกอบการได้ทันทีอย่างมีคุณภาพ วิธีที่ง่ายที่สุดคงต้องใช้ความร่วมมือกับสถานประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้ร่วมหล่อหลอมความเป็นบัณฑิตนั้นด้วย เรียก

อย่างเป็นทางการว่า การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน หรือ Work Integrated Learning (WIL) เป็นกรณีหนึ่งของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ ได้รู้จักชีวิตการทำงานที่แท้จริงก่อนสำเร็จ การศึกษา การจัดการศึกษาดังกล่าวมีหลากหลายรูปแบบตามความเข้มข้นของแต่ละวิธี (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554)

1. การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) หมายถึง การกำหนดประสบการณ์ในการทำงานเป็นคุณสมบัติเฉพาะของนักศึกษา ก่อนเข้ารับการศึกษา (Pre-requisite) ตัวอย่าง เช่น การกำหนดประสบการณ์ทำงานในฟาร์มก่อนเข้าศึกษาเกษตรศาสตร์

2. การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) กำหนดระยะเวลาทำงานในระหว่างปีที่ศึกษา โดยทั่วไปอาจกำหนดให้ทำงาน 4 เดือน หรือทำงาน 3 เดือน สลับกับการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา ตัวอย่าง เช่น หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3. สหกิจศึกษา (Cooperative Education) กำหนดระยะเวลาทำงานไว้ชัดเจนในหลักสูตร เน้นการ บูรณาการทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงานของบัณฑิต ตัวอย่าง เช่น หลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4. การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) มุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรมและการซึมซับวัฒนธรรมองค์กร ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

5. หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม (Joint Industry University Course) กรณี นักกฎหมาย หนายความ นักปกครอง หลักสูตรที่ร่วมพัฒนาและอุดหนุนงบประมาณโดยองค์กรผู้ใช้ บัณฑิตรวมทั้งการใช้บุคลากร และอุปกรณ์ขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต ตัวอย่าง เช่น หลักสูตร วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ และอื่นๆ

6. พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship) การ ฝึกงานที่มีการจัดระบบการเตรียมการและการฝึกงานในสถานที่หรือนอกสถานที่ ที่มีโครงสร้างการ ดำเนินงานชัดเจน ตัวอย่าง เช่น สาขาสัตวแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์

7. การบรรจุให้ทำงาน หรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) การพัฒนา ทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในอนาคต โดยจัดเวลาการฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมในสถานการณ์จริง ตัวอย่าง เช่น แพทย์ พยาบาล ครู

8. ปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) การสำรวจหรือการสังเกตการทำงานในสถานที่จริงใน ระยะสั้นตัวอย่าง เช่น สังคมสงเคราะห์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์

9. การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) การเสริมสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎี ตัวอย่าง เช่น แพทย์ หนายความ

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนพฤติกรรมความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและของผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (ไพลิน สุทธิเชษฐ์, 2555)

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์ (BRUNER)

- ความรู้ถูกสร้างหรือหล่อหลอมโดยประสบการณ์
- ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบในการเรียน
- ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายขึ้นมาจากแง่มุมต่าง ๆ
- ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง
- ผู้เรียนเลือกเนื้อหาและกิจกรรมเอง
- เนื้อหาควรถูกสร้างในภาพรวม

แนวคิด Cognitive Domain ของบลูม

บลูม (Bloom.1976) เชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้ผู้สอนกำหนดและจัดกิจกรรมการเรียนรวมทั้งวัดประเมินผลได้ถูกต้อง และบลูมได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และ ด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives (Bloom, 1976: 18; อติญาณ ศรีเกษตรริน, 2543 :72-74 อ้างอิงถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2537)

จุดประสงค์ที่สำคัญของการเรียนการสอน คือ เพื่อให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ พฤติกรรมเหล่านี้จำแนกและจัดลำดับออกเป็นหมวดหมู่และระดับตามความยากง่าย หมวดหมู่นี้เรียกว่า Taxonomy of Educational objectives แบ่งเป็น 3 หมวด

1. พฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
2. พฤติกรรมจิตพิสัย (Affective Domain)
3. พฤติกรรมทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

พฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

พฤติกรรมพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้ทางด้านความคิด ความรู้ การแก้ปัญหา จัดเป็นพฤติกรรมทางด้านสมอง และสติปัญญา โดย Benjamin S. Bloom และคณะ เป็นผู้คิดขึ้น แบ่ง ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการที่จะจดจำ (Memorization) และระลึกได้ (Recall) เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับไปแล้ว อันได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่เจาะจงหรือเป็นหลักทั่ว ๆ ไป วิธีการ กระบวนการต่าง ๆ โครงสร้าง สภาพของสิ่งต่าง ๆ และสามารถถ่ายทอดออกมาโดยการพูด เขียน หรือกิริยาท่าทางแบ่งประเภทตามลำดับความซับซ้อนจากน้อยไปหามาก

2. ความเข้าใจ (Comprehension) สามารถให้ความหมาย แปล สรุป หรือเขียนเนื้อหาที่กำหนดใหม่ได้ โดยที่สาระหลักไม่เปลี่ยนแปลง

3. การนำไปใช้ (Application) สามารถนำวัสดุ วิธีการ ทฤษฎี แนวคิด มาใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่ได้เรียนรู้มา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแยก จำแนก องค์ประกอบที่สลับซับซ้อนออกเป็นส่วน ๆ ให้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวม หรือนำองค์ประกอบหรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกัน เพื่อให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ เป็นกระบวนการพิจารณาแต่ละส่วนย่อย ๆ แล้วจัดรวมกันเป็นหมวดหมู่ ให้เกิดเรื่องใหม่หรือสิ่งใหม่ สามารถสร้างหลักการ กฎเกณฑ์ขึ้นเพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้

6. การประเมินค่า (Evaluation) สามารถตัดสิน ติราคาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นเครื่องตัดสิน เช่น การตัดสินกีฬา ตัดสินคดี หรือประเมินว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ โดยประมวลมาจากความรู้ทั้งหมดที่มี

แนวคิด Cognitive Domain ของแอนเดอร์สัน

แอนเดอร์สัน (Anderson) ได้ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการทางพุทธิปัญญาที่นำเสนอโดยบลูม นำไปสู่ความเข้าใจของคนทั่วไปว่า กระบวนการดังกล่าวไม่สามารถทับซ้อน หรือเหลื่อมล้ำกันได้ จะต้องบรรลุกระบวนการระดับที่ต่ำกว่าให้ได้ทั้งหมดก่อน จึงจะสามารถบรรลุถึงกระบวนการในระดับที่สูงได้นั้นเป็นมาตรฐานที่เข้มงวดเกินไป ต่อมาในช่วง ปี 1990s แอนเดอร์สัน และ แครทวอลล์ ได้ทำการปรับปรุงการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้งานและปรับปรุง และนำเสนอแนวคิดไว้ในหนังสือเรื่อง “A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A

Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Outcomes” ในปี 2001 ซึ่งการปรับปรุงการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่นำเสนอโดย แอนดอร์สัน และ แครทโวลท์ เป็นการปรับเปลี่ยนจุดประสงค์ทางการด้านพุทธิปัญญา ในสองประเด็น คือ การปรับเปลี่ยนขั้นตอนและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญา และเพิ่มโครงสร้างจากมิติเดียวเป็นสองมิติ ดังนี้ (Krathwohl, 2002)

การปรับเปลี่ยนลำดับชั้นและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญา ยังคงมี 6 กระบวนการเหมือนเดิม แต่ 3 กระบวนการแรกเปลี่ยนชื่อเป็น จำ (Remember) เข้าใจ (Understand) และประยุกต์ใช้ (Apply) ส่วนสามกระบวนการหลังเปลี่ยนชื่อที่มีลักษณะเป็นคำนามไปเป็นคำกริยา และสลับที่กับระหว่างกระบวนการที่ 5 กับ 6 และสร้างสรรค์ (Create) เปลี่ยนชื่อมาจาก การสังเคราะห์ (Synthesis) (Krathwohl, 2002: 213-215) ดังตารางนี้

**กระบวนการและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญาของบลูมแบบดั้งเดิม
และแบบปรับปรุงใหม่**

ตารางที่ 1 ตารางกระบวนการพุทธิปัญญาของบลูม

กระบวนการและคำศัพท์เดิม	กระบวนการและคำศัพท์ใหม่
1. ความรู้ (Knowledge)	1. จำ (Remember)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)	2. เข้าใจ (Understand)
3. การนำไปใช้ (Application)	3. ประยุกต์ใช้ (Apply)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)	4. วิเคราะห์ (Analyze)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)	5. ประเมินค่า (Evaluate)
6. การประเมินค่า (Evaluation)	6. สร้างสรรค์ (Create)

กระบวนการและคำศัพท์ใหม่อธิบายได้ดังนี้

1. จำ (Remember) หมายถึง ความสามารถในการดึงเอาความรู้ที่มีอยู่ในหน่วยความจำระยะยาวออกมา แบ่งประเภทย่อยได้ 2 ลักษณะ คือ

- 1.1 จำได้ (Recognizing)
- 1.2 ระลึกได้ (Recalling)

2. เข้าใจ (Understand) หมายถึง ความสามารถในการกำหนดความหมายของคำพูดตัวอักษร และการสื่อสารจากสื่อต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการสอน แบ่งประเภทย่อยได้ 7 ลักษณะ คือ

- 2.1 ตีความ (Interpreting)
- 2.2 ยกตัวอย่าง (Exemplifying)

2.3 จำแนกประเภท (Classifying)

2.4 สรุป (Summarizing)

2.5 อนุมาน (Inferring)

2.6 เปรียบเทียบ (Comparing)

2.7 อธิบาย (Explaining)

3. ประยุกต์ใช้ (Apply) หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการหรือใช้ระเบียบวิธีการ ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ แบ่งประเภทย่อยได้ 2 ลักษณะ คือ

3.1 ดำเนินงาน (Executing)

3.2 ใช้เป็นเครื่องมือ (Implementing)

4. วิเคราะห์ (Analyze) หมายถึง ความสามารถในการแยกส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ และ ค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบ ความสัมพันธ์ระหว่างของส่วนประกอบกับโครงสร้างรวม หรือส่วนประกอบเฉพาะ แบ่งประเภทย่อยได้ 3 ลักษณะ คือ

4.1 บอกความแตกต่าง (Differentiating)

4.2 จัดโครงสร้าง (Organizing)

4.3 ระบุคุณลักษณะ (Attributing)

5. ประเมินค่า (Evaluate) หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์หรือ มาตรฐาน แบ่งประเภทย่อยได้ 2 ลักษณะ คือ

5.1 ตรวจสอบ (Checking)

5.2 วิพากษ์วิจารณ์ (Critiquing)

6. สร้างสรรค์ (Create) หมายถึง ความสามารถในการรวมส่วนประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน ด้วยรูปแบบใหม่ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผล หรือทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นต้นแบบ แบ่ง ประเภทย่อยได้ 3 ลักษณะ คือ

6.1 สร้าง (Generating)

6.2 วางแผน (Planning)

6.3 ผลิต (Producing)

การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ (Experiential learning) (Kolb, 1984: 25-38, อ้างถึงใน อลงกต ยะไวทย์, 2549: 128-129) นั่นคือ การจัดประสบการณ์ให้มีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

การเรียนรู้จากสภาพความเป็นจริง (Authentic learning) (Gordon, 1998: 4-8, อ้างถึงใน อลงกต ยะไวทย์, 2549: 128-129) การเรียนรู้ต้องมีความหมายต่อผู้เรียนที่สามารถเชื่อมโยงกับโลก

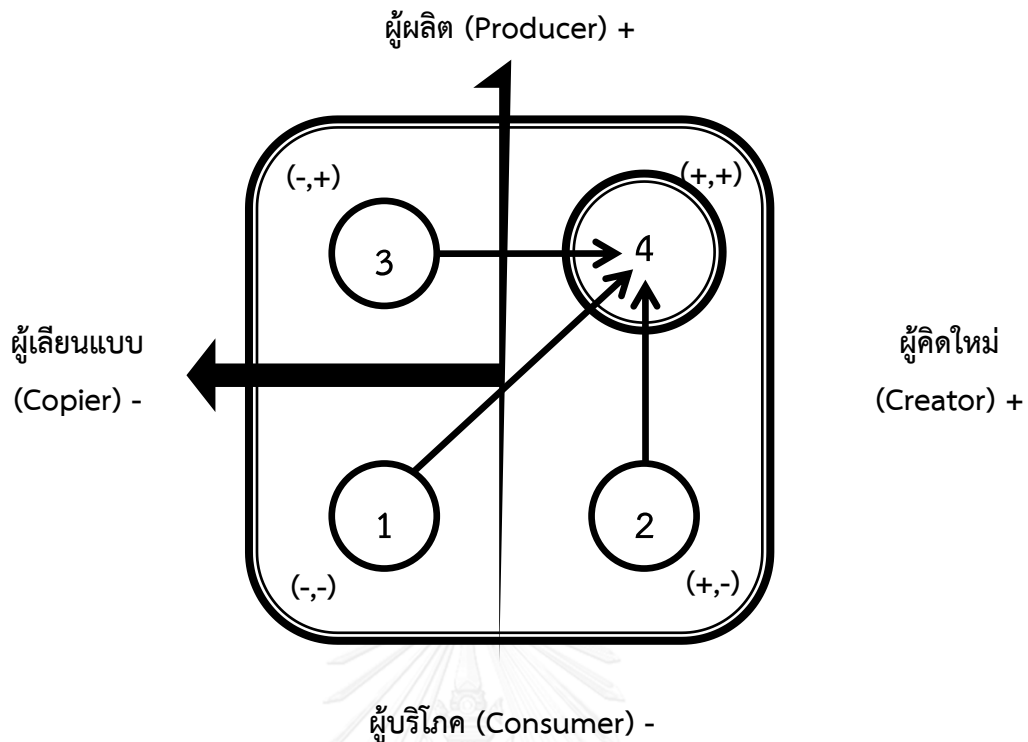
แห่งความเป็นจริง และต้องมีความเชื่อมโยงกันทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติจากการเรียนรู้ในบริบทหนึ่ง และนำไปสู่อีกบริบทหนึ่ง

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ (2542) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของนักศึกษาหรือผู้เรียนนั้น ตัวแปรสำคัญคือผู้เรียนซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนได้แก่ นักศึกษาขาดการแนะนำที่ดีต่อการประกอบอาชีพ ขาดประสบการณ์ทางวิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา ขาดคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ นอกจากนี้ด้านความร่วมมือของสถานประกอบการก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษากล่าวคือ ไม่มีกฎหมายรองรับความร่วมมือของสถานประกอบการ สถานประกอบการมีเป้าหมายในการดำเนินเพื่อผลกำไร การรับนักศึกษาเข้ามาฝึกงานทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการผลิต เพราะนักศึกษาขาดประสบการณ์ ขาดความเชื่อถือในคุณภาพของนักศึกษาฝึกงาน ด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และความเชื่อมั่นในตนเอง และจากการศึกษาของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) พบว่าแนวโน้มความต้องการที่มีต่อทักษะแรงงานไทยในช่วง 15 ปีข้างหน้าต้องเน้นในเชิงคุณภาพมากกว่าในเชิงปริมาณ ควรมีการผสมผสานการศึกษาอย่างเป็นทางการกับทักษะการทำงาน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการปฏิบัติ มีความสมดุลความรู้ทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการพูด ฟัง และการเขียนที่ดี (เกื้อ วงศ์บุญสิน และสุวณิ สุรเสียงสังข์, 2547)

การจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะให้กำลังคนของประเทศมีความรู้ โดยการดึงศักยภาพและภูมิปัญญาของเขาออกมาให้ได้มากที่สุด เพื่อยกระดับผลิตภาพ (Productivity) ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมถึงมีความฉลาดทางการจัดการด้วย เพราะองค์ประกอบสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกอย่างน้อยต้องมีสามประการคือ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2548)

- 1) การตอบสนองอย่างฉับไวต่อการเปลี่ยนแปลง (Sensibility)
- 2) การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity) รวมทั้งการสร้าง แรงงานที่มีความรู้ (Knowledge Worker) และแรงงานที่มีฝีมือ (Skilled Labor) ด้วย
- 3) การผลิต (Productivity) ที่มีการลงทุนที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุด ทำให้อัตราส่วนระหว่างผลผลิต (Output) ต่อปัจจัยนำเข้า (Input) สูงที่สุด

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอนาคต ก็มุ่งที่จะเปลี่ยนกระบวนการผลิตบัณฑิตจากการเป็นบัณฑิตที่เป็นผู้เลียนแบบ (Copier) และผู้บริโภค (Consumer) อย่างที่เคยเป็นมา ที่เป็นผู้ตาม เป็นผู้เสียเปรียบมาโดยตลอด ก้าวไปสู่บัณฑิตที่เป็นผู้นำที่เป็นผู้คิดใหม่ (Creator) และผู้ผลิตหรือผู้สร้างใหม่ (Producer) (ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์, 2545) ดังแสดงในรูปต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 คุณลักษณะของบัณฑิตในอนาคต

จากแผนภาพนี้สามารถแบ่งกลุ่มบัณฑิตได้เป็นสี่กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มบัณฑิตที่เป็นทั้งผู้บริโภคนและผู้เลียนแบบ (Consumer/Copier) เป็นฝ่ายรับและทำตามอย่างคนอื่นตลอด เช่น การรับและตามอย่างองค์ความรู้ วัฒนธรรม หรือแนวคิดของต่างชาติ

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มบัณฑิตที่เป็นผู้รับผู้บริโภคน แต่มีความคิดใหม่ๆ มีความฉลาดในการเลือกใช้ กล่าวคือรู้จักซื้อ รู้จักสร้าง รู้จักใช้ (Consumer/Creator)

กลุ่มที่ 3 คือกลุ่มบัณฑิตที่เป็นผู้ผลิตผลงานออกมา แต่ยังคงเลียนแบบคนอื่นอยู่ ยังไม่ได้สร้างสรรค์อะไรใหม่ๆ ออกมา (Producer/Copier)

กลุ่มที่ 4 คือกลุ่มบัณฑิตที่เป็นทั้งผู้คิดใหม่และทำใหม่ขึ้นมาอย่างสร้างสรรค์ (Producer/Creator) ซึ่งกลุ่มบัณฑิตที่ 4 นี้ถือเป็นกลุ่มบัณฑิตในอนาคตที่สังคมต้องการ

ดังนั้นบัณฑิตหรือแรงงานรุ่นใหม่ในอนาคตจึงต้องเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีผลิตภาพ (Creative and Productive Person) คนที่มีคุณลักษณะนี้จำเป็นอย่างยิ่งในสังคมยุคนี้และยุคหน้าที่จะเอาตัวรอด (Survive) และนำไปสู่ความยั่งยืน (Sustain) ได้ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นั้นถือเป็นคุณสมบัติที่ทุกองค์กรในสังคมพึงปรารถนา เพราะผู้มีความคิดสร้างสรรค์ย่อมไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ จะพยายามหาหนทางที่ดีกว่าเหมาะสมกว่าและมีประสิทธิภาพมากกว่ามาประยุกต์ใช้

เสมอ ความคิดสร้างสรรค์ (CreativeThinking) และความสามารถในการผลิต (Productive Ability) จึงเป็นพื้นฐานสำคัญของแรงงานที่มีความรู้ (Knowledge Worker) ในอนาคต เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ แก่ตัวเอง ตลอดจนก่อให้เกิดผลผลิตที่มีค่าและเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในด้านต่างๆ ของคน จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความก้าวหน้าของประเทศ โดยเฉพาะบทบาทของความคิดสร้างสรรค์ในการทำให้เกิดการประดิษฐ์ คิดค้น ประยุกต์ หรือดัดแปลง ให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ ที่เป็นประโยชน์ หรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ศิลปะ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม (พรณี เกษกมล, 2534, บรรพต พรประเสริฐ, 2539 และกัลยา อัมพปฎิภาค, 2547)

ซึ่งความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และการผลิตนี้ เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ปรากฏอยู่ในนโยบายหรือแผนต่างๆ ในระดับชาติไม่ว่ายุคใดสมัยใด ดังจะเห็นได้จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (2544-2549) รวมทั้งแนวคิดของนักการศึกษาต่างๆ ที่ต้องการพัฒนาให้คนในชาติมีความคิดและทักษะเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ที่ว่าด้วยเรื่องของแนวทางการจัดการศึกษา ในมาตรา 28 วรรคสองกล่าวว่า “สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม” นั้นหมายความว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกมากจะต้องมีคุณลักษณะที่สมดุลแบบองค์รวมทั้งในด้าน 1) ความรู้ 2) ความคิด 3) ทักษะความสามารถ 4) ความดีงาม และ 5) ความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนวิสัยทัศน์สำหรับการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของแผนฯ 9 ข้อแรกนั้นก็ได้กำหนดเอาไว้ชัดเจนว่า “สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความเป็นผู้นำมีจิตสำนึกในการสร้างงานตนเอง มีความคิดและวิจารณ์ญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคมนำไปสู่การพัฒนาประเทศได้” นั่นคือบัณฑิตจะมีคุณลักษณะสี่องค์ประกอบหลัก คือ

- 1) จิตสำนึกในการสร้างงาน (Productive Mind)
- 2) ความคิดวิจารณ์ญาณ (Critical Mind)
- 3) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Mind)
- 4) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsible Mind)

ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องมีคุณลักษณะดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) 1) มีความเป็นผู้นำ (Leadership) และผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) 2) มีความคิดวิจารณ์ญาณ (CriticalThinking) และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

(Creative Thinking) 3) มีคุณธรรม (Morals) จริยธรรม (Ethics) และมีความรับผิดชอบ (Responsible) และ 4) สามารถปรับตัวและนำการพัฒนาประเทศในสภาวะการณ์ปัจจุบันและในอนาคต

บัณฑิตไทยที่เก่งและดีนั้น จะต้องเป็นผู้มีความคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) มีผลงาน (Productive) และมีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบ (Responsible) บนฐานของความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ ที่จะนำไปสู่บัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ ซึ่งการที่จะพัฒนาคุณลักษณะทั้งสี่ให้เกิดขึ้นในตัวบัณฑิตคนหนึ่งๆ ได้นั้น ถือเป็นเรื่องที่ทำลายต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาการวิชาชีพของตนเองแล้ว ยังต้องปลูกฝังคุณลักษณะทั้งสี่ประกอบเข้าไปด้วยเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบที่สุด การพัฒนาความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การผลิตผลงาน และ ความรับผิดชอบ จึงจำเป็นต้องเกิดขึ้นในระหว่างที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะทั้งสี่ดังกล่าวนี้ อาจอยู่ในรูปของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปกติของหลักสูตรควบคู่กันไป เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบตกผลึก (Crystal-Based Learning) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning) ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ หรือการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน (Project-Based Learning) การจัดการเรียนการสอนแบบวิจัย (Research-Based Learning) ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านการคิดสร้างสรรค์และมีผลงานออกมา (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์และคณะ, 2547) ส่วนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบนั้น อาจสอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน การทำกิจกรรม เป็นต้น

การจะเป็นบัณฑิตที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมต่างๆ ขึ้นมาในสังคมปัจจุบัน จะต้องเริ่มต้นที่การเรียนรู้ความเป็นจริงในสังคมของเราเองก่อน เพื่อให้เราเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาสังคม โดยการสร้างสิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาตอบสนองสังคม ที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรมชัดเจน เราจะต้องสร้างให้เขาเป็นผู้เรียนที่รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างและพัฒนาผลงานขึ้นมาด้วยตนเอง เป็นผู้รู้จักสังคมอย่างแท้จริง ด้วยการเข้าไปสัมผัสความเป็นจริงของสังคมในสาขาของเขาเอง แล้ววิเคราะห์เจาะลึกสร้างเป็นแนวคิด เป็นผลผลิตหรือผลงานของเขาขึ้นมา เพื่อที่เขาจะได้เป็นนักคิด นักประดิษฐ์ นักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นในสังคม ไม่เพียงแค่ออกทำตามอย่าง และบริโภคนของผู้อื่นอย่างที่เป็นอยู่ (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2546)

ท้ายที่สุด ในขณะที่เรากำลังจะเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมที่มีนวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (Innovation Driven Economy) เป็นสังคมที่สร้างสรรค์และมีผลผลิต (Creative and Productive Society) ทำให้กระบวนการศึกษานั้นก้าวไปสู่การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และ ผลิตภาพ (Creative and Productive Education) ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้น และเพื่อการสร้างคนให้เป็นแรงงานที่มีความรู้ (Knowledge Worker) ได้ เขาจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และผลิตภาพหรือมีผลงาน

(Creative and Productive Person) ด้วยเช่นกัน กล่าวคือบัณฑิตในอนาคตจะต้องเป็น บัณฑิตแห่ง การสร้างสรรค์ (Creative Graduate) เพื่อที่จะสร้างสรรค์สร้างประเทศชาติ (Creative Nation) ให้คงอยู่ สืบไป (ศิริพงษ์ เพ็ญศิริ, 2550)

สิ่งที่เอื้ออำนวยต่อการคิดของผู้เรียนในห้องเรียน (อำพร ไตรภักทร, 2543)

1. พฤติกรรมของผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการคิด คือการที่ผู้เรียนให้คำอธิบาย และให้เหตุผล จากข้อสรุปที่ผู้เรียนจัดทำขึ้นซึ่งได้จากการอ่าน การฟัง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตลอดจนการมีส่วนร่วมใน การอภิปราย แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น เป็นการขัดเกลาความคิดของแต่ละบุคคลในกลุ่ม และเป็นการทดสอบว่าความคิดแบบไหนดี จากการพิจารณาความคิดเห็นของบุคคลอื่นอย่างตั้งใจ การป้อนคำถามที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับประเด็นการอภิปราย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะที่มีสาระ

2. พฤติกรรมของอาจารย์ที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกคิด นั่นคือ การให้เวลาที่ เหมาะสม เพียงพอที่ผู้เรียนจะวิเคราะห์สังเคราะห์ความคิดของตนได้ พร้อมทั้งป้อนคำถามที่ท้าทายความคิด พิจารณาข้อสรุปเหตุผลประกอบคำอธิบายและสรุปข้อคิดเห็นที่ผู้เรียนเสนออย่างรอบคอบระมัดระวัง พยายามให้ผู้เรียนเสนอความคิดเห็นได้อย่างเสรีเพียงแต่ใช้คำพูดที่สุภาพ โต้แย้งด้วยเหตุและผลไม่ใช่ อารมณ์ และรับผิดชอบคำพูดทุกคำพูดที่ตนเองพูดอย่างมีสติ หากความคิดเห็นใด เหตุผลใดที่ตน เห็นด้วยให้แสดงความคิดเห็นสนับสนุน หากความคิดเห็นใดไม่เห็นควรก็ให้แสดงความคิดเห็นและ เหตุผลคัดค้าน พึงระวังการที่ผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเสียหน้า ให้คำนิยามว่าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด มิได้มีเพียงคำตอบเดียว (มกราพันธุ์ จุฑารสกร, 2545) การนำสถานการณ์ปัญหา/การสร้างกรณีศึกษา ที่ใกล้ตัวผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนสนใจ อยากอภิปรายดังนั้นอาจารย์/ผู้สอนจะต้องฝึกฝนตนเองและ สร้างกรณีศึกษาขึ้นมาใช้ในการอภิปรายเสมอ เพราะสถานการณ์จะเป็นสิ่งยั่วยุให้ผู้เรียนเกิดความไม่ สมดุลทางความคิด อยากจะหาคำตอบ การเผชิญสถานการณ์ที่ครู/ผู้สอนสร้างขึ้นจะเป็นการทำให้ ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถามที่กว้างจะต้องใช้ความคิดใน การตอบประกอบเสมอ เป็นการให้ข้อมูลในกรณีศึกษาที่ยังไม่สมบูรณ์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนขอข้อมูล เพิ่มเติมได้ พร้อมทั้งผู้สอนจะต้องแสดงบุคลิกภาพที่เป็นมิตรกับผู้เรียน กระตือรือร้นในการจัด กระบวนการเรียนรู้กระบวนการคิด และให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน เคารพความแตกต่างของ ความคิดของผู้เรียนโดยปราศจากอคติ เพียงแต่ให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความคิดร่วมกันในเรื่องที่กำลัง เรียนรู้นั้น

3. ธรรมชาติของเรื่องที่จะเรียน มักจะมีคำถามเสมอว่าเรื่องที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้เพื่อ พัฒนาการคิดนั้นมีธรรมชาติอย่างไร คำตอบเฉพาะคงจะยังไม่สามารถสรุปได้ทั้งหมด เพียงแต่ผู้เขียน มีแนวคิดที่ผู้สอนสามารถจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้เนื้อหาวิชาหรือเรื่องที่จะเรียน มีความ น่าสนใจ บูรณาการเข้ากับสภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบัน เน้นการปฏิบัติหรือทดลองใช้กระบวนการคิด

วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างความรู้ในเรื่องที่กำลังเรียนแทนที่จะเน้นที่การท่องจำเนื้อหา หากผู้เรียนรู้จักคิดและวิเคราะห์ใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์แล้ว ธรรมชาติของเรื่องที่จะเรียนก็เป็นสิ่งที่ผู้สอนจะสามารถจัดการให้เกิดขึ้นเพื่อเอื้ออำนวยต่อการเพิ่มคุณคุณภาพได้ทุกวิชา ผศ.ดร.พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ : 2548 ได้แสดงความคิดเห็นว่า การสอนคิดเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทางสมอง มีความเป็นนามธรรม การสอนคิดจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดและทักษะกระบวนการคิดให้ตัวผู้เรียนได้

ผลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารของงานวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบหลักสูตรและการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของสมรรถนะทางปัญญา อารมณ์และจริยธรรมของนิสิต นักศึกษา ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของวรลักษณ์ ชุมสาย ณ อยุธยา, (2548) พบว่า รูปแบบหลักสูตรและการสอนควรเป็นแบบบูรณาการ ที่เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดสมาธิ และตระหนักรู้ในตนเป็นสำคัญและจากงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริม นิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถสูงตามทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์” (อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, 2552) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม นิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถสูงตามทฤษฎีของการ์ดเนอร์นั้นประกอบด้วย

1. หลักการและวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนานิสิตนักศึกษา คือ เก่งคิด เก่งคน และเก่งงาน
2. การบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดองค์กร ประกอบด้วย หน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดสรรบุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดสรรทุน ประกอบด้วย การจัดสรรทุนของมหาวิทยาลัย และการจัดสรรทุนของหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย คุณลักษณะของอาจารย์ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหรือปริญญานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอน วิธีการคัดเลือก และการสำเร็จการศึกษา
3. หลักสูตรและการเรียนการสอน เสนอรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพิเศษ รวมทั้งการวัดและประเมินผล
4. กิจกรรมหอพักแบบศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถสูง และการบริหารจัดการหอพัก (อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, 2549)

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม (Constructionism) เป็นทฤษฎีที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรู้ต่าง ๆ จะถูกเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเอง กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2555)

ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับโอกาสและวัสดุที่จะใช้ในการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำไปสร้างความรู้ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนเองได้ มิใช่การมุ่งสอนที่เป็นการป้อนความรู้ให้กับผู้เรียน แต่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากการลงมือทำ ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทางเลือกที่มากขึ้นโดยการลงมือปฏิบัติหรือสร้างงานที่ตนเองสนใจ และสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาเอง โดยการผสมผสานระหว่างความรู้เดิมและความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถแบ่งขั้นตอนการเรียนรู้ได้เป็น 4 ขั้นตอนหลักดังนี้

1. Explore คือ การสำรวจตรวจสอบ

ในขั้นตอนนี้บุคคลจะเริ่มสำรวจหรือพยายามทำความเข้าใจกับสิ่งใหม่ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อได้พบหรือ ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ไม่มีอยู่ในสมองของตน

2. Experiment คือ การทดลอง

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการทดลองทำ ภายหลังจากที่มีการสำรวจไปแล้ว เป็นลักษณะของการปรับความแตกต่าง ระหว่างของใหม่กับของเดิม จนเกิดความเข้าใจว่าควรจะทำอย่างไรกับสิ่งใหม่นี้ เป็นขั้นตอนของการลองผิดลองถูกบ้าง เพื่อจะเก็บเกี่ยวประสบการณ์และสร้างเป็นองค์ความรู้เก็บไว้ในสมองของตนเอง ขั้นตอนนี้จะเกิดทั้งการดูดซึม และการปรับความแตกต่าง ผสมผสานกันไป

3. Learning by doing คือ การเรียนรู้จากการกระทำ

ขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่มีความหมายต่อตนเอง แล้วสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้นมา ซึ่งจะคาบเกี่ยวกับขั้นตอนที่ผ่านมา ขั้นนี้จะเกิดทั้งการดูดซึม และการปรับความแตกต่าง ผสมผสานกันไปเช่นเดียวกัน

4. Doing by learning คือ การทำเพื่อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้

ขั้นตอนนี้จะต้องผ่านขั้นตอนทั้ง 3 ประการข้างต้นจนเป็นที่ประจักษ์แก่ใจตนเองว่า การลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่มีความหมายนั้น สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ และเมื่อเข้าใจแล้ว ก็จะเกิดพฤติกรรมในการเรียนรู้ที่ดี รู้จักคิดแก้ปัญหา รู้จักการแสวงหาความรู้ การปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ฯลฯ นั่นคือเกิดภาวะที่เรียกว่า Powerfull learning ซึ่งก็คือเกิดการเรียนรู้ที่จะดูดซึม และปรับความแตกต่างอยู่ตลอดเวลา อันจะนำไปสู่คากล่าวที่ว่า “คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น”

ขั้นตอนทั้งสี่ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกได้ว่าพฤติกรรมที่เห็นนั้นอยู่ในขั้นตอนไหน เพราะมีการผสมผสานกันอยู่ตลอดเวลา และในการเริ่มต้นของแต่ละบุคคลนั้น อาจมีความแตกต่างกันออกไป บางคนอาจเริ่มที่ Experiment หรืออาจจะเริ่มต้นที่ Learning by doing เลยก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมองของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่เท่ากัน

ซึ่งทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมนี้เป็นทฤษฎีทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดยศาสตราจารย์ซีมัวร์ พาร์เพิร์ท หรือ Professor Seymour Papert แห่ง M.I.T. (Massachusetts Institute of Technology) ซึ่งได้ให้ความเห็นไว้ว่า ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการการสร้าง 2 กระบวนการด้วยกัน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2558)

สิ่งแรก คือ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้ใหม่ขึ้นด้วยตนเอง ไม่ใช่รับแต่ข้อมูลที่หลังไหลเข้ามาในสมองของผู้เรียนเท่านั้น โดยความรู้จะเกิดขึ้นจากการแปลความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับ ให้สังเกตว่าในขณะที่เราสนใจทำอะไรสิ่งหนึ่งอยู่อย่างตั้งใจ เราจะไม่ลดละความพยายาม เราจะคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่นั้นจนได้

สิ่งที่สอง คือ กระบวนการการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด หากกระบวนการนั้นมีความหมายกับผู้เรียนคนนั้น

$$\begin{array}{r} \text{ประสบการณ์ใหม่ / ความรู้ใหม่} \\ + \text{ ประสบการณ์เดิม / ความรู้เดิม} \\ = \text{องค์ความรู้ใหม่} \end{array}$$

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปให้เป็นหลักการต่างๆที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้ดังนี้

1. หลักการที่ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยให้ผู้เรียนลงมือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก ที่มีความหมาย ซึ่งจะรวมถึงปฏิภพระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเอง ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอก การเรียนรู้จะได้ผลดีถ้าหากว่าผู้เรียนเข้าใจในตนเอง มองเห็นความสำคัญในสิ่งที่เรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้ ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่า และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา

2. หลักการที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยผู้สอนควรพยายามจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Many Choice) และเรียนรู้อย่างมีความสุขสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ ส่วนผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือและคอยอำนวยความสะดวกเท่านั้น

3.หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม หลักการนี้เน้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกัน(Social value) ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ การสอนตามทฤษฎี Constructionism เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมคนออกไปเผชิญโลก ถ้าผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้สำคัญและสามารถแลกเปลี่ยนความรู้อันได้ เมื่อจบการศึกษาออกไปจะสามารถปรับตัวได้ง่ายและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.หลักการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการรู้จักแสวงหาคำตอบจากแหล่งความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมที่ฝังแน่นเมื่อผู้เรียน "เรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร (Learn how to Learn)"

บทบาทของผู้สอนในการสอนแบบ Constructionism

ในการสอนตามทฤษฎี Constructionism ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญมากในการที่จะควบคุมกระบวนการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

- จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่น
- แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎี Constructionism โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้จุดประกายความคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียน
- ทำหน้าที่เสริมหรือเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมและนำทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ เพื่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

บทบาทของผู้เรียน

ในการเรียนตามทฤษฎี Constructionism ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆกันด้วยตัวของเขาเอง ซึ่งหมายถึงการลงมือกระทำและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยบทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียนคือ

- มีความยินดีหรือเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ
- รู้จักเรียนรู้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆที่มีอยู่ด้วยตนเอง
- ตัดสินปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผล
- มีความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง
- วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
- ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย

- นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

ผลลัพธ์ที่ได้จากทฤษฎี Constructionism

- ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้นโดยทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง
- ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีระบบมากขึ้น เพราะการเรียนรู้จากการทำงาน ทำให้ต้องพยายามคิดพิจารณาหาคำตอบและวิธีการแก้ปัญหา ทำให้รู้จักจัดระบบความคิดเพื่อแก้ปัญหานั้น
- ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น รู้ว่าจะแสวงหาความรู้ตามแนวทางที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างไร และรู้ว่าคนเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ
- ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลมากขึ้น จากการฝึกฝนการวิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลต่างๆที่พบในระหว่างการลงมือปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้
- ผู้เรียนกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผลมากขึ้นเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
- ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการทำงานที่มีโอกาสได้คิดสร้างสิ่งต่างๆ มีโอกาสได้ลองผิดลองถูก หรือการที่ได้พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการคิดที่หลากหลายพยายามแก้ปัญหาโดยไม่ตีกรอบความคิดตนเองมากเกินไป
- ทำให้เป็นคนใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น ไม่ปิดใจเชื่อตนเองอยู่ฝ่ายเดียว และรู้จักการเป็นผู้ให้โดยเรียนรู้ว่าการให้เป็นความสุขอย่างหนึ่ง
- รู้จักการเคารพตนเองและผู้อื่น จากการทำงานร่วมกันในบรรยากาศที่เป็นกันเองมีความเป็นมิตร ทำให้ผู้เรียนรู้จักเคารพตนเองและปฏิบัติตนด้วยความเคารพต่อผู้อื่น มีระเบียบวินัยในตนเองมากขึ้น รู้จักบังคับตนเอง
- รู้จักการทำให้เป็นกลางและเลือกปฏิบัติตนตามทางสายกลาง รวมทั้งมีเป้าหมายชีวิตและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองที่ชัดเจนขึ้น

กล่าวโดยสรุป หลักการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructionism เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการสร้างงาน ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติหรือสร้างงานที่ตนเองสนใจ ในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้สัมผัสและแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนจะสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเองจากการปฏิบัติงานที่มีความหมายต่อตนเอง

หน้าที่ของผู้สอน

ผู้สอนจะต้องสร้างให้เกิดองค์ประกอบครบทั้ง 3 ประการ คือ

- 1) ให้ผู้เรียนได้ลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง (ได้สร้างงาน) ตามความสนใจ ตามความชอบหรือความถนัด ของแต่ละบุคคล
- 2) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดี
- 3) มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน สำหรับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นสิ่งที่สำคัญมาก กุญแจที่สำคัญคือเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ต่างๆ ได้ในรูปแบบที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียนมากกว่าสื่อเดิม ความเข้าใจเกี่ยวกับศักยภาพของสื่อดิจิทัลจึงเป็นสิ่งสำคัญ แม้ว่าคอมพิวเตอร์ไม่ใช่สิ่งใหม่ในยุคปัจจุบัน แต่การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ส่วนใหญ่ยังจำกัดอยู่เพียงแค่การบริโภคข้อมูล (Consumption) เช่น การสืบค้นข้อมูล การสอนทางไกล การทำสื่อการสอนหรือห้องสมุด online แม้ว่ากิจกรรมเหล่านี้ล้วนมีประโยชน์ และควรส่งเสริมต่อไป แต่ยังมีแนวทางการใช้งานคอมพิวเตอร์อีกด้านหนึ่งที่มีศักยภาพมากแต่ยังไม่ได้รับความสนใจมากนัก นั่นคือการมุ่งให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์เพื่อถ่ายทอดความคิดและสร้างชิ้นงาน (Construction) นี่เป็นแนวทางที่ตรงกับหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism มากที่สุด การสร้างความสมดุลระหว่างการใช้อุปกรณ์เพื่อการ Consumption และ Construction จึงเป็นสิ่งสำคัญ ต่อไปนี้ขอยกตัวอย่างการใช้สื่อดิจิทัลในทาง Construction เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น (ดร.อานันท์ สීห์พิทักษ์เกียรติ, 2558)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ และวิธีการของบุคคลในการสร้างความรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์รวมทั้งโครงสร้างทางปัญญา และความเชื่อที่ใช้ในการแปลความหมายเหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล นอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมองแล้ว ยังเป็นกระบวนการทางสังคมด้วยการสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (process of knowledge construction) (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2545)

ดังนั้นการให้โอกาสการเรียนรู้ช่วงเริ่มต้นนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้สอนทำหน้าที่เพียงเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนได้สัมผัสกับสิ่งต่างๆ ด้วยตัวของเขาเอง เพียงอำนวยความสะดวกและควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามกระบวนการดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อานันท์ สීห์พิทักษ์เกียรติ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมและโอกาสที่มาร่วมยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนผ่านการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม พบว่า แนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism เริ่มเข้ามาในประเทศไทยอย่างจริงจังในช่วงปี พ.ศ. 2540 เมื่อมูลนิธิศึกษาพัฒนาได้ร่วมมือกับ Seymour Papert จัดตั้งโครงการ Lighthouse ขึ้น และสร้างโครงการนำร่องขึ้นในหลายๆ จุดทั่วประเทศ หลังจากที่ได้ทดลองหลักการนี้กับหลากหลายองค์กร เกิดผลสำเร็จบ้าง ล้มเหลวบ้าง ปัจจุบันมูลนิธิ

ศึกษาพัฒนา ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน ออกมา โดยมีลักษณะเฉพาะของตนเองซึ่งแบ่งออกเป็นสามแนวคิดดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวคิดแรกคือ วิธีการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียน “**สร้างองค์ความรู้**” ได้ด้วยตนเอง ผ่าน การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) โดยการทำโครงการ (Project - based learning) บูรณาการด้วยเทคโนโลยี วิชาการ ศิลปะวัฒนธรรม ความเป็นไทย ศีลธรรมจรรยาและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมได้อย่างเป็น กัลยาณมิตร จนติดเป็นนิสัยใฝ่เรียนรู้ไปตลอดชีวิต (Life - long learning)สามารถใช้ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีนอกจากวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านโครงการที่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในเรื่องที่ตนเองสนใจ และบูรณาการ เรื่องต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วยังมีการมุ่งพัฒนาทักษะทั้ง 5 ประการให้กับผู้เรียน ดังนี้

- **IQ (Intelligence Quotient)** พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในกระบวนการคิด การเรียนรู้ มีความเฉลียวฉลาดเพิ่มขึ้น และสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง
- **EQ (Emotional Quotient)**พัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีสติดีอยู่เสมอ และมีความมั่นคง ทางอารมณ์
- **AQ (Adversity Quotient)** พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาและการเผชิญสถานการณ์ที่ หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และทำงานภายใต้สภาวะความ กดดันได้ดี
- **TQ (Technology Quotient)** พัฒนาให้ผู้เรียนมีความคล่องแคล่วในการใช้เทคโนโลยี และเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการ
- **MQ (Morality Quotient)** ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย เข้าไปในทุก ขั้นตอนของการเรียนรู้จนติดเป็นนิสัย

แนวคิดที่สอง คือ จากประสบการณ์ที่ได้ทดลองใช้ Constructionism กับนักเรียนใน โรงเรียนของรัฐหลายแห่งมาเป็นเวลากว่า 2 ปี พบว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วมาก ดังนั้นการ บริหารจัดการองค์กรจึงต้องใช้แนวคิด Learning Organization ของ Peter M.Senge แห่ง Sloan School of Management, MIT ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง ด้วยความเชื่อว่าองค์กรที่จะเจริญก้าวหน้าอย่าง มั่นคงและยั่งยืนนั้น ควรจะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือมีความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลงสูง สามารถที่จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าและเก่งกว่าคู่แข่งนั้นคือพนักงานในองค์กรจะต้องมีวินัย 5 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) Personal mastery อ่านตนออก บอกตนได้ ใช้ตนเป็น เห็นตนชัด พัฒนาตนอย่าง สม่ำเสมอ

- 2) Mental model รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้ด้วยความเข้าใจและใจเป็นสุข
- 3) Shared vision สามารถสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกับผู้อื่นได้
- 4) Team learning เป็นผู้ที่สามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร
- 5) Systems thinking คิดเป็นระบบครบวงจร

โดยวินัยทั้ง 5 นี้จะต้องปลูกฝังให้ทั้งบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งจะทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ ตามแนวคิด Learning Organization ก่อตัวขึ้นและเอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนการสอนแบบ Constructionism ประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

แนวคิดที่สาม ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนรู้แบบนี้ก็คือ เมื่อต้องการให้เยาวชนเติบโตขึ้นเป็นคนไทยที่เก่งและดีจำเป็นต้องปลูกฝังความเป็นไทย อันประกอบด้วยขนบธรรมเนียม ประเพณี กิริยามารยาท ศิลปะวัฒนธรรม รวมทั้ง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมๆ กับวิธีการพัฒนาสติด้วยการฝึกทำสมาธิเป็นประจำ คือผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ผลดีต้องมีสติอยู่เสมอ การสอนให้คนมีสติอย่างสม่ำเสมอเป็นไปได้ยาก

มินมัลย์ สุภาพผล (2548) ทำวิจัยเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างของเขาวัวปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ กลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปโมเดลโดยภาพรวมไว้ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ได้แก่ ตัวแปรกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้ และตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ ตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ โดยผ่านตัวแปรกลยุทธ์ในการศึกษาและการเรียนรู้

ทิพวัลย์ ปัญจมะวัต (2548) ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปผลของการวิจัยไว้ว่า ระดับความคิดสร้างสรรค์รวมของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความละเอียดลอออยู่ในระดับสูง ความคิดคล่องตัวอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดริเริ่มและความคิดยืดหยุ่นอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงความแตกต่างกันของสายการศึกษาที่เรียน มีผลต่อระดับความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกัน เช่น สายวิทยาศาสตร์ มีความคิดคล่องตัวสูงกว่าสายมนุษยศาสตร์ และสายสังคมศาสตร์ ส่วนสายสายสังคมศาสตร์ และสายมนุษยศาสตร์ มีระดับความคิดสร้างสรรค์มากกว่าสายวิทยาศาสตร์ และที่สำคัญผลการวิจัยยังได้ข้อสรุปว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบุคลิกภาพ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิริพงษ์ เพ็ญศิริ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนา นักศึกษาผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมด้านศิลปะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้และพัฒนาของนักศึกษาผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมด้านศิลปะ พบว่าการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาหรือกลุ่มเป้าหมายในสร้างการเรียนรู้นั้นไม่สามารถสร้างให้เกิด “การเรียนรู้” ได้เพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องอาศัย “การคิด” และ “การ

กระทำ” ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะก่อให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ “นวัตกรรม (Innovation)” นั้นจึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยตรง ซึ่งในอนาคตอันใกล้จะไปสู่ยุคเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (Innovation Based Economy) คุณลักษณะของคนที่ก้าวเข้ามาในยุคนี้จะต้องมีวิสัยทัศน์ (Vision) และมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมสูง (Innovation Players) นวัตกรรมจึงเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญสำหรับความรุ่งโรจน์ในสหประชาชาตินี้ แรงงานในอนาคตจึงจะต้องเป็นแรงงานที่มีความรู้ (Knowledge Worker) มีผลผลิตที่มีคุณค่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (Knowledge Product)

นิลมณี พิทักษ์ และคณะ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดโดยใช้โครงงาน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนจำนวน 10 คน จากโรงเรียน 4 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษา 1 จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพงานแบบ วงจร Deming ประกอบด้วย P D C A (Plan Do Check Action) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ ได้แก่ แผนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดโดยใช้โครงงาน
- 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ แบบบันทึกการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของครู แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู แบบประเมินพฤติกรรมด้านทักษะการคิดของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดโดยใช้โครงงาน ผู้วิจัยต้องดำเนินการให้ความรู้เชิงหลักการแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้โครงงาน การผลิตสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน จากนั้นจึงพัฒนาความรู้จากที่อบรมมาจัดเตรียมเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดโดยใช้โครงงาน เมื่อกลุ่มเป้าหมายสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แล้วจัดกิจกรรมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล โดยมีผู้วิจัยให้คำปรึกษาแก้ไข พร้อมทั้งนำไปปฏิบัติการในชั้นเรียน สำหรับทักษะการคิดโดยใช้โครงงานของนักเรียนพบว่า พฤติกรรมที่แสดงทักษะการคิดขั้นเสนอสถานการณ์ปัญหา นักเรียนใช้ทักษะด้านการสื่อความหมาย ทักษะย่อยการบอกความรู้ออกมาด้วยตนเอง(recalling)ทักษะย่อยการใช้ข้อมูล(using information) ขึ้นกำหนดปัญหา นักเรียนใช้ทักษะด้านการสื่อความหมาย ทักษะย่อยการอธิบาย(explaining) และ ทักษะการคิดที่เป็นแกน ทักษะการตั้งคำถาม(questioning) ขึ้นสร้างโครงร่างโครงงาน นักเรียนใช้ทักษะการคิดที่เป็นแกนทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล(information gathering) ขึ้นลงมือปฏิบัติ นักเรียนใช้ทักษะการคิดที่เป็นแกนทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล(information gathering) ขึ้นนำเสนอโครงงาน นักเรียนใช้ทักษะด้านการสื่อความหมาย ทักษะย่อยการอธิบาย(explaining) และ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะย่อยการสร้างองค์ความรู้ใหม่(constructing)

ปราณี อ่อนศรี (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ด้วยการวิจัยและพัฒนา วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการสังเคราะห์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ โดยทำการศึกษาในนักเรียนพยาบาล ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำนวน 98 คน โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดสองครั้ง (One Group Pretest-Posttest Design) ใช้เวลาในการทดลอง 16 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 4 ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติพื้นฐานเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ Dependent t-test และวิเคราะห์ เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน (ACTOR Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นวิธีเพื่อการผ่อนคลาย (Approach to relaxation) 2. ขั้นการใช้ผัง มโนทัศน์ (Concept mapping) 3. ขั้นการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of learning) 4. ขั้นการบริหารสมอง (Operation to Brain-Gym) และ 5. ขั้นการคิดไตร่ตรอง (Reflection) ส่วนประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนพยาบาล พบว่านักเรียนพยาบาลมีคะแนนความรู้ในวิชาการวิจัยทางการพยาบาลก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาคะแนนจุดตัด (cut-off score) ตามวิธีของเบอร์ค พบว่า คะแนนความรู้เฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 29.01 ซึ่งสูงกว่าค่าคะแนน จุดตัด (24) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนพยาบาลมีคะแนนเจตคติต่อวิชาการวิจัยทางการพยาบาลก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักเรียนพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนโดยรวมมาก ผลจากการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในครั้งนี้ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นรูปแบบการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่ควรนำไปเผยแพร่ต่อไป

จาโรริเมค (Jarolimek, 2550 อ้างถึงใน อาร์ม โปธิ์พัฒน์, 2550) ได้กล่าวว่า วิธีการคิดวิเคราะห์สามารถสอนได้เพราะเป็นเรื่องความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทางสมองตามทฤษฎีของ Bloom ว่าด้วยการอธิบายขั้นตอนและการเริ่มจากความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการสอนให้เกิดพุทธิพิสัยระดับต่ำ ส่วนที่อยู่ในระดับสูงคือ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินผลในส่วนของงานวิเคราะห์ยังได้แยกแยะพฤติกรรม

เรียนรู้คือความสามารถที่จะนำความคิดต่าง ๆ มารวมกันเพื่อเกิดมโนทัศน์ใหม่ๆ เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ

สุมน อมรวิวัฒน์ (2541) ได้กล่าวว่า วิธีการคิดวิเคราะห์เป็นการพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นถึงกระบวนการการคิดเพื่อแก้ปัญหาการคิดวิพากษ์วิจารณ์ การคิดตีความ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การคิดแบบย้อนทวนการคิดจำแนกแยกแยะ การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์และการคิดจัดอันดับ

ประเวศ วะสี (อ้างถึงใน ทิศนา แชมมณี, 2548) ได้กล่าวว่า ในการเรียนรู้ต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม เพราะคำถามเป็นเครื่องมือในการได้มาซึ่งความรู้ควรให้ผู้เรียนฝึกคำถาม-ตอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระจ่างในเรื่องที่ศึกษารวมทั้งได้ฝึกการใช้เหตุผล การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ ฝึกค้นหาคำตอบจากเรื่องที่เรียน

เสีี่ยม โตรัตน์ (2546) กล่าวถึง ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่าการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ ทักษะในการจัดระบบข้อมูล ความเชื่อถือได้ของข้อมูลและการใช้ทักษะเหล่านั้นอย่างมีปัญญาเพื่อการขึ้นนำพฤติกรรมดั่งนั้น การคิดวิเคราะห์จึงมีลักษณะต่อไปนี้

1. การคิดวิเคราะห์จะไม่เป็นเพียงการรู้หรือการจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว เพราะการคิดวิเคราะห์จะเป็นการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้
2. การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การมีทักษะเท่านั้น แต่การคิดวิเคราะห์จะต้องเกี่ยวกับการใช้ทักษะอย่างต่อเนื่อง
3. การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การฝึกทักษะอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะต้องมีทักษะที่จะต้องคำนึงถึงผลที่ยอมรับได้

สุวิทย์ มูลคำ (2548) ได้จำแนกลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ไว้เป็น 3 ด้าน คือ

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการแยกแยะค้นหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งหรือเรื่องราวต่างๆ
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่างๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างคำถาม เช่น การพัฒนาประเทศกับการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์สำคัญในเรื่องนั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด ตัวอย่างคำถาม เช่น หลักการสำคัญของศาสนาพุทธได้แก่อะไร

จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์นั้นจะต้องกำหนดสิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ กำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการจะวิเคราะห์ แล้วจึงวิเคราะห์อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยใช้วิธีการพิจารณาแยกแยะ เทคนิควิธีการในการวิเคราะห์ เพื่อรวบรวมประเด็นสำคัญหาคำตอบให้กับคำถาม โดยมีลักษณะของการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์ความสำคัญและวิเคราะห์หลักการของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้แก่ การเชื่อมโยงข้อมูล ตรวจสอบแนวคิดสำคัญและความเป็นเหตุเป็นผลแล้วนำมาหาความสัมพันธ์และข้อขัดแย้งในแต่ละสถานการณ์ได้
2. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ ได้แก่ การจำแนกแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและสมมติฐานแล้วนำมาสรุปความได้
3. การคิดวิเคราะห์หลักการ ได้แก่ การวิเคราะห์รูปแบบ โครงสร้าง เทคนิค วิธีการและการเชื่อมโยงความคิดรวบยอด โดยสามารถแยกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงและทัศนคติของผู้เขียนได้

ไพรินทร์ เหมบุตร (2549) กล่าวถึง ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 4 ประการคือ

1. การมีความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อแปลความสิ่งนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และค่านิยม
2. การตีความ ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่จะวิเคราะห์
3. การช่างสังเกต ช่างถาม ขอบเขตของคำถาม ยึดหลัก 5 W 1 H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) อย่างไร (How) เพราะเหตุใด (Why)
4. ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ใช้คำถามค้นหาคำตอบ หาสาเหตุ หาการเชื่อมโยง ส่งผลกระทบ วิธีการ ขั้นตอน แนวทางแก้ปัญหา คาดการณ์ข้างหน้าในอนาคต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพียอร์) ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาคูณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย 3) เพื่อพัฒนาทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยโดยโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษา สาขานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 การพัฒนาทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยชุดโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง

แหล่งข้อมูลจากเอกสาร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะซีซีพียอร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และเอกสารด้านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม จากฐานข้อมูลต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา
2. นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. ผู้บริหาร อาจารย์สาขานิเทศศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

4. ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินชุดโปรแกรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและตรวจสอบโปรแกรมที่ผู้วิจัยพัฒนา ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

5. นักศึกษาสาขาจิตศาสตร์ที่ใช้ทดลองชุดโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะทักษะ CCPR

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 3-5 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว

2. กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาจิตศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ นักศึกษาสาขาจิตศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 9 แห่งจากทั้งหมด 71 แห่งโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage random sampling) โดยขั้นตอนที่ 1 จำแนกขนาดของสถาบันออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขั้นตอนที่ 2 เลือกสถาบัน ใช้วิธีเลือกสถาบันที่เป็นที่นิยมของนักศึกษาในแต่ละขนาดในทุกชั้นปี จำนวน 383 คน คิดเป็น 4.25 % ของจำนวนนักศึกษารวมประมาณ 9,000 คน จาก 9 สถาบัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ทาโร ยามาเน่ Yamane, 1973)

3. กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาจิตศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาจิตศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษา 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 3 แห่ง รวมจำนวน 9 แห่ง ในแต่ละแห่งจะสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาจิตศาสตร์ 2 คน รวมเป็นจำนวน 36 คน

4. ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทักษะความคิด ด้านจิตศาสตร์ และมีผลงานที่ได้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองโปรแกรมการออกแบบย้อนกลับเพื่อศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะทักษะ CCPR คือนักศึกษาสาขาจิตศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง โดยโปรแกรมดังกล่าวใช้เวลาในการทดลองโปรแกรมไม่น้อยกว่า 32 ชม.หรือประมาณ 8 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. แบบวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. แบบสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

3. แบบสอบถามคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

4. แบบสัมภาษณ์เจาะลึกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

5. โปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วยให้คำแนะนำหลังจากนั้นลงไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากตัวอย่างเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นต่อไป วิธีทดสอบความเชื่อมั่น

- นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างที่จะทำการศึกษาจำนวน 30 คน

- ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์
- ทำการประมวลวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีของ Cronbach เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของ แอลฟา (Alpha Coefficient) ปรากฏผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับได้ค่า 0.9895 ซึ่งได้ค่าสูง จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารด้วยตารางการวิเคราะห์ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะด้านการรับรู้ซีซีพีอาร์และด้านการพัฒนานิสิต รวมถึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษา สาขา

นิเทศศาสตร์ จากสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านคุณลักษณะการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขานิเทศศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยในการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นก่อน จากนั้นจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมฯ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ดังกล่าว หลังจากได้ทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ คุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ และด้านการพัฒนานิสิต จำนวน 3-5 คนโดยเลือกแบบเจาะจงจากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 383คนเพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ยร้อยละ หรือเปอร์เซ็นต์ (Percentage or Percent) เกณฑ์การแปรผลระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา โดยได้คำนวณโดยใช้สูตรความกว้างอันตรภาคชั้น ซึ่งหมายถึงความกว้างอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.5 ซึ่งได้กำหนดการแปลความหมายของความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	มีระดับรับรู้ต่ำที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50– 2.49	มีระดับรับรู้ต่ำ
ค่าเฉลี่ย 2.50– 3.49	มีระดับรับรู้ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49	มีระดับรับรู้มาก
ค่าเฉลี่ย 4.50– 5.00	มีระดับรับรู้มากที่สุด

(การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง, 2535)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเชิงคุณภาพ (สุภางค์ จันทวานิช, 2551) กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขานิเทศศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์ จำนวน 36 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยในการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพียอร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบและนำไปสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมต่อไป

3.1) การใช้แนวคิดทฤษฎีและการสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ โดยการสร้างกรอบจากหลายๆ แนวคิดประกอบกัน โดยการศึกษาในประเด็นของทักษะซีซีพียอร์ แล้วนำมาสรุปอย่างเป็นรูปธรรม

3.2) การตรวจสอบข้อมูล โดยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ในที่นี้คือการตรวจสอบข้อมูลจาก 3 แหล่งคือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขานิเทศศาสตร์ และกลุ่มนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ โดยผ่านกระบวนการ Thesis, Antithesis และ Synthesis นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูล ด้วยการพิจารณาว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นข้อมูลการให้รายละเอียดหรือการเล่าเหตุการณ์

3.3) การจัดบันทึกและการจัดทำดัชนีข้อมูล ประกอบด้วย (1) การเขียนรายการคำหรือข้อความก่อนเริ่มเก็บข้อมูล (2) การนำรายการคำมาปรับปรุงหลังเก็บข้อมูล (3) การเพิ่มดัชนีใหม่เข้าไป และตัดดัชนีเก่าที่ไม่พบออก (4) การทำคำจำกัดความของดัชนีแต่ละตัว (5) การจัดทำบันทึกภาคสนาม

3.4) การจัดทำข้อสรุปชั่วคราวและการกำจัดข้อมูล โดยการลงเขียนประโยคที่คาดว่าจะจะเป็นลักษณะหรือความเชื่อมโยงของข้อมูล ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะเริ่มกำจัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป

3.5) การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป โดยการนำข้อสรุปย่อยๆ มาเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ได้บทสรุปที่จะตอบปัญหาของการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบชุดโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีของผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมกับกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง โดยใช้การวิเคราะห์ Progressive Data จากการทดลองในแต่ละสัปดาห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอ้างอิง (Inference Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 การทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลด้วย F - test ใช้สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ขนาดของมหาวิทยาลัย โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่ม

ขั้นตอนการวิจัย

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านคุณลักษณะ การรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

1.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ และด้านการพัฒนานิสิต จำนวน 3-5 คนโดยเลือกแบบเจาะจงจากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่ และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.3 สร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์สถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จากนักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจำนวน 9 แห่ง จากทั้งหมด 71 แห่งโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage Random Sampling) จากขนาดของสถาบันที่แบ่งออกเป็น 3 ขนาดได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก จากนั้นใช้วิธีเลือกสถาบันที่เป็นที่นิยมของนักศึกษาในแต่ละขนาด ในทุกชั้นปี

จำนวน 383 คน คิดเป็น 4.25% ของจำนวนนักศึกษารวมประมาณ 9,000 คน จาก 9 สถาบัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ทาโร ยามาเน่ Yamane, 1973)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจากสถาบันอุดมศึกษา 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 3 แห่ง รวมจำนวน 9 แห่ง ในแต่ละแห่งจะสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขานิเทศศาสตร์ 2 คนรวมเป็นจำนวนผู้สัมภาษณ์ 36 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระเชิงคุณภาพตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบนั้น สามารถสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ได้แก่ นโยบายการบริหารสถาบัน ทิศนคติด้านการพัฒนาเยาวชนรุ่นใหม่
2. ผู้สอน ได้แก่ ค่านิยมของผู้สอน วิธีการสอน
3. ผู้เรียน ได้แก่ ฐานะ พื้นฐานประสบการณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ / ทิศนคติที่มีต่อการเรียน ชั้นหรือระดับที่ศึกษา
4. สภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสถานที่การเรียนการสอน กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน กิจกรรม เสริมในชีวิตประจำวัน

ซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะทักษะ CCPR นั้น สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะ CCPR

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์

ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	อ้างอิง
1. ผู้บริหารสถาบัน	1. นโยบายการบริหารสถาบัน 2. ทักษะคิดด้านการพัฒนาเยาวชนรุ่นใหม่	ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2547 Henze and Hauser, 1999
2. ผู้สอน	1.ค่านิยม / เป้าหมายของผู้สอน 2.การจัดการเรียนการสอน	ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2547
3. ผู้เรียน	1.ฐานะ 2.พื้นฐานประสบการณ์ 3.แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์/ทัศนคติที่มีต่อการเรียน 4.ชั้น / ระดับที่ศึกษา	Rahman 1996;Bowles and Gintis, 1976 cited in Margolis, 2001; Sambell and Mcdowell 1998; Barger, 1981; Bourdieu, 1973 ทิพวัลย์ ปัญจมะวัต, 2548
4. สภาพแวดล้อม	1.การจัดสถานที่การเรียนการสอน 2.กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน 3.กิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวัน	ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2547

ส่วนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

สร้างโปรแกรมการฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาเอกชนในประเทศไทย และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบชุดโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีของผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 10 คน และทำการทดลองใช้จริงกับนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ จำนวน 1 แห่ง โดยโปรแกรมดังกล่าวใช้เวลาในการสอนไม่น้อยกว่า 32 ชม. หรือประมาณ 8 สัปดาห์ และทำการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการทดลองใช้ชุดโปรแกรมดังกล่าว เพื่อพัฒนาให้สามารถปรับใช้ได้กับนักทุกสถาบันอุดมศึกษา

สรุปขั้นตอนการวิจัย

ตารางที่ 3 ขั้นตอนการวิจัย

วัตถุประสงค์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์	-ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและเอกสาร -สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ -นักศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	-แบบวิเคราะห์เอกสาร -แบบสัมภาษณ์ -แบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์	-ผู้บริหารสถาบันการศึกษา -อาจารย์ผู้สอน	แบบสัมภาษณ์
ส่วนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม	นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 15-25 คน สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง	โปรแกรมการฝึกอบรม จำนวน 32 ชั่วโมง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 3 ส่วนที่สอดคล้องกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ และด้านการพัฒนานิสิต จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพด้านนั้น ๆ เพื่อศึกษาข้อมูลคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และนำข้อมูลที่ได้มากลับกรองเป็นข้อคำถามสำหรับเครื่องมือในขั้นตอนที่ 2 คือแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 383 คน เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบัน อุดมศึกษาเอกชน โดยใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเชิงคุณภาพ กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 36 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยในการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ และนำไปสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมต่อไป

ส่วนที่ 3 การพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยชุดโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่งโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบชุดโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมี

ความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ สาระ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลองใช้โปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมกับกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง จำนวน 18 คน โดย ใช้การวิเคราะห์ Progressive Data จากการทดลองในแต่ละสัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาศาขานีเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ และด้านการพัฒนานิสิต จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง จากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ เพื่อศึกษาข้อมูล คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิตและ การมีความรับผิดชอบต่อ นักศึกษาศาขานีเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และนำข้อมูลที่ได้มาถ่วงน้ำหนักเป็นข้อคำถามสำหรับเครื่องมือในขั้นตอนที่ 2 คือแบบสอบถาม ผลที่ได้จากการ วิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า นักศึกษาในปัจจุบันขาดทักษะทั้งสี่ประการ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมผ่านปัจจัยสำคัญได้แก่ ผู้บริหาร สถาบัน ผู้เรียน ผู้สอน และสภาพแวดล้อม และสามารถสรุปคำจำกัดความและสาระสำคัญของ ทักษะซีซีพีอาร์ทั้งสี่ประการเพื่อวัดระดับการรับรู้ของกลุ่มเป้าหมายโดยแบ่งเป็นข้อคำถามที่มีความ ชัดเจนในการวัดระดับการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ (รายละเอียดข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อวัดการรับรู้ ของนักศึกษายู่ในภาคผนวก ก.)

“เนื่องจากทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นทักษะที่จะหล่อหลอมความคิด ความฝัน และ ประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนทั้งด้านการเรียน และประสบการณ์ชีวิตให้ออกมาปรากฏแก่สายตาผู้อื่น อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงเป็นการสื่อสารเบื้องต้นที่เมื่อผู้ใดมีความชัดเจนและเข้าใจในทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นอย่างดีแล้วนั้น จะสามารถพัฒนาไปสู่เรื่องของการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ ได้เป็นอย่างดี ส่วนด้านการสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบนั้นสามารถสร้างได้ผ่านการเรียน การสอน หรือสภาพแวดล้อม เช่นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีชั่วโมงปฏิบัติจริงด้านการเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่นเช่น การออกค่ายอาสาต่างๆ ดังนั้นการฟัง พูด อ่าน เขียนนี้แม้ดูเหมือนว่าจะเป็นเรื่องพื้นฐาน มาก ๆ แต่ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก หากไม่พัฒนาตรงนี้จะไม่สามารถก้าวเข้าไปสู่โลกแห่งการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

“นักศึกษาจะพัฒนาเรื่องทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ความคิดวิเคราะห์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบเป็นอย่างดี หากมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงผ่านประสบการณ์จริง ให้โอกาสพวกเขาได้ออกสู่โลกภายนอกเพื่อการเรียนรู้นอกชั้นเรียน ไม่ใช่จำกัดการเรียนรู้เพียงแคในห้องเรียนเท่านั้น”

“ในปัจจุบันมีการเรียนการสอนมากมาย ที่นักศึกษาไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนในห้องเรียน การเรียนผ่านออนไลน์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ล้วนทำได้ และสร้างการจดจำให้กับนักศึกษาได้ดีกว่าการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ผ่านครูผู้สอน เนื่องจากยุคสมัยและรูปแบบการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบัน การพัฒนาการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษา”

“นักศึกษาควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลและฝึกฝนทักษะด้านการสื่อสารหลักได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน เพราะถือเป็นทักษะหลักในการนำมาปรับใช้ให้เข้ากับชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงาน ซึ่งเมื่อการฟัง พูด อ่าน เขียน มีประสิทธิภาพแล้วจะนำไปสู่การพัฒนาด้านความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบโดยตรง”

“ขนาดและฐานะของมหาวิทยาลัย มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา เพราะจากประสบการณ์การสอนนักศึกษาจำนวนมากจากมหาวิทยาลัย ทำให้พบว่านักศึกษาที่มีฐานะและมีโอกาสได้เรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีขนาดใหญ่และมีชื่อเสียง จะเป็นเด็กที่มีทักษะซีซีพีอาร์อยู่ในตัวสูง อาจเป็นเพราะฐานะทางบ้าน พื้นฐานประสบการณ์ของพวกเขา รวมถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือเครื่องมือที่ทันสมัยของสถาบันที่มีขนาดใหญ่ ทำให้มีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนามากกว่าที่อื่น”

บทสัมภาษณ์บางส่วนจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการด้านสื่อสารมวลชน ผู้วิจัยจึงได้นำประเด็นเรื่องทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน มาเป็นแนวทางส่วนหนึ่งในการจัดทำข้อคำถามของแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการรับรู้หรือความตระหนักในการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ นักศึกษา สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาสาขา นิเทศศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 383 คน เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของ นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 การรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 21 ตาราง

เกณฑ์การแปรผลระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา

ผู้ศึกษาได้คำนวณโดยใช้สูตรความกว้างอันตรภาคชั้น ซึ่งหมายถึงความกว้างอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.5 ซึ่งได้กำหนดการแปลความหมายของความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	มีระดับรับรู้ที่น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50– 2.49	มีระดับรับรู้ที่น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50– 3.49	มีระดับรับรู้ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49	มีระดับรับรู้มาก
ค่าเฉลี่ย 4.50– 5.00	มีระดับรับรู้มากที่สุด

(การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง, 2535)

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ อายุ เพศ สถานศึกษา ขนาดสถานศึกษา ชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสม สายวิชาที่เลือกเรียนม.ปลาย กิจกรรม-เด่นอดีต/ปัจจุบัน สมาชิกชมรม ระดับการศึกษาบิดามารดา ระดับรายได้ครอบครัว

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
19 ปี	2	0.5
20 ปี	60	15.4
21 ปี	146	37.4
22 ปี	140	35.9
23 ปี	37	9.5
24 ปี	5	1.3
รวม	390	100

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	151	38.7
หญิง	239	61.3
รวม	390	100

มหาวิทยาลัยที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	43	11.0
มหาวิทยาลัยรังสิต	43	11.0
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	43	11.0
มหาวิทยาลัยพายัพ	44	11.3
มหาวิทยาลัยปัญญาภิวัฒน์	43	11.0
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	42	10.8
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	43	11.0
มหาวิทยาลัยเกริก	44	11.3
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	45	11.5
รวม	390	100

ขนาดมหาวิทยาลัยที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดใหญ่	129	33.1
ขนาดกลาง	129	33.1
ขนาดเล็ก	132	33.8
รวม	390	100.0

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปี1	18	4.6
ชั้นปี2	37	9.5
ชั้นปี3	42	10.8
ชั้นปี4	293	75.1
รวม	390	100.0

เกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
1.5-2	42	10.8
มากกว่า 2	293	75.1
มากกว่า 3	55	14.1
รวม	390	100

ระดับรายได้ครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ	20	5.1
10,000 หรือต่ำกว่า	39	10.0
10,000-20,000	71	18.2
20,001-30,000	51	13.1
30,001-40,000	63	16.2
40,001-50,000	62	15.9
50,001-60,000	46	11.8
60,001-70,000	23	5.9
70,000 บาทขึ้นไป	15	3.8
รวม	390	100

ส่วนที่ 2 การรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ ของนักศึกษา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ ของนักศึกษาในภาพรวม

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านความคิดวิเคราะห์	3.51	.73	มาก
ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.48	.72	มาก
ด้านความสร้างผลผลิต	3.51	.72	มาก
ด้านความรับผิดชอบ	3.50	.73	มาก
ภาพรวม	3.50	.70	มาก

จากตาราง 5 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา พบว่าด้านความสร้างผลผลิต ด้านความคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 รองลงมาด้านความรับผิดชอบ และด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และ 3.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 6.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

รายการตรวจสอบการรับรู้	ขนาดของมหาวิทยาลัย								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านความคิดวิเคราะห์	3.85	.49	มาก	3.40	.78	กลาง	3.27	.76	กลาง
ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.81	.49	มาก	3.41	.75	มาก	3.22	.76	กลาง
ด้านการสร้างผลผลิต	3.83	.49	มาก	3.43	.80	มาก	3.28	.73	กลาง
ด้านความรับผิดชอบต่อ	3.81	.46	มาก	3.47	.81	มาก	3.23	.74	กลาง
ภาพรวม	3.82	.46	มาก	3.43	.76	มาก	3.25	.72	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา ในภาพรวมขนาดใหญ่ และ ขนาดกลาง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82, 3.43 ส่วนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในภาพรวม พบว่าขนาดใหญ่ด้านความคิดวิเคราะห์ สูงที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ขนาดกลาง ด้านความรับผิดชอบต่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และขนาดเล็ก ด้านการสร้างผลผลิต 3.28 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของ นักศึกษาในด้านความคิดวิเคราะห์

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันมีแนวคิด และ มุมมองในสังคมครบทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม ประชากร การศึกษา บันเทิง ฯลฯ	3.67	.83	มาก
ฉันเข้าใจในประเด็นของเรื่องราวต่าง ๆ อย่างชัดเจนทุกครั้ง	3.60	.89	มาก
ฉันมีความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุและผลเสมอ	3.59	.87	มาก
ฉันสามารถประมวลผล สรุปผล และเชื่อมโยงความคิดสร้างความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี	3.51	.93	มาก
ฉันมักตั้งคำถามกับตัวเองในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.51	.90	มาก
ฉันสามารถแยกแยะความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริง – ทัศนคติ – ความคิดเห็น ในทุกเรื่องได้	3.47	.94	มาก
ฉันรู้จักวิธีการนำประโยชน์จากเรื่อง ๆ หนึ่ง / เหตุการณ์หนึ่ง / สิ่งหนึ่งไปใช้อยู่เสมอ	3.41	.87	มาก
ฉันสามารถหาคำนิยามของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน หาความเหมือน ความต่าง อย่างมีเหตุผลโดยมีทฤษฎี/ความรู้อ้างอิง	3.42	.88	มาก
ฉันสามารถกำหนดกรอบแนวความคิด / จัดหมวดหมู่ของเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.43	.87	มาก
ฉันมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ได้แก่ ฟัง อ่าน เขียน พูด	3.48	.91	มาก
ฉันสามารถต่อยอดความคิดจากเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้เป็นอย่างดี	3.46	.91	มาก
ฉันมีความสามารถในการสรุปความเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี	3.42	.93	มาก
ในการทำเรื่องใด ๆ ก็ตาม ฉันจะต้องรู้วัตถุประสงค์ /	3.49	.93	มาก

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
จุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะทำก่อนเสมอ			
ฉันสามารถหาข้อโต้แย้ง ในสิ่งที่ฉันเห็นต่างจากผู้อื่นได้	3.55	.96	มาก
ฉันเป็นคนมีความคิดละเอียด รอบคอบ และแยกแยะ	3.57	.95	มาก
ภาพรวม	3.51	.73	มาก

จากตาราง 7 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

รายการตรวจสอบการรับรู้	ขนาดของมหาวิทยาลัย								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันมีแนวคิด และ มุมมอง ในสังคมครบทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะ เป็น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม ประชากร การศึกษา บันเทิง ฯลฯ	4.16	.55	มาก	3.53	.78	มาก	3.35	.88	ปานกลาง
ฉันเข้าใจในประเด็นของ เรื่องราวต่าง ๆ อย่างชัดเจน ทุกครั้ง	4.05	.63	มาก	3.41	.90	มาก	3.34	.93	ปานกลาง
ฉันมีความสามารถในการ เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่าง มีเหตุและผลเสมอ	4.02	.64	มาก	3.45	.90	มาก	3.33	.90	ปานกลาง

ฉันสามารถประมวลผล สรุปผล และเชื่อมโยง ความคิด สร้างความสัมพันธ์ของ เรื่องราวต่างๆ ได้ดี	3.91	.69	มาก	3.45	.98	มาก	3.17	.95	ปาน กลาง
ฉันมักตั้งคำถามกับตัวเองใน เรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.84	.67	มาก	3.46	.99	มาก	3.25	.91	ปาน กลาง
ฉันสามารถแยกแยะ ความสัมพันธ์ของ ข้อเท็จจริง – ทศนคติ – ความคิดเห็น ในทุกเรื่องได้	3.77	.67	มาก	3.40	1.05	ปาน กลาง	3.26	.99	ปาน กลาง
ฉันรู้จักวิธีการนำประโยชน์ จากเรื่อง ๆ หนึ่ง / เหตุการณ์หนึ่ง / สิ่งหนึ่งไป ใช้อยู่เสมอ	3.69	.67	มาก	3.35	.96	ปาน กลาง	3.20	.89	ปาน กลาง
ฉันสามารถหาคำนิยามของ สิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน หา ความเหมือน ความต่าง อย่างมีเหตุผลโดยมีทฤษฎี/ ความรู้อ้างอิง	3.68	.70	มาก	3.39	.92	ปาน กลาง	3.18	.93	ปาน กลาง
ฉันสามารถกำหนดกรอบ แนวความคิด / จัดหมวดหมู่ ของเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.72	.73	มาก	3.33	.90	ปาน กลาง	3.25	.92	ปาน กลาง
ฉันมีความสามารถในการ สื่อสารได้อย่างมี ประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ได้แก่ ฟัง อ่าน เขียน พูด	3.78	.69	มาก	3.41	.93	มาก	3.26	.99	ปาน กลาง

ฉันสามารถต่อยอดความคิด จากเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้เป็น อย่างดี	3.72	.68	มาก	3.38	.97	ปาน กลาง	3.28	.98	ปาน กลาง
ฉันมีความสามารถในการ สรุปความเรื่องราวต่างๆ ได้ ดี	3.75	.73	มาก	3.34	.96	ปาน กลาง	3.17	.98	ปาน กลาง
ในการทำเรื่องใด ๆ ก็ตาม ฉันจะต้องรู้วัตถุประสงค์ / จุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะทำ ก่อน	3.82	.70	มาก	3.39	.98	ปาน กลาง	3.27	1.00	ปาน กลาง
ฉันสามารถหาข้อโต้แย้ง ใน สิ่งที่ฉันเห็นต่างจากผู้อื่นได้	3.91	.69	มาก	3.33	1.03	ปาน กลาง	3.42	1.01	มาก
ฉันเป็นคนมีความคิด ละเอียด รอบคอบ และแยบ ยล	3.94	.69	มาก	3.43	1.00	มาก	3.35	1.02	ปาน กลาง
ภาพรวม	3.85	.49	มาก	3.40	.78	ปาน กลาง	3.27	.76	ปาน กลาง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของ
นักศึกษาในด้านความคิดสร้างสรรค์

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันมีความคิด / มุมมองใหม่ ๆ อยู่เสมอสำหรับ เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว	3.53	.87	มาก
ฉันมีแนวคิด และ รูปแบบการคิดที่ไม่เหมือนใคร / ไม่ ซ้ำกับสิ่งที่มีอยู่เดิม	3.50	.86	มาก
ฉันสามารถต่อยอดความคิดจากเรื่องเดิม ๆ ไปสู่สิ่งที่มี ประโยชน์มากขึ้นได้	3.55	.89	มาก
ฉันมีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ / นวัตกรรม ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.44	.93	มาก

ฉันมักนำแนวคิดใหม่ๆ ที่สร้างขึ้น ไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริงได้	3.44	.95	มาก
สิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดขึ้นมา ตั้งอยู่บนรากฐานของเกณฑ์ / มาตรฐานที่สังคมยอมรับเสมอ	3.41	.90	มาก
ฉันมักมองหาสิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตอยู่เสมอ	3.42	.89	มาก
ฉันมักสังเกตเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว	3.45	.90	มาก
ฉันชอบมีคำถามในทุก ๆ เรื่อง	3.48	.91	มาก
ฉันคิดไม่เหมือนคนอื่นอยู่เสมอ	3.44	.92	มาก
ฉันมีความกล้าเสี่ยงในเรื่องการทำงาน หากพบว่ามีเหตุผลเพียงพอ	3.46	.95	มาก
ฉันมักเสนอทางเลือกใหม่ / วิธีการใหม่ ให้กับตนเอง และผู้อื่น	3.48	.93	มาก
ฉันมักยอมรับความคิดเห็น / ทศนคติของผู้อื่นอยู่เสมอ	3.52	.93	มาก
ฉันมีทักษะในการสื่อสารสิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดได้ ให้ผู้อื่นเข้าใจ	3.49	.91	มาก
ฉันมีแรงบันดาลใจอยู่เสมอในการดำเนินชีวิต และกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตาม	3.54	.89	มาก
ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ฉันมักเป็นหัวหน้า / ผู้นำโครงการอยู่เสมอ	3.48	.95	มาก
ภาพรวม	3.48	.72	มาก

จากตาราง 9 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพ็อดาร์ ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพ็อดาร์ ของนักศึกษา

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

รายการตรวจสอบการ รับรู้	ขนาดของมหาวิทยาลัย								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันมีความคิด / มุมมอง ใหม่ ๆ อยู่เสมอสำหรับ เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว	3.92	.62	มาก	3.41	.93	มาก	3.19	.88	ปาน กลาง ง
ฉันมีแนวคิด และ รูปแบบ การคิดที่ไม่เหมือนใคร / ไม่ซ้ำกับสิ่งที่มีอยู่เดิม	3.82	.59	มาก	3.38	.97	ปาน กลาง	3.30	.90	ปาน กลาง ง
ฉันสามารถต่อยอด ความคิดจากเรื่องเดิม ๆ ไปสู่สิ่งที่มีประโยชน์ มากขึ้นได้	3.86	.63	มาก	3.34	.96	ปาน กลาง	3.33	.95	ปาน กลาง ง
ฉันมีแนวคิดในการ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ / นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ เสมอ	3.79	.69	มาก	3.39	.98	ปาน กลาง	3.14	.91	ปาน กลาง ง
ฉันมักนำแนวคิดใหม่ๆ ที่ สร้างขึ้น ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์จริงได้	3.82	.74	มาก	3.33	1.03	ปาน กลาง	3.17	.91	ปาน กลาง ง
สิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดขึ้นมา ตั้งอยู่บนรากฐานของ เกณฑ์ / มาตรฐานที่ สังคมยอมรับเสมอ	3.80	.68	มาก	3.43	1.00	มาก	3.14	.90	ปาน กลาง ง
ฉันมักมองหาสิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตอยู่เสมอ	3.69	.68	มาก	3.40	.78	ปาน กลาง	3.19	.92	ปาน กลาง ง

ฉันมักสังเกตเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว	3.77	.67	มาก	3.45	.94	มาก	3.14	.95	ปานกลาง
ฉันชอบมีคำถามในทุก ๆ เรื่อง	3.77	.73	มาก	3.44	.96	มาก	3.24	.96	ปานกลาง
ฉันคิดไม่เหมือนคนอื่น อยู่เสมอ	3.75	.72	มาก	3.35	.92	ปานกลาง	3.22	1.00	ปานกลาง
ฉันมีความกล้าเสี่ยงในเรื่องการทำงาน หากพบว่ามีความเสี่ยงเพียงพอ	3.76	.74	มาก	3.34	.92	ปานกลาง	3.29	1.09	ปานกลาง
ฉันมักเสนอทางเลือกใหม่ / วิธีการใหม่ ให้กับตนเองและผู้อื่น	3.78	.72	มาก	3.46	.95	มาก	3.20	1.01	ปานกลาง
ฉันมักยอมรับความคิดเห็น / ทศนคติของผู้อื่นอยู่เสมอ	3.87	.70	มาก	3.47	.91	มาก	3.23	1.05	ปานกลาง
ฉันมีทักษะในการสื่อสารสิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดได้ ให้ผู้อื่นเข้าใจ	3.91	.67	มาก	3.40	.85	ปานกลาง	3.17	1.00	ปานกลาง
ฉันมีแรงบันดาลใจอยู่เสมอในการดำเนินชีวิต และกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตาม	3.85	.67	มาก	3.52	.84	มาก	3.27	1.03	ปานกลาง
ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ฉันมักเป็นหัวหน้า / ผู้นำโครงการ	3.87	.72	มาก	3.33	.94	ปานกลาง	3.25	1.04	ปานกลาง
ภาพรวม	3.81	.49	มาก	3.41	.75	มาก	3.22	.76	ปานกลาง

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์
ของนักศึกษาในด้านความสร้างผลผลิต

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันเห็นความสำคัญของสิ่งใหม่ ๆ เสมอ	3.51	.89	มาก
ฉันมีวิธีการในสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ออกมาเสมอ	3.48	.88	มาก
ฉันให้ความสำคัญกับคุณค่าของผลงาน	3.59	.88	มาก
ฉันให้ความสำคัญกับตนเอง และเคารพ ความคิดของตนเองเสมอ เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ให้ออกมาเป็นที่ประจักษ์	3.51	.89	มาก
ฉันสามารถวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ / รู้ที่มาที่ไป / จับประเด็นได้เป็น อย่างดี จนกระทั่งสามารถถ่ายทอด / ผลิตผล งานจากการวิเคราะห์นั้น ๆ ออกมาได้	3.44	.87	มาก
ฉันมีวินัย และรับผิดชอบในการทำงาน อย่างสม่ำเสมอในการสร้างผลผลิตต่าง ๆ ด้วยตนเอง อาทิ รายงาน , ผลงาน , โครงการต่าง ๆ ฯลฯ	3.51	.83	มาก
ฉันมีความอดทน อดกลั้นในเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในการสร้างสรรค์ผลงานให้ ออกมาสำเร็จลุล่วง	3.53	.89	มาก
ฉันมีความสามารถในการบริหารจัดการ อารมณ์ตนเองในการทำงานเพื่อสร้าง ผลผลิต / ผลิตชิ้นงานใด ๆ ให้สำเร็จ	3.51	.91	มาก
ในการสร้างผลผลิตใหม่ ๆ ฉันชอบที่จะ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง และ ปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของตนเองอยู่ เสมอ	3.50	.93	มาก

ฉันเป็นคนให้ความสำคัญกับทุกด้านของชีวิตเท่า ๆ กัน จึงมีความสามารถในการผลิตผลงานที่ตีออกมาเสมอ	3.47	.91	มาก
ฉันชอบมีความคิดต่อเรื่องในเรื่อง ๆ หนึ่ง อยู่เสมอ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตงานต่าง ๆ	3.53	.90	มาก
ฉันเป็นคนมุ่งมั่นในการทำเรื่องใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็น กิจกรรม / โครงการ / ผลงาน ให้สำเร็จลุล่วงทุกครั้ง	3.57	.93	มาก
ฉันมีความสามารถในการบริหารจัดการปฏิบัติงานต่าง ๆ และติดตามงานให้บรรลุเป้าหมายทุกครั้ง	3.54	.89	มาก
ฉันมักเป็นผู้นำ / หัวหน้าในกิจกรรม	3.48	.96	มาก
ฉันมีทัศนคติด้านบวกในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเสมอ	3.51	.99	มาก
ภาพรวม	3.51	.72	มาก

จากตาราง 11 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาในด้านการสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

รายการตรวจสอบการรับรู้	ขนาดของมหาวิทยาลัย								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันเห็นความสำคัญของสิ่งใหม่ ๆ เสมอ	3.93	.59	มาก	3.38	.95	ปานกลาง	3.22	.94	ปานกลาง
ฉันมีวิธีการในสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ออกมาเสมอ	3.81	.66	มาก	3.33	.89	ปานกลาง	3.30	.96	ปานกลาง
ฉันให้ความสำคัญกับคุณค่าของผลงาน	3.91	.61	มาก	3.48	.94	มาก	3.38	.96	ปานกลาง

ฉันให้ความสำคัญกับตนเอง และเคารพความคิดของตนเอง เสมอ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ ออกมาเป็นที่ประจักษ์	3.88	.67	มาก	3.37	.98	ปาน กลาง	3.27	.88	ปาน กลาง
ฉันสามารถวิเคราะห์เรื่องราว ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ / รู้ที่มาที่ไป / จับประเด็นได้เป็น อย่างดี จนกระทั่งสามารถ ถ่ายทอด / ผลิตผลงานจากการ วิเคราะห์นั้น ๆ ออกมาได้	3.74	.74	มาก	3.25	1.00	ปาน กลาง	3.33	.78	ปาน กลาง
ฉันมีวินัย และรับผิดชอบใน การทำงานอย่างสม่ำเสมอใน การสร้างผลผลิตต่าง ๆ ด้วย ตนเอง อาทิ รายงาน , ผลงาน	3.79	.66	มาก	3.41	.94	มาก	3.33	.81	ปาน กลาง
ฉันมีความอดทน อดกลั้นใน เรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ใน การสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมา สำเร็จลุล่วง	3.75	.71	มาก	3.54	.96	มาก	3.30	.92	ปาน กลาง
ฉันมีความสามารถในการ บริหารจัดการอารมณ์ตนเองใน การทำงานเพื่อสร้างผลผลิต / ผลิตชิ้นงานใด ๆ ให้สำเร็จ	3.79	.74	มาก	3.47	.99	มาก	3.29	.92	ปาน กลาง
ในการสร้างผลผลิตใหม่ ๆ ฉัน ชอบที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อ พัฒนาตนเอง และปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของตนเองอยู่ เสมอ	3.78	.71	มาก	3.42	1.01	มาก	3.30	.99	ปาน กลาง
ฉันเป็นคนให้ความสำคัญกับทุก ด้านของชีวิตเท่า ๆ กัน จึงมี ความสามารถในการผลิตผลงาน ที่ได้ออกมาเสมอ	3.88	.74	มาก	3.35	.93	ปาน กลาง	3.17	.90	ปาน กลาง
ฉันชอบมีความคิดต่อเนื่องใน เรื่อง ๆ หนึ่งอยู่เสมอ เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายในการผลิตงาน ต่าง ๆ	3.84	.73	มาก	3.50	.91	มาก	3.27	.96	ปาน กลาง

ฉันเป็นคนมุ่งมั่นในการทำเรื่อง ใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็น กิจกรรม / โครงการ / ผลงาน ให้สำเร็จลุล่วงทุกครั้ง	3.82	.65	มาก	3.56	.93	มาก	3.35	1.08	ปาน กลาง
ฉันมีความสามารถในการ บริหารจัดการ ปฏิบัติงานต่าง ๆ และติดตามงานให้บรรลุ เป้าหมายทุกครั้ง	3.83	.65	มาก	3.47	.95	มาก	3.33	.97	ปาน กลาง
ฉันมักเป็นผู้นำ / หัวหน้าใน กิจกรรมต่าง ๆ	3.81	.72	มาก	3.41	1.02	มาก	3.21	1.00	ปาน กลาง
ฉันมีทัศนคติด้านบวกในการ ทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	3.86	.77	มาก	3.46	.99	มาก	3.23	1.07	ปาน กลาง
ภาพรวม	3.83	.49	มาก	3.43	.80	มาก	3.28	.73	ปาน กลาง

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะชีวิตพ็อดาร์
ของนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
การกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตาม ฉันมักนึกถึงประโยชน์ของ สังคมและประเทศชาติก่อนเสมอ	3.57	.94	มาก
ฉันมักช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ โดยไม่หวังผลตอบแทน	3.57	.93	มาก
ฉันเชื่อว่าคนดีต้องอยู่บนรากฐานของคุณธรรม และ จริยธรรม	3.53	.88	มาก
ฉันเชื่อว่าการอบรม เลี้ยงดู ที่แตกต่างกัน ทำให้คนมี ความรับผิดชอบต่างกัน	3.54	.87	มาก
ฉันมักเคารพความคิดผู้อื่น / ส่วนรวมอยู่เสมอ	3.52	.93	มาก
ฉันเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม และมาตรฐานสากลอยู่ เสมอ	3.48	.97	มาก
ฉันรู้บทบาท หน้าที่ต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม	3.53	.93	มาก
ฉันเป็นคนรักษาคำมั่นสัญญา	3.48	.96	มาก
ฉันยอมรับผลการกระทำของตนเองในทุกเรื่อง	3.49	.91	มาก

ฉันมีความอดทน มุ่งมั่น กระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายเสมอ	3.48	.94	มาก
ฉันมักกระทำเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มกำลังความสามารถ	3.50	.91	มาก
ฉันมีการประเมินคุณค่าของตนเองอยู่เสมอ	3.50	.91	มาก
ฉันชอบพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอในทุก ๆ ด้าน	3.52	.93	มาก
ฉันเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.46	.89	มาก
ฉันมีความเชื่อในการเป็นคนดี เชื่อมั่นในการทำดี เชื่อในศีลธรรม	3.45	.94	มาก
ฉันมีความพร้อม และกล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	3.47	.93	มาก
ฉันมักเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงในเรื่องราวต่าง ๆ	3.49	.90	มาก
ฉันเป็นคนชอบติดตามงานในความรับผิดชอบอยู่เสมอ	3.43	.90	มาก
ภาพรวม	3.50	.73	มาก

จากตาราง 13 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะชีวิตของนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

รายการตรวจสอบการรับรู้	ขนาดของมหาวิทยาลัย								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
การกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตามฉันมักนึกถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติก่อนเสมอ	4.12	.67	มาก	3.43	.90	มาก	3.18	.96	ปานกลาง
ฉันมักช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ โดยไม่หวังผลตอบแทน	3.91	.63	มาก	3.49	1.01	มาก	3.33	.99	ปานกลาง
ฉันเชื่อว่าคนดีต้องอยู่บนรากฐานของคุณธรรมและจริยธรรม	3.77	.66	มาก	3.47	.98	มาก	3.37	.93	ปานกลาง
ฉันเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ทำให้คนมีความรับผิดชอบต่างกัน	3.80	.62	มาก	3.56	.97	มาก	3.27	.92	ปานกลาง
ฉันมักเคารพความคิดผู้อื่น / ส่วนรวมอยู่เสมอ	3.79	.69	มาก	3.50	1.06	มาก	3.26	.92	ปานกลาง
ฉันเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม และมาตรฐานสากลอยู่เสมอ	3.78	.69	มาก	3.43	1.12	มาก	3.26	1.00	ปานกลาง
ฉันรู้บทบาทหน้าที่ต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม	3.81	.66	มาก	3.55	1.02	มาก	3.24	.99	ปานกลาง
ฉันเป็นคนรักษาคำมั่นสัญญา	3.76	.68	มาก	3.54	1.09	มาก	3.16	.96	ปานกลาง

ฉันยอมรับผลการกระทำ ของตนเองในทุกเรื่อง	3.76	.68	มาก	3.51	1.01	มาก	3.22	.93	ปาน กลาง
ฉันมีความอดทน มุ่งมั่น กระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตามเป้าหมายเสมอ	3.75	.73	มาก	3.54	1.00	มาก	3.17	.97	ปาน กลาง
ฉันมักกระทำเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง ความสามารถ	3.84	.69	มาก	3.48	1.00	มาก	3.19	.91	ปาน กลาง
ฉันมีการประเมินคุณค่า ของตนเองอยู่เสมอ	3.77	.70	มาก	3.48	.91	มาก	3.27	1.03	ปาน กลาง
ฉันชอบพัฒนาตนเองให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอใน ทุก ๆ ด้าน	3.89	.65	มาก	3.39	.90	ปาน กลาง	3.29	1.07	ปาน กลาง
ฉันเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.73	.72	มาก	3.43	.97	มาก	3.23	.90	ปาน กลาง
ฉันมีความเชื่อในการเป็น คนดี เชื่อมั่นในการทำดี เชื่อในศีลธรรม	3.80	.74	มาก	3.39	.99	ปาน กลาง	3.18	.96	ปาน กลาง
ฉันมีความพร้อม และกล้า เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคต	3.79	.73	มาก	3.46	.92	มาก	3.16	1.00	ปาน กลาง
ฉันมักเรียนรู้และลงมือ ปฏิบัติจริงในเรื่องราวต่าง ๆ	3.78	.71	มาก	3.46	.94	มาก	3.23	.96	ปาน กลาง
ฉันเป็นคนชอบติดตามงาน ในความรับผิดชอบอยู่เสมอ	3.72	.65	มาก	3.40	.95	ปาน กลาง	3.16	.99	ปาน กลาง
ภาพรวม	3.81	.46	มาก	3.47	.81	มาก	3.23	.74	ปาน กลาง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์
ของนักศึกษาในการตรวจเช็คภาพรวมของทักษะซีซีพียอร์ทั้งสี่ด้าน

รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้		
	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันเป็นคนมีความคิดวิเคราะห์เรื่องราวต่างๆ ได้ดี	3.52	.88	มาก
ฉันเป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.54	.87	มาก
ฉันเป็นคนที่ชอบสร้างสรรค์ผลงาน / ผลผลิตใหม่ ๆ ออกมาเสมอ	3.62	.91	มาก
ฉันเป็นคนมีความรับผิดชอบ	3.63	.97	มาก
ภาพรวม	3.58	.79	มาก

จากตาราง 15 พบว่าระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ ของนักศึกษา ในการ
ตรวจเช็ค อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ ของนักศึกษา

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์
ของนักศึกษาในการตรวจเช็ค จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

รายการตรวจสอบการรับรู้	ขนาดของมหาวิทยาลัย								
	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ฉันเป็นคนมีความคิดวิเคราะห์ เรื่องราวต่างๆ ได้ดี	3.83	.66	มาก	3.33	.93	ปาน กลาง	3.39	.95	ปาน กลาง
ฉันเป็นคนมีความคิด สร้างสรรค์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.82	.65	มาก	3.46	.88	มาก	3.36	.97	ปาน กลาง
ฉันเป็นคนที่ชอบสร้างสรรค์ ผลงาน / ผลผลิตใหม่ ๆ ออกมาเสมอ	3.91	.71	มาก	3.53	.86	มาก	3.42	1.06	มาก
ฉันเป็นคนมีความรับผิดชอบ	3.88	.69	มาก	3.68	.94	มาก	3.32	1.15	ปาน กลาง
ภาพรวม	3.86	.56	มาก	3.50	.78	มาก	3.37	.91	ปาน กลาง

ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

ขนาดของมหาวิทยาลัย	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
ขนาดใหญ่	129	3.82	.46	25.964	0.000
ขนาดกลาง	129	3.43	.76		
ขนาดเล็ก	132	3.25	.72		
รวม	390	3.50	.70		

จากตารางที่ 17 พบความแตกต่างในระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม ที่มีขนาดของมหาวิทยาลัยต่างกัน มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบต่อเนืองด้วยวิธีจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons Test) ด้วยค่าสถิติ Scheffe ซึ่งแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 18 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe

ขนาดของมหาวิทยาลัย	ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (Mean Difference (I-J))			
	Mean	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.82	-	.3962*	.5750*
ขนาดกลาง	3.43		-	.1788
ขนาดเล็ก	3.25			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 18 ผลต่างของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่

(Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Scheffe ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มขนาดใหญ่ มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา มากกว่ากลุ่ม ขนาดกลาง และมากกว่ากลุ่มขนาดเล็ก

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

ขนาดของมหาวิทยาลัย	n	\bar{X}	SD	F	Sig.
ขนาดใหญ่	129	3.85	.49	25.033	0.000
ขนาดกลาง	129	3.40	.78		
ขนาดเล็ก	132	3.27	.76		
รวม	390	3.51	.73		

จากตารางที่ 4.13 พบความแตกต่างในระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ ที่มีขนาดของมหาวิทยาลัยต่างกัน มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 20 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe

ขนาดของมหาวิทยาลัย	ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (Mean Difference(I-J))			
	Mean	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.85	-	.4470*	.5774*
ขนาดกลาง	3.40		-	.1304
ขนาดเล็ก	3.27			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลต่างของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดวิเคราะห์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย แตกต่างกัน โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Scheffe ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มขนาดใหญ่ มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา มากกว่ากลุ่มขนาดกลาง และมากกว่ากลุ่มขนาดเล็ก

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

ขนาดของมหาวิทยาลัย	n	\bar{x}	SD	F	Sig.
ขนาดใหญ่	129	3.81	.49	26.350	0.000
ขนาดกลาง	129	3.41	.75		
ขนาดเล็ก	132	3.22	.76		
รวม	390	3.48	.72		

จากตารางที่ 21 พบความแตกต่างในระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ผลการทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่มีขนาดของมหาวิทยาลัยต่างกัน มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาในด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 22 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัยที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe

ขนาดของมหาวิทยาลัย	ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (Mean Difference (I-J))			
	Mean	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.81	-	.4094*	.5971*
ขนาดกลาง	3.41		-	.1877
ขนาดเล็ก	3.22			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 ผลต่างของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย แตกต่างกัน โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Scheffe ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มขนาดใหญ่ มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา มากกว่ากลุ่มขนาดกลาง และมากกว่ากลุ่มขนาดเล็ก

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

ขนาดของมหาวิทยาลัย	n	\bar{x}	SD	F	Sig.
ขนาดใหญ่	129	3.83	.49	22.177	0.000
ขนาดกลาง	129	3.43	.80		
ขนาดเล็ก	132	3.28	.73		
รวม	390	3.51	.72		

จากตารางที่ 23 พบความแตกต่างในระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะ

ซีซีพีอาร์ของนักศึกษาในด้านความสร้างผลผลิตที่มีขนาดของมหาวิทยาลัยต่างกัน มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จึงทำการทดสอบต่อเนื่องด้วยวิธีจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons Test) ด้วยค่าสถิติ Scheffe ซึ่งแสดง ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe

ขนาดของมหาวิทยาลัย	ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (Mean Difference (I-J))			
	Mean	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.83	-	.4031*	.5456*
ขนาดกลาง	3.43		-	.1425
ขนาดเล็ก	3.28			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 24 ผลต่างของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความสร้างผลผลิต จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย แตกต่างกัน โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Scheffe ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มขนาดใหญ่ มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา มากกว่ากลุ่มขนาดกลาง และมากกว่ากลุ่มขนาดเล็ก

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย

ขนาดของมหาวิทยาลัย	n	\bar{x}	SD	F	Sig.
ขนาดใหญ่	129	3.81	.46	22.990	0.000
ขนาดกลาง	129	3.47	.81		
ขนาดเล็ก	132	3.23	.74		
รวม	390	3.50	.73		

จากตารางที่ 25 พบความแตกต่างในระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ ที่มีขนาดของมหาวิทยาลัยต่างกัน มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จึงทำการทดสอบต่อเนื่องด้วยวิธีจับคู่พหุคูณ (Multiple Comparisons Test) ด้วยค่าสถิติ Scheffe ซึ่งแสดง ในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ผลต่างระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบจำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Scheffe

ขนาดของมหาวิทยาลัย	ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม (Mean Difference(I-J))			
	Mean	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	3.81	-	.3363*	.5777*
ขนาดกลาง	3.47		-	.2414*
ขนาดเล็ก	3.23			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 26 ผลต่างของระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ Scheffe ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มขนาดใหญ่ มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา มากกว่ากลุ่มขนาดกลาง และมากกว่ากลุ่มขนาดเล็กตามลำดับ

เกณฑ์การแปรผลระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา

ผู้ศึกษาได้คำนวณโดยใช้สูตรความกว้างอันตรภาคชั้น ซึ่งหมายถึงความกว้างอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.5 ซึ่งได้กำหนดการแปลความหมายของความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	มีระดับรับรู้น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	มีระดับรับรู้น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	มีระดับรับรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	มีระดับรับรู่มาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	มีระดับรับรู่มากที่สุด

(การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง, 2535)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา สาขานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันการศึกษาและอาจารย์ผู้สอน จำนวน 36 คน จาก 9 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

การลดทอนข้อมูลและสรุปเป็นข้อมูลย่อยด้วยแบบแผนภูมิ

จากค่าความถี่ของประโยคสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนให้สัมภาษณ์ ได้นำมาลดทอนประโยคที่ซ้อนกันอยู่ในประเด็นคำถามต่างๆ แล้วเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของผลสรุปของแต่ละประเด็นของทั้งสองกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันแสดงเป็นแผนภูมิ (Diagram) ได้ดังต่อไปนี้

- สรุปประเด็นจากการลดทอนและวิเคราะห์ความสัมพันธ์กลุ่มผู้บริหารสถาบันการศึกษา

1. การพัฒนาคุณลักษณะด้านการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา

สอนวิธีหาข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล การนำเสนอความคิดเชิงวิเคราะห์ (15)

ฝึกการแก้ปัญหาจากโจทย์ชีวิตจริง ทุกแง่มุม เช่น การเมือง สังคม เศรษฐกิจ (13)

- ฝึกทักษะการสื่อสารหลักทั้งหมด ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียนให้ดีเลิศ (12)
- ฝึกการคิดอย่างเป็นกระบวนการ และเป็นขั้นตอน (12)
- สอนการวิเคราะห์เรื่องราวทั่วไปในชีวิตประจำวัน (12)
- สอนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง(11)
- สอนการแสวงหาความรู้ วิธีการคัดกรองข้อมูล (11)
- สร้างสถานการณ์จำลองเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ (10)
- เชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยาย เพื่อเพิ่มมุมมอง (7)
- ฝึกให้คิดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดเวลาในทุกเรื่อง (5)
- ฝึกการทำแบบฝึกหัดที่สร้างให้เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ (5)
- จัดกิจกรรมส่งเสริมความคิดวิเคราะห์โดยตรง
- ออกข้อสอบเป็นอัตนัยทั้งหมด (5)
- สอนการคิดที่เป็นเหตุเป็นผล รู้ที่มาที่ไป รู้วิธีการแสวงหาข้อมูล (3)
- ให้ทำงานเป็นทีม (3)
- ฝึกการทำรายงานบ่อย ๆ (2)
- ฝึกการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์จริงในทุกเรื่องที่พบเจอ (2)
- สอนเน้นการปฏิบัติ (2)
- จัดกิจกรรมเอื้อประสบการณ์การเรียนรู้อย่างยั่งยืน (2)

2. การพัฒนาคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา

- จัดกิจกรรมการคิดสร้างสรรค์โดยตรง
- ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (12)
- สอนการคิดใหม่ๆ ที่สร้างประโยชน์ต่อส่วนรวม (9)
- ศึกษาแนวคิดจากไอดอล เพื่อต่อยอดความคิด หรือเป็นบทเรียนให้ศึกษา (8)
- จัดกิจกรรมสมมติสถานการณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์บ่อยๆ (8)
- ฝึกให้นักศึกษาได้คิดอยู่ตลอดเวลา ได้สร้างสรรค์งานเองตลอดเวลา โดยมีอาจารย์คอยควบคุม (7)
- มอบหมายงานที่ให้สื่อความคิดสร้างสรรค์โดยตรง (7)
- จัดกิจกรรมกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ เช่น ศิลปะ เกมส์ กิจกรรมกลุ่ม ฯลฯ (4)
- ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (4)
- สอนการคิดนอกกรอบ (3)
- สอนแนวทางในการสร้างสรรค์งาน จุดเริ่มต้น-จุดสิ้นสุด (2)

- บังคับให้นักศึกษาร่างสรรค์ชิ้นงานรายบุคคลในทุกรายวิชา (2)
สอนให้รู้จักการเปิดกว้างทางความคิด(2)
3. การพัฒนาคุณลักษณะด้านการผลิตผลงาน
เน้นให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการสร้างผลงานเป็นที่ประจักษ์(12)
ให้นักศึกษาทุกคนได้ทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรืองานโครงการใหญ่ก่อนเรียนจบ (9)
สนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมประกวดตามโครงการต่างๆหรือแสดงผลงานเสมอ (9)
สอนการคิดที่ทำให้ก้าวสู่ความสำเร็จโดยเร็ว (9)
นักศึกษาทุกคนควรผลิตผลงานด้านสื่อสารมวลชนออกมา (8)
ให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ (8)
ส่งรายงานส่วนตัวและรายงานกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ (5)
จัดอบรม สัมมนาด้านการสร้างสรรค์ผลงานบ่อยๆ (5)
4. ความสำคัญของการมีความรับผิดชอบและแนวทางการพัฒนา
สำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานของทุกสิ่ง (15)
เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาหรือการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากขึ้น (15)
สำคัญมากและต้องสนับสนุนผ่านวิชาศีลธรรม จริยธรรมให้มาก (8)
5. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบัน ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม กับ
คุณลักษณะซีซีพียอร์ ภาลคกรณัฒมหาวิทยาลัย
ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กัน มีบทบาทสำคัญเท่ากัน (12)
ผู้เรียนสำคัญที่สุด (8)
เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยผู้สอนทำหน้าที่ชี้แนะเท่านั้น (8)
ผู้สอนและผู้เรียนควรมีกิจกรรมร่วมกันแบบไม่ซีเรียส เช่น การเข้าค่ายเยาวชนต่างๆ (7)
ผู้สอนสำคัญที่สุด (5)
ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน สภาพแวดล้อมสำคัญที่สุด มากกว่าปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบัน
แนวทางการพัฒนา คือ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะซีซีพียอร์โดยตรง (2)
ผู้บริหารสถาบันควรเปิดกว้างโดยจัดโครงการพัฒนาร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่น (2)
ผู้บริหารและผู้สอนสำคัญที่สุด (2)
การสอนสำคัญที่สุด (2)
ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้เรียนสำคัญที่สุด (2)
สอดแทรกทักษะซีซีพียอร์ในทุกรายวิชา (2)

สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะด้านซีซีพีอาร์โดยเฉพาะ (2)

6. แนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะCCPR ครบทั้ง 4 ด้านที่เป็นรูปธรรม
 - จัดคอร์สเข้มข้น ฝึกฝนด้านทักษะซีซีพีอาร์โดยตรง โดยให้นักศึกษาเลือกหัวข้อที่สนใจเอง (15)
 - ตั้งคำถามอยู่ตลอดเวลา ให้นักศึกษาคิดและตอบอยู่เสมอ (15)
 - ปัจจุบันนักศึกษาขาดทักษะซีซีพีอาร์มาก ควรปรับปรุง (14)
 - แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนคือสอดแทรกทักษะทั้งสี่ด้านในการเรียนการสอนทุกรายวิชา (14)
 - เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ (12)
 - นักศึกษามีทักษะซีซีพีอาร์ แต่ไม่ค่อยนำไปใช้จริง ไม่ค่อยมีความตระหนัก (9)
 - เน้นการสอนที่ทันสมัย เร้าใจ ไม่ซ้ำซากจำเจ (8)
 - นักศึกษาต้องเรื่องการผลิตผลงานและการมีความรับผิดชอบ ควรปรับปรุง (5)
 - เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกหน้าชั้นเรียน (5)
 - นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์ดีมาก (2)
 - นักศึกษามีทักษะการคิดสร้างสรรค์ในเกณฑ์ดี (2)
 - ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานด้านสื่อสารมวลชนอย่างจริงจัง อย่างน้อย 6 เดือนก่อนออกไปทำงานจริง (2)
 - ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมประกวดในเวทีต่างๆ แบบเป็นทีม (2)
 - เพิ่มการรับรู้และความตระหนักในทักษะซีซีพีอาร์ในทุกภาคส่วน
 - สอนครูให้เกิดความตระหนักก่อนเป็นอันดับแรก (2)
7. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา
 - นักศึกษาไม่จำเป็นต้องเรียนในห้องเรียนเสมอไป(16)
 - นักศึกษาควรเรียนรู้และแลกเปลี่ยนกิจกรรมผ่านโซเชียลมีเดียและเฟซบุ๊ก (15)
 - นักศึกษาควรมีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ อบรม สัมมนา (12)
 - สภาพแวดล้อมทุกอย่างสำคัญมากต่อการพัฒนา (12)
 - จัดการเรียนการสอนที่บ้าน สวน ธรรมชาติ ไม่อึดอัด ไร้แลค เป็นกันเอง (12)
 - จัดกิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น (9)

● **สรุปประเด็นจากการลดทอนและวิเคราะห์ความสัมพันธ์กลุ่มอาจารย์ผู้สอน**

1. การพัฒนาคุณลักษณะด้านการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา
 - เปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้เรียนรู้โลกภายนอกให้มากขึ้น ไม่จำกัดแค่ในชั้นเรียน (15)
 - เน้นสถานการณ์จริง ให้ได้ฝึกคิด (15)
 - สอนให้คิดเป็น เข้าใจสิ่งต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอน มีที่มาที่ไป (12)
 - สอนกระบวนการคิด ให้รู้จักวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ (12)
 - เน้นสถานการณ์จำลองทุกชั่วโมงการเรียนการสอน (12)
 - สอนให้นักศึกษาตอบสนองและคิดอย่างสม่ำเสมอ (9)
 - สอนทักษะการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มีประสิทธิภาพ (9)
 - สอนวิธีคิด การเคารพความคิดเห็นผู้อื่น (2)
 - นำหลักการสอนเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมมาใช้ เพื่อให้เห็นการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น (2)
2. การพัฒนาคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา
 - มีกรณีตัวอย่างให้ศึกษาเสมอ เพื่อการพัฒนาความคิด (16)
 - สอนการรักตนเอง ครอบคลุม และสังคมภายนอกเท่า ๆ กัน
 - สร้างการคิดสร้างสรรค์ที่ยั่งยืน โดยให้นักศึกษาเป็นผู้นำทางความคิดและเป้าหมาย (8)
 - มอบหมายงานด้านการสร้างสรรค์โดยตรง (8)
 - ปลูกฝังแนวคิดและวิธีการคิดอย่างสร้างสรรค์ (5)
 - ให้นักศึกษาสร้างสรรค์ชิ้นงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง และมีการจัดแสดงผลงานสู่ภายนอก (3)
 - สอนการต่อยอดความคิด สู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ (3)
 - สอนให้ภูมิใจในตนเองและรู้จักการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆตลอดเวลาทั้งเพื่อตนเองและสังคม (2)
3. การพัฒนาคุณลักษณะด้านการผลิตผลงาน
 - สร้างโครงงาน หรือวิทยานิพนธ์ หรือภาคินิพนธ์ (12)
 - สร้างผลงานทุกรายวิชา (8)
 - จัดส่งนักศึกษาเข้าประกวดผลงานตามโครงการต่าง ๆ (7)
4. ความสำคัญของการมีความรับผิดชอบและแนวทางการพัฒนา
 - ควรสอนเรื่องความรับผิดชอบในทุกรายวิชา(15)
 - สำคัญมากเพราะความรับผิดชอบหมายถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงมี (14)

5. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบัน ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม กับ
คุณลักษณะซีซีพีอาร์

- สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ ต้องเสริมทั้งสี่ด้าน(16)
- แนวทางส่งเสริมคือควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกสิ่งที่ตนต้องการด้วยตนเอง (15)
- การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนมีส่วนสำคัญอย่างมาก (12)
- ความรับผิดชอบเป็นพื้นฐานของสามข้อก่อนหน้า (12)
- ผู้สอนต้องเข้าใจผู้เรียนมาก ๆ และผู้สอนต้องมีทักษะที่ดีก่อน (9)
- ผู้สอนต้องเข้าใจว่าจะพัฒนานักศึกษาอย่างไร และไปให้ถูกทาง (8)
- สอนแบบเปิดกว้าง แต่อาจารย์ดูแลอยู่ห่าง ๆ (5)

6. ทศนคติ/ค่านิยมในการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทักษะ CCPR ของนักศึกษา

- ให้นักศึกษาเรียนรู้จากสถานการณ์จริงอย่างสม่ำเสมอ (15)
- ฝึกปฏิบัติเป็นประจำเพื่อสร้างความชำนาญ (12)
- เน้นพัฒนาการฟัง พูด อ่าน เขียน ให้ดี (12)
- นักศึกษาปัจจุบันด้วยเรื่องซีซีพีอาร์มาก (12)
- ใส่ใจฝึกฝนนักศึกษาให้เกิดความชินในทักษะทั้งสี่ และคล่องตัวอยู่เสมอ
- ปลูกฝังทักษะซีซีพีอาร์ให้สอดแทรกอยู่ในทุกรายวิชา (9)
- ส่งนักศึกษาไปฝึกงาน (9)
- เน้นสื่อการสอนหรือรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ (8)
- ผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการสอนเพื่อพัฒนาให้มาก (5)

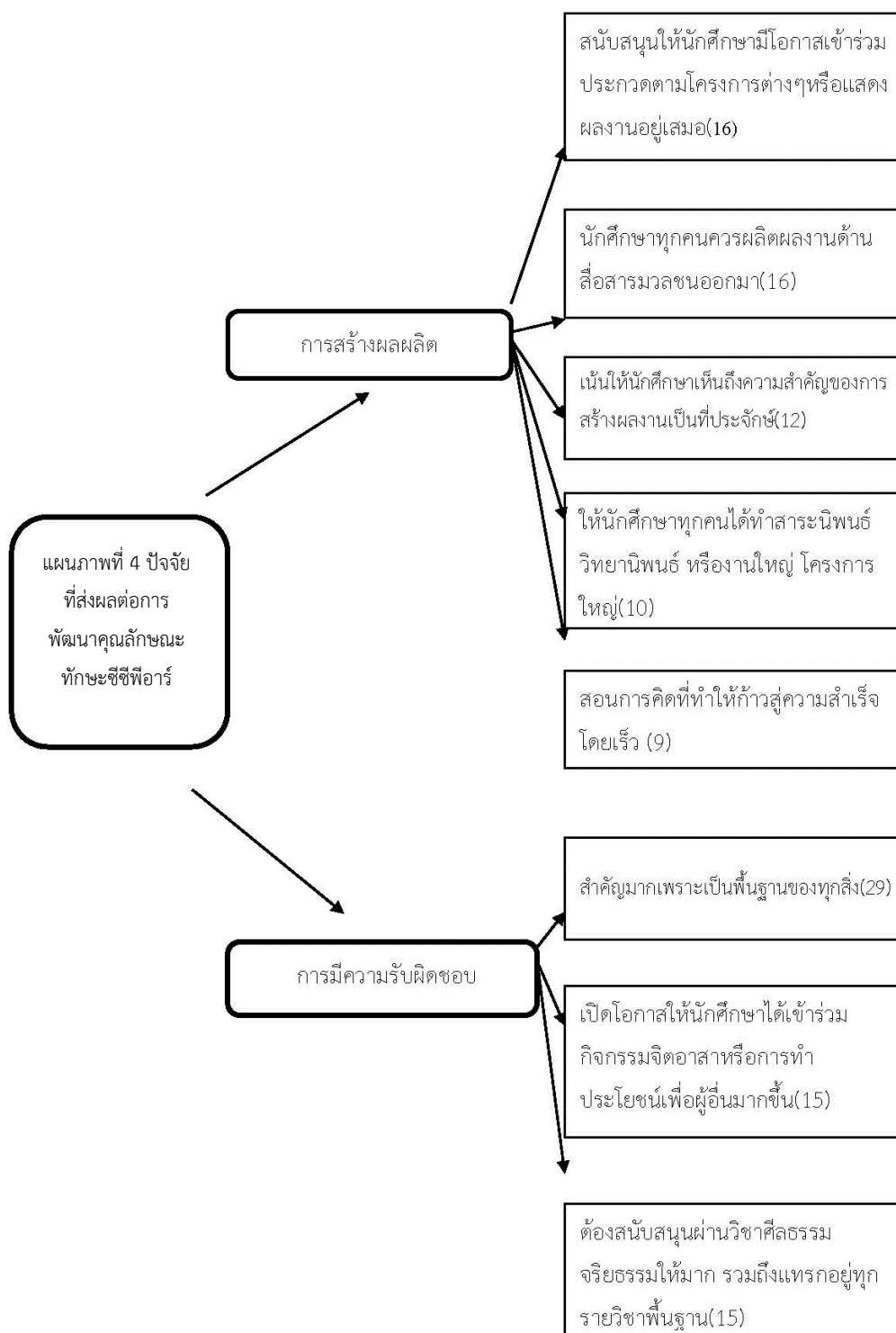
7.แนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะCCPR ครบทั้ง 4 ด้านที่เป็นรูปธรรม

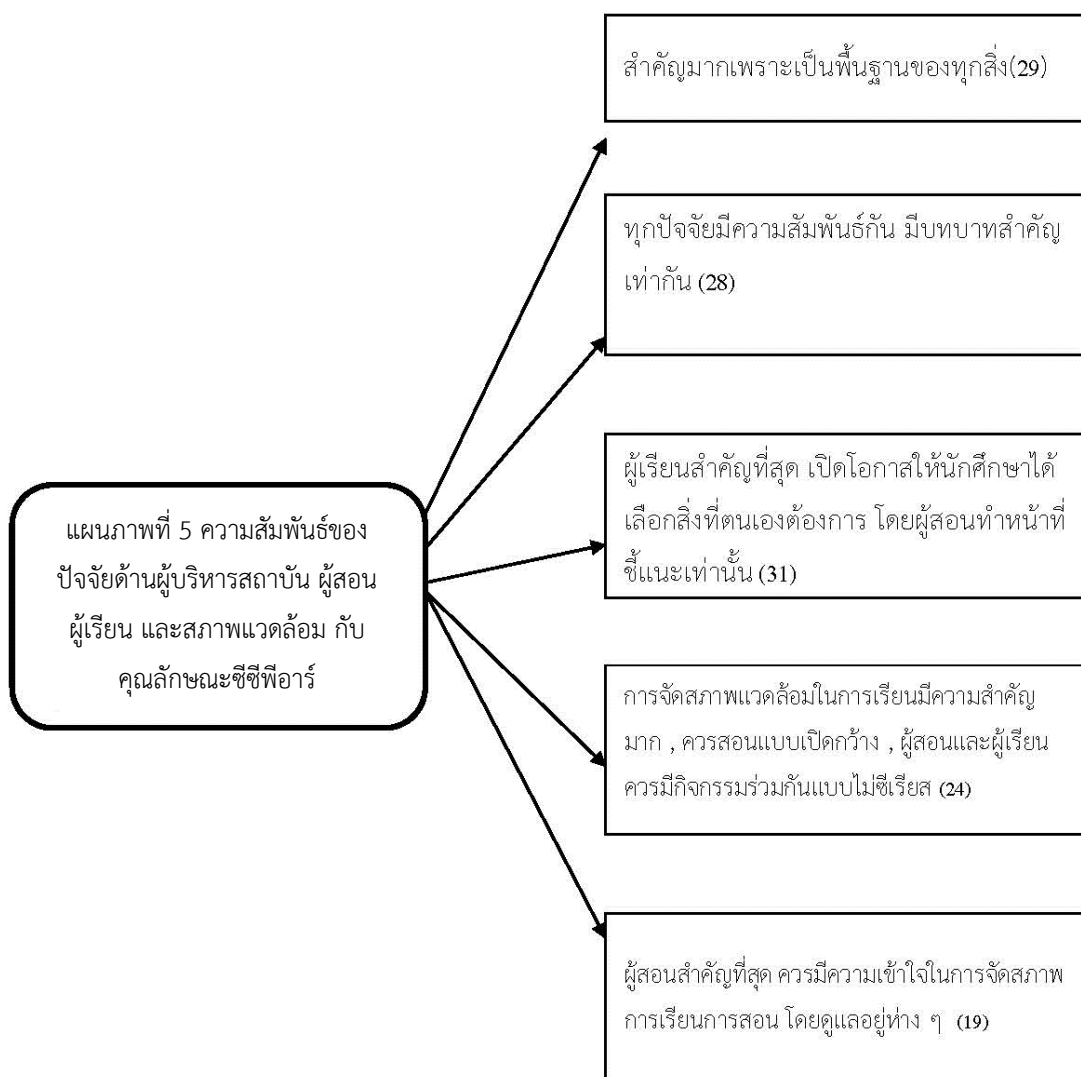
- เน้นการสร้างสถานการณ์กลุ่มให้เกิดการแก้ปัญหา และเพิ่มทักษะการคิดอยู่ตลอดเวลา (15)
- เน้นประสบการณ์จริง(15)
- สร้างการเรียนรู้ผ่านโซเซียลเนทเวิร์ค (13)
- เน้นการปฏิบัติ (12)
- ตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบเสมอ (12)
- เข้าใจนักศึกษาในสังกัดของตนให้มาก ด้านข้อดีข้อด้อย เพื่อส่งเสริมและพัฒนา
- ให้มีซีซีพีอาร์
- เน้นสื่อการสอนที่ไม่ซ้ำซากจำเจ (8)

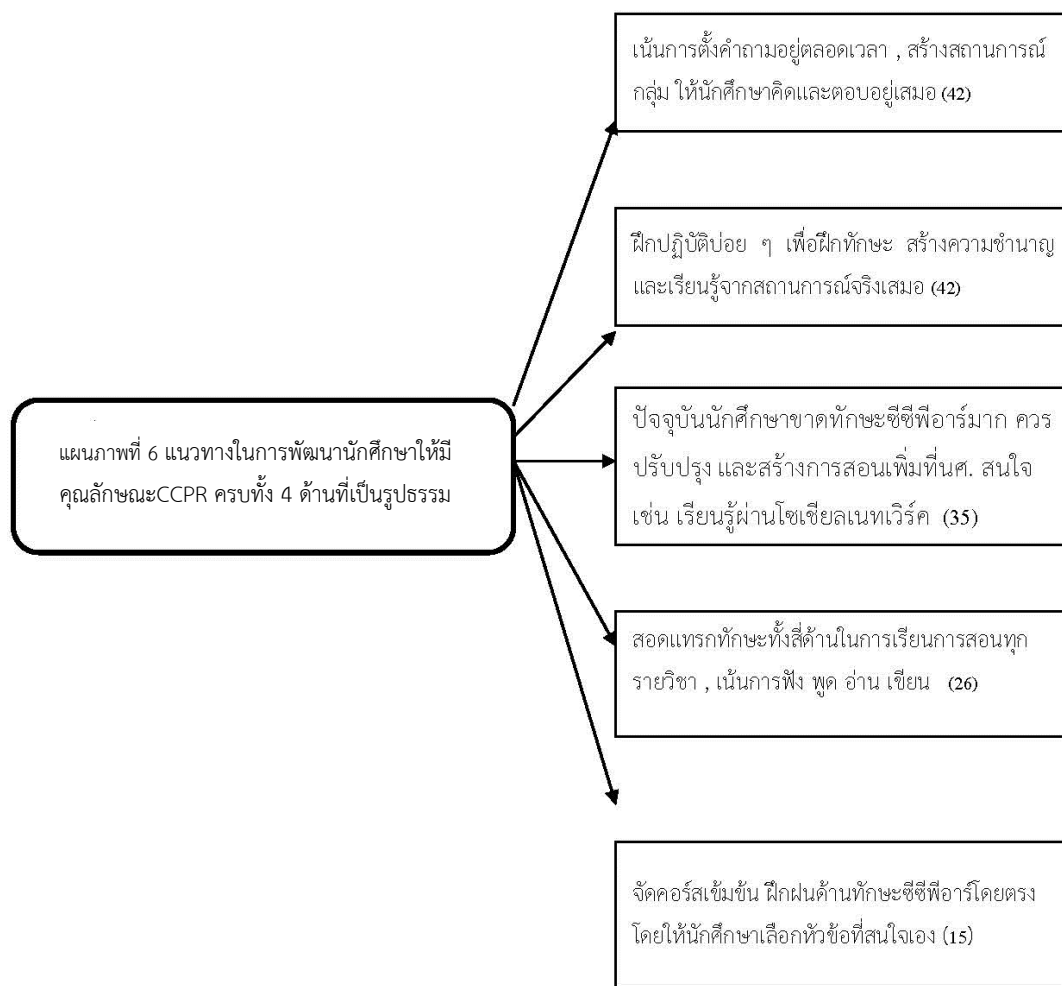
8. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมใด มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา
 ควรจัดกิจกรรมภายนอกบ่อย ๆ โดยเฉพาะการศึกษาดูงานด้านสื่อสารมวลชน (15)
 เน้นบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่น่าเบื่อ มีการโต้ตอบโต้แย้งอย่างสม่ำเสมอ (15)
 ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการพัฒนาความคิดมาก ๆ (12)
 การเรียนการสอน ไม่จำเป็นต้องอยู่แต่ในห้องเรียน (12)
 ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง และแสดงความคิดเห็นมาก ๆ บ่อย ๆ (6)
 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทุกด้าน มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะซีซีพีอาร์อย่างมาก (5)
 ควรจัดคอร์สเสริมด้านทักษะซีซีพีอาร์โดยตรง เพื่อตอกย้ำความสำคัญ (2)

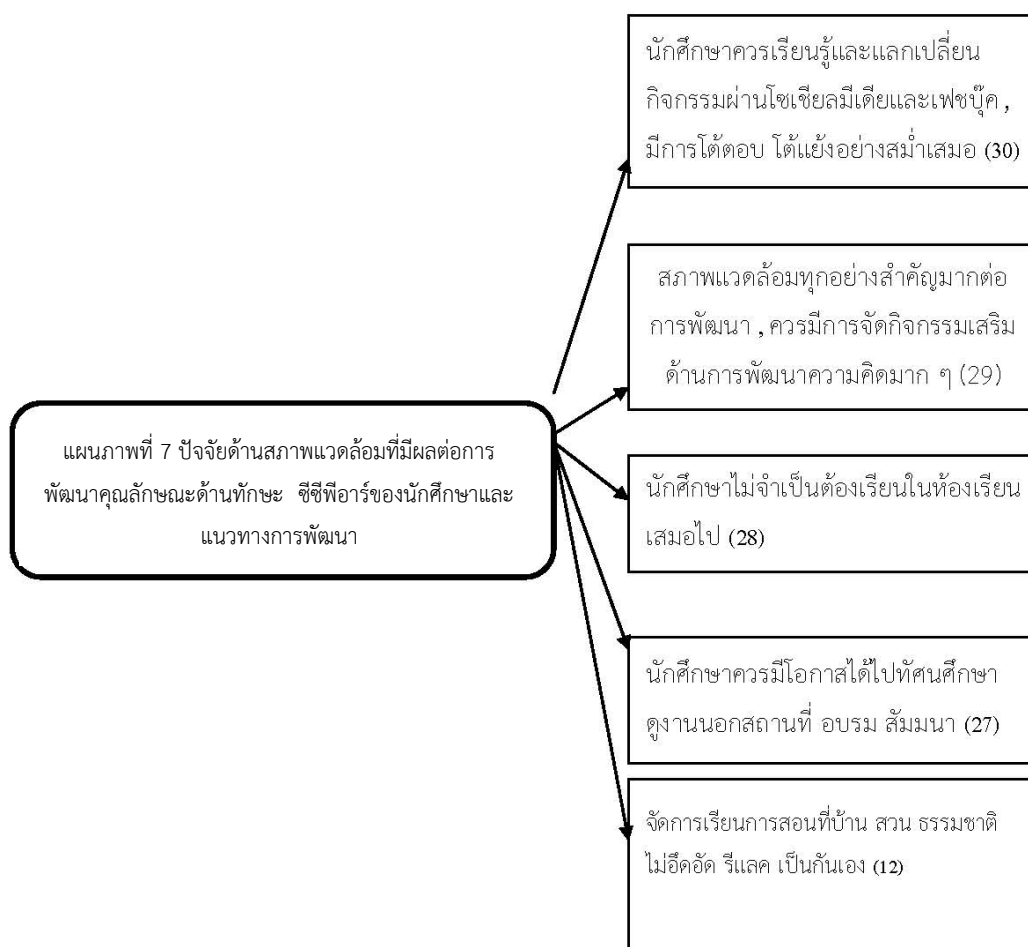
ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมประเด็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันและสื่อความหมายไปในทิศทางเดียวกัน
 เข้าไว้เป็นหมวดหมู่เดียว โดยได้กำหนดประโยคหรือข้อความที่จำกัดความหมายนั้นๆ อย่างชัดเจนและ
 แจกแจงเป็นค่าความถี่ใหม่ สามารถสรุปเป็นไดอะแกรมแยกตามหมวดของทักษะความคิดได้ดังนี้

สรุปรายละเอียดจากแผนภาพ

ภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าแนวทางในการส่งเสริม / พัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ควมนี้

ความคิดวิเคราะห์ ความสำคัญในการพัฒนาสามอันดับแรก ได้แก่ การสอนให้แก้ปัญหาจากโจทย์ชีวิตจริงทุกแง่มุม เช่น การเมือง สังคม เศรษฐกิจ , การสอนวิธีหาข้อมูล การถ่วงน้ำหนักข้อมูล การนำเสนอความคิดเชิงวิเคราะห์ , การพัฒนาหลักการสื่อสารทั้งหมด ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน เขียนให้มีประสิทธิภาพ และการสอนคิดอย่างเป็นกระบวนการและเป็นขั้นตอน

ความคิดสร้างสรรค์ ความสำคัญในการพัฒนาสามอันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมสมมติสถานการณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์ / กรณีศึกษา , มอบหมายงานที่ให้สื่อความคิดสร้างสรรค์โดยตรงโดยนักศึกษากำหนดเป้าหมายเอง , ให้นักศึกษาได้เรียนรู้และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง

การสร้างผลผลิต ความสำคัญในการพัฒนาสามอันดับแรก ได้แก่ การเน้นให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการสร้างผลงานเป็นที่ประจักษ์ , การสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมประกวดตามโครงการต่างๆ หรือแสดงผลงานอยู่เสมอ , ให้นักศึกษาทุกคนผลิตผลงานด้านสื่อสารมวลชนออกมา

การมีความรับผิดชอบ ความสำคัญในการพัฒนาสามอันดับแรก ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากขึ้น , การสนับสนุนผ่านวิชาศีลธรรมให้มาก รวมถึงแทรกอยู่ในรายวิชาพื้นฐาน , มีความสำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานของทุกสิ่ง

ภาพที่ 4.2 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบัน ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม โดยความคิดเห็น / แนวทางในสามอันดับแรก ได้แก่ เล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้ปกครองที่มีบทบาทและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน , เห็นว่า “ผู้เรียน” สำคัญที่สุดควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยผู้สอนทำหน้าที่แนะแนวทางให้เท่านั้น

ภาพที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ครบทั้ง 4 ด้านที่เป็นรูปธรรม โดยความคิดเห็น / แนวทางในสามอันดับแรก ได้แก่ การเน้นตั้งคำถามกับนักศึกษา การสร้างสถานการณ์กลุ่มให้นักศึกษาได้คิดและตอบอยู่เสมอ , การฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ เพื่อฝึกทักษะ สร้างความชำนาญ และเรียนรู้จากสถานการณ์จริงเสมอ , การเรียนการสอนผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค

ภาพที่ 4.4 แสดงให้เห็นถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ โดยความคิดเห็น / แนวทางในสามอันดับแรก ได้แก่ การสนับสนุนให้นักศึกษาได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนกิจกรรมผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คและเฟซบุ๊ก ให้มีการโต้ตอบ/โต้แย้งอย่างสม่ำเสมอ ,

สภาพแวดล้อมทุกอย่างสำคัญมากต่อการพัฒนา ควรจัดกิจกรรมเสริมด้านการพัฒนาความคิดมากๆ , นักศึกษาไม่จำเป็นต้องเรียนในห้องเรียนเสมอไป

ส่วนที่ 3 การพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยชุดโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง

โปรแกรมฝึกอบรมนี้ได้รับการออกแบบผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 32 ชั่วโมงดังนี้

สาระหลัก

การทำงานในสายงานวิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนาคุณลักษณะด้านการคิด วิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์)

ลำดับความสำคัญของสาระความรู้

1. ความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์กับการเป็นนักวิทยาศาสตร์ / นักสื่อสารมวลชนที่ดี
2. ความสัมพันธ์ของทักษะซีซีพีอาร์กับวิธีการทำงานด้านวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. แนวทางในการเลือกสาขาอาชีพการทำงานที่ตอบสนองการ/ชอบอย่างแท้จริง
4. ความสำคัญและวิธีการเรียนรู้สู่การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานด้านวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพตามหลักซีซีพีอาร์ เพื่อมุ่งสู่การทำงานด้านวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพ
2. นักศึกษามีความสามารถในการใช้ทักษะการสื่อสารได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. นักศึกษารู้วิธีการแสวงหาข้อมูล กลั่นกรองข้อมูล และประมวลผลข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ สามารถนำมาวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี
4. นักศึกษาสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง และมีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดขึ้น
5. นักศึกษาสามารถสร้างผลงานออกมาเป็นที่ประจักษ์
6. นักศึกษามีความตระหนักในความสำคัญของการมีความรับผิดชอบ

หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	เวลา (ชม.)
<p>หน่วยที่ 1</p> <p>1. ความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์กับการเป็นนักนิเทศศาสตร์ / นักสื่อสารมวลชนที่ดี</p> <p>2. ความสัมพันธ์ของทักษะซีซีพีอาร์กับวิธีการทำงานด้านนิเทศศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3. แนวทางในการเลือกสาขาอาชีพการทำงานที่ตนต้องการด้านสื่อสารมวลชน</p>	<p>1. เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของทักษะซีซีพีอาร์</p> <p>2. เพื่อให้ นักศึกษาเกิดแรงบันดาลใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของตน</p> <p>3. เพื่อให้ นักศึกษามีเป้าหมายและมุมมองที่ชัดเจนในการเลือกทำงานด้านนิเทศศาสตร์</p>	<p>1. ความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ พร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา (สร้างความเข้าใจ)</p> <p>2. ความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ของทักษะซีซีพีอาร์ที่มีต่อการทำงานด้านนิเทศศาสตร์ (สร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจ)</p> <p>3. แนวแนวทางในการเลือกอาชีพ / สายงานด้านนิเทศศาสตร์ที่ตนเองถนัด (สร้างความชัดเจนและมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย)</p>	3
<p>หน่วยที่ 2 การนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงและวิเคราะห์ตนเอง</p>	<p>เพื่อให้ นักศึกษาเกิดเป้าหมายที่ชัดเจนในการเลือกสายงานที่ต้องการ และมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นอย่างมีประสิทธิภาพด้วยทักษะซีซีพีอาร์</p>	<p>ให้นักศึกษาเลือกสายงานอาชีพด้านนิเทศศาสตร์ที่ตนต้องการ 1 อาชีพ หลังจากที่ ได้แนวทาง / แรงบันดาลใจ จาก 3 ชั่วโมงแรก จากนั้น ประมวลสรุปความคิดและนำเสนออาชีพที่ตนเลือกผ่านห้องเรียนในเฟซบุ๊กกลุ่ม โดยผู้สอนจะชี้แนะข้อดี/ด้อยรายบุคคลผ่านห้องเรียน</p>	4

หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	เวลา (ชม.)
		ในเฟซบุ๊กเช่นกัน (สร้างความ สนุกสนานและเป็นกันเอง) เนื่องจากทุกคนในกลุ่มจะ สามารถเห็นผลงานของกัน และกันได้เมื่อเปิดดู	
หน่วยที่ 3 เทคนิคการ ฟัง	เพื่อให้ นักศึกษาสามารถ จับใจความ สรุปประเด็น สำคัญได้อย่างครบถ้วน และสามารถเพิ่ม ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ได้ (5W1H)	กรณีศึกษา : ตัวอย่างเรื่องจริง	4
หน่วยที่ 4 เทคนิคการ พูด	เพื่อให้ นักศึกษามีทักษะที่ ดีในการพูดสื่อสาร ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ตรง ประเด็น ครบถ้วน(5W1H) และมีบุคลิกภาพที่ดี	ให้นักศึกษานำเสนอวิธีการพูด ในรูปแบบและหัวข้อที่ นักศึกษาเป็นผู้เลือกเอง	4
หน่วยที่ 5 เทคนิคการ อ่าน	เพื่อให้ นักศึกษาสามารถ อ่านจับใจความ สรุป ประเด็นสำคัญได้อย่าง ครบถ้วน และสามารถเพิ่ม ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ได้ (5W1H)	กรณีศึกษา : ตัวอย่างเรื่องจริง	4
หน่วยที่ 6 เทคนิคการ เขียน	เพื่อให้ นักศึกษามีทักษะใน การเขียนและถ่ายทอด เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ชัดเจน ตรงไปตรงมา ไม่วกวนและ มีสาระครบถ้วน (5W1H)	จัดทำ Portfollio ตนเอง : การนำเสนอตนเอง ประวัติ การเรียน ประสบการณ์ ข้อดี จุดเด่น ฯลฯ เพื่อเข้าทำงาน จริง	4

หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	เวลา (ชม.)
หน่วยที่ 7 การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาจริงด้านบุคคลแบบอย่าง (ไอดอล)	<p>เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจในอาชีพที่ตนเลือกมากขึ้น และเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ</p>	<p>1.1 ให้นักศึกษาเลือกไอดอลที่ตนเองประทับใจ หรือที่มีการสร้างผลงานโดดเด่น จำนวน 1 คน ที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพที่ตนเลือก จากนั้นนำเสนอเรื่องราวของบุคคลผู้นั้นให้อื่นรับทราบ ศึกษาประวัติ / แนวทางการดำเนินชีวิต การสร้างผลงาน การประสบความสำเร็จ</p> <p>1.2สรุปประเด็น ภาพรวม และเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางอาชีพของตนเอง พร้อมแนวความคิดของตนในการเลือกไอดอล</p> <p>1.3รูปแบบในการนำเสนอใน ศึกษานำเสนอเป็นฟรีเซ้นเตชั่น 5-10 นาที โดยวิธีการในการทำฟรีเซ้นเตชั่น เปิดกว้าง ให้นักศึกษาเป็นผู้เลือก และส่งผลงานผ่านห้องเรียนในเฟซบุ๊ก</p>	4
หน่วยที่ 8 กิจกรรมด้านจิตอาสา และการทำประโยชน์เพื่อสังคม / ส่วนรวม และการปฏิบัติสมาธิ	<p>1.นักศึกษาได้เห็นวิถีชีวิตภายนอก เห็นสังคม เห็นโลกตามความเป็นจริงและเกิดความรู้สึกลอยๆ รับผิดชอบต่อสังคมรอบตัว</p>	<p>นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมเพื่อสังคม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อาทิ กิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ , กิจกรรมช่วยเหลือผู้ยากไร้</p>	3

หน่วยการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	เวลา (ชม.)
	มากขึ้น 2. นักศึกษารู้แนวทางใน การสร้างสติ แนวทางใน การสร้างสำนึกผู้ผิดชอบชั่ว ดี	ต่างๆ , การปฏิบัติธรรม และสรุปสิ่งที่ได้รับผ่าน ห้องเรียนทางเฟซบุ๊ก	

เนื้อหาโดยละเอียด เรียงตามหน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 1. ความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์กับการเป็น นักนิเทศศาสตร์ / นักสื่อสารมวลชนที่ดี 2. ความสัมพันธ์ของทักษะซีซีพีอาร์กับวิธีการ ทำงานด้านนิเทศศาสตร์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ 3. แนวทางในการเลือกสาขาอาชีพการทำงาน ที่ต้องการด้านสื่อสารมวลชน	รูปแบบการสอน : เชิญวิทยากรที่มี ชื่อเสียงและ ประสบการณ์ใน วงการสื่อสารมวลชน จำนวน 3 ท่านมา บรรยายและเน้นการ โน้มน้าวให้เกิดการ ตระหนักด้วยข้อมูล กรณีศึกษาจริง	ชั่วโมงที่ 1-3
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของทักษะซีซีพีอาร์ใน การทำงานสายนิเทศศาสตร์		

<p>2. เพื่อให้นักศึกษาเกิดแรงบันดาลใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของตน</p> <p>3. เพื่อให้นักศึกษามีเป้าหมายและมุมมองที่ชัดเจนในการเลือกสายอาชีพเพื่อทำงานด้านนิเทศศาสตร์</p>			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
<p>ความสำคัญและ ความจำเป็นในการ พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ การคิด สร้างสรรค์ การ สร้างผลผลิต และ การมีความ รับผิดชอบ (ซีซีพี อาร์)</p>	<p>บรรยายหัวข้อ -ความหมายของทักษะ ซีซีพีอาร์ -ความสำคัญและความ จำเป็นของทักษะซีซีพี อาร์ที่มีต่องานด้าน นิเทศศาสตร์ -แนวทางอาชีพต่างๆ</p>	<p>แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจใน ความหมายและ ความสำคัญของทักษะ ซีซีพีอาร์</p>	<p>วิทยากร 3 ท่าน ด้านสื่อสารมวลชน ฟรีเซ็นเตชั่น รายละเอียดอาชีพ ต่างๆ ด้านนิเทศ ศาสตร์ เพื่อกำหนด กรอบแนวคิดที่ชัดเจน โดยใช้คอนสตรัคชันนิ ซึมคือให้หนศ.กำหนด เลือกแนวทางอาชีพที่ ตนสนใจถือเป็นการ เลือกความรู้ใหม่ด้วย ตนเองผ่าน ประสบการณ์ ความชอบหรือ ทางเลือกเดิมที่มีอยู่</p>

<p>หน่วยที่ 2 การนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงและวิเคราะห์ ตนเองด้านสายอาชีพการทำงานนิเทศศาสตร์</p>	<p>รูปแบบการสอน : ห้องเรียนเพชบุรี , การเสาะแสวงหา ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ</p>	<p>ชั่วโมงที่ 4-7</p>
<p>วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษาเกิดเป้าหมายและมุมมองที่ชัดเจนในการเลือกสายอาชีพการทำงานด้านนิเทศศาสตร์ และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. เพื่อให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของตน</p>		

สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
<p>ศึกษารายละเอียดอาชีพด้านต่าง ๆ ในสายงานนิเทศศาสตร์อย่างเจาะลึก เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพในอนาคต</p>	<p>ให้นักศึกษาเลือกสายงานอาชีพด้านนิเทศศาสตร์ที่ตนต้องการ 1 อาชีพ หลังจากที่ได้แนวทาง / แรงบันดาลใจจาก 3 ชั่วโมงแรก จากนั้นแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่นเพิ่มเติม และประมวลสรุปความคิด พร้อมทำการนำเสนออาชีพที่ตนเลือก ผ่านอุปกรณ์ไอทีของตน อาทิ โทรศัพท์มือถือ , วีดีโอ วอลล์ , เว็บแคม ฯลฯ และดาวนโหลดผ่านห้องเรียนทางเฟซบุ๊ก</p> <p>หมายเหตุ : ผู้สอนทำหน้าที่แจ้งวัตถุประสงค์ และผู้เรียนทำหน้าที่เลือกอาชีพและความต้องการของตนรวมถึงรูปแบบในการนำเสนอด้วยตนเอง</p>	<p>แบบบันทึก ให้คะแนนโดยผู้สอน</p> <p>-การส่งงานตามกำหนด</p> <p>-ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำผลงาน</p> <p>หมายเหตุ : ผู้สอนจะชี้แนะข้อดี/ด้อยรายบุคคลผ่านห้องเรียนในเฟซบุ๊ก (สร้างความสนุกสนานและเป็นกันเอง)</p> <p>เนื่องจากทุกคนในกลุ่มจะสามารถเห็นผลงานของกันและกันได้เมื่อเปิดดู</p>	<p>อุปกรณ์ไอทีพกพา เป็นคอนสตรัคชันค้อนค.ใช้สื่อ/อุปกรณ์ที่ตนถนัดหรือที่ตนเองมีเลือกช่องทางการสื่อสารด้วยตนเอง เป็น การสื่อสารสองทางที่เกิดขึ้นได้ไม่จำกัดเวลา สะดวกและรวดเร็ว</p>

หน่วยที่ 3 เทคนิคการฟัง	รูปแบบการสอน : ห้องเรียนเพชบุ๊ค , เทปเสียงข่าว กรณีศึกษา	ชั่วโมงที่ 8-11	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจับใจความ สรุปประเด็นสำคัญได้อย่างครบถ้วน และสามารถเพิ่มข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ได้ (5W1H)			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการ ประเมินผล	สื่อการสอน
เทคนิคและวิธีการ ในการฟังเพื่อจับ ใจความ และ สาระสำคัญต่าง ๆ ภายในระยะเวลาที่ กำหนด	ให้นักศึกษาฟังข่าว (กรณีศึกษา) ที่ผู้สอน กำหนดให้ จำนวน 3 เรื่อง ความยาวเรื่องละ 3 นาที และสรุป ประเด็นสำคัญของ เนื้อหาจากการฟังนั้นๆ ออกมาเป็นเรื่องราวที่ กระชับและชัดเจนโดย ส่งผลงานในรูปแบบ เสียงหรือข้อความได้ ผ่านทางห้องเรียนในเพช บุ๊ค	แบบบันทึก ให้ คะแนนโดยผู้สอน -การส่งงานตาม กำหนด -ความสามารถด้าน การคิดวิเคราะห์ -ความสามารถในการ สรุปความจากการ วิเคราะห์	-อุปกรณ์ไอทีพกพา -เทปเสียงข่าว -กรณีศึกษา -ดาวโหลดผ่านเพชบุ๊ค

หน่วยที่ 4 เทคนิคการพูด	รูปแบบการสอน : ห้องเรียนเฟ ชบูค , วีดิโอตัวอย่างรูปแบบ การพูดในลักษณะต่าง ๆ เพื่อ เป็นแนวทาง	ชั่วโมงที่ 12-15	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ศึกษามีทักษะที่ดีในการพูดสื่อสารที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ครบถ้วน(5W1H) และมีบุคลิกภาพที่ดี			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
เทคนิคและวิธีการ พูดอย่างมี ประสิทธิภาพ	ให้นักศึกษาเลือก รูปแบบของการพูด และเนื้อหาที่ ต้องการด้วยตนเอง ได้แก่ -รูปแบบ การรายงานข่าว -รูปแบบการเป็น พิธีกรบันเทิง -รูปแบบการเป็น พิธีกรงานทางการ -รูปแบบการอ่าน เสียงสารคดี -รูปแบบการพากย์ หนังหรือการ์ตูน ฯลฯ	แบบบันทึก ให้คะแนนโดย ผู้สอน - การส่งงานตาม กำหนด - ความคิดสร้างสรรค์ใน การจัดทำผลงาน - ความสามารถในการ ผลิตผลงาน	อุปกรณ์ไอที พกพา วีดิโอตัวอย่าง รูปแบบการพูดใน ลักษณะต่าง ๆ

หน่วยที่ 5 เทคนิคการอ่าน		รูปแบบการสอน : ห้องเรียนเฟ ชบุ๊ก	ชั่วโมงที่ 16-19
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษาสามารถอ่านจับใจความ สรุปประเด็นสำคัญได้อย่างครบถ้วน และสามารถเพิ่มข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ได้ (5W1H)			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษา สามารถอ่านจับ ใจความ สรุป ประเด็นสำคัญได้ อย่างครบถ้วน และ สามารถเพิ่ม ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ได้ (5W1H)	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษา สามารถอ่านจับ ใจความ สรุป ประเด็นสำคัญได้ อย่างครบถ้วน และ สามารถเพิ่ม ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ได้ (5W1H)	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถอ่านจับ ใจความ สรุปประเด็นสำคัญได้ อย่างครบถ้วน และสามารถ เพิ่มข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ได้ (5W1H)	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษา สามารถอ่านจับ ใจความ สรุป ประเด็นสำคัญได้ อย่างครบถ้วน และสามารถเพิ่ม ข้อเสนอแนะที่ เป็นประโยชน์ได้ (5W1H)

หน่วยที่ 6 เทคนิคการเขียน	รูปแบบการสอน : ห้องเรียนเฟ ชบุคคล , ดาวโหลดสื่อตัวอย่างผ่าน เฟชบุค	ชั่วโมงที่ 20-23	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ นักศึกษามีทักษะในการเขียนและถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ชัดเจน ตรงไปตรงมา ไม่วกวน และมีสาระครบถ้วน (5W1H)			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการ เรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
ทักษะในการเขียน และถ่ายทอด เรื่องราวต่าง ๆ ได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ กระชับ ชัดเจน ตรงไปตรงมา สาระครบถ้วน (5W1H)	ให้นักศึกษาจัดทำ Portfollio ตนเอง : การนำเสนอ ตนเอง ประวัติการ เรียน ประสบการณ์การ ทำงาน/การฝึกงาน ข้อดี ข้อด้อย จุดเด่น ฯลฯ โดย จำลองสถานการณ์ ของการสอบเข้า ทำงานจริง หมายเหตุ : นักศึกษาสามารถ นำเสนอได้ทั้ง รูปแบบการพูด หรือการเขียน หรือ ทั้งสองรูปแบบ	แบบบันทึก ให้คะแนนโดยผู้สอน - การส่งงานตามกำหนด - ความครบถ้วนและเป็น ประโยชน์ของเนื้อหา - ความสามารถในการ สร้างสรรค์งานให้มี ความน่าสนใจ	-อุปกรณ์ไอที พกพา -วิดีโอเรื่องสั้น ตัวอย่างการเข้า สัมภาษณ์งาน ทั้งรูปแบบที่ดี (ควรทำตาม) และไม่ดี (ไม่ ควรทำตาม) -ตัวอย่าง จดหมายที่ดี สำหรับการ แนะนำตัวเพื่อ สมัครงานหรือ สัมภาษณ์ เพิ่มเติม

หน่วยที่ 7 การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาจริงด้านบุคคล แบบอย่าง (ไอดอล)	รูปแบบการสอน : ห้องเรียนเฟซบุ๊ก , สื่อ ต่างๆ ได้แก่ วิทยู ทวีวี อินเทอร์เน็ต ฯลฯ	ชั่วโมงที่ 24- 26	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในอาชีพที่ตนเลือกอย่างละเอียดมากขึ้น และเกิดแรงบันดาลใจ พร้อมสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
สร้างความรู้ ความเข้าใจที่ ชัดเจนในอาชีพที่ ตนเลือก และเกิด แรงบันดาลใจ พร้อมแรง ขับเคลื่อนไปสู่ กระบวนการ เรียนรู้ และมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาตนเอง ไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมาย โดยมีการศึกษา แบบอย่างการ ดำเนินชีวิตและ รูปแบบการ ทำงานจากบุคคล ตัวอย่าง (ไอดอล)	-ให้นักศึกษาเลือกไอดอลที่ ตนเองประทับใจ หรือที่มี การสร้างผลงานโดดเด่น จำนวน 1 คน ที่เกี่ยวข้องกับ สายอาชีพที่ตนเลือก จากนั้น นำเสนอเรื่องราวของบุคคลผู้ นั้นให้อื่นรับทราบ ศึกษา ประวัติ / แนวทางการ ดำเนินชีวิต การสร้างผลงาน วิธีการประสบความสำเร็จใน ชีวิต และสรุปเป็นประเด็น ภาพรวม และเสนอความ คิดเห็นเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางอาชีพของตนเอง หมายเหตุ : นักศึกษา นำเสนอเป็นพรีเซนต์ชั่น ความยาว 5-10 นาที โดย วิธีการในการทำพรีเซนต์ชั่น เปิดกว้าง ให้นักศึกษาเป็นผู้ เลือก และส่งผลงานผ่าน เฟซบุ๊ก กิจกรรมนี้เป็นการแข่งขัน- มีรางวัลมอบ	แบบบันทึก ให้คะแนนโดย ผู้สอน - การส่งงานตาม กำหนด - ความครบถ้วนและ เป็นประโยชน์ของ เนื้อหา - ความสามารถในการ สร้างสรรค์งานให้มี ความน่าสนใจ - ความสวยงาม - รางวัลที่ได้รับ ได้แก่ รางวัลที่หนึ่ง รับ 100 คะแนน รางวัลที่สอง รับ 90 คะแนน รางวัลที่สาม รับ 80 คะแนนและผู้ที่ไม่ได้รับ รางวัลจะได้รับคะแนน ระหว่าง 1-70 คะแนน	- อุปกรณ์ไอทีที่พกพา - พรีเซนต์ชั่น 4 รูปแบบ เพื่อเป็นแนวทาง ได้แก่ 1.การ์ตูนเคลื่อนไหว Animation 2.สารคดีสั้น Feature 3.ภาพยนตร์โฆษณา Spot 4.ภาพยนตร์สั้น Short Movie

หน่วยที่ 8 กิจกรรมด้านจิตอาสา และการทำประโยชน์ เพื่อสังคม / ส่วนรวม และการปฏิบัติสมาธิ	รูปแบบการสอน : การเรียนการ สอน ณ สถานปฏิบัติธรรมเสถียร ธรรมสถาน หรือวัดพระบาทน้ำพุ ผ่านกิจกรรมจิตอาสาได้แก่ การ บำบัดผู้ป่วย , การดูแลเด็กพิการ หรือป่วยหรือด้อยโอกาส , การ ทำสมาธิ	ชั่วโมงที่ 27-29	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นวิถีชีวิตภายนอก เห็นสังคม เห็นโลกตามความเป็นจริง และเกิดความรู้สึกอยากรับผิดชอบต่อสังคมรอบตัวมากขึ้น 2. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาแนวทางในการสร้างสติ ก่อให้เกิดการสร้างสำนึกผู้รับผิดชอบ ชั่วชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อ			
สาระการ เรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
	นักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมเพื่อสังคม หรือเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม และปฏิบัติ ธรรม ณ เสถียรธรรม สถาน และสรุปสิ่งที่ ได้รับผ่านห้องเรียน ทางเฟซบุ๊ก	แบบบันทึก ให้คะแนนโดย ผู้สอน - การส่งงานตาม กำหนด - ความครบถ้วนและ เป็นประโยชน์ของ เนื้อหา - ความสามารถในการ ถ่ายทอด เรื่องราวความ เปลี่ยนแปลงด้าน ความรับผิดชอบต่อ	- อุปกรณ์ไอที พกพา - กิจกรรมจิต อาสา ได้แก่ การบำบัด ผู้ป่วย , การ ดูแลเด็ก พิการหรือ ป่วยหรือด้อย โอกาส , การ ทำสมาธิ

หน่วยที่ 9 การประเมินผล	รูปแบบการสอน : ประเมินผล โดยการทำแบบสอบถาม (ชุด เดิม) อีกครั้ง	ชั่วโมงที่ 30-32	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อประเมินผลด้านการรับรู้และความตระหนักรู้ด้านทักษะชีวิตของนักศึกษา หลังจากเข้ารับการฝึกอบรม 2. เพื่อประเมินผลระดับความสามารถด้านทักษะชีวิตของนักศึกษา			
สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการ เรียนรู้	เครื่องมือการประเมินผล	สื่อการสอน
1.ประเมินผลด้านการ รับรู้และความ ตระหนักรู้ด้านทักษะ ชีวิตของนักศึกษา หลังจากเข้ารับการ ฝึกอบรม (ใช้แบบสอบถามเดิม) 2.ประเมินผลระดับ ความสามารถด้าน ทักษะชีวิตของ นักศึกษา (ใช้การ รวมคะแนนจากแบบ บันทึทคะแนนทุก หน่วยการสอน)	 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY	- แบบสอบถาม - แบบบันทึกคะแนน	

กรณีศึกษา : เทคนิคการฟัง (ชุดที่ 1)

หัวข้อ : จะเอาตัวรอดในอาเซียนอย่างไร เมื่อความท้าทายบัณฑิตใหม่ ไม่ใช่แค่ภาษาอังกฤษ

ชั่วโมงนี้ไม่ว่าใครก็พูดถึง “การเปิดเสรีอาเซียน” เพราะตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2558 เป็นต้นไป สมาชิกทั้ง 10 ประเทศได้ก้าวเข้าสู่ “ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นความร่วมมือเพื่อสร้างเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเฉพาะในส่วนของประเทศเศรษฐกิจอาเซียน ที่เป็นความร่วมมือหาศักยภาพของตนเองภายใต้ภาวะที่ตลาดโลกมีการแข่งขันสูง จึงไม่แปลกที่ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน จะออกมาแสดงความพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงที่ตลาดภายในของแต่ละ

ประเทศจะหลอมรวมกับประเทศเพื่อนบ้าน ในลักษณะตลาดเดียว ฐานการผลิตเดียว ซึ่งจะเป็นการเปิดเสรีทางการค้า การบริการ การลงทุน การเงิน และการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือ และความเปลี่ยนแปลงนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตเรา ๆ ท่าน ๆ อย่างแน่นอน จะมากหรือน้อยจะดีหรือร้ายก็คงไม่อาจเลียงโดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดา “บัณฑิตจบใหม่” ซึ่งเป็นเจเนอเรชันที่ต้องเร่งปรับตัวให้ทันอนาคต ทั้งอนาคตของตนเอง และอนาคตของประเทศชาติ

ด้วยเหตุนี้เอง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้บรรยายพิเศษในหัวข้อ “มาตรฐานวิชาชีพอาเซียน : ความท้าทายที่บัณฑิตไทยต้องไปให้ถึง” โดยมี ดร.ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ รองผู้อำนวยการโครงการพิเศษหลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต อาจารย์ประจำสาขาพัฒนาแรงงาน และสวัสดิการ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาให้ความรู้แก่นักศึกษาและผู้สนใจ ดร.ธัญญลักษณ์กล่าวว่า ปัจจุบันนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะเป็นแรงงานในอนาคต ยังขาดความรู้ความเข้าใจทั้งต่อประชาคมอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งประเด็นสุดท้ายนี้จะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

“จากการสำรวจทัศนคติและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 2,170 คน จากมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ชี้ว่า นักศึกษาไทยมีความรู้และมีทัศนคติต่อความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาในชาติอาเซียนอื่นๆ และเมื่อถามว่าคุ้นเคยกับอาเซียนแค่ไหน มีเพียง 68% ที่คุ้นเคย แต่เมื่อถามว่ามีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนหรือไม่ นักศึกษาไทยกลับตกลงมาเป็นอันดับสุดท้าย มี 27.5% เท่านั้นที่มีความรู้”

ดร.ธัญญลักษณ์ชี้ให้เห็นจุดอ่อนของนักศึกษาไทย ก่อนจะอธิบายว่า หลายคนอาจจะไม่ให้ความสำคัญกับการเปิด “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เพราะคิดว่าเดิมการไหลเวียนเหล่านี้ก็มีอยู่แล้ว แต่จริง ๆ การเปิดเสรีอย่างเป็นทางการนั้นจะยิ่งทำให้ความสัมพันธ์เข้ามาใกล้ชิดกันมากขึ้น อีกทั้งปกติทุนไทยลงทุนในภูมิภาคอาเซียนกว่า 75% เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น หากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าอัตราการส่งออกและนำเข้าในอาเซียนขยายตัวโดยตลอด และที่สำคัญยังมีศักยภาพที่จะขยายตัวได้อีก

“นี่เป็นโอกาสจากการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า การบริการ และการลงทุน เนื่องจากภูมิภาคอาเซียนมีตลาดขนาดใหญ่ ประชากรกว่า 580 ล้านคน ดึงดูดการค้าการลงทุนจากประเทศทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ อาเซียนยังมีแหล่งวัตถุดิบที่หลากหลาย และอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้ราคาวัตถุดิบถูกลง ต้นทุนผลิตสินค้าต่ำลง และขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เป็นการเพิ่มกำลังการต่อรองในเวทีการค้าโลก” ดร.ธัญญลักษณ์กล่าว อย่างไรก็ตาม โอกาสใหม่ ๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ ก็เป็นทั้งข่าวดีและข่าวร้ายต่อบัณฑิต หรือแรงงานมีฝีมือที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต

ดร.ธัญญลักษณ์กล่าวว่า ข่าวดีของแรงงาน คือ มีโอกาสในการขยายประสบการณ์การทำงาน มีโอกาสในการมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น และที่สำคัญ ทักษะฝีมือจะเป็นตัวกำหนดระดับรายได้ ขณะเดียวกัน

ข่าวร้าย คือ ความสามารถด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศอื่นในอาเซียน ในระดับที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ ทั้งนี้ ปัญหาเรื่องภาษานั้นเป็นปัญหาเก่า ๆ ที่ถูกพูดถึงเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ข้อจำกัดอื่นที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และยังไม่ถูกพูดถึงมากนัก คือ พฤตินิสัยของคนไทยที่มีมักจะขาดความกระตือรือร้น ไม่กล้าตัดสินใจ และไม่สามารถดูแลตัวเอง หรือเรียกรวม ๆ ว่า ขาดทักษะผจญภัย (adventurous skill) ที่จะไปประกอบอาชีพในต่างแดน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ทำงานเป็นทีม ตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัย

“เด็กสมัยนี้ไม่มีปัญหาเรื่องการใช้เทคโนโลยี พวกเขาเติบโตมากับการสื่อสารสมัยใหม่ที่เข้าถึงได้ง่ายและมีความรวดเร็ว ทำให้พวกเขาเป็นคนทีกล้าแสดงออก คิดเร็ว ทำเร็ว แต่มีข้อเสียคือ พุดไม่รู้เรื่อง ไม่มีความอดทน รอไม่เป็น ขาดการจัดระบบความคิด และระเบียบในการใช้ชีวิต” รองผู้อำนวยการโครงการพิเศษหลักสูตรพัฒนาแรงงาน ชี้ให้เห็นข้อด้อยของแรงงานไทยในอนาคต

ปัจจุบันประเทศไทยได้ลงนามข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักศึกษาวิชาชีพแล้ว 7 สาขา คือ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก ช่างสำรวจ ส่วนสาขาวิชาชีพอื่น ๆ จะทยอยทำข้อตกลงร่วมกันในอนาคต อาทิ สาขาวิชาชีพท่องเที่ยว ที่ทั้ง 9 ประเทศได้ลงนามข้อตกลงร่วมกันแล้ว แต่ไทยยังอยู่ในกระบวนการเตรียมความพร้อม อย่างไรก็ตาม บรรดาบัณฑิตจะนั่งนอนใจ รอคอยความช่วยเหลือจากภาครัฐแต่ฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตัวเองด้วย ทั้งนี้ จากการสำรวจจุดแข็งจุดอ่อนแรงงานไทยในทรศนช นายจ้าง พบว่า จุดแข็งของแรงงานไทยอยู่ที่ฝึกฝนได้ เรียนรู้ง่าย มีความสุภาพอ่อนน้อม และไม่ก้าวร้าว ส่วนจุดอ่อนคือ ขาดการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ ขาดทักษะที่เป็นมาตรฐาน และระเบียบในการทำงานต่ำ ในตอนท้าย ดร.ธัญลักษณ์ได้สรุป “คุณลักษณะบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในประชาคมอาเซียน” ไว้ 7 ข้อด้วยกัน ได้แก่

1. มีทักษะและความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ-ภาษาประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน
2. มีความรู้เกี่ยวกับเพื่อนบ้าน ทั้งในด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนและเรียนรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ของอาเซียน
4. พัฒนาทักษะฝีมือให้สามารถปรับตัวเข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากล
5. พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ปรับกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพรอบด้าน
7. สร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะการทำงานกับผู้คนต่างวัฒนธรรม

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และข้อเสนอทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่บัณฑิตและแรงงานทั้งหลายต้องรับฟัง หากต้องการปรับตัวให้เท่าทันกระแสการค้าเสรีเพื่อความอยู่รอด อย่าตระหนก แต่ต้องตระหนัก!

#####

ที่มา : มติชนออนไลน์

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการฟังนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 ในช่วงโมเมนต์ที่ 8-11

กรณีศึกษา : เทคนิคการฟัง (ชุดที่ 2)

หัวข้อ : โรค "ชอบคิดใหญ่ แต่ได้แค่คิด ลงมือทำไม่ได้เสียที"

โรคนี้เป็นกันมากในปัจจุบัน ก็ไม่รู้เหมือนกันนะครับว่าพวกเราไปเอาความคิดมาจากหนังสือ "คิดใหญ่ ไม่คิดเล็ก" หรือเปล่า ผมไม่ได้มีอคติกับหนังสือเล่มนี้หรอกครับ เพราะผมก็ซื้อมาอ่านเหมือนกันเมื่อหลายปีก่อน สมัยบูมๆ แต่การคิดใหญ่เพียงอย่างเดียว แล้วขาดการย่อยเป็นงานเล็กๆ เพื่อให้สามารถนำไปทำได้วันนี้เดียวกันนี้มันก็จะไม่ได้ทำสักทีนั่นเอง

กลุ่มคุณภาพ เป็นกลุ่มพนักงานหน้างาน ที่ต้องทำตามสั่ง ต้องอยู่หน้างาน วันทั้งวันจะเอาเวลาที่ไหนมาทำเรื่องใหญ่ๆได้ละ ดังนั้น ด้วยความเป็นจริงเช่นว่านี้ การแก้ไขปัญหากลุ่มควิซิจึงใช้หลักคิดใหญ่ไม่ได้ ต้องคิดและทำเรื่องเล็กๆ เท่านั้น หากคิดใหญ่ๆ ทำใหญ่ๆ ก็แปลว่า พนักงานว่างงานจัด ไม่ก็อาจจะให้ตำแหน่งซูเปอร์ไวส์เซอร์ หรือหัวหน้าแผนกไปเสียเลย เพราะงานใหญ่ๆ มันควรเป็นของกลุ่มคนดังกล่าว หากท่านใดฟังบทความตอนนี้ และเอะใจว่าทำไมจึงคิดใหญ่ไม่ได้ เอาอย่างนี้สิครับ ท่านลองทำตัวเป็นพนักงานหน้างานสักวัน ถอดหัวโขนเลยครับ ลองลงไปทำงานอย่างที่เขาทำกัน ท่านจะร้องอ้อทันทีส่วนพวกที่ยังไม่สามารถร้องอ้อก็อย่าหวังว่าจะฟังบทความของผมตอนนี้ได้เข้าใจ

หากท่านลงไปทำงานอย่างพนักงานหน้างาน ท่านจะพบทันทีเลยครับว่า "เวลาฉีแทบจะไม่มี" เพราะอะไรนะหรือ เพราะเราใช้หลัก Time Study ไรครับ จะทำอย่างไรให้พนักงานทำงานในเวลาเท่านั้นเท่านี้ ได้ก็ขึ้นก็อัน แล้วจะเอาเวลาที่ไหนไปทำงานปรับปรุงครับ เพราะตอนทำ Time Study นะ ไม่ได้คิดเวลาในการปรับปรุงงานใส่ลงไปด้วยนี่นา อย่าว่าแต่เรื่องใหญ่ๆเลยครับ เรื่องเล็กๆ ก็ยากมากอยู่แล้ว บางโรงงานนะครับเป็นโรงงานผลิตอาหาร มีพนักงานอายุรุ่นป้ายืนอยู่ท้ายเครื่องปอกเปลือก คอยคิดว่าเครื่องปอกออกมาดีหรือไม่ ดีก็ปล่อยไป ไม่ดีก็จับโยนไปยังสายพานป้อนกลับ แล้วไอ้ที่ปอกออกมาเนะ ออกมาทีละชิ้น ทีละลูกชะที่ไหน มาที่เป็นสิบๆ สายพานวิ่งเร็วปืด มีอึ้งเป็นลิงเลยครับ เข้าๆ นะพอมิแรงโยน บ่าๆ เข้า โยนไม่ถึงโยนเกินไปบ้าง ขาดไปบ้าง เพราะเริ่มเมื่อยล้า ควบคุมระยะไม่ได้ แบบนี้จะเอาเวลาที่ไหนมาปรับปรุงงาน ถ้าบริหารแบบนี้หัวหน้าที่ชอบนั่งโต๊ะท่านเองนั่นแหละครับที่ต้องลงมาปรับปรุงงานแล้วละ

สมัยผมเป็นที่ปรึกษาใหม่ๆ ไม่ซึ้งกับคำว่าทำเรื่องเล็กๆ เลยครับ รู้สึกเหมือนไม่ได้อะไรเป็นกอบเป็นกำ เลยชอบทำเรื่องใหญ่ๆ คิดว่าทำหายดี แต่จนแล้วจนรอด กว่าจะจบสักเรื่อง โอย เป็นปีครับ หากความคืบหน้าไม่ค่อยได้เลย ก็คิดมาตลอดว่าต้องมีวิธีที่ดีกว่านี้ และเริ่มมาซึ่งตอนอาจารย์โทษาว่า มาสอนไคเซ็น ท่านมักบอกเสมอครับว่า "จะกินช้างให้กินทีละคำ" และผมได้นำไปใช้ในการให้คำปรึกษา ก็พบความจริงว่า ไคเซ็นที่สามารถปฏิบัติวันนี้เดียวกันนี้เท่าที่พนักงานมีเวลานั้นเป็นไคเซ็นที่เกิดกับเรื่องเล็กๆเท่านั้น

เชื่อเถอะครับ อย่าหลงอยู่กับเรื่องใหญ่ๆเลย แต่จงย่อให้เล็กลง แล้วลงมือไปที่ละเรื่องๆ ท่านจะเข้าใจความสำเร็จได้ เว้นแต่ท่านไม่มีงานยุ่ง มีเวลาว่างมาก ท่านค่อยทำเรื่องใหญ่ๆ

#####

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการฟังนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 ในชั่วโมงที่ 8-11

กรณีศึกษา : เทคนิคการอ่าน (ชุดที่ 1)

หัวข้อ : ปัญหาการทำงานที่เด็กจบใหม่อาจต้องเจอ

ทุก ๆ ปีจะมีเด็กจบใหม่จากรั้วการศึกษาต่าง ๆ จากหลากหลายสาขา คณะ และวิชาชีพ ออกสู่โลกกว้างเพื่อหางานตามความถนัดและความรู้ที่ตนสำเร็จการศึกษามาจำนวนนับไม่ถ้วน หากคุณเป็นคนหนึ่งที่เพิ่งจบการศึกษามา และกำลังหางาน หรือเพิ่งจะได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน นอกจากความตื่นเต้นดีใจที่ได้งานที่ตนต้องการแล้ว สิ่งหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้คือ คุณจะต้องเจอกับปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานที่จะแตกต่างกับปัญหาที่คุณประสบพบเจอในขณะที่เรียนหนังสืออยู่อย่างสิ้นเชิง เพื่อเป็นการเตรียมตัวคุณให้พร้อมก่อนก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงาน เรามาดูกันว่าปัญหาการทำงานที่เด็กจบใหม่อาจต้องเจอ และวิธีรับมือกับปัญหาเหล่านี้มีอะไรบ้าง

ปัญหาแรกที่เด็กใหม่ทุกคนต้องเจออย่างแน่นอนคือ การปรับตัวในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร เจ้านาย เพื่อนร่วมงาน ลักษณะเนื้องานที่ทำ และสถานที่ทำงาน ฟังระลึกไว้เสมอว่าที่ทำงานไม่ใช่รั้วโรงเรียน ความเคร่งครัด กฎระเบียบและวิธีปฏิบัติตัวต่าง ๆ จะมีมากกว่าและจริงจังกว่า สิ่งแวดล้อมรอบตัวจะต่างออกไป เราอยากให้คุณยังคงความเป็นตัวของตัวเอง แต่ให้ฝึกฟัง ฝึกสังเกต และฝึกดูให้มากกว่าสังคมที่ทำงานเขาปฏิบัติตัวกันอย่างไร พยายามเรียนรู้ให้มาก เพื่อที่คุณจะได้ปรับตัวและปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องเหมาะสมและรวดเร็วในที่ทำงานค่ะ

สมัยที่ยังเป็นนักเรียนนักศึกษา คุณต้องมีระเบียบวินัยในระดับหนึ่ง แต่เมื่อคุณได้มาทำงานเต็มตัวแล้ว ระเบียบวินัยในการทำงาน ทั้งความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การฝึกบริหารเวลาในการทำงาน ย่อมต้องมีเพิ่มมากขึ้นตามวุฒิภาวะ เมื่อเริ่มเข้าทำงาน ความมีวินัยของคุณจะทำให้คุณปรับตัวเข้าสู่โหมดทำงานได้เร็วขึ้น ได้รับความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจในระดับต้นๆ จากเพื่อนร่วมงานและเจ้านาย เป็นการป้องกันปัญหาอื่น ๆ ที่อาจจะตามมาจากการทำงานได้ดีอีกด้วย

ปัญหาหนึ่งที่พบได้จากเด็กจบใหม่ที่เพิ่งเข้าทำงานได้ไม่นานคือยังไม่รู้ว่าเป้าหมายในการเข้ามาทำงานของตนคืออะไร เป็นโชคดีที่หลายคนได้ทำงานในสิ่งที่ตนรัก ใฝ่ฝันและจบการศึกษามา แต่ก็มีอีกมากที่ทำงานและทำงานเพียงเพื่อเงิน กระแสนิยม หรือทำตามเพื่อน เมื่อคนเหล่านี้ได้ทำงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยที่ไม่มีเป้าหมายว่าอยากจะเติบโตในสายงานนี้ สร้างประโยชน์ให้ตนเองและ

สังคมจากงานที่ทำแล้ว ลักษณะในการทำงานก็จะเป็นการทำงานให้จบไปวัน ๆ ไม่มี passion และทำให้ผลงานของตนและทีมเวิร์คไม่ดี สร้างความเสียหายให้กับองค์กรได้ ฉะนั้นก่อนสมัครงานใด ๆ คุณควรคิดใคร่ครวญถึงเป้าหมายในการทำงานของคุณให้ชัดเจน และมุ่งมั่นทำตามเป้าหมายนั้นเพื่อประโยชน์และความสำเร็จในระยะยาว

เด็กจบใหม่มักถูกปรามาสว่าเป็นเด็กเหยียบซีโก้ไม่ฝ่อ หนักไม่เอาเบาไม่สู้ เพราะวุฒิภาวะและความอดทนของเด็กกลุ่มนี้ยังมีน้อย เป็นช่วงที่ชีวิตเปลี่ยนแปลงจากความเป็นวัยรุ่น ก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ วัยทำงานเต็มตัว เพราะฉะนั้นเมื่อไปเจอสังคมใหม่ ๆ ที่ทำงาน เด็กกลุ่มนี้อาจได้รับความกดดัน คิดว่างานที่ทำไม่เหมือนกับที่คาดหวังตอนจบใหม่ ๆ ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย และตัดสินใจเปลี่ยนงานได้ง่าย ๆ เพราะคิดว่า ตัวเองยังสด ใหม่ ยังมีกำลังวังชา หางานที่ไหน เมื่อไหร่ก็ได้ กลายเป็นคนเลือกงาน และคนไม่สู้งานไป เราอยากให้คุณมีความอดทนให้มาก ๆ นึกอยู่เสมอว่าการปรับตัวในทุกที่ทุกสถานการณ์ต้องใช้เวลาทั้งนั้น พยายามคิดในแง่บวกและคิดว่าเราจะได้เรียนรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์หากเราอดทนกับการทำงานที่แรกได้มากพอ

ในสังคมที่ทำงานคุณจะได้เจอกับผู้คนหลากหลายทั้งวัย สถานะ ตำแหน่ง ไม่เหมือนสมัยเรียน ที่มีแต่อาจารย์ เพื่อน รุ่นพี่ และรุ่นน้อง แน่แน่นอนว่าเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้ที่มีความแตกต่างทั้งวัยวุฒิ และคุณวุฒิเช่นนี้ เด็กจบใหม่อาจปฏิบัติตัวกับเจ้านาย หรือเพื่อนร่วมงานที่อาวุโสกว่าไม่ถูกต้อง เนื่องด้วยประสบการณ์และช่องว่างระหว่างวัยที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น เมื่อเริ่มต้นทำงาน คุณควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติ และให้ความเคารพกับเพื่อนรุ่นพี่ที่อาวุโสกว่า แต่เมื่อเกิดความขัดแย้งในการทำงาน คุณควรแสดงความคิดเห็นของคุณอย่างชัดเจนด้วยความละมุนละม่อม ไม่ก้าวร้าวหรือทำตัวแรง ๆ ไม่น่ารัก เพื่อลดความกระทบกระทั่ง และสร้างความสัมพันธ์อันดีในที่ทำงาน

เด็กจบใหม่โดยทั่วไปยังมีขีดความสามารถจำกัด และประสบการณ์ยังไม่มากพอ จึงอาจทำให้เกิดปัญหาในที่ทำงานได้ คุณควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และหมั่นฝึกฝนทักษะที่ต้องใช้ในสายงานของคุณอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และเพิ่มความสามารถของตนเองในการทำงาน และสุดท้ายเรื่องของการอดออมเมื่อได้เงินเดือนเป็นครั้งแรกในชีวิต อาจมีเด็กจบใหม่หลายคนที่หลงระเริงกับเงินที่หามา และใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย เราอยากให้คุณประหยัด อดออม ถ้าเป็นไปได้ให้เรียนรู้การบริหารจัดการเงินเดือนให้ดี เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องเงินที่ได้มาจากการทำงาน

#####

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการอ่านนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 ในชั่วโมงที่ 16-19

กรณีศึกษา : เทคนิคการอ่าน (ชุดที่ 2)

หัวข้อ : ปัญหาเด็กจบใหม่ว่างงานเป็นเพราะอะไร

ในปัจจุบันประเทศไทย กำลังประสบปัญหาการว่างงาน ทั้งนี้ นอกเหนือจากปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวที่ส่งผลต่อการว่างงานแล้ว ยังมีปัจจัยภายในจากตัวนักศึกษาที่จบใหม่เองด้วย ซึ่งเหตุผลที่ทำให้พวกเขาเหล่านี้ยังคงว่างงานอยู่เป็น เพราะไม่ศึกษาความต้องการของตลาดแต่ละช่วงเวลา ตลาดแรงงานต่างก็ต้องการคนทำงานที่แตกต่างกัน อย่างในปัจจุบันงานที่ตลาดแรงงานต้องการเป็นพิเศษ เห็นจะเป็นงานจำพวกออนไลน์ เช่น งานการตลาดออนไลน์ เพราะฉะนั้นนักศึกษาจบใหม่ที่กำลังมองหางาน ควรศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานก่อนสมัครงาน จะสามารถทำมีโอกาสในการได้งานมากขึ้น นักศึกษาจบใหม่ที่ตอนเรียน ไม่รู้ว่าตัวเองชอบอะไร หรืออยากทำงานอะไร ทำให้ไม่รู้จะเลือกเรียนคณะไหน จึงเลือกเรียนตามกระแส พอเรียนจบจึงไม่รู้จะทำงานอะไร ดังนั้นนักศึกษาจบใหม่อย่าปล่อยให้เวลาผ่านไปเปล่า ๆ อีกเลย ควรรีบค้นหาตัวเองให้เจอว่าตัวเองชอบหรือสนใจงานอะไรบ้าง โดยดูความต้องการของตลาดแรงงานด้วย และจะมีโอกาสได้งานทำมากขึ้น การเลือกงานและองค์กรตามที่ตนต้องการมากขึ้น ถ้าเลือกได้คนทำงานทุกคนต่างก็ต้องการทำงานที่ตัวเองปรารถนา ในองค์กรที่ตัวเองใฝ่ฝัน แต่นักศึกษาจบใหม่ต้องเข้าใจว่าในความเป็นจริงแล้ว โลกการทำงานมันไม่ได้มีอะไรเหมือนในฝัน การที่คุณจะสามารถทำงานที่ต้องการ หรือทำงานในองค์กรปรารถนาได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเอง ถ้าความสามารถ หรือคุณสมบัติไม่ตรงกับความต้องการขององค์กร การที่จะได้งานตามความต้องการของเรา ก็จะยาก

มีทักษะไม่ตรงกับตำแหน่งงานที่สนใจ ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เลือกเรียนตามกระแส จะประสบกับปัญหานี้ เพราะตอนเลือกเรียน ยังไม่รู้ว่าตัวเองต้องการอะไร หรืออยากทำอาชีพไหน พอเรียนจบกลับไปเลือกสมัครงานตามตำแหน่งงานที่สนใจ มากกว่าเลือกสมัครงานตามสายงานที่เรียนมา ทำให้โอกาสที่จะได้ทำงานมีน้อย ดังนั้นนักศึกษาจบใหม่ที่กำลังหางาน ควรเลือกสมัครงานตามสายงานที่ตัวเองเรียนมา จะมีโอกาสได้งานมากกว่า ส่วนการขาดการเตรียมตัวที่ดี ก็ถือเป็นปัญหาของนักศึกษาจบใหม่ในยุคนี้ไม่น้อย เพราะคิดแค่ว่าสมัครงานให้ผ่าน ๆ ไปเท่านั้น สัมภาษณ์แค่นิดหน่อยก็ได้งานแล้ว แต่ในความเป็นจริงควรต้องมีการเตรียมตัวที่ดีตั้งแต่การเตรียมเอกสารที่จำเป็นให้ครบถ้วนในการสมัครงาน การศึกษาข้อมูลบริษัทที่จะไปสมัครงานว่าทำธุรกิจประเภทไหน กลุ่มลูกค้าเป็นใคร สมัครงานในตำแหน่งอะไร มีหน้าที่คร่าว ๆ อะไรบ้าง รวมไปถึงการเตรียมตัวสัมภาษณ์งานที่ดีคือ แต่งตัวให้เรียบร้อย สุภาพ เตรียมการตอบสัมภาษณ์ล่วงหน้า ซึ่งนักศึกษาจบใหม่หลายคนไม่ผ่านการสัมภาษณ์งาน เพราะขาดการเตรียมตัวที่ดี

###

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการอ่านนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 ในช่วงเวลาที่ 16-19

ผลที่ได้รับหลังจากผ่านโปรแกรมการฝึกอบรม

หลังจากที่ได้ทดลองโปรแกรมการฝึกอบรม สามารถสรุปผลการทดลองได้ดังนี้

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์

ของนักศึกษาสาขาานิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กับ หลังฝึกอบรมในภาพรวม

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)							
ด้านความคิดวิเคราะห์	3.49	.49	มาก	4.76	.38	มากที่สุด	19.157
ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.39	.50	ปานกลาง	4.68	.51	มากที่สุด	14.817
ด้านความสร้างผลผลิต	3.43	.44	มาก	4.71	.50	มากที่สุด	17.187
ด้านความรับผิดชอบ	3.39	.45	ปานกลาง	4.74	.35	มากที่สุด	18.748
ภาพรวม	3.42	.44	มาก	4.72	.41	มากที่สุด	28.559

จากตาราง 27 พบว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขาานิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม ก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.72 มีผลต่างเพิ่มขึ้น 1.30

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ หลังฝึกอบรมในด้าน ความคิดวิเคราะห์

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันมีแนวคิด และ มุมมองในสังคม ครบทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม ประชากร การศึกษา บ้านเทิง ฯลฯ	3.67	.59	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	7.289
ฉันเข้าใจในประเด็นของเรื่องราว ต่าง ๆ อย่างชัดเจนทุกครั้ง	3.89	.58	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	4.794
ฉันมีความสามารถในการเข้าใจ เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุและ ผลเสมอ	3.67	.59	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	7.289
ฉันสามารถประมวลผล สรุปผล และเชื่อมโยงความคิดสร้าง ความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่างๆ ได้ ดี	3.50	.71	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	6.560
ฉันมักตั้งคำถามกับตัวเองในเรื่อง ต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.67	.69	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	7.289
ฉันสามารถแยกแยะความสัมพันธ์ ของข้อเท็จจริง - ทศนคติ - ความ คิดเห็น ในทุกเรื่องได้	3.61	.70	มาก	4.89	.32	มากที่สุด	6.252
ฉันรู้จักวิธีการนำประโยชน์จาก เรื่อง ๆ หนึ่ง / เหตุการณ์หนึ่ง / สิ่งหนึ่งไปใช้อยู่เสมอ	3.22	.81	ปาน กลาง	4.89	.32	มากที่สุด	7.938
ฉันสามารถหาคำนิยามของสิ่ง ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน หาความ	3.11	.76	ปาน กลาง	4.78	.43	มากที่สุด	7.929

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพียอร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
เหมือน ความต่าง อย่างมีเหตุผล โดยมีทฤษฎี/ความรู้อ้างอิง							
ฉันสามารถกำหนดกรอบ แนวความคิด / จัดหมวดหมู่ของ เรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.39	.85	ปาน กลาง	4.67	.49	มาก ที่สุด	5.045
ฉันมีความสามารถในการสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ได้แก่ ฟัง อ่าน เขียน พูด	3.33	.84	ปาน กลาง	4.67	.49	มาก ที่สุด	5.103
ฉันสามารถต่อยอดความคิดจาก เรื่องใดเรื่องหนึ่งได้เป็นอย่างดี	3.56	.62	มาก	4.67	.49	มาก ที่สุด	6.510
ฉันมีความสามารถในการสรุป ความเรื่องราวต่างๆ ได้ดี	3.39	.61	ปาน กลาง	4.67	.49	มาก ที่สุด	5.045
ในการทำเรื่องใด ๆ ก็ตาม ฉัน จะต้องรู้วัตถุประสงค์ / จุดมุ่งหมายในสิ่งที่จะทำก่อน เสมอ	3.22	.65	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	6.560
ฉันสามารถหาข้อโต้แย้ง ในสิ่งที่ฉัน เห็นต่างจากผู้อื่นได้	3.56	.62	มาก	4.78	.43	มาก ที่สุด	6.221
ฉันเป็นคนมีความคิดละเอียด รอบคอบ และแยกแยะ	3.56	.78	มาก	4.83	.38	มาก ที่สุด	7.890
ภาพรวม	3.49	.49	มาก	4.76	.38	มาก ที่สุด	5.684

จากตาราง 28 พบว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ ของนักศึกษานิเทศ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างในด้านความคิดวิเคราะห์ ก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.49 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.76 มีผลต่างเพิ่มขึ้น 1.27

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขาานิตศศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ หลังฝึกอบรม ในด้านความคิดสร้างสรรค์

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันมีความคิด / มุมมองใหม่ ๆ อยู่ เสมอสำหรับเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว	3.56	.62	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	6.221
ฉันมีแนวคิด และ รูปแบบการคิดที่ ไม่เหมือนใคร / ไม่ซ้ำกับสิ่งที่มีอยู่ เดิม	3.67	.49	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	7.289
ฉันสามารถต่อยอดความคิดจาก เรื่องเดิม ๆ ไปสู่สิ่งที่มีประโยชน์ มากขึ้นได้	3.56	.78	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	6.506
ฉันมีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่ง ใหม่ ๆ / นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ เสมอ	3.39	.78	ปาน กลาง	4.78	.43	มากที่สุด	8.938
ฉันมักนำแนวคิดใหม่ๆ ที่สร้างขึ้น ไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริงได้	3.33	.69	ปาน กลาง	4.78	.43	มากที่สุด	8.458
สิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดขึ้นมา ตั้งอยู่บน รากฐานของเกณฑ์ / มาตรฐานที่ สังคมยอมรับเสมอ	3.44	.70	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	4.597
ฉันมักมองหาสิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตอยู่ เสมอ	3.06	.80	ปาน กลาง	4.78	.43	มากที่สุด	9.084
ฉันมักสังเกตเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว	3.17	.71	ปาน กลาง	4.72	.46	มากที่สุด	9.987
ฉันชอบมีคำถามในทุก ๆ เรื่อง	3.22	.73	ปาน กลาง	4.56	.70	มากที่สุด	3.865

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะชีวิต (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันคิดไม่เหมือนคนอื่นอยู่เสมอ	3.28	.96	ปาน กลาง	4.56	.70	มาก ที่สุด	4.665
ฉันมีความกล้าเสี่ยงในเรื่องการ ทำงาน หากพบว่ามีเหตุผล เพียงพอ	3.17	.79	ปาน กลาง	4.61	.70	มาก ที่สุด	8.021
ฉันมักเสนอทางเลือกใหม่ / วิธีการ ใหม่ ให้กับตนเองและผู้อื่น	3.39	.78	ปาน กลาง	4.56	.70	มาก ที่สุด	4.290
ฉันมักยอมรับความคิดเห็น / ทัศนคติของผู้อื่นอยู่เสมอ	3.39	.70	ปาน กลาง	4.56	.78	มาก ที่สุด	4.290
ฉันมีทักษะในการสื่อสารสิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดได้ ให้ผู้อื่นเข้าใจ	3.61	.61	มาก	4.61	.78	มาก ที่สุด	4.203
ฉันมีแรงบันดาลใจอยู่เสมอในการ ดำเนินชีวิต และกระทำสิ่งใด ๆ ก็ ตาม	3.50	.71	มาก	4.67	.69	มาก ที่สุด	5.730
ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ฉันมัก เป็นหัวหน้า / ผู้นำโครงการอยู่ เสมอ	3.44	.62	มาก	4.67	.69	มาก ที่สุด	4.011
ภาพรวม	3.39	.50	ปาน กลาง	4.68	.51	มาก ที่สุด	14.720

จากตาราง 29 พบว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะชีวิตของนักศึกษาสาขาวิชา
ศาสตรมหาวิทาลัยกลุ่มตัวอย่างในด้านความคิดสร้างสรรค์ ก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.68 มีผลต่างเพิ่มขึ้น 1.29

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ หลังฝึกอบรม ในด้าน ความสร้างผลผลิต

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันเห็นความสำคัญของสิ่งใหม่ๆ เสมอ	3.50	.62	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	6.560
ฉันมีวิธีการในสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ออกมาเสมอ	3.56	.78	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	6.221
ฉันให้ความสำคัญกับคุณค่าของ ผลงาน	3.39	.70	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	8.938
ฉันให้ความสำคัญกับตนเอง และ เคารพความคิดของตนเองเสมอ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมา เป็นที่ประจักษ์	3.56	.70	มาก	4.61	.78	มากที่สุด	6.106
ฉันสามารถวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ / รู้ที่มา ที่ไป / จับประเด็นได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งสามารถถ่ายทอด / ผลิตผลงานจากการวิเคราะห์นั้น ๆ ออกมาได้	3.33	.59	ปาน กลาง	4.61	.78	มากที่สุด	5.003
ฉันมีวินัย และรับผิดชอบในการ ทำงานอย่างสม่ำเสมอในการสร้าง ผลผลิตต่าง ๆ ด้วยตนเอง อาทิ รายงาน , ผลงาน , โครงการต่าง ๆ ฯลฯ	3.44	.70	มาก	4.61	.78	มากที่สุด	5.911

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันมีความอดทน อดกลั้นในเรื่อง ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในการ สร้างสรรค์ผลงานให้ออกมาสำเร็จ ลุล่วง	3.33	.59	ปาน กลาง	4.72	.67	มาก ที่สุด	7.089
ฉันมีความสามารถในการบริหาร จัดการอารมณ์ตนเองในการทำงาน เพื่อสร้างผลผลิต / ผลิตชิ้นงานใด ๆ ให้สำเร็จ	3.44	.70	มาก	4.72	.57	มาก ที่สุด	7.911
ในการสร้างผลผลิตใหม่ ๆ ฉันชอบ ที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนา ตนเอง และปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอ	3.61	.85	มาก	4.83	.38	มาก ที่สุด	6.101
ฉันเป็นคนให้ความสำคัญกับทุก ด้านของชีวิตเท่า ๆ กัน จึงมี ความสามารถในการผลิตผลงานที่ ดีออกมาเสมอ	3.22	.65	ปาน กลาง	4.67	.59	มาก ที่สุด	4.895
ฉันชอบมีความคิดต่อเรื่องในเรื่อง ๆ หนึ่งอยู่เสมอ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการผลิตงานต่าง ๆ	3.22	.88	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	6.560
ฉันเป็นคนมุ่งมั่นในการทำเรื่องใด ๆ ก็ ตาม ไม่ว่าจะ เป็น กิจกรรม / โครงการ / ผลงาน ให้สำเร็จลุล่วงทุกครั้ง	3.33	.84	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	7.089
ฉันมีความสามารถในการบริหาร จัดการปฏิบัติงานต่างๆและติดตาม งานให้บรรลุเป้าหมายทุกครั้ง	3.56	.78	มาก	4.72	.46	มาก ที่สุด	6.506

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันมักเป็นผู้นำ / หัวหน้าใน กิจกรรมต่างๆ	3.44	.70	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	7.911
ฉันมีทัศนคติด้านบวกในการ ทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเสมอ	3.44	.92	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	7.911
ภาพรวม	3.43	.44	มาก	4.71	.50	มากที่สุด	17.143

จากตาราง 30 พบว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาศาสนาพิเศษ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างในด้านความสร้างผลผลิต ก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.71 มีผลต่างเพิ่มขึ้น 1.28

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์
ของนักศึกษาศาสนาพิเศษศาสตร์มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ หลังฝึกอบรม ในด้าน
ความรับผิดชอบ

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
การกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตาม ฉันมัก นึกถึงประโยชน์ของสังคมและ ประเทศชาติก่อนเสมอ	3.33	.59	ปาน กลาง	4.67	.49	มากที่สุด	5.103
ฉันมักช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ โดย ไม่หวังผลตอบแทน	3.33	.59	ปาน กลาง	4.72	.46	มากที่สุด	7.089
ฉันเชื่อว่าคนดีต้องอยู่บนรากฐาน ของคุณธรรม และจริยธรรม	3.56	.51	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	6.506

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะชีวิต (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันเชื่อว่าการอบรม เลี้ยงดู ที่ แตกต่างกัน ทำให้คนมีความ รับผิดชอบต่างกัน	3.39	.70	ปาน กลาง	4.78	.43	มาก ที่สุด	8.938
ฉันมักเคารพความคิดผู้อื่น / ส่วนรวมอยู่เสมอ	3.44	.70	มาก	4.67	.49	มาก ที่สุด	4.011
ฉันเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม และ มาตรฐานสากลอยู่เสมอ	3.61	.61	มาก	4.72	.46	มาก ที่สุด	6.052
ฉันรับบทบาท หน้าที่ต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม	3.39	.70	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	8.636
ฉันเป็นคนรักษาคำมั่นสัญญา	3.39	.61	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	8.636
ฉันยอมรับผลการกระทำของ ตนเองในทุกเรื่อง	3.44	.62	มาก	4.72	.46	มาก ที่สุด	7.911
ฉันมีความอดทน มุ่งมั่น กระทำสิ่ง ต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย เสมอ	3.33	.69	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	7.089
ฉันมักกระทำเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็ม กำลังความสามารถ	3.17	.71	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	9.987
ฉันมีการประเมินคุณค่าของตนเอง อยู่เสมอ	3.44	.78	มาก	4.72	.46	มาก ที่สุด	7.911
ฉันชอบพัฒนาตนเองให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอในทุก ๆ ด้าน	3.39	.78	ปาน กลาง	4.83	.38	มาก ที่สุด	9.238
ฉันเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็น อย่างดี	3.33	.77	ปาน กลาง	4.72	.46	มาก ที่สุด	7.089

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะด้าน ทักษะชีวิต (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันมีความเชื่อในการเป็นคนดี เชื่อมั่นในการทำดี เชื่อในศีลธรรม	3.44	.70	มาก	4.89	.32	มากที่สุด	8.400
ฉันมีความพร้อม และกล้าเผชิญกับ ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นใน อนาคต	3.50	.71	มาก	4.83	.38	มากที่สุด	6.460
ฉันมักเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ในเรื่องราวต่างๆ	3.28	.67	ปาน กลาง	4.72	.57	มากที่สุด	5.353
ฉันเป็นคนชอบติดตามงานในความ รับผิดชอบอยู่เสมอ	3.28	.75	ปาน กลาง	4.78	.55	มากที่สุด	5.835
ภาพรวม	3.39	.45	ปาน กลาง	4.74	.35	มากที่สุด	18.748

จากตาราง 31 พบว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะชีวิต ของนักศึกษาสาขา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างในด้านความรับผิดชอบ ก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.74 มีผลต่างเพิ่มขึ้น 1.35

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาศาขานิตศศตรมมหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างก่อนฝึกอบรม กลับ หลังฝึกอบรม ในการตรวจเช็ค

รายการตรวจสอบการรับรู้ การรับรู้คุณลักษณะ ด้านทักษะซีซีพีอาร์ (n=18)	ก่อนฝึกอบรม			หลังฝึกอบรม			t
	\bar{x}	SD		\bar{x}	SD	ระดับ	
ฉันเป็นคนมีความคิดวิเคราะห์ เรื่องราวต่างๆได้ดี	3.44	.62	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	4.597
ฉันเป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.56	.51	มาก	4.67	.59	มากที่สุด	6.510
ฉันเป็นคนที่ชอบสร้างสรรค์ ผลงาน / ผลผลิตใหม่ ๆ ออกมา เสมอ	3.78	.55	มาก	4.72	.46	มากที่สุด	4.030
ฉันเป็นคนมีความรับผิดชอบ	3.56	.70	มาก	4.78	.43	มากที่สุด	6.201
ภาพรวม	3.58	.50	มาก	4.74	.45	มากที่สุด	10.021

จากตาราง 32 พบว่าการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาศาขานิตศศตรม มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างในการตรวจเช็ค ก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 หลังฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.74 มีผลต่างเพิ่มขึ้น 1.16

ส่วนที่ 2 วัดระดับคุณภาพงานของนักศึกษาหลังจากผ่านการเรียนรู้จากโปรแกรมการฝึกอบรม
ตารางที่ 33 วัดระดับความรู้ ความเข้าใจในทักษะซีซีพีอาร์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
ความเข้าใจความหมายของทักษะซีซีพีอาร์	9	5	4	4
ความตระหนักในสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์	9	5	4	4
N = 18				

จากตารางที่ 33 พบว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในความหมายของทักษะซีซีพีอาร์ และมีความตระหนักในสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์ อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 50 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 27.7 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 22.2

ตารางที่ 34 วัดระดับความคิดวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
การส่งงานตามกำหนด	8	7	3	3
รูปแบบในการนำเสนอ	9	7	2	2
ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ	8	8	2	2
N = 18				

จากตารางที่ 34 พบว่านักศึกษามีการนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงและวิเคราะห์ตนเองด้านสายอาชีพการทำงานนิเทศศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 42.6 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 40.7 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 12.9

ตารางที่ 35 วัดระดับการคิดวิเคราะห์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
การส่งงานตามกำหนด		15	2	1
ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์		9	7	2
ความสามารถในการสรุปความจากการวิเคราะห์		8	8	2
N = 18				

จากตารางที่ 35 พบว่านักศึกษามีทักษะด้านฟัง อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 59.2 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 31.4 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 9.25

ตารางที่ 36 วัดระดับความสามารถในการผลิตผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
การส่งงานตามกำหนด		13	2	3
ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำผลงาน		13	2	3
ความสามารถในการผลิตผลงาน		12	2	3
N = 18				

จากตารางที่ 36 พบว่านักศึกษามีทักษะด้านการพูด อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 70.37 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 12.96 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 16.9

ตารางที่ 37 วัดระดับการคิดวิเคราะห์ และการมีความรับผิดชอบ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1				
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง	
การส่งงานตามกำหนด			8	7	3
ความครบถ้วน ตรงประเด็นของเนื้อหา			8	7	3
ความสามารถในการเพิ่มข้อเสนอแนะส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือชี้แนะแนวทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ได้			8	7	3
N = 18					

จากตารางที่ 37 พบว่านักศึกษามีทักษะด้านการอ่าน อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 44.4 อันดับที่สอง อยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 38.8 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 16.6

ตารางที่ 38 วัดระดับความคิดสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1				
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง	
การส่งงานตามกำหนด			9	5	4
ความครบถ้วนและเป็นประโยชน์ของเนื้อหา			9	5	4
ความสามารถในการสร้างสรรค์งานให้มีความน่าสนใจ			9	5	4
N = 18					

จากตารางที่ 38 พบว่านักศึกษามีทักษะด้านการเขียน อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 50 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 27.7 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 22.2

ตารางที่ 39 วัดระดับความคิดสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
การส่งงานตามกำหนด			7	4
ความครบถ้วนและเป็นประโยชน์ของเนื้อหา			7	4
ความสามารถในการสร้างสรรค์งานให้มีความน่าสนใจ			8	2
ความสวยงาม			8	4
N = 18				

จากตารางที่ 39 พบว่านักศึกษามีการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาจริงด้านบุคคลแบบอย่าง(ไอดอล) อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 41.6 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 40.2และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 20.8

ตารางที่ 40 วัดระดับการมีความรับผิดชอบ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
การสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม			7	5
การส่งงานตามกำหนด			7	5
ความครบถ้วนและเป็นประโยชน์ของเนื้อหา			8	3
ความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราว ความเปลี่ยนแปลง ด้านความรับผิดชอบ			8	3
N = 18				

จากตารางที่ 40 พบว่านักศึกษามีการร่วมกิจกรรมจิตอาสา อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 41.6 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 38.8 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 22.2

ตารางที่ 41 วัดระดับการมีความรับผิดชอบ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมินหน่วยที่ 1			
	4 = ดีมาก	3 = ดี	2 = พอใช้	1 = ต้องปรับปรุง
การสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม		8	8	2
การส่งงานตามกำหนด		8	8	2
ความครบถ้วนและเป็นประโยชน์ของเนื้อหา		7	6	5
ความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราว ความเปลี่ยนแปลง ด้านความรับผิดชอบ		8	5	5
N = 18				

จากตารางที่ 5.14 พบว่านักศึกษามีการร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรม อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 43.0 อันดับที่สองอยู่ในเกณฑ์พอใช้คิดเป็นร้อยละ 37.5 และอันดับสาม อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 19.4

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพียอร์) ของนักศึกษานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย 3) เพื่อพัฒนาทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 การพัฒนาทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยชุดโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านคุณลักษณะการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะด้านการรับรู้ซีซีพียอร์ และด้านการพัฒนานิสิตจำนวน 3-5 คนโดยเลือกแบบเจาะจงจากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่ และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จากนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาจำนวน 9 แห่ง จากทั้งหมด 71 แห่งโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage Random Sampling) จากขนาดของสถาบันที่แบ่งออกเป็น 3 ขนาดได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก จากนั้นใช้วิธีเลือกสถาบันที่เป็นที่นิยมของนักศึกษาในแต่ละขนาด ในทุกชั้นปี จำนวน 383 คน คิดเป็น 4.25% ของจำนวนนักศึกษารวมประมาณ 9,000 คน จาก 9 สถาบัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ทาโร ยามาเน่ Yamane, 1973)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจากสถาบันอุดมศึกษา 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 3 แห่ง รวมจำนวน 9 แห่ง ในแต่ละแห่งจะสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาวิทยาศาสตร์ 2 คนรวมเป็นจำนวนผู้สัมภาษณ์ 36 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

สร้างโปรแกรมการฝึกอบรม โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาเอกชนในประเทศไทย และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบชุดโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีของผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 10 คน และทำการทดลองใช้จริงกับนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 แห่ง โดยโปรแกรมดังกล่าวใช้เวลาในการสอนไม่น้อยกว่า 32 ชม. หรือประมาณ 8 สัปดาห์ และทำการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการทดลองใช้ชุดโปรแกรมดังกล่าว เพื่อพัฒนาให้สามารถปรับใช้ได้กับนักศึกษาทุกสถาบัน

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1. คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขาานิเทศศาสตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

1.1 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ คุณลักษณะด้านการรับรู้ซีซีพีอาร์ และด้านการพัฒนานิสิต จำนวน 5 คนโดยเลือกแบบเจาะจงจาก ผลงานที่ได้มีการเผยแพร่ และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้าน การรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ พบว่าการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การ สร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบนั้นควรสร้างการรับรู้และพัฒนาผ่านปัจจัย 4 ประการได้แก่

1. ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ได้แก่ นโยบายการบริหารสถาบัน ทิศนคติด้านการพัฒนาเยาวชนรุ่น ใหม่
2. ผู้สอน ได้แก่ ค่านิยมของผู้สอน วิธีการสอน
3. ผู้เรียน ได้แก่ ฐานะ พื้นฐานประสบการณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ / ทศนคติที่มีต่อการเรียน ชั้นหรือระดับที่ศึกษา
4. สภาพแวดล้อม ได้แก่ ขนาด การจัดสถานที่การเรียนการสอน กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน กิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวัน และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะซีซีพีอาร์จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านนิเทศศาสตร และผู้ประกอบการด้านสื่อสารมวลชน รวมถึงนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญด้านการ พัฒนานักศึกษา พบว่า ปัจจัยทั้งสี่ประการข้างต้นล้วนมีผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนานักศึกษาในด้าน ทักษะซีซีพีอาร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 2 ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญสูงสุดคือ ผู้สอน ผ่านปัจจัยย่อยคือ วิธีการสอน และผู้เรียนผ่านปัจจัยย่อยคือทศนคติที่มีต่อการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์ ในเชิงลึกต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะเด่นในแต่ละด้านของทักษะซีซีพีอาร์ พบว่า การ พัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ที่จะประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่และเกิดประสิทธิผลสูงสุดนั้น ควรมาจากการ พัฒนาทักษะการสื่อสารขั้นพื้นฐานอันได้แก่ การฟัง พูด อ่านและเขียน ซึ่งถือเป็นทักษะเบื้องต้นที่ นักศึกษาทุกคนควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ก่อนที่จะจบการศึกษาออกไปเพื่อปฏิบัติงาน ร่วมกับหน่วยงานภายนอก

1.2 ผลการศึกษา จากการวัดระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ในภาพรวมของ นักศึกษาพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์อยู่ในระดับมากแต่ไม่มากที่สุด และ พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีระดับการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์ มากกว่านักศึกษาจากสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความต่างกันด้านทักษะการคิด วิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างผลผลิต กล่าวคือนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต มากกว่านักศึกษาจากสถาบันการศึกษา ขนาดเล็ก ส่วนทักษะด้านความรับผิดชอบนั้นไม่มีระดับความแตกต่างกันของนักศึกษาที่มาจาก สถาบันต่างขนาดกัน นอกจากนี้เมื่อเทียบเป็นรายคุณลักษณะในภาพรวมพบว่า นักศึกษามีการรับรู้

ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ในระดับมาก แต่ทักษะด้านการสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบยังต้องปรับปรุงในภาพรวม ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้บริหารสถาบันการศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ถึงเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ในชั้นตอนต่อไป เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการจัดทำโปรแกรมฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์จากสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

จากสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ : การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจากสถาบันอุดมศึกษา 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 3 แห่ง รวมจำนวน 9 แห่ง ในแต่ละแห่งจะสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขาวิทยาศาสตร์ 2 คนรวมเป็นจำนวนผู้สัมภาษณ์ 36 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้สอน มีส่วนสำคัญอย่างมากในการกำหนดแนวทางการพัฒนาให้กับผู้เรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมในการเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีระดับการเรียนรู้ทักษะซีซีพีอาร์ได้มากขึ้น และจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ผู้สอน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและจัดทำเนื้อหาโปรแกรมการอบรมการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษานั้นพบว่า การพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์แยกตามรายคุณลักษณะเริ่มจากทักษะความคิดวิเคราะห์นั้น ควรเน้นเนื้อหาสาระด้าน การหาข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล การนำเสนอความคิดเชิงวิเคราะห์ การแก้ปัญหาจากโจทย์ชีวิตจริงทุกแง่มุม เช่น การเมือง สังคม เศรษฐกิจ การส่งเสริมด้านทักษะการสื่อสารทั้งหมดได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มีประสิทธิภาพ การฝึกให้คิดอย่างเป็นกระบวนการและเป็นขั้นตอน รวมถึงการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้โลกภายนอกมากขึ้นโดยไม่จำกัดแค่ในชั้นเรียน

ด้านการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์พบว่า ปัจจัยและเนื้อหาที่ควรส่งเสริมให้โปรแกรมการอบรม ได้แก่ การส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง การส่งเสริมความคิดใหม่ ๆ ที่สร้างประโยชน์ต่อส่วนรวม สร้างงานสู่ภายนอก การให้ศึกษาแนวคิดจากไอดอล เพื่อต่อยอดความคิด หรือเป็นบทเรียนให้ศึกษาในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมสมมติสถานการณ์ด้านความคิดสร้างสรรค์เป็นกรณีศึกษา การมอบหมายงานที่ให้สื่อถึงความคิดสร้างสรรค์โดยตรงโดยให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายเอง

ด้านการพัฒนาทักษะการสร้างผลผลิตพบว่า ปัจจัยและเนื้อหาที่ควรส่งเสริมให้โปรแกรมการอบรม ได้แก่ การเน้นให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการสร้างผลงานเป็นที่ประจักษ์ การสอนคิดแบบที่ทำให้ก้าวสู่ความสำเร็จโดยรวดเร็วและให้นักศึกษาทุกคนได้มีโอกาสทำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ / งานชิ้นใหญ่ / โครงการใหญ่ก่อนจบการศึกษา การสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมประกวดตามโครงการต่างๆ หรือแสดงผลงานอยู่เสมอ และให้นักศึกษาทุกคนผลิตผลงานด้านสื่อสารมวลชนให้ปรากฏสู่สาธารณชน

ด้านการพัฒนาทักษะการมีความรับผิดชอบพบว่า ปัจจัยและเนื้อหาที่ควรส่งเสริมให้โปรแกรมการอบรม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากขึ้น การสนับสนุนนักศึกษาผ่านวิชาศีลธรรม จริยธรรมให้มากขึ้นรวมถึงควรให้แทรกอยู่ในทุกรายวิชา

แนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ครบทั้งสี่ด้าน อย่างเป็นรูปธรรมพบว่า ควรเน้นการตั้งคำถามอยู่ตลอดเวลา และเน้นการสร้างสถานการณ์กลุ่มเพื่อให้นักศึกษาคิดและตอบคำถามอยู่เสมอ จัดคอร์สฝึกฝนด้านทักษะซีซีพีอาร์โดยตรง โดยให้นักศึกษาเลือกหัวข้อที่สนใจด้วยตนเอง จัดการเรียนการสอนผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คเพื่อดึงดูดความสนใจในการใฝ่เรียนสอดแทรกทักษะซีซีพีอาร์ในการเรียนการสอนทุกรายวิชา และเน้นที่การพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อฝึกฝนทักษะความชำนาญและควรได้รับการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการเปิดโอกาสให้ไปทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือการอบรม สัมมนา เป็นต้น และเมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยหลักทั้งสี่ด้าน ได้แก่ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมพบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญเท่าเทียมกัน

ส่วนที่ 3 ผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขานิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยในการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถาบันการศึกษา และอาจารย์ผู้สอนทำให้สามารถกำหนดขอบเขตของเนื้อหาสาระ ในโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ ร่วมกับแนวทางของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนผ่านโซเชียลมีเดียคือ เฟซบุ๊ก เนื่องจากถือเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความทันสมัย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา ผ่านคอมพิวเตอร์ มือถือ หรืออุปกรณ์ไอทีที่ตนเองมีอยู่ สร้างความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร โดยไม่จำกัดการเรียนรู้ว่าต้องเรียนจากภายในชั้นเรียน

ด้านเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมผ่านโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์นี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางของสาระการเรียนรู้ โดยประมวลจากผลการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 และรวบรวมตัวอย่างหรือกรณีศึกษาผ่านข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวของโลกแห่งการทำงาน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการเรียนรู้และซึมซับเรื่องราวที่ตนเองจะได้พบเมื่อสำเร็จการศึกษาและได้เข้าร่วมปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการโดยได้จัดทำโปรแกรมการฝึกอบรมรวม 32 ชั่วโมง (8 สัปดาห์) ในขั้นตอนต่อไป

สร้างโปรแกรมการฝึกอบรม โดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาเอกชนในประเทศไทย และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบชุดโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ด้วยการตรวจสอบโดยวิธีของผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา จำนวน 5 คน และทำการทดลองใช้จริงกับนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ จำนวน 1 แห่ง โดยโปรแกรมดังกล่าวใช้เวลาในการสอนไม่น้อยกว่า 32 ชม. หรือประมาณ 8 สัปดาห์ และทำการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการทดลองใช้ชุดโปรแกรมดังกล่าว เพื่อพัฒนาให้สามารถปรับใช้ได้กับนักศึกษาทุกสถาบัน

การประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรมสามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งเป็นกลุ่มทดลองในครั้งนี้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์อยู่ในระดับดี รองลงมาคือพอใช้ และต้องปรับปรุงตามลำดับ มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ (Critical Mind) อยู่ในระดับดี รองลงมาคือพอใช้และต้องปรับปรุง มีความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ (Creative Mind) อยู่ในระดับดี รองลงมาคือพอใช้และต้องปรับปรุง มีความสามารถด้านการสร้างผลผลิต (Productive Mind) อยู่ในระดับดี รองลงมาคือพอใช้และต้องปรับปรุง มีความรับผิดชอบ (Responsibility Mind) อยู่ในระดับดี รองลงมาคือพอใช้และต้องปรับปรุง

ผลการทดลองใช้โปรแกรมฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์รวม 32 ชั่วโมงกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 1 แห่ง จำนวน 18 คน รวมจำนวน 8 สัปดาห์ พบว่านักศึกษามีระดับการรับรู้หรือความตระหนักใน ความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรมในระดับดี ในอัตราส่วน 40-50% ของนักศึกษาทั้งหมดที่ได้ทำการทดลอง ทำให้เห็นว่าเมื่อนักศึกษาได้ผ่านโปรแกรมฝึกอบรมนี้ทำให้ เห็นคุณค่าของการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ หรือมีระดับการรับรู้หรือตระหนักใน ความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์เพิ่มมากขึ้น และผลการทดลองด้วยการประเมินรายหน่วยการสอนทำให้พบว่านักศึกษามีการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ด้านความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการมีความรับผิดชอบ อยู่ใน ระดับดีด้วยอัตราส่วน 40-55 % ของจำนวนนักศึกษาที่ได้ทำการทดลอง และมีระดับการพัฒนา ด้านการสร้างผลผลิตสูงขึ้นในระดับดีด้วยอัตราส่วนถึง 70% ของจำนวนนักศึกษาที่ทำการทดลอง แสดง

ให้เห็นถึงการพัฒนาศักยภาพหลังจากได้รับการอบรมด้วยโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ในครั้งนี้ ที่ชัดเจนที่สุดคือ การพัฒนาทักษะด้านการผลิตผลงาน

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ทำให้พบว่าระดับการรับรู้หรือความตระหนักในความสำคัญของคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ในภาพรวมของนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในระดับมากและปานกลาง ซึ่งผลที่รับได้นั้นเมื่อแยกเป็นรายข้อแล้วเป็นที่น่าแปลกใจว่าระดับของการรับรู้หรือความตระหนักในความสำคัญนั้น ขึ้นอยู่กับ “ขนาด” ของสถาบันการศึกษา กล่าวคือ สถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ มีระดับการรับรู้ด้านทักษะซีซีพีอาร์มากกว่าสถาบันการศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็กตามลำดับแสดงให้เห็นถึงปัจจัยแวดล้อมด้านสถาบันการศึกษา ส่งผลต่อระดับของการรับรู้ด้านทักษะซีซีพีอาร์มากพอสมควร สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความต้องการรับรู้ข่าวสารของผู้บริหาร อาจารย์ ข้าราชการจากงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (จุฬามาศ สิริธิขวา, 2542) ที่แสดงให้เห็นว่าแนวคิดด้านปัจจัยมีต่อการรับรู้ หมายถึง สิ่งเร้าเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดความสนใจที่จะรับรู้ หรือทำให้การรับรู้คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ซึ่งลักษณะของสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดการรับรู้ได้นั้นต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีขนาดใหญ่ หรือมีการเคลื่อนไหว มีการเร้าซ้ำบ่อยๆ และสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างจากสิ่งเร้าอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านของขนาด ที่จะกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ได้ดีและรวดเร็ว

ซึ่งหากวิเคราะห์ตามสภาพปัจจัยของความแตกต่างในขนาดของมหาวิทยาลัย จะพบอีกว่า นักศึกษาที่มาจากมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มักมีฐานะการเงินทางครอบครัวดีกว่านักศึกษาจากสถาบันการศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มักจะมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีชื่อเสียง มากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก รวมถึงข้อคิดด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนรวมถึงเครื่องมือการสอนด้านนิเทศศาสตร์ ได้แก่ อุปกรณ์สื่อสารไอทีทั้งหลายของมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ที่มีความแตกต่างจากสถาบันการศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ระดับการรับรู้ในความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความแตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ ย่อมดีกว่าสถาบันการศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของนักศึกษาทั้งสิ้นดังที่ได้มีการกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลไว้ว่าบุคคลแต่ละคนนั้น ล้วนมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมที่ได้รับแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล (บุญยฤทธิ ปิยะศรี,

2556) ที่แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการรับรู้ของบุคคลนั้น

นักจิตวิทยาเชื่อว่า การรับรู้ด้านต่างๆ รวมถึงอารมณ์เป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้ เพราะสาเหตุที่ทำให้คนเราเกิดการรับรู้และอารมณ์ต่างๆ นั้น เป็นผลจากการที่บุคคลเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิด เช่น วิธีการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อลักษณะของบุคคล นอกจากนี้ยังมีสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันได้แก่การศึกษาจากครอบครัว โรงเรียน หรือสถานศึกษา สภาพของสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสื่อมวลชนต่างๆ (จำเนียร ช่วงโชติ , 2532)

ความแตกต่างทางด้านสังคมและการศึกษา ทำให้บุคคลแต่ละบุคคลมีพฤติกรรมด้านสังคมแตกต่างกัน นับตั้งแต่ลักษณะการพูดจาสื่อสาร การแต่งกาย การคบเพื่อน และบุคลิกภาพทางสังคมอื่นๆ ทั้งนี้เพราะแต่ละบุคคลมาจากสังคมที่แตกต่างกัน เช่น มาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน ซึ่งหมายถึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน บิดามารดามีอาชีพการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและลักษณะอื่นๆ ที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้บุคคลมีลักษณะสังคมที่ไม่เหมือนกัน นอกจากครอบครัวแล้วยังมีหน่วยสังคมอื่นๆ ที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความแตกต่างกัน เช่น กลุ่มเพื่อน ผู้ร่วมงาน โรงเรียน ชุมชนที่บุคคลอาศัยอยู่ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ และความแตกต่างทางด้านสังคมดังกล่าวจะส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะของความสนใจ ความต้องการ ค่านิยมและแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมต่างๆ แตกต่างกันไปด้วย ส่วนความแตกต่างทางด้านสติปัญญานั้นได้แก่ ความสามารถของบุคคลในการจำ การคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ และการกระทำสิ่งต่างๆ รวมทั้งความสามารถในการปรับตัว ถ้าบุคคลใดทำสิ่งเหล่านี้ได้ดี แสดงว่าบุคคลนั้นมีสติปัญญาสูง นักจิตวิทยาและนักศึกษาค้นพบว่า คนเรามีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับสูง-ต่ำ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในด้านประสิทธิภาพของบุคคล ทั้งในแง่ของการทำงาน และการทำพฤติกรรมอื่นๆ ในชีวิต โดยปกติความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

1. พันธุกรรม หมายถึง ลักษณะต่างๆ ที่บุคคลได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งจากการศึกษาส่วนใหญ่พบว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะมีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกับบิดามารดา และบรรพบุรุษ
2. สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ล้วนส่งผลต่อพัฒนาการและความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลทั้งสิ้น เช่น อาหาร การดูแลสุขภาพ วิถีอบรมเลี้ยงดู การศึกษา และการส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ

สรวงศ์ โค้วตระกูล (2533) กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องต่อไปนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางเชาวน์ปัญญา
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางความคิดสร้างสรรค์

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคลทางลีลาการรู้คิด (Cognitive styles)
4. ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ (Learning styles)
5. ความแตกต่างระหว่างเพศ

ความแตกต่างระหว่างบุคคลล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีความแตกต่างกันในด้านการรับรู้และพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ เพราะนักศึกษาที่มาจากครอบครัวและพื้นฐานประสบการณ์ต่างกันย่อมมีเขาว์ปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ลีลาการรู้คิด และลีลาการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป นักศึกษาที่มาจากสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก อาจมีพัฒนาการไม่เทียบเท่ากับนักศึกษาที่มาจากสถาบันการศึกษานขนาดใหญ่เนื่องจากเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆในการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานขนาดใหญ่ ย่อมมีประสิทธิภาพ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนได้มากกว่า ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และลีลาการรู้คิด การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น

ซึ่งข้อสรุปที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ในด้านของขนาดสถาบันการศึกษา ส่งผลต่อการมีระดับการรับรู้ หรือความตระหนักในความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์ที่เพิ่มมากขึ้นของนักศึกษานั้น สอดคล้องกับงานวิจัยและแนวคิดด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลข้างต้นเป็นอย่างดี โดยสถาบันการศึกษาที่มีขนาดใหญ่ย่อมประกอบไปด้วยนักศึกษาที่มาจากครอบครัว ที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกว่า รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอนย่อมมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากกว่า เนื่องจากมีงบประมาณมาก ส่วนสถาบันการศึกษานขนาดกลางและขนาดเล็กมีงบประมาณที่จำกัดอาจไม่เพียงพอหรือครอบคลุมต่อนักศึกษาทั้งหมด อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านทักษะซีซีพีอาร์ หรือการพัฒนาทักษะความคิดด้านต่างๆ ได้

ในขณะเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์รวมถึงผู้ประกอบการในสายงานนิเทศศาสตร์ ทำให้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะซีซีพีอาร์เนื่องจากไม่ได้รับการพัฒนาในทักษะการสื่อสารพื้นฐานได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการสื่อสารพื้นฐานนี้เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ต่อไป ดังนั้นหากสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้ความสำคัญในการเรียนการสอนที่จะพัฒนาทักษะการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียนให้มีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาทักษะความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบอย่างแน่นอน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตจากผลสรุปของงานวิจัยในครั้งนี้ว่ารากฐานที่สำคัญของทักษะซีซีพีอาร์นั้นแท้จริงแล้วมาจากทักษะการสื่อสารหลัก ได้แก่ การฟัง พูด อ่านและเขียน กล่าวได้ว่าหากนักศึกษามีทักษะด้านการสื่อสารหลักอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมสร้างให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่องถึงการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ได้ วอร์เรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Warren W. Weaver, 1978) กล่าวว่า การสื่อสารมีความหมายกว้าง ครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่างที่จิตใจของคนๆ หนึ่งคิดและจะกระทำ อาจมีผลต่อจิตใจของคนหนึ่งไม่ใช่เพียงการพูดและการเขียนเท่านั้น แต่รวมถึง ดนตรี ภาพ การแสดง และพฤติกรรมอื่นๆ รวมถึงการรับรู้ด้านต่างๆ ของมนุษย์

และเจอร์เกน รอย และเกกอรี เบทสัน (Jurgen Ruesch and Gregory Bateson, 1995) ให้ความหมายโดยสรุปว่า การสื่อสารไม่ใช่การถ่ายทอดข่าวสารด้วยภาษาพูดและเขียนโดยมีเจตนาชัดเจนเท่านั้น แต่หมายถึงพฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลหนึ่งกระทำ แล้วส่งผลให้บุคคลอื่นเกิดความเข้าใจ

นอกเหนือจากการพัฒนาทักษะการสื่อสารพื้นฐานแล้ว จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิยังพบว่า การพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ที่มีประสิทธิภาพนั้น หลักการที่ควรเน้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านเหตุการณ์หรือประสบการณ์จริง ให้โอกาสในการเรียนโดยนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง และฝึกปฏิบัติจริงพร้อมกับส่งชิ้นงานไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ทุกครั้งที่มีการเรียนรู้ใดๆเกิดขึ้นเหล่านี้ จะทำให้นักศึกษาได้ฝึกฝนตนเองเพื่อสร้างสรรค์งาน สร้างผลผลิต และเกิดความรับผิดชอบในผลงานของตน สมุณฑา พรหมบุญ (2546) ได้เสนอแนวคิดด้านวิธีการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยว่า ควรเปลี่ยนจากการบรรยายในชั้นเรียนออกสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมวางแผนการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การใช้กระบวนการกลุ่ม การสร้างสถานการณ์และกรณีศึกษา หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สามารถหาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ทั่วโลก ความรู้ค้นพบได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสารสนเทศ วิธีการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยจึงต้องบูรณาการและปรับเปลี่ยนให้มีการลงมือปฏิบัติและค้นพบคำตอบ เป็นการเชื่อมโยงบทเรียนกับสภาพจริงของธรรมชาติและชุมชน เรียนรู้จากการคิด ทำ และทบทวนผลการเรียนรู้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการสร้าง หรือพัฒนารูปแบบในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในขณะเดียวกันความคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ หากนักศึกษาได้ทำในสิ่งที่อยู่ในความสนใจหรือความต้องการของตน โดยมีผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้แนะแนวทาง รวมถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนตัว ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ โปแกรมเพชบุ๊ค หรืออื่นๆ ที่เป็นช่องทางที่สะดวกต่อการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาอย่างไม่จำกัดสถานที่และเวลาย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ

ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ ได้แก่ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถาบันการศึกษาและผู้สอนจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ พบว่า ปัจจัยทั้งสี่ด้านมีความสำคัญมากเท่า ๆ กันเนื่องจากแสดงบทบาทคนละด้าน แต่ล้วนส่งผลกระทบซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และที่สำคัญทุกท่านต่างให้ความคิดเห็นที่มีต่อทักษะซีซีพีอาร์ ว่าเป็นทักษะที่นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง ด้วยการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามา ด้วยเทคโนโลยีที่ทุกคนสามารถใช้เชื่อมโยงสื่อสารถึงกันและกันได้อย่างง่ายดาย Professor Seymour Papert M.I.T.

(Massachusetts Institute of Technology) ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เน้นให้ผู้เรียนได้เลือกสรรสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ และนำความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเข้ามาปรับกับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมที่มีอยู่ โดยสาระความรู้ต่างๆ ที่ได้รับเข้ามาใหม่ไม่ได้มาจากการสอนของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่มาจากการเรียนรู้และลงมือกระทำของผู้เรียน (Learning by Doing) จากนั้นผู้เรียนจึงสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาด้วยตัวของเขาเอง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2558) คอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีของการเรียนรู้โลกรอบตัว โดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและทำหน้าที่ในการค้นพบเรื่องราวต่างๆ และเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมทุกอย่างในการเรียน โดยผู้สอนทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางเท่านั้น (Papert S. & Harel I., 1991) การเรียนรู้หนทางในการแก้ไขปัญหาของเรื่องราวต่างๆ ล้วนเป็นการเรียนรู้ของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมทั้งสิ้นเพราะผู้เรียนจะหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตัวเองผ่านประสบการณ์เดิมและการเรียนรู้ใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามา โดยมีผู้สอนนำทางเพื่อให้กระบวนการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและสำเร็จ ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานแนวคิดของทฤษฎีนี้ เชื่อว่า การเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลก ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั่นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้ จะมีความหมายต่อผู้เรียนจะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้ ยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดมา ดังนั้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงเป็นการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากตัวของแต่ละคนเอง แนวคิดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้จึงได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากนักการศึกษา แนวคิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันสำหรับการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ก็คือแนวคิดที่ชื่อว่า “การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา” หรือ คอนสตรัคชันนิซึม (Sabelli N., 2008)

แนวคิดเรื่องคอนสตรัคชันนิซึมนั้นได้รับการพัฒนามาจากแนวคิด Constructivism ที่มีต้นความคิดมาจากนักจิตวิทยาชาวสวิสเซอร์แลนด์ชื่อ ศาสตราจารย์ Jean Piaget (1896-1980) แห่งมหาวิทยาลัยเจนีวา Piaget ได้แสดงทัศนะของเขาเกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า ผู้เรียนนั้นมีพัฒนาการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่มีอยู่นอกชั้นเรียน ผู้เรียนจะค่อยๆ เรียนรู้และพัฒนาขีดความสามารถของตนเป็นระดับตามแต่ละช่วงเวลาที่เขาเติบโตขึ้น Piaget เชื่อว่าผู้เรียนจะสามารถจัดระบบโครงสร้างองค์ความรู้และโลกทัศน์ที่เป็นของตนเอง ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ภายในตัวเมื่อได้ลงมือทำงาน (Learning-by-Making) และได้สื่อสารกับตัวเองเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น Piaget ให้ทัศนะว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นคือการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง

ซึ่งหลักการของทฤษฎี Constructionism มีหลักการสำคัญดังนี้ 1. หลักการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หลักการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism คือ การให้ผู้เรียนลงมือสร้างสิ่งของหรือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีความหมาย ซึ่งจะรวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเองกับประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอกสามารถเชื่อมโยงและสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ 2. หลักการที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ หลักการตามทฤษฎี Constructionism ผู้สอนต้องจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีทางเลือกที่หลากหลายและเรียนรู้ด้วยความสุข สามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ ส่วนผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยและคอยอำนวยความสะดวก 3. หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม หลักการนี้เน้นให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ การสอนตามทฤษฎี Constructionism เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมคนออกไปเผชิญโลก ถ้าผู้เรียนเห็นว่าคนเป็นแหล่งความรู้สำคัญและสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กันได้ เมื่อจบการศึกษาออกไปก็จะปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. หลักการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ หลักการนี้เน้นการใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมที่ฝังแน่นเมื่อผู้เรียน เรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร (Learning how to Learn) การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructionism เป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน และนำเสนอผ่านผลงานที่จัดทำ ดังนั้นผู้สอนควรต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ดังนี้ (สุชิน เพ็ชรรักษ์, 2548 : 3 – 4) 1. เชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่ผู้เรียนกำลังเรียน 2. การให้โอกาสผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มทำโครงการที่ตนเองสนใจ 3. เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอความคิด ผลงาน ผลการวิเคราะห์ กระบวนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน 4. ให้เวลาทำงานอย่างต่อเนื่อง

โดยโปรแกรมการฝึกอบรมผ่านทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมนี้ มีเนื้อหาสาระที่เน้นทางด้านการสื่อสารมวลชน และการทำงานจริงของสายงานนิเทศศาสตร์ ผ่านหลักทฤษฎีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ที่แทรกอยู่ในหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งสิ้น 9 หน่วย (32 ชั่วโมง) ซึ่งในแต่ละหน่วย นักศึกษาจะทำการเรียนรู้ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คที่มี คือโปรแกรมเฟซบุ๊ก และอีเมล โดยผู้สอนให้อิสระในการเรียนรู้ที่สามารถสอบถามได้ตลอดเวลาไม่จำกัดแค่ในชั้นเรียน ซึ่งทำให้พบว่า เมื่อนักศึกษาได้ผ่านการอบรมด้วยโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะซีซีพียอร์ผนวกกับทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมแล้ว นักศึกษามีการพัฒนาด้านการรับรู้ในทักษะซีซีพียอร์เพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันมีระดับของการพัฒนาคุณลักษณะทักษะซีซีพียอร์ระดับดีถึงครึ่งหนึ่งของกลุ่มทดลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความชัดเจนในการพัฒนาคุณลักษณะด้านการสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้น

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ช่วยทำให้เห็นภาพรวมของระดับการรับรู้ในคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา สาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย และปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา รวมถึงได้พบว่าเมื่อนักศึกษาได้มีการเข้าร่วมอบรมผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมที่จัดขึ้นแล้ว จะทำให้มีมุมมอง / ทักษะคิด และระดับของการรับรู้ในความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบ กล่าวคือ หากมีเวทีให้นักศึกษาได้ร่วมแสดงความรู้ความสามารถ ความคิดเห็น ย่อมก่อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การสร้างผลผลิต และตามมาซึ่งความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งหมายถึงภาพรวมของคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นอย่างครบถ้วนในตัวของนักศึกษาผู้ซึ่งจะสำเร็จการศึกษา และก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ดี งานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นบางส่วน โดยผลที่ได้จากกลุ่มที่ทำการศึกษานี้อาจไม่สามารถอนุมานไปยังประชากรกลุ่มที่ใหญ่ขึ้นได้ ประกอบกับการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในกลุ่มของนักศึกษา สาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเท่านั้น ซึ่งอาจไม่ได้เป็นตัวแทนของกลุ่มนักศึกษาขนาดใหญ่ในทุกสาขาของประเทศไทยได้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า โปรแกรมการฝึกอบรมนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปพัฒนาการศึกษาในสาขาอื่นๆ ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้

1. ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้พบว่าคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์สองทักษะคือ การสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบ ได้รับการพัฒนาขึ้นเมื่อนักศึกษาผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมฯ ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสังเกตว่า หากนักศึกษาได้รับการกระตุ้นหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมนี้จะสร้างให้เกิดการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ได้เป็นอย่างดีและมีพัฒนาการที่ชัดเจนขึ้น
2. กลุ่มเป้าหมายในการทดลองโปรแกรมฝึกอบรมเป็นกลุ่มนักศึกษาจำนวน 18 คนที่มาจากสถาบันการศึกษาเดียวกัน และมีข้อจำกัดด้านเวลาและรูปแบบการเรียนที่ไม่สามารถรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันได้มากนัก เนื่องจากเป็นโปรแกรมการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นพิเศษ ไม่ได้อยู่ในการเรียนการสอนปกติ ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านการเรียนรู้และพัฒนา ผู้วิจัยเสนอว่าการทดลองโปรแกรมกับกลุ่มทดลองนั้น ควรมีระยะเวลาในการทดลองอย่างน้อย 1 เทอมขึ้นไป หรือแทรกอยู่ในระบบการเรียนการสอนปกติ
3. ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีผู้สอนแนะแนวทาง ผ่านระบบหรือสื่อการสอนที่มีความทันสมัย รวดเร็ว และสร้างปฏิสัมพันธ์ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าทฤษฎีนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการสอนในอนาคตโดยไม่จำกัดกลุ่มเป้าหมาย จึง

ขอเสนอให้นำทฤษฎีนี้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านอื่นๆ โดยไม่จำกัดเพียงสาขานิเทศศาสตร์เท่านั้น เนื่องจากผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และถือเป็นทฤษฎีที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาอื่นๆ ได้เฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาที่เน้นภาคปฏิบัติเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการรับรู้ และการพัฒนาทักษะซีซีพ็อาร์ทักศึกษาสาขาวิชา นิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งตามกลุ่มขนาดของสถาบันการศึกษาได้แก่ ใหญ่ กลาง เล็ก โดยวัดจากจำนวนนักศึกษาในแต่ละสถาบัน ซึ่งในแต่ละสถาบันอาจมีความแตกต่างในเรื่องสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของแต่ละแห่ง ดังนั้นผู้วิจัยเสนอว่าหากสามารถทำการศึกษาลึกในรายละเอียดมากขึ้น เช่น ศึกษาตามรายชั้นปี หรือศึกษาขยายรวมถึงสถาบันการศึกษาในกำกับดูแลของรัฐเพิ่มขึ้น น่าจะช่วยให้ผลการศึกษาเจาะลึกและครอบคลุมกลุ่ม เป้าหมายได้มากขึ้น

2. สำหรับการศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะซีซีพ็อาร์ทักศึกษาที่น่าสนใจศึกษาต่อไปในอนาคตนั้น ควรเป็นการศึกษาเจาะลึกในแต่ละประเด็นของการพัฒนาความคิด เช่น การพัฒนาความคิดวิเคราะห์ ศึกษาว่าควรมีปัจจัยใดที่สามารถสร้างให้เกิดการคิดวิเคราะห์ขึ้นได้อย่างชัดเจน หรือความคิดสร้างสรรค์ควรมีแนวทางใดที่เจาะลึกลงไป ในรายละเอียดของการพัฒนา รวมถึงการสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบเช่นกัน เนื่องจากในแต่ละทักษะของซีซีพ็อาร์ทักศึกษามีบทบาทและความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และผู้วิจัยเชื่อว่ายังมีปัจจัยย่อยอีกมากที่อยู่ภายใต้การพัฒนาทักษะแต่ละด้าน สำหรับวิธีการศึกษานั้น ผู้วิจัยเสนอให้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างทฤษฎีพื้นฐานขึ้นมาก่อน ซึ่งผลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผลมาจากกลุ่มทดลองที่จำกัด ยังไม่สามารถอนุมานไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมดได้ จากนั้นจึงใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อยืนยันทฤษฎีและทำให้เป็นลักษณะทั่วไป (Generalization) ต่อไป

3. งานวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นจากวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาการรับรู้ และพัฒนาประสิทธิภาพ ในคุณ ลักษณะด้านทักษะซีซีพ็อาร์ทักศึกษาของกลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาสาขาวิชา นิเทศศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเท่านั้น ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้อาจไม่ครอบคลุมหรือเป็นตัวแทนที่ดีของนักศึกษาทั้งหมดทั่วประเทศไทยได้ ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการสร้างสรรค์โปรแกรมการฝึกอบรมด้วยทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมผ่านงานวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการพัฒนาต่อยอดการจัดทำโปรแกรมฝึกอบรมอื่นๆ เพื่อพัฒนานักศึกษาในอนาคต

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กษมา วรวรรณ ณ ออยุธยา. (2550). การออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ. กรุงเทพมหานคร: เอกสารประกอบการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เป็นครูชำนาญการพิเศษ ครั้งที่ 2 กรณีพิเศษ.
- ทศนา เขมมณีและคณะ. (2550). การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี. (2554). ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ : การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน.
- ทศนา เขมมณี และคณะ. (2545). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี และคณะ. (2542). กรอบความคิดของการคิด. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาสาร บัลลังก์ปัทมา. (2550). การออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิลมนี พิทักษ์ และคณะ. (2544). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดโดยใช้โครงงาน. ขอนแก่น: กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. มหาสารคาม: วารสารการวัดผลการศึกษา มศว. มหาสารคาม.
- บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี. (2556). รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพมหานคร: 9119 เทคโนโลยีตั้ง.
- ปราณี อ่อนศรี. (2552). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พรทิพย์ ศิริภัทรราชย์. (2556). **STEM Education** กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21.วารสารนักบริหาร Executive Journal. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2557, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/april_june_13/pdf/aw07.pdf
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2554). **CCPR** กรอบแนวคิดใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557). **จำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2549). **การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2550). **หลัก 7 ประการสำหรับการเปลี่ยนผ่านการศึกษาสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2538). **กิจการนักศึกษายุคโลกาภิวัตน์ในงานบุคลากรนิสิตกับการพัฒนาเยาวชน**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ. (2544). **ฝึกสมองคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศิริพงษ์ เพี้ยศิริ. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้วยกิจกรรมทางศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการผลิตผลงาน**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2545). **จิตวิทยาการศึกษา**, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมณฑา พรหมบุญ. (2540). **การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ไอเดียสแควร์.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2551). **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการอ่านคิดวิเคราะห์เขียนและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- อานันท์ สีสพิทักษณ์เกียรติ. (2558). **การเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม กับโอกาสที่มาพร้อมกับยุคดิจิทัล**. เชียงใหม่: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- อำพร ไตรภัทร. (2543). **คู่มือการเรียนการสอนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์**. ขอนแก่น: คณะอนุกรรมการส่งเสริมการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาความคิดวิเคราะห์
- จীবสตรีทตทคอม. (2557). **องค์กรในฝันบัณฑิตใหม่ มั่นคงเงินเดือนสูงมีซีเอสอาร์**. บทความจาก ประชาชาติธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2558, จาก <http://profnet.igetweb.com/index.php?mo=3&art=41969313>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2558). **สแกนเจเนอเรชันคนไทย พลังสำคัญผลักดันเศรษฐกิจดิจิทัล**. บทความจากไทยรัฐนิวส์. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558, จาก <http://www.thairath.co.th/content/475518>

ภาษาอังกฤษ

- Angelo. (1995). **ฝึกสมองคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking)** สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2533 จาก <http://www.onec.go.th/publication/brain/index.html>
- Bloom, Benjamin A. (1956). **Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain**. New York: David Mc Kay Company.
- Bourne, Lyle E., Bruce R, Ekstrand and Roger L. Dominoski, (1971). **The Psychology of Thinking**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Bruner Lerome S. (1969). **The Process of Education**. Massachusetts Haward University Process Cambridge.
- Chickering, A.W., and Reisser, L. (1993). **Education and Identity**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Collins, A., and Halverson, R. (2009). **Rethinking education in the age of technology**. New York: Teachers College Press.
- Cuban, L. (2001). **Oversold and underused: Computers in the classroom**. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Davis, G.A. (1973). **Psychology of Problem Solving**. New York : Basic Books.
- De Bono. Edward. (1982). **Cateral Thinking : A Text Book of Creativity**. Haronds Wort : Penquine Book
- De Bono. E. (2007). **How to Have Creative Ideas**. UK. Vermilion. P.1-2.
- Gardner, Howard. (2007). **5 Minds for the Future**. Massachusetts : Harvard Business School
- Marzano, R. J. (2000). **Designing a new taxonomy of educational**

objectives. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Marzano, R. J. (1998). **A theory-based meta-analysis of research on instruction.**

Aurora, CO: McREL.

Michalko, Michael. (1998). **Cracking Creativity : The Secrets of Creative Genius.**

Berkeley, California : Ten Speed Press

McPeck, J. E. (1981). **Critical Thinking and Education.** Oxford: Martin

Robertson

Papert, S. (1980). **Mindstorms: Children, computers, and powerful ideas.**

New York: Basic Books.

Papert, S. (1993). **The Children's machine: Rethinking school in the age of the Computer.** New York: Basic Books.

Tu, J.J. (1988). **The Relationship Learning Programming and Problem-Solving**

Ability. Dissertation Abstracts International. 50: (November 1989), 1287-A.

Tyack, D., & Cuban, L. (1995). **Tinkering toward utopia: A century of public school**

Reform. Cambridge, MA: Harvard University Press.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต
การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา
ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยชุดโปรแกรมการออกแบบย้อนกลับ

ตารางการวิเคราะห์เอกสาร

เอกสารและผู้เขียน	แนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะซีซีพีอาร์	แนวทางปฏิบัติ (ทักษะ)

ตารางการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์
คิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิต
นักศึกษา

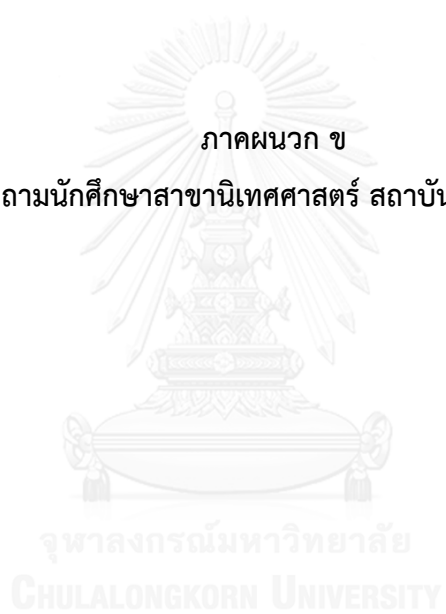
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	แนวคิดที่เกี่ยวกับทักษะซีซีพีอาร์	แนวทางปฏิบัติ (ทักษะ)

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์
การสร้างผลผลิต การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

1. ท่านคิดว่าคุณลักษณะด้านการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วยอะไรบ้าง และนักศึกษาควรมีทักษะที่จำเป็นในด้านการคิดวิเคราะห์อย่างไร
2. ท่านคิดว่าคุณลักษณะด้านการคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วยอะไรบ้าง และนักศึกษาควรมีทักษะที่จำเป็นในด้านการคิดสร้างสรรค์อย่างไร
3. ท่านคิดว่าคุณลักษณะด้านการสร้างผลผลิต ประกอบด้วยอะไรบ้าง และนักศึกษาควรมีทักษะที่จำเป็นในด้านการสร้างผลผลิตอย่างไร
4. ท่านคิดว่าคุณลักษณะด้านการมีความรับผิดชอบ ประกอบด้วยอะไรบ้าง และนักศึกษาควรมีทักษะที่จำเป็นในด้านการมีความรับผิดชอบอย่างไร
5. ท่านคิดว่าคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน (ข้อ 1-4) มีความสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง.....
จำเป็นต้องมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน หรือแต่ละข้อสามารถแยกจากกันอย่างสิ้นเชิง.....
6. ท่านคิดว่าผู้บริหารสถาบันการศึกษา , ผู้สอน (อาจารย์), ผู้เรียน (นักศึกษา) มีการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์มากน้อยเพียงใด

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย เรื่อง
การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ(ซีซีพีอาร์)
ของนักศึกษาสาขานิติศาสตร์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสอบถามคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ(ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขานิติศาสตร์สถาบัน อุดมศึกษาเอกชน ซึ่งผลที่ได้ในครั้งนี้จะเป็แนวทางในการพัฒนางานวิจัยในขั้นตอนต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ.....ปี
2. เพศ ชาย หญิง
3. มหาวิทยาลัยที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน.....ชั้นปีที่.....
4. เกรดเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน.....
5. สายวิชาที่เลือกเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....
7. กิจกรรมเด่นในอดีต / ปัจจุบัน
8. เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมใดของมหาวิทยาลัย.....
9. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง

☐ ประถมศึกษาตอนต้น	☐ ประถมศึกษาตอนปลาย
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	
10. สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว (รายได้ต่อเดือนของบิดา มารดา รวมกัน หรือของผู้ปกครอง กรณีที่ท่านไม่ได้อยู่ในความอุปการะของบิดา มารดา) โดยประมาณ

☐ 10,000 บาท หรือต่ำกว่า	☐ 10,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 30,000 บาท	☐ 30,001 – 40,000 บาท
☐ 40,001 – 50,000 บาท	☐ 50,001 – 60,000 บาท
☐ 60,001 – 70,000 บาท	☐ ตั้งแต่ 70,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาโดยมีการกำหนดระดับดังนี้

5 หมายความว่า นักศึกษารับรู้ว่าคุณลักษณะนี้ในระดับมากที่สุด

4 หมายความว่า นักศึกษารับรู้ว่าคุณลักษณะนี้ในระดับมาก

3 หมายความว่า นักศึกษารับรู้ว่าคุณลักษณะนี้ในระดับปานกลาง

2 หมายความว่า นักศึกษารับรู้ว่าคุณลักษณะนี้ในระดับน้อย

1 หมายความว่า นักศึกษารับรู้ว่าคุณลักษณะนี้ในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

*** วัดความคิดวิเคราะห์ (ข้อความบรรทัดนี้จะไม่ถูกใส่ไว้ในแบบสอบถามฉบับจริง)

ข้อ	รายการตรวจสอบการรับรู้	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
1	ฉันมีแนวคิด และ มุมมองในสังคมครบทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม ประชากร การศึกษา บ้านเทิง ฯลฯ					
2	ฉันเข้าใจประเด็นของเรื่องราวต่าง ๆ อย่างชัดเจนทุกครั้ง					
3	ฉันมีความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุและผลเสมอ					
4	ฉันสามารถประมวลผล สรุปผล และเชื่อมโยงความคิด สร้างความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี					
5	ฉันมักตั้งคำถามกับตัวเองในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ					
6	ฉันสามารถแยกแยะความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริง – ทัศนคติ – ความคิดเห็น ในทุกเรื่องได้					
7	ฉันรู้จักวิธีการนำประโยชน์จากเรื่อง ๆ หนึ่ง / เหตุการณ์หนึ่ง / สิ่งหนึ่งไปใช้ อยู่เสมอ					
8	ฉันสามารถหาคำนิยามของสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน หาความเหมือน ความต่าง อย่างมีเหตุผลโดยมีทฤษฎี/ความรู้อ้างอิง					
9	ฉันสามารถกำหนดกรอบแนวความคิด / จัดหมวดหมู่ของเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี					
10	ฉันมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ได้แก่ ฟัง อ่าน เขียน พูด					
11	ฉันสามารถต่อยอดความคิดจากเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้เป็นอย่างดี					
12	ฉันมีความสามารถในการสรุปความเรื่องราวต่างๆ ได้ดี					
13	ในการทำเรื่องใด ๆ ก็ตาม ฉันจะต้องรู้วัตถุประสงค์ / จุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะทำก่อนเสมอ					
14	ฉันสามารถหาข้อโต้แย้ง ในสิ่งที่ฉันเห็นต่างจากผู้อื่นได้					
15	ฉันเป็นคนมีความคิดละเอียด รอบคอบ และแยบยล					

*** วัดความคิดสร้างสรรค์ (ข้อความบรรทัดนี้จะไม่ถูกใส่ไว้ในแบบสอบถามฉบับจริง)

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
16	ฉันมีความคิด / มุมมองใหม่ ๆ อยู่เสมอสำหรับเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว					
17	ฉันมีแนวคิด และ รูปแบบการคิดที่ไม่เหมือนใคร / ไม่ซ้ำกับสิ่งที่มีอยู่เดิม					
18	ฉันสามารถต่อยอดความคิดจากเรื่องเดิม ๆ ไปสู่สิ่งที่มีประโยชน์มากขึ้นได้					
19	ฉันมีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ / นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
20	ฉันมักนำแนวคิดใหม่ๆ ที่สร้างขึ้น ไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริงได้					
21	สิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดขึ้นมา ตั้งอยู่บนรากฐานของเกณฑ์ / มาตรฐานที่สังคมยอมรับเสมอ					
22	ฉันมักมองหาสิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตอยู่เสมอ					
23	ฉันมักสังเกตเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว					
24	ฉันชอบมีคำถามในทุก ๆ เรื่อง					
25	ฉันคิดไม่เหมือนคนอื่นอยู่เสมอ					
26	ฉันมีความกล้าเสี่ยงในเรื่องการทำงาน หากพบว่ามิเหตุผลเพียงพอ					
27	ฉันมักเสนอทางเลือกใหม่ / วิธีการใหม่ ให้กับตนเองและผู้อื่น					
28	ฉันมักยอมรับความคิดเห็น / ทศนคติของผู้อื่นอยู่เสมอ					
29	ฉันมีทักษะในการสื่อสารสิ่งใหม่ ๆ ที่ฉันคิดได้ ให้ผู้อื่นเข้าใจ					
30	ฉันมีแรงบันดาลใจอยู่เสมอในการดำเนินชีวิต และกระทำการสิ่งใด ๆ ก็ตาม					
31	ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ฉันมักเป็นหัวหน้า / ผู้นำโครงการอยู่เสมอ					

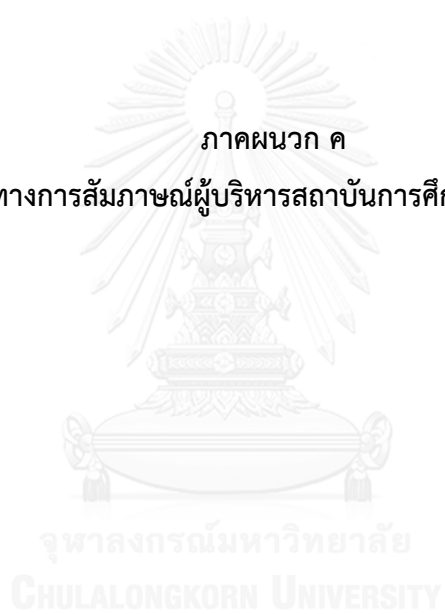
*** วัตถุประสงค์สร้างผลผลิต (ข้อความบรรทัดนี้จะไม่ถูกใส่ไว้ในแบบสอบถามฉบับจริง)

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
32	ฉันเห็นความสำคัญของสิ่งใหม่ ๆ เสมอ					
33	ฉันมีวิธีการในสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ออกมาเสมอ					
34	ฉันให้ความสำคัญกับคุณค่าของผลงาน					
35	ฉันให้ความสำคัญกับตนเอง และเคารพความคิดของตนเองเสมอ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมาเป็นที่ประจักษ์					
36	ฉันสามารถวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ / รู้ที่มาที่ไป / จับประเด็นได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งสามารถถ่ายทอด / ผลิตผลงานจากการวิเคราะห์นั้น ๆ ออกมาได้					
37	ฉันมีวินัย และรับผิดชอบในการทำงานอย่างสม่ำเสมอในการสร้างผลผลิตต่าง ๆ ด้วยตนเอง อาทิ รายงาน , ผลงาน , โครงการต่าง ๆ ฯลฯ					
38	ฉันมีความอดทน อดกลั้นในเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในการสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมาสำเร็จลุล่วง					
39	ฉันมีความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ตนเองในการทำงาน เพื่อสร้างผลผลิต / ผลิตชิ้นงานใด ๆ ให้สำเร็จ					
40	ในการสร้างผลผลิตใหม่ ๆ ฉันชอบที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง และปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอ					
41	ฉันเป็นคนให้ความสำคัญกับทุกด้านของชีวิตเท่า ๆ กัน จึงมีความสามารถในการผลิตผลงานที่ได้ออกมาเสมอ					
42	ฉันชอบมีความคิดต่อเรื่องในเรื่อง ๆ หนึ่งอยู่เสมอ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตงานต่าง ๆ					
43	ฉันเป็นคนมุ่งมั่นในการทำเรื่องใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็น กิจกรรม / โครงการ / ผลงาน ให้สำเร็จลุล่วงทุกครั้ง					
44	ฉันมีความสามารถในการบริหารจัดการ ปฏิบัติงานต่าง ๆ และติดตามงานให้บรรลุเป้าหมายทุกครั้ง					
45	ฉันมักเป็นผู้นำ / หัวหน้าในกิจกรรมต่าง ๆ					
46	ฉันมีทัศนคติด้านบวกในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเสมอ					

*** วัดความรับผิดชอบ

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับการรับรู้				
		5	4	3	2	1
47	การกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตาม ฉันมักนึกถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติก่อนเสมอ					
48	ฉันมักช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ โดยไม่หวังผลตอบแทน					
49	ฉันเชื่อว่าคนดีต้องอยู่บนรากฐานของคุณธรรม และจริยธรรม					
50	ฉันเชื่อว่าการอบรม เลี้ยงดู ที่แตกต่างกัน ทำให้คนมีความรับผิดชอบต่างกัน					
51	ฉันมักเคารพความคิดผู้อื่น / ส่วนรวมอยู่เสมอ					
52	ฉันเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม และมาตรฐานสากลอยู่เสมอ					
53	ฉันรู้บทบาท หน้าที่ต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม					
54	ฉันเป็นคนรักษาคำมั่นสัญญา					
55	ฉันยอมรับผลการกระทำของตนเองในทุกเรื่อง					
56	ฉันมีความอดทน มุ่งมั่น กระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายเสมอ					
57	ฉันมักกระทำเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มกำลังความสามารถ					
58	ฉันมีการประเมินคุณค่าของตนเองอยู่เสมอ					
59	ฉันชอบพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอในทุก ๆ ด้าน					
60	ฉันเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี					
61	ฉันมีความเชื่อในการเป็นคนดี เชื่อมั่นในการทำดี เชื่อในศีลธรรม					
62	ฉันมีความพร้อม และกล้าเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต					
63	ฉันมักเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงในเรื่องราวต่าง ๆ					
64	ฉันเป็นคนชอบติดตามงานในความรับผิดชอบอยู่เสมอ					

ภาคผนวก ค
แนวทางการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันการศึกษาและผู้สอน

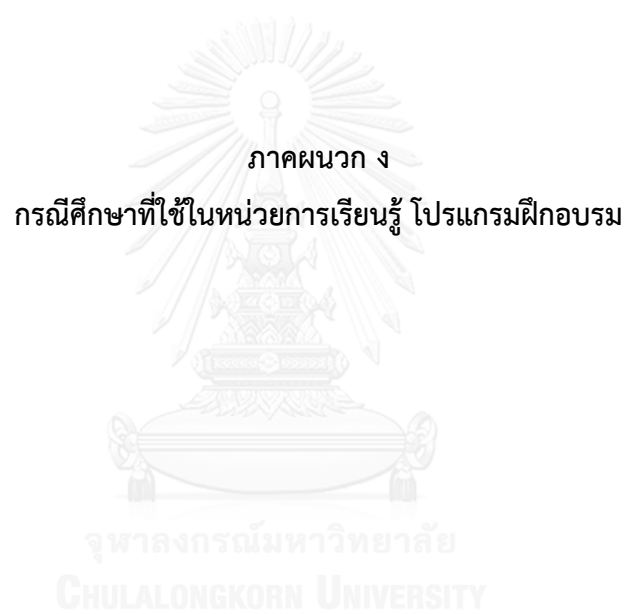

**แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (ผู้บริหารสถาบันฯ)
เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์
ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย**

1. ท่านคิดว่าจะพัฒนาคุณลักษณะด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาอย่างไรบ้าง
2. ท่านคิดว่าจะพัฒนานักศึกษาให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม อย่างไรบ้าง
3. ท่านคิดว่าจะพัฒนานักศึกษาให้สามารถนำเอาความคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป ได้อย่างไรบ้าง
4. ท่านคิดว่าการจะนำผลงานที่นักศึกษผลิตไปเผยแพร่ออกสู่สังคมภายนอก นักศึกษาควรต้องมีความรับผิดชอบ คุณธรรม และจริยธรรมเป็นพื้นฐานหรือไม่ / อย่างไร
5. ท่านคิดว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับทักษะซีซีพียอร์อย่างไร และจะจัดปัจจัยดังกล่าวในการพัฒนานักศึกษาอย่างไร
6. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสถาบันการศึกษา ในด้านของนโยบายสถาบัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร / ควรเป็นอย่างไร / มีแนวทางการจัดการในรูปแบบใดที่จะสามารถพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาให้ออกเป็นรูปธรรม หรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนได้
7. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสถานที่การเรียนการสอน , กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน , กิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวัน มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาหรือไม่ และอย่างไร

แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (ผู้สอน)
เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์
ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

1. ท่านคิดว่าจะพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ และเข้าใจโลกตามความเป็นจริง สมเหตุสมผล ของนักศึกษาอย่างไรบ้าง
2. ท่านคิดว่าจะพัฒนานักศึกษาให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับตนเอง และสังคม อย่งไรบ้าง
3. ท่านคิดว่าจะพัฒนานักศึกษาให้สามารถนำเอาความคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ไปสู่ความเป็นรูปธรรม เห็นชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อคนทั่วไป ได้อย่างไรบ้าง
4. ท่านคิดว่าการจะนำผลงานที่นักศึกษาผลิตไปเผยแพร่ออกสู่สังคมภายนอก นักศึกษาควรต้องมีความรับผิดชอบ คุณธรรม และจริยธรรมเป็นพื้นฐานหรือไม่ / อย่งไร
5. ท่านคิดว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับทักษะซีซีพียอร์อย่างไร และจะจัดปัจจัยดังกล่าวในการพัฒนานักศึกษาอย่างไร
6. ในฐานะที่ท่านเป็นอาจารย์ผู้สอน ท่านมีทัศนคติหรือค่านิยมอย่างไร ในการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษา
7. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอน มีส่วนสำคัญมาก/น้อยเพียงใด ในการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษา และควรมีวิธีการสอนอย่างไรให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะซีซีพียอร์อย่างเป็นรูปธรรม
8. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสถานที่การเรียนการสอน , กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน , กิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวัน มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ของนักศึกษาหรือไม่ และอย่างไร

กรณีศึกษา : เทคนิคการฟัง (ชุดที่ 1)

หัวข้อ : จะเอาตัวรอดในอาเซียนอย่างไร เมื่อความท้าทายบัณฑิตใหม่ ไม่ใช่แค่ภาษาอังกฤษ

ชั่วโมงนี้ไม่ว่าใครก็พูดถึง “การเปิดเสรีอาเซียน” เพราะตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2558 เป็นต้นไป สมาชิกทั้ง 10 ประเทศได้ก้าวเข้าสู่ “ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นความร่วมมือเพื่อสร้างเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเฉพาะในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่เป็นความร่วมมือหาศักยภาพของตนเองภายใต้ภาวะที่ตลาดโลกมีการแข่งขันสูง จึงไม่แปลกที่ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน จะออกมาแสดงความพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงที่ตลาดภายในของแต่ละประเทศจะหลอมรวมกับประเทศเพื่อนบ้าน ในลักษณะตลาดเดียว ฐานการผลิตเดียว ซึ่งจะเป็นการเปิดเสรีทางการค้า การบริการ การลงทุน การเงิน และการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือ และความเปลี่ยนแปลงนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตเรา ๆ ท่าน ๆ อย่างแน่นอน จะมากหรือน้อยจะดีหรือร้ายก็คงไม่อาจเลียงโดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดา “บัณฑิตจบใหม่” ซึ่งเป็นเจเนอเรชันที่ต้องเร่งปรับตัวให้ทันอนาคต ทั้งอนาคตของตนเอง และอนาคตของประเทศชาติ

ด้วยเหตุนี้เอง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้บรรยายพิเศษในหัวข้อ “มาตรฐานวิชาชีพอาเซียน : ความท้าทายที่บัณฑิตไทยต้องไปให้ถึง” โดยมี ดร.ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ รองผู้อำนวยการโครงการพิเศษหลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต อาจารย์ประจำสาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาให้ความรู้แก่นักศึกษาและผู้สนใจ ดร.ธัญญลักษณ์กล่าวว่า ปัจจุบันนักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะเป็นแรงงานในอนาคต ยังขาดความรู้ความเข้าใจทั้งต่อประชาคมอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งประเด็นสุดท้ายนี้จะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

“จากการสำรวจทัศนคติและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 2,170 คน จากมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ชี้ว่า นักศึกษาไทยมีความรู้และมีทัศนคติต่อความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาในชาติอาเซียนอื่นๆ และเมื่อถามว่าคุ้นเคยกับอาเซียนแค่ไหน มีเพียง 68% ที่คุ้นเคย แต่เมื่อถามว่ามีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนหรือไม่ นักศึกษาไทยกลับตกลงมาเป็นอันดับสุดท้าย มี 27.5% เท่านั้นที่มีความรู้”

ดร.ธัญญลักษณ์ชี้ให้เห็นจุดอ่อนของนักศึกษาไทย ก่อนจะอธิบายว่า หลายคนอาจจะไม่ให้ความสำคัญกับการเปิด “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เพราะคิดว่าเดิมการไหลเวียนเหล่านี้ก็มีอยู่แล้ว แต่จริง ๆ การเปิดเสรีอย่างเป็นทางการนั้นจะยิ่งทำให้ความสัมพันธ์เข้ามาใกล้ชิดกันมากขึ้น อีกทั้งปกติทุนไทยลงทุนในภูมิภาคอาเซียนกว่า 75% เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น หากพิจารณาให้ดีจะเห็น

ว่าอัตราการส่งออกและนำเข้าในอาเซียนขยายตัวโดยตลอด และที่สำคัญยังมีศักยภาพที่จะขยายตัวได้อีก

“นี่เป็นโอกาสจากการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า การบริการ และการลงทุน เนื่องจากภูมิภาคอาเซียนมีตลาดขนาดใหญ่ ประชากรกว่า 580 ล้านคน ดึงดูดการค้าการลงทุนจากประเทศทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ อาเซียนยังมีแหล่งวัตถุดิบที่หลากหลาย และอุดมสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้ราคาวัตถุดิบถูกลง ต้นทุนผลิตสินค้าต่ำลง และขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เป็นการเพิ่มกำลังการต่อรองในเวทีการค้าโลก” ดร.ธัญลักษณ์กล่าว อย่างไรก็ตาม โอกาสใหม่ ๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ ก็เป็นทั้งข้อดีและข้อร้ายต่อบัณฑิต หรือแรงงานที่มีฝีมือที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต

ดร.ธัญลักษณ์กล่าวว่า ข้อดีของแรงงาน คือ มีโอกาสในการขยายประสบการณ์การทำงาน มีโอกาสในการมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น และที่สำคัญ ทักษะฝีมือจะเป็นตัวกำหนดระดับรายได้ ขณะเดียวกัน ข้อร้าย คือ ความสามารถด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศอื่นในอาเซียน ในระดับที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ ทั้งนี้ ปัญหาเรื่องภาษานั้นเป็นปัญหาเก่า ๆ ที่ถูกพูดถึงถึงเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ข้อจำกัดอื่นที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และยังไม่ถูกพูดถึงมากนัก คือ พฤตินิสัยของคนไทยที่มักจะขาดความกระตือรือร้น ไม่กล้าตัดสินใจ และไม่สามารถดูแลตัวเอง หรือเรียกรวม ๆ ว่า ขาดทักษะผจญภัย (adventurous skill) ที่จะไปประกอบอาชีพในต่างแดน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ทำงานเป็นทีม ตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัย

“เด็กสมัยนี้ไม่มีปัญหาเรื่องการใช้เทคโนโลยี พวกเขาเติบโตมากับการสื่อสารสมัยใหม่ที่เข้าถึงได้ง่ายและมีความรวดเร็ว ทำให้พวกเขาเป็นคนทีกล้าแสดงออก คิดเร็ว ทำเร็ว แต่มีข้อเสียคือ พูดไม่รู้เรื่อง ไม่มีความอดทน รอไม่เป็น ขาดการจัดระบบความคิด และระเบียบในการใช้ชีวิต” รองผู้อำนวยการโครงการพิเศษหลักสูตรพัฒนาแรงงาน ชี้ให้เห็นข้อด้อยของแรงงานไทยในอนาคต

ปัจจุบันประเทศไทยได้ลงนามข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัติวิชาชีพแล้ว 7 สาขา คือ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก ช่างสำรวจ ส่วนสาขาวิชาชีพอื่น ๆ จะทยอยทำข้อตกลงร่วมกันในอนาคต อาทิ สาขาวิชาชีพท่องเที่ยว ที่ทั้ง 9 ประเทศได้ลงนามข้อตกลงร่วมกันแล้ว แต่ไทยยังอยู่ในกระบวนการเตรียมความพร้อม อย่างไรก็ตาม บรรดาบัณฑิตจะนั่งนอนใจ รอคอยการช่วยเหลือจากภาครัฐแต่ฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตัวเองด้วย ทั้งนี้ จากการสำรวจจุดแข็งจุดอ่อนแรงงานไทยในทรรศนะนายจ้าง พบว่า จุดแข็งของแรงงานไทยอยู่ที่ฝึกฝนได้ เรียนรู้ง่าย มีความสุภาพอ่อนน้อม และไม่ก้าวร้าว ส่วนจุดอ่อนคือ ขาดการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ ขาดทักษะที่เป็นมาตรฐาน และระเบียบในการทำงานต่ำ ในตอนท้าย ดร.ธัญลักษณ์ได้สรุป “คุณลักษณะบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ในประชาคมอาเซียน” ไว้ 7 ข้อด้วยกัน ได้แก่

1. มีทักษะและความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ-ภาษาประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน
2. มีความรู้เกี่ยวกับเพื่อนบ้าน ทั้งในด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์
3. ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนและเรียนรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ของอาเซียน
4. พัฒนาทักษะฝีมือให้สามารถปรับตัวเข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากล
5. พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ปรับกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพรอบด้าน
7. สร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะการทำงานกับผู้คนต่างวัฒนธรรม

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และข้อเสนอนี้ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่บัณฑิตและแรงงานทั้งหลายต้องรับฟัง หากต้องการปรับตัวให้เท่าทันกระแสการค้าเสรีเพื่อความอยู่รอด อย่าตระหนก แต่ต้องตระหนัก!

#####

ที่มา : มติชนออนไลน์

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการฟังนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 ในชั่วโมงที่ 8-11

กรณีศึกษา : เทคนิคการฟัง (ชุดที่ 2)

หัวข้อ : โธค "ชอบคิดใหญ่ แต่ได้แค่คิด ลงมือทำไม่ได้เสียที"

โธคนี้เป็นกันมากในปัจจุบัน ก็ไม่รู้เหมือนกันนะครับว่าพวกเราไปเอาความคิดมาจากหนังสือ "คิดใหญ่ ไม่คิดเล็ก" หรือเปล่า ผมไม่ได้มีอคติกับหนังสือเล่มนี้หรอกครับ เพราะผมก็ซื้อมาอ่านเหมือนกันเมื่อหลายปีก่อน สมัยบูมๆ แต่การคิดใหญ่เพียงอย่างเดียว แล้วขาดการย่อยเป็นงานเล็กๆ เพื่อให้สามารถนำไปทำได้วันนี้เดี๋ยวนี้มันก็จะไม่ได้ทำสักทีนั่นเอง

กลุ่มคุณภาพ เป็นกลุ่มพนักงานหน้างาน ที่ต้องทำตามสั่ง ต้องอยู่หน้างาน วันทั้งวันจะเอาเวลาที่ไหนมาทำเรื่องใหญ่ๆ ได้ละ ดังนั้น ด้วยความเป็นจริงเช่นว่านี้ การแก้ไขปัญหาของกลุ่มวิชาชีพจึงใช้หลักคิดใหญ่ไม่ได้ ต้องคิดและทำเรื่องเล็กๆ เท่านั้น หากคิดใหญ่ๆ ทำใหญ่ๆ ก็แปลว่า พนักงานว่างงานจัด ไม่น่าจะให้ตำแหน่งซูเปอร์ไวส์เซอร์ หรือหัวหน้าแผนกไปเสียเลย เพราะงานใหญ่ๆ มันควรเป็นของกลุ่มคนดังกล่าว หากท่านใดฟังบทความตอนนี้ และเอะใจว่าทำไมจึงคิดใหญ่ไม่ได้ เอาอย่างนี้สิครับ ท่านลองทำตัวเป็นพนักงานหน้างานสักวัน ถอดหัวโขนเลยครับ ลองลงไปทำงานอย่างที่เขาทำกัน ท่านจะร้องอ้อทันทีส่วนพวกที่ยังไม่สามารถร้องอ้อก็อย่าหวังว่าจะฟังบทความของผมตอนนี้ได้เข้าใจ

หากท่านลงไปทำงานอย่างพนักงานหน้างาน ท่านจะพบทันทีเลยครับว่า "เวลาดีแทบจะไม่มี" เพราะอะไรนะหรือ เพราะเราใช้หลัก Time Study ไรครับ จะทำอย่างไรให้พนักงานทำงานในเวลาเท่านั้นเท่านี้ ได้ก็ขึ้นก็อัน แล้วจะเอาเวลาที่ไหนไปทำงานปรับปรุงครับ เพราะตอนทำ Time Study นะ ไม่ได้คิดเวลาในการปรับปรุงงานใส่ลงไปด้วยนี่นา อย่าว่าแต่เรื่องใหญ่ๆ เลยครับ เรื่องเล็กๆ ก็ยากมากอยู่แล้ว บางโรงงานนะครับเป็นโรงงานผลิตอาหาร มีพนักงานอายุรุ่นปู่ยืนอยู่ท้ายเครื่องปอกเปลือก คอยคิดว่าเครื่องปอกออกมาดีหรือไม่ ดีก็ปล่อยไป ไม่ดีก็จับโยนไปยังสายพานป้อนกลับ แล้วไอ้ที่ปอกออกมาล่ะ ออกมาทีละชิ้น ทีละลูกชะที่ไหน มาที่เป็นสิบๆ สายพานวิ่งเร็วปิด มีอึ้งเป็นลิงเลย ครับ เข้าๆ นะพอมิแรงโยน บ่ายๆ เข้า โยนไม่ถึงโยนเกินไปบ้าง ขาดไปบ้าง เพราะเริ่มเมื่อยล้า ควบคุมระยะไม่ได้ แบบนี้จะเอาเวลาที่ไหนมาปรับปรุงงาน ถ้าบริหารแบบนี้หัวหน้าที่ชอบนั่งโต๊ะท่านเองนั่นแหละครับที่ต้องลงมาปรับปรุงงานแล้วละ

สมัยผมเป็นที่ปรึกษาใหม่ๆ ไม่ซึ้งกับคำว่าทำเรื่องเล็กๆ เลยครับ รู้สึกเหมือนไม่ได้ทำอะไรเป็น กอบเป็นกำ เลยชอบทำเรื่องใหญ่ๆ คิดว่าทำหายดี แต่จนแล้วจนรอด กว่าจะจบสักเรื่อง โอย เป็นปีครับ หากความคืบหน้าไม่ค่อยได้เลย ก็คิดมาตลอดว่าต้องมีวิธีที่ดีกว่านี้ และเริ่มมาซึ่งตอนอาจารย์โทษาว่า มาสอนไคเซ็น ท่านมักบอกเสมอครับว่า "จะกินช้างให้กินทีละคำ" และผมได้นำไปใช้ในการให้คำปรึกษา ก็พบความจริงว่า ไคเซ็นที่สามารถปฏิบัติวันนี้เดี๋ยวนี้เท่าที่พนักงานมีเวลานั้นเป็นไคเซ็นที่เกิดกับเรื่องเล็กๆ เท่านั้น

เชื่อเถอะครับ อย่าหลงอยู่กับเรื่องใหญ่ๆเลย แต่จงย่อให้เล็กลง แล้วลงมือไปทีละเรื่องๆ
ท่านจะเข้าใจความสำเร็จได้ เว้นแต่ท่านไม่มีงานยุ่ง มีเวลามาก ท่านค่อยทำเรื่องใหญ่ๆ

#####

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการฟังนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 ในชั่วโมงที่ 8-11

กรณีศึกษา : เทคนิคการอ่าน (ชุดที่ 1)

หัวข้อ : ปัญหาการทำงานที่เด็กจบใหม่อาจต้องเจอ

ทุก ๆ ปีจะมีเด็กจบใหม่จากรั้วการศึกษาต่าง ๆ จากหลากหลายสาขา คณะ และวิชาชีพ ออกสู่โลกกว้างเพื่อหางานตามความถนัดและความรู้ที่ตนสำเร็จการศึกษามาจำนวนนับไม่ถ้วน หากคุณเป็นคนหนึ่งที่เพิ่งจบการศึกษามา และกำลังหางาน หรือเพิ่งจะได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน นอกจากความตื่นเต้นดีใจที่ได้งานที่ตนต้องการแล้ว สิ่งหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้คือ คุณจะต้องเจอกับปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานที่จะแตกต่างกับปัญหาที่คุณประสบพบเจอในขณะที่เรียนหนังสืออยู่อย่างสิ้นเชิง เพื่อเป็นการเตรียมตัวคุณให้พร้อมก่อนก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงาน เรามาดูกันว่าปัญหาการทำงานที่เด็กจบใหม่อาจต้องเจอ และวิธีรับมือกับปัญหาเหล่านี้มีอะไรบ้างค่ะ

ปัญหาแรกที่เด็กใหม่ทุกคนต้องเจออย่างแน่นอนคือ การปรับตัวในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร เจ้านาย เพื่อนร่วมงาน ลักษณะเนื้องานที่ทำ และสถานที่ทำงาน ฟังระลึกไว้เสมอว่าที่ทำงานไม่ใช่รั้วโรงเรียน ความเคร่งครัด กฎระเบียบและวิธีปฏิบัติตัวต่าง ๆ จะมีมากกว่าและจริงจังกว่า สิ่งแวดล้อมรอบตัวจะต่างออกไป เราอยากให้คุณยังคงความเป็นตัวของตัวเอง แต่ให้ฝึกฟัง ฝึกสังเกต และฝึกดูให้มากกว่าสังคมที่ทำงานเขาปฏิบัติตัวกันอย่างไร พยายามเรียนรู้ให้มาก เพื่อที่คุณจะได้ปรับตัวและปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องเหมาะสมและรวดเร็วในที่ทำงานค่ะ

สมัยที่ยังเป็นนักเรียนนักศึกษา คุณต้องมีระเบียบวินัยในระดับหนึ่ง แต่เมื่อคุณได้มาทำงานเต็มตัวแล้ว ระเบียบวินัยในการทำงาน ทั้งความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การฝึกบริหารเวลาในการทำงาน ย่อมต้องมีเพิ่มมากขึ้นตามวุฒิภาวะ เมื่อเริ่มเข้าทำงาน ความมีวินัยของคุณจะทำให้คุณปรับตัวเข้าสู่โหมดทำงานได้เร็วขึ้น ได้รับความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจในระดับต้นๆ จากเพื่อนร่วมงานและเจ้านาย เป็นการป้องกันปัญหาอื่น ๆ ที่อาจจะตามมาจากการทำงานได้ดีอีกด้วย

ปัญหาหนึ่งที่พบได้จากเด็กจบใหม่ที่เพิ่งเข้าทำงานได้ไม่นานคือยังไม่รู้ว่าเป้าหมายในการเข้ามาทำงานของตนคืออะไร เป็นโชคดีที่หลายคนได้ทำงานในสิ่งที่ตนรัก ใฝ่ฝันและจบการศึกษามา แต่ก็มีอีกมากที่หางานและทำงานเพียงเพื่อเงิน กระแสนิยม หรือทำตามเพื่อน เมื่อคนเหล่านี้ได้ทำงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยที่ไม่มีเป้าหมายว่าอยากจะทำอะไรในสายงานนี้ สร้างประโยชน์ให้ตนเองและสังคมจากงานที่ทำแล้ว ลักษณะในการทำงานก็จะเป็นการทำงานให้จบไปวัน ๆ ไม่มี passion และทำให้ผลงานของตนและทีมเวิร์คไม่ดี สร้างความเสียหายให้กับองค์กรได้ ฉะนั้นก่อนสมัครงานใด ๆ คุณควรคิดใคร่ครวญถึงเป้าหมายในการทำงานของคุณให้ชัดเจน และมุ่งมั่นทำตามเป้าหมายนั้นเพื่อประโยชน์และความสำเร็จในระยะยาว

เด็กจบใหม่มักถูกปรามาสว่าเป็นเด็กเหยียบขี่ไถไม่ฝ่อ หนักไม่เอาเบาไม่สู้ เพราะวุฒิภาวะและความอดทนของเด็กกลุ่มนี้ยังมีน้อย เป็นช่วงที่ชีวิตเปลี่ยนแปลงจากความเป็นวัยรุ่น ก้าวเข้าสู่วัย

ผู้ใหญ่ ้วยทำงานเต็มตัว เพราะฉะนั้นเมื่อไปเจอสังคมใหม่ ๆ ที่ทำงาน เด็กกลุ่มนี้อาจได้รับความกดดัน คิดว่างานที่ทำไม่เหมือนกับที่คาดไว้ตอนจบใหม่ ๆ ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย และตัดสินใจ เปลี่ยนงานได้ง่าย ๆ เพราะคิดว่า ตัวเองยังสด ใหม่ ยังมีกำลังวังชา หางานที่ไหน เมื่อไหร่ก็ได้ กลายเป็นคนเลือกงาน และคนไม่สู้งานไป เราอยากให้คุณมีความอดทนให้มาก ๆ นึกอยู่เสมอว่าการ ปรับตัวในทุกที่ทุกสถานการณ์ต้องใช้เวลาทั้งหมดทั้งนั้น พยายามคิดในแง่บวกและคิดว่าเราจะได้เรียนรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์หากเราอดทนกับการทำงานที่แรกได้มากพอ

ในสังคมที่ทำงานคุณจะได้เจอกับผู้คนหลากหลายทั้งวัย สถานะ ตำแหน่ง ไม่เหมือนสมัยเรียน ที่มีแต่อาจารย์ เพื่อน รุ่นพี่ และรุ่นน้อง แน่แน่นอนว่าเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้คนที่มีความแตกต่างทั้ง วัยวุฒิ และคุณวุฒิเช่นนี้ เด็กจบใหม่อาจปฏิบัติตัวกับเจ้านาย หรือเพื่อนร่วมงานที่อาวุโสกว่าไม่ ถูกต้อง เนื่องด้วยประสบการณ์และช่องว่างระหว่างวัยที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น เมื่อเริ่มต้นทำงาน คุณ ควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติ และให้ความเคารพกับเพื่อนรุ่นพี่ที่อาวุโสกว่า แต่เมื่อเกิดความ ขัดแย้งในการทำงาน คุณควรแสดงความคิดเห็นของคุณอย่างชัดเจนด้วยความละมุนละม่อม ไม่ ก้าวร้าวหรือทำตัวแรง ๆ ไม่น่ารัก เพื่อลดความกระทบกระทั่ง และสร้างความสัมพันธ์อันดีในที่ทำงาน

เด็กจบใหม่โดยทั่วไปยังมีขีดความสามารถจำกัด และประสบการณ์ยังไม่มากพอ จึงอาจทำให้เกิด ปัญหาในที่ทำงานได้ คุณควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และหมั่นฝึกฝนทักษะที่ต้องใช้ในสาย งานของคุณอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และเพิ่มความสามารถของตนเองในการทำงาน และ สุกท้ายเรื่องของ การอดออมเมื่อได้เงินเดือนเป็นครั้งแรกในชีวิต อาจมีเด็กจบใหม่หลายคนที่หลงระเริง กับเงินที่หามา และใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย เราอยากให้คุณประหยัด อดออม ถ้าเป็นไปได้ให้เรียนรู้ การบริหารจัดการเงินเดือนให้ดี เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องเงินที่ได้มาจากการทำงาน

#####

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการอ่านนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 ในชั่วโมงที่ 16-19

กรณีศึกษา : เทคนิคการอ่าน (ชุดที่ 2)

หัวข้อ : ปัญหาเด็กจบใหม่ว่างงานเป็นเพราะอะไร

ในปัจจุบันประเทศไทย กำลังประสบปัญหาการว่างงาน ทั้งนี้ นอกเหนือจากปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวที่ส่งผลต่อการว่างงานแล้ว ยังมีปัจจัยภายในจากตัวนักศึกษาที่จบใหม่เองด้วย ซึ่งเหตุผลที่ทำให้พวกเขาเหล่านี้ยังคงว่างงานอยู่เป็นเพราะไม่ศึกษาความต้องการของตลาด แต่ละช่วงเวลา ตลาดแรงงานต่างก็ต้องการคนที่แตกต่างกัน อย่างในปัจจุบันงานที่ตลาดแรงงานต้องการเป็นพิเศษ เห็นจะเป็นงานจำพวกออนไลน์ เช่น งานการตลาดออนไลน์ เพราะฉะนั้นนักศึกษาจบใหม่ที่กำลังมองหางาน ควรศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานก่อนสมัครงาน จะสามารถทำมีโอกาสในการได้งานมากขึ้น นักศึกษาจบใหม่ที่ตอนเรียน ไม่รู้ว่าตัวเองชอบอะไร หรืออยากทำงานอะไร ทำให้ไม่รู้จะเลือกเรียนคณะไหน จึงเลือกเรียนตามกระแส พอเรียนจบจึงไม่รู้จะทำงานอะไร ดังนั้นนักศึกษาจบใหม่อย่าปล่อยให้เวลาผ่านไปเปล่า ๆ อีกเลย ควรรีบค้นหาตัวเองให้เจอว่าตัวเองชอบหรือสนใจงานอะไรบ้าง โดยดูความต้องการของตลาดแรงงานด้วย และจะมีโอกาสได้งานทำมากขึ้น การเลือกงานและองค์กรตามที่ตนต้องการมากขึ้น ถ้าเลือกได้คนทำงานทุกคนต่างก็ต้องการทำงานที่ตัวเองปรารถนา ในองค์กรที่ตัวเองใฝ่ฝัน แต่นักศึกษาจบใหม่ต้องเข้าใจว่าในความเป็นจริงแล้ว โลกการทำงานมันไม่ได้มีอะไรเหมือนในฝัน การที่คุณจะสามารถทำงานที่ต้องการ หรือทำงานในองค์กรปรารถนาได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเอง ถ้าความสามารถ หรือคุณสมบัติไม่ตรงกับความต้องการขององค์กร การที่จะได้งานตามความต้องการของเราก็จะยาก

มีทักษะไม่ตรงกับตำแหน่งงานที่สนใจ ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เลือกเรียนตามกระแส จะประสบกับปัญหานี้ เพราะตอนเลือกเรียน ยังไม่รู้ว่าตัวเองต้องการอะไร หรืออยากทำอาชีพไหน พอเรียนจบกลับไปเลือกสมัครงานตามตำแหน่งงานที่สนใจ มากกว่าเลือกสมัครงานตามสายงานที่เรียนมา ทำให้โอกาสที่จะได้ทำงานมีน้อย ดังนั้นนักศึกษาจบใหม่ที่กำลังหางาน ควรเลือกสมัครงานตามสายงานที่ตัวเองเรียนมา จะมีโอกาสได้งานมากกว่า ส่วนการขาดการเตรียมตัวที่ดี ก็ถือเป็นปัญหาของนักศึกษาจบใหม่ในยุคนี้ไม่น้อย เพราะคิดแค่ว่าสมัครงานให้ผ่าน ๆ ไปเท่านั้น สัมภาษณ์แค่นิดหน่อยก็ได้งานแล้ว แต่ในความเป็นจริงควรต้องมีการเตรียมตัวที่ดีตั้งแต่การเตรียมเอกสารที่จำเป็นให้ครบถ้วนในการสมัครงาน การศึกษาข้อมูลบริษัทที่จะไปสมัครงานว่าทำธุรกิจประเภทไหน กลุ่มลูกค้าเป็นใคร สมัครงานในตำแหน่งอะไร มีหน้าที่คร่าว ๆ อะไรบ้าง รวมไปถึงการเตรียมตัวสัมภาษณ์งานที่ดีคือ แต่งตัวให้เรียบร้อย สุภาพ เตรียมการตอบสัมภาษณ์ล่วงหน้า ซึ่งนักศึกษาจบใหม่หลายคนไม่ผ่านการสัมภาษณ์งาน เพราะขาดการเตรียมตัวที่ดี

###

หมายเหตุ : กรณีศึกษาด้านเทคนิคการอ่านนี้ใช้ในหน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 ในชั่วโมงที่ 16-19

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกนกวรรณ มณฑิราช เกิดเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2514 ที่โรงพยาบาลศิริราช จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในปีการศึกษา 2535 ปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประชาสัมพันธ์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539 เข้าศึกษาต่อระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555 ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัวด้านให้บริการงานกลยุทธ์การตลาด ที่ปรึกษาการตลาดและการขาย การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ , การต่างประเทศนำเข้าและส่งออก และเป็นอาจารย์พิเศษสอนทางด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน

